

Janakkala

TILINPÄÄTÖS 2023

Kunnanhallitus 25.3.2024

Kuva: Turengin koulukeskuksen taideteos Hanna Vihriälän Heijastus

Sisällysluettelo

Tilinpäätös 2023.....	0
1. TOIMINTAKERTOMUS	5
1.1 Toimintakertomusta koskevat säädökset	5
1.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	7
1.2.1 Kunnanjohtajan katsaus	7
1.2.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	8
1.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	10
1.2.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	24
1.2.5 Kunnan henkilöstö	25
1.2.6 Ympäristöasiat	26
1.2.7 Muut ei-taloudelliset asiat	27
1.2.8 Arvio todennäköisestä kehityksestä.....	27
1.2.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, sekä muista toiminnan kehitykseen vaikuttavista seikoista	29
1.3 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	30
1.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	34
1.4.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	34
1.4.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	39
1.4.3 Tase ja sen tunnusluvut.....	42
1.4.4 Kokonaistulot ja –menot	48
1.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous	49
1.5.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	50
1.5.2 Konsernin toiminnan ohjaus.....	50
1.5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	51
1.5.4 Arvio konsernin todennäköisestä kehityksestä	51
1.5.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	51
1.5.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	55
1.6 Tilikauden tuloksen käsittely	64
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	65
2.1 Tavoitteiden toteutuminen	65
2.1.1 Kuntastrategia 2022-2025	65
2.1.2 Liikelaitokselle talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuminen	65
2.1.3 Tytäryhteisöille talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuminen	66
2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	70
TOIMIELIN Keskusvaalilautakunta	71
Tulosalue Vaalit	72

TOIMIELIN Tarkastuslautakunta	73
Tulosalue Tarkastustoimi	74
TOIMIELIN Kunnanhallitus	75
Tulosalue Yleishallinto	78
Tulosalue Talouspalvelut	81
Tulosalue Henkilöstöpalvelut.....	83
Tulosalue Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	85
Tulosalue Kuntakehitys	88
TOIMIELIN Tekninen lautakunta	92
Tulosalue Teknisen toimen hallinto	100
Tulosalue Maankäyttö.....	102
Tulosalue Maaseutu- ja kyläpalvelut.....	106
Tulosalue Maaseutupalveluyksikkö	108
Tulosalue Liikuntapalvelut	110
Tulosalue Tilapalvelut.....	112
Tulosalue Aluepalvelut	116
Tulosalue Ateria- ja puhtauspalvelut.....	118
Tulosalue Jätehuolto	121
TOIMIELIN Sivistyslautakunta	122
Tulosalue Sivistystoimen hallinto	127
Tulosalue Varhaiskasvatus.....	128
Tulosalue Opetustoimi.....	131
Tulosalue Kirjasto	134
Tulosalue Nuoriso	136
2.3 Tuloslaskelman toteutuminen	138
2.4 Investointien toteutuminen	146
2.5 Rahoitusosan toteutuminen.....	157
2.6 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta, 1000 € (ilman liikelaitosta)	158
3. Tilinpäätöslaskelmat	160
3.1 Tuloslaskelma	160
3.2 Rahoituslaskelma	161
3.3 Tase (ml. liikelaitos)	162
3.4 Konsernilaskelmat	164
3.4.1 Konsernituloslaskelma	164
3.4.2 Konsernin rahoituslaskelma.....	165
3.4.3 Konsernitase	166
4. Tilinpäätöksen liitetiedot.....	169

4.1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	169
4.2	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	170
4.3	Tuloslaskelman liitetiedot	171
4.3.1	Toimintatuotot tehtäväalueittain	171
4.3.2	Verotulojen erittely	171
4.3.3	Valtionosuuksien erittely.....	171
4.3.4	Palvelujen ostojen erittely	171
4.3.5	Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet	171
4.3.6	Pakollisten varausten muutokset	172
4.3.7	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja –tappiot	173
4.3.8	Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely.....	173
4.3.9	Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät.....	173
4.4	Tasetta koskevat liitetiedot	174
4.4.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	174
4.4.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	176
4.5	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	178
4.5.1	Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin.....	178
4.5.2	Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita	178
4.5.3	Vakuudet ja takaukset.....	178
4.5.4	Vuokravastuut.....	179
4.5.5	Vastuusitoumukset.....	179
4.5.6	Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	179
4.5.7	Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	179
4.6	Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	180
4.6.1	Henkilöstön lukumäärä 31.12.....	180
4.6.2	Henkilöstökulut	180
4.6.3	Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitettyt luottamushenkilömaksut	181
4.6.4	Tilintarkastajan palkkiot	181
4.6.5	Kunnan ja intressitahon väliset liiketoimet	181
5.	Eriytetyt tilinpäätökset	182
5.1	Janakkalan Veden erillistilinpäätös.....	182
5.1.1	Toimintakertomus.....	182
5.1.2	Talousarvion toteutuminen	184
5.1.3	Tilinpäätöslaskelmat	189
5.1.4	Tilinpäätöksen liitetiedot	196
5.1.5	Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista	200
5.1.6	Huleveden viemäröinti.....	201
5.1.7	Tilinpäätöksen allekirjoitus	203

5.1.8	Tilinpäätösmerkintä	203
5.1.9	Liikelaitoksen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen	204
6.	Luettelot ja selvitykset.....	205
6.1	Luettelo kirjanpitoKirjoista ja tositteiden lajeista	205
6.2	Luottamushenkilöorganisaation kokoonpanot 2023	206
7.	Tilinpäätöksen allekirjoitus	211
8.	Tilinpäätösmerkintä.....	212

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Toimintakertomusta koskevat säädökset

Kuntalain (410/2015) § 113 mukaan:

"Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari."

Tämän lisäksi Kuntalain (410/2015) § 114 mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Kuntalain lisäksi kuntien ja kuntayhtymien tulee noudattaa tilinpäätöksen laadinnassa työ- ja elinkeinoministeriön kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeita. Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto on laatinut useita yleisohjeita kunnille ja kuntayhtymille, joiden tarkoituksena on parantaa kuntien toimintakertomusten vertailukelpoisuutta yhdenmukaistamalla toimintakertomusten rakennetta ja sisältöä sekä tunnuslukujen ja muiden tietojen esittämistapaa.

Tätä tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu seuraavia kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamia yleisohjeita:

- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän eriytetyn liiketoiminnan kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä (2021)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta (2020)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista (2016)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista (2020)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta (2023)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laatimisesta (2023)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta (2021)
- Yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksessä (2018)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän pysyvien vastaavien kirjaamisesta (2023)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän rahoituslaskelman laatimisesta (2023)

Kuntalain (410/2015) § 115 mukaan "Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä."

1.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1 Kunnanjohtajan katsaus

Kaikissa Suomen kunnissa hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset ovat keskeisiä viime vuoden tilinpäätöksissä. Keskiarvoisesti miltei puolet kuntien toiminnasta ja taloudesta siirtyi hyvinvointialueelle. Talouskeskustelua ja vallitsevan tilanteen hahmottamista hankaloittaa se, että vaikka kuntatalous kokonaisuutena jäi odotuksista, se saavutti poikkeuksellisen vahvan vuosikatteen ja tuloksen kuluneelta tilikaudelta. Ilman niin sanottuja "verohäntiä", kertaluonteisia erä Suomen kuntien tulos olisi jäänyt lievästi negatiiviseksi ja vuosikate pudonnut viime edellisvuodesta huomattavasti. Janakkalassakin poikkeuksellisen vahva tulos oli seurausta ennen kaikkea kertaluonteisista eristä, jotka paransivat tulosta n. 3,8 miljoonalla eurolla. Valtionosuudet toteutuivat viime vuonna vielä entisellä tasolla.

Yleisesti viime vuoden tilinpäätöksistä voi havaita signaaleja siitä, että kunnat ovat alkaneet eriytyä. Riippumatta siitä, että viime vuoden talousluvut ovatkin poikkeuksellisen positiiviset, 12 kunnan vuosikate oli negatiivinen ja 49 kunnan tulos oli negatiivinen. Janakkalan tilanne ei valtakunnallisesti siis ole erityisen hankala, mutta mm. tulevaisuusraskaat investoinnit ovat jo alkaneet haastaa taloutta.

Julkisen talouden kokonaisuutta haastaa vuosi vuodelta vahvemmin ikärakenteen kehitys ja ikääntymisen myötä julkinen sektori on joutunut lisäämään palveluitaan ja myös henkilöstöään eri toimialoilla. Janakkalan tilinpäätöksessä vuonna 2023 tulos (4,8 miljoonaa euroa) on siis erittäin hyvä. Taseeseen kertynyt ylijäämä kasvaa yli yhteentoista miljoonaan euroon. On tietysti selvää, että tulevia haasteita ja odotettavissa olevia valtionosuusleikkauksia on parempi lähestyä ylijäämäisellä taloudella. Erityisesti sivistystoimeen tehdyt investoinnit haastavat talouttamme lähivuosina ja on hyvin tärkeää, että uudet koulu- ja monitoimikeskukset saavat oppilaita jatkossakin riittävästi.

Janakkalan hyvä vetovoima on näkynyt viime vuosina muun muassa työllisten muuttona kuntaan. Janakkalan nettoasukasluku on edelleen laskussa ja näyttää siltä, ettei muuttovoitto sitä tule tulevina vuosina pysäyttämään, sillä syntyvyyden ja kuolleisuuden epäsuhta on niin huomattava. Elinvoimapalvelut, asiakaspalvelu ja hyvät peruspalvelut ovat erityisen tärkeitä tulevaisuudessa, ne ovat kunnan vetovoiman ydintä. On merkittävää, että konsernistrategia alaohjelmineen on hyvällä yhteistyöllä saatu käytäntöön. Hallinto toimii jouhevasti, maapoliittinen ohjelma on saatu hyväksytyä ja elinkeino-ohjelma on tiivis, ytimekäs ja monien sidosryhmien kanssa yhdessä valmisteltu.

Kiitän lämpimästi työntekijöitä, poliittisia päättäjiä ja sidosryhmiä siitä, että olemme pystyneet säilyttämään yhteistyön tekemisen kulttuurin ja monipuolisen vuorovaikutuksen vireen. Tulevaisuus näyttäytyy jälleen kerran epävarmana ja epävarmoina aikoina korostuu se, että pidämme huolta yhtenäisyydestämme. Siinä me Janakkalassa olemme kärkikastia.

Reijo Siltala
kunnanjohtaja

1.2.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto on koostunut 33 valtuutetusta.

1.1.2023-31.12.2023

Valtuuston puheenjohtajana on toiminut Marko Ahtiainen, pj. (Kok.) ja varapuheenjohtajana Rauno Kurki 1. vpj. (SDP).

Kunnanvaltuusto on 1.1.-31.12.2023 pitänyt 10 kokousta ja käsitellyt 122 §:ää.

Kunnanvaltuuston poliittiset voimasuhteet olivat seuraavat 11.12. saakka:

- SDP 9
- Kesk. 6
- Kok. 6
- PS 6
- Vihr. 3
- KD 2
- Vas. 1

11.12. Valtuuston kokouksen lopulla pykälässä 122 § Petri Hakamäki erosi Keskustan valtuustoryhmästä ja perusti nimeään kantavan valtuustoryhmän. Valtuusto ei kokoontunut uudelleen vuonna 2023, joten muuttuneet voimasuhteet eivät ehtineet vaikuttaa valtuustossa 2023 aikana.

Kunnanhallitus

1.1.-31.12.2023

Kunnanhallitus on koostunut 9 jäsenestä.

Kunnanhallituksen puheenjohtajana on toiminut Pirjo Alijärvi (SDP) 2.10.2023 asti ja tästä eteenpäin Reijo Löytynoja (SDP) ja 1. varapuheenjohtajana Petri Hakamäki (Kesk.).

Kunnanhallituksen esittelijänä on toiminut kunnanjohtaja Reijo Siltala.

Kunnanhallitus on 1.1 -31.12.2023 aikana pitänyt 24 kokousta ja käsitellyt 360 §:ää.

Kunnanhallituksen poliittiset voimasuhteet 1.1.2023-5.6.2023 aikavälillä olivat seuraavat:

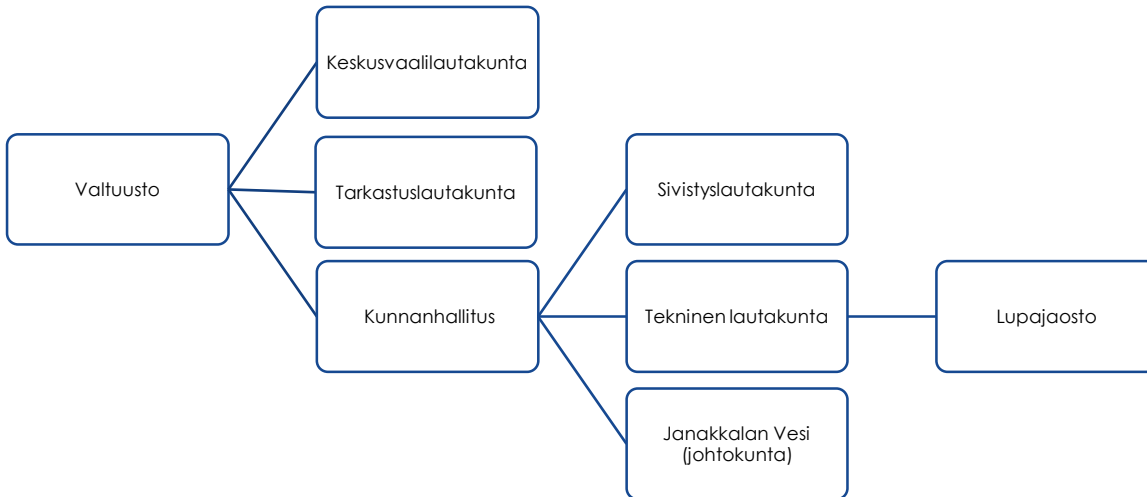
- SDP 2
- PS 2
- Kesk. 2
- Kok. 1
- Vihr. 1
- KD 1

Kunnanhallituksen poliittiset voimasuhteet 5.6.2023-31.12.2023 aikavälillä olivat seuraavat:

- SDP 2
- PS 2
- Kesk. 2 (joista toinen jäsen, perusti oman valtuustoryhmän 11.12.2023)
- Kok. 2
- Vihr. 1

Tilivelvolliset toimielimet jäsenineen on esitetty tämän kirjan kappaleessa 6.2.

Janakkalan kunnan luottamushenkilöorganisaatio 1.1.-31.12.2023

Kunnan hallinnon toiminta

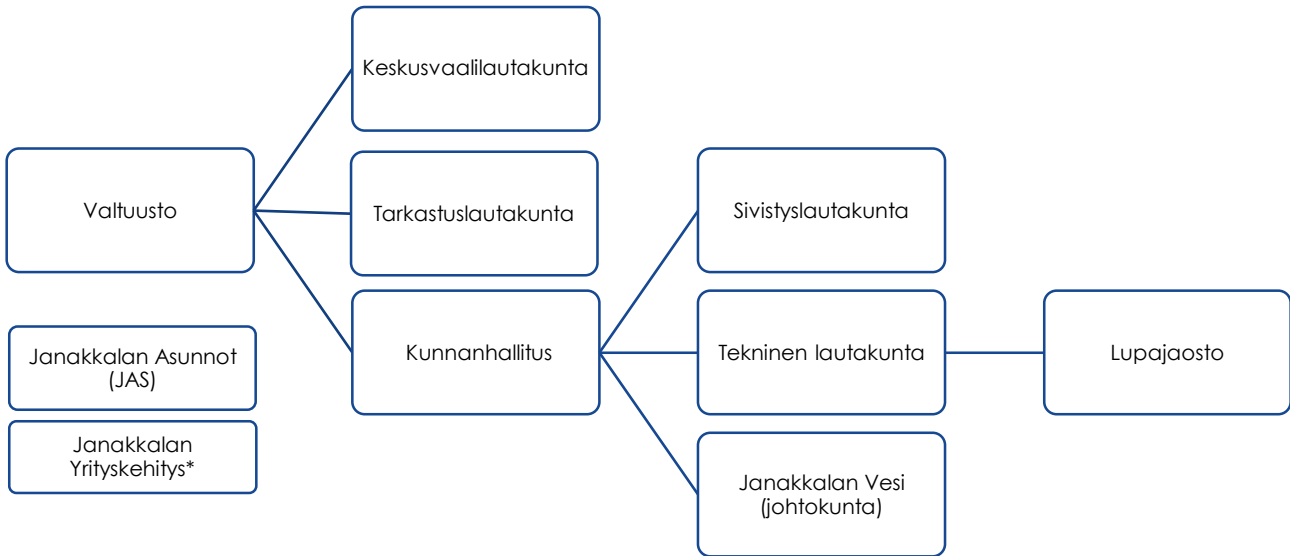
Kunnan toiminta jakautuu kahteen toimialaan: sivistystoimeen sekä tekniseen toimeen. Konsernipalvelut tukevat koko kunnan tasolla kunnan organisaation toimintaa kunnanjohtajan rinnalla.

Kunnan johtoryhmän kokoonpano vuonna 2023

- Reijo Siltala kunnanjohtaja
- Juha Halen talousjohtaja
- Maija Nivala hallinto- ja henkilöstöjohtaja
- Leena Joutsenniemi viestintäpäällikkö
- Harri Vierikka tekninen johtaja
- Jouni Wilpola sivistysjohtaja 1.1.-9.8.2023 ja 11.9.-31.12.2023
- Titta Tuomola sivistystoimen talous- ja hallintopäällikkö 10.8.-10.9.2023
- Liisa Piirtola toimitusjohtaja, Janakkalan Vesi liikelaitos
- Seppo Hakamäki toimitusjohtaja, Janakkalan Asunnot Oy
- Markus Myhrberg, Janakkalan Yrityskehitys Oy
- Sinikka Elo, henkilöstön edustaja 30.6. saakka
- Gitte Koivuhuhta, henkilöstön edustaja 17.8. alkaen

Tilivelvolliset viranhaltijat on esitetty kunkin toimielimen ja tulosalueen kohdalla tämän kirjan kappaleessa 2.2.

Janakkalan kuntakonsernin organisaatio 1.1.-31.12.2023

*Janakkalan teollisuusalueet Oy vaihtanut nimensä 11.5.2023 Janakkalan Yrityskehitys Oy:ksi

1.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

1.2.3.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Pohjautuu VM:n Taloudelliseen katsaukseen: Talvi 2023 (Valtiovarainministeriön julkaisuja 2023:95)

Yleinen talouden ennuste on kuvannut Suomessa talouden supistuvan hieman vuonna 2023, mutta odotetaan elyvän vuosina 2025–2026. Vuonna 2023 työllisten määrän kasvu hidastuu, ja työllisyysaste laskee hieman verrattuna edelliseen vuoteen. Talouden taantuma heikentää työvoiman kysyntää, erityisesti rakentamisen ja teollisuuden aloilla vuonna 2024, mutta työllisyyden odotetaan toipuvan vuoden loppua kohden, erityisesti palvelualoilla. Osaavan työvoiman puute yleisemmällä tasolla saa yritykset pitämään kiinni työntekijöistään ja todennäköisemmäksi arvioidaan, että irtisanomisten sijaan yritykset turvautuvat muihin työvoimajoustoihin.

Vuodesta 2025 alkaen talouden ennustetaan kasvavan vahvemmin, ja työllisyys lisääntyy lähes prosentin vuosivauhtia, mikä on laaja-alaista ja saa tukea hallituksen työvoiman tarjontaa lisäävistä toimista. Työllisyysasteen odotetaan saavuttavan lähes 75 % vuoteen 2026 mennessä, mikä olisi korkein taso vuosikymmeniin. Työllisten määrä tilapäisesti vähentyy 2024, sillä työvoiman kysyntä jatkuu heikkona taantuman vuoksi. Työttömyysasteen odotetaan nousevan 7,5 prosenttiin vuonna 2024, mutta laskevan vuosina 2025 ja 2026, kun talous kasvaa ja työmarkkinatilanne paranee. Työttömyysaste jää vuonna 2026 noin 6,5 prosenttiin, mikä olisi hieman korkeampi kuin EU:n menetelmällä arvioitu rakenteellisen työttömyyden taso Suomessa.

Kuntahallinnon kulutusmenot kasvavat vuonna 2024 pääasiassa inflaation myötä. Merkittävänä lisänä vuonna 2025 tapahtuva työ- ja elinkeinopalveluiden uudistus, jolla kunnille siirtyy näiden järjestämisvastuu ja kuntien rahoitusvastuu työttömyysetuuksista laajenee. Henkilöstökulut muodostavat edelleen kuntien suurimman kuluerän ja sopimuskorotukset nostavat palkkoja noin 3 % vuonna 2024, joskin henkilökustannusten nousua hillitsee työttömyysvakuutusmaksun alentaminen, jonka vaikutusten arvioidaan ulottuvan verotuloihin positiivisesti.

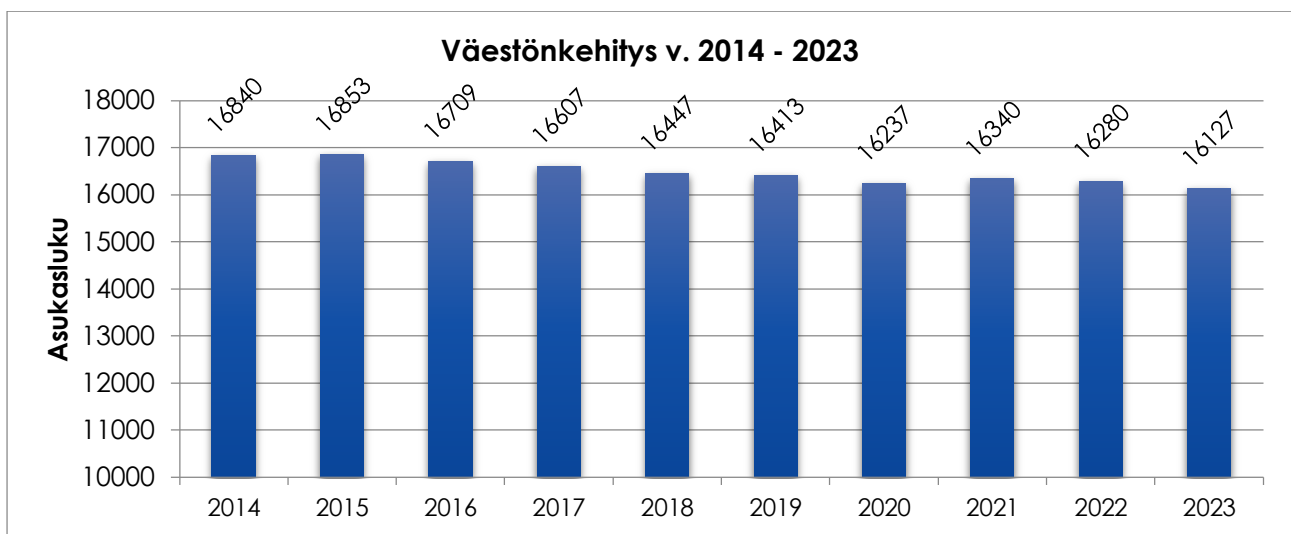
Valtionosuuksien tuleva tuntuva pieneneminen nk. soten siirtolaskelman seurauksena haastaa vuonna 2024 merkittävästi kuntien tulevaa talouden suunnittelua. Tämän lisäksi valtionosuuksien 1% indeksijarru osaltaan hidastaa valtionosuuksien kasvua vuosina 2024-2027. Valtionosuuksien leikkaus soten siirtolaskemien jäljiltä on valtion toimesta jaksotettu vuosille 2025-2027, jotta kunnallisveronsa vuodelle 2024 päättäneet kunnat saavat enemmän aikaa varautua tulevaisuuden talousarvioissaan aikaisempaa pienempiin valtionosuuksiin.

Kuntien investointipaineet eivät ole kuitenkaan kadonneet, ja niihin vaikuttavat muun muassa rakennuskannan ikä, muuttoliike maan sisällä, sekä vihreän siirtymän muutosten vuoksi. Samaan aikaan kuntien kasvaneet alijäämät aiheuttavat sopeutuspaineita paitsi toimintaan, niin myös investointeihin ja aiheuttavat niihin tarkkaa tarveharkintaa. Vaikka verotulojen ennustetaan kasvavan tulevina vuosina pitkän ajan odotetun keskiarvon mukaisesti, niin lisätuloja kunnille kertyy vähemmän kuin aikaisemmin. Sote-uudistuksen myötä myös kuntien liikkumavara taloudellisesti on kaventunut, joka korostaa aiempaa enemmän riskienhallinnan merkitystä kuntien talouden suunnittelussa.

1.2.3.2 Oman alueen taloudellinen kehitys

Asukasmäärän kehitys

Tilastokeskuksen ennakkotietojen perusteella Janakkalan kunnan asukasmäärä 31.12.2023 oli 16 127. Asukasmäärä on laskenut 153 henkilöllä (0,95 %) edellisen vuoden loppuun verrattuna.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Asukasluku	16 840	16 853	16 709	16 607	16 447	16 413	16 237	16 340	16 280	16 127
Muutos	-2	13	-131	-102	-160	-34	-176	103	-60	-153
Muutos %	-0,01	0,08	-0,78	-0,61	-0,97	-0,21	-1,08	0,63	-0,37	-0,95

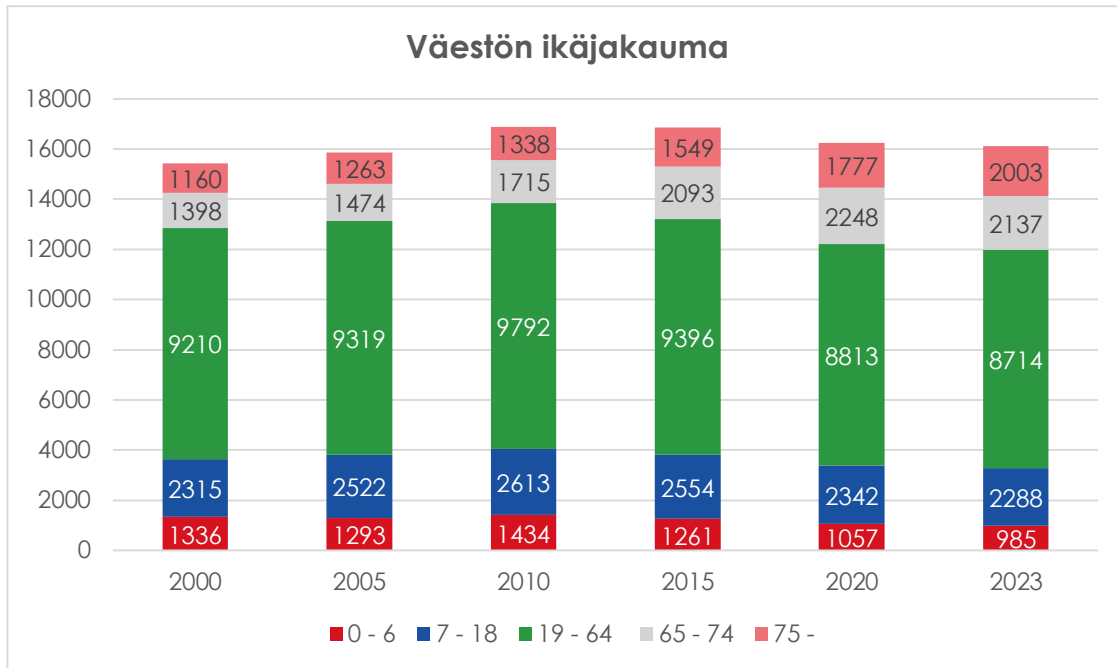
Lähde: Tilastokeskus

Kunnan asukasluku pysyi melko vakaana vuoteen 2003 saakka. Tämän jälkeen asukasluku kasvoi reippaalla vauhdilla vuoteen 2009 asti. Vauhtia kuvaa vuotuinen väestönkasvu, joka on ollut vuosina 2004–2009 Janakkalassa 0,9 – 1,8 % välillä. Vuosina 2010–2011 asukasluvun kasvu hidastui huomattavasti ja vuonna 2012 asukasluku kääntyi laskuun. Asukasmäärän laski vuoteen 2020 asti lukuun ottamatta vuotta 2015. Vuonna 2021 asukasmäärä kasvoi reilulla sadalla asukkaalla, kun taas vuonna 2022 asukasmäärä väheni jo 63 henkilöllä ja tilinpäätösvuonna asukasluku aleni edelleen 153 henkilöllä.

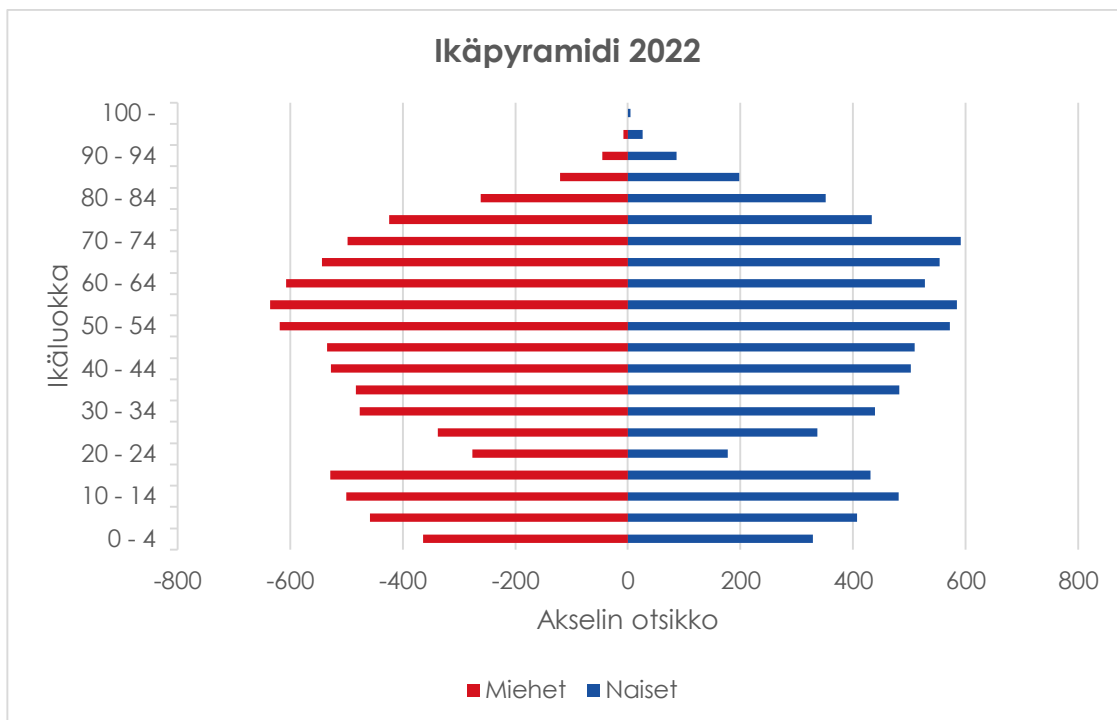
Vuoden 2023 talousarviossa suunnitteluoletuksena käytettiin 16 350 asukasta. Ennuste alittui siis 223 henkilöllä.

Väestön ikäjakauman kehitys

Väestön ikäjakautumisessa näkyy yli 65- vuotiaiden määrän voimakas kasvu koko 2000 luvun (16,6% →25,7%. Vastaavasti lasten- ja nuorten osuus (0-18v) on laskenut (23,7%→20,3%) sekä aikuisväestön (19-64v) osuus on laskenut (59,7% →54,0%)

Lähde: Tilastokeskus

Lähde: Tilastokeskus

Työllisyys

Hämeen ELY-keskuksen alueen kunnissa oli joulukuun lopussa 20 939 työtöntä työnhakijaa. Työttömien työnhakijoiden määrä on 2377 enemmän (12,8%) kuin vuotta aiemmin. Kasvu oli lähes kokonaan kokoaikaisesti lomautettujen määrän kasvua (+1560).

Myös marraskuuhun verrattuna sekä lomautettujen (+916) että muiden työttömien määrä (+2153) TE-toimistossa ja kuntakokeilussa kasvoi.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Hämeessä joulukuun lopussa 12,2 prosenttia, mikä on 1,4 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuosi sitten. Alle 25 -vuotiaiden nuorten työttömien osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta oli 15,6 prosenttia ja ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden osuus ulkomaalaisesta työvoimasta 36,1 prosenttia.

Nuoria alle 25-vuotiaita oli Hämeen ELY-keskusalueen kunnissa joulukuun lopussa työttömänä 2271, mikä on 321 enemmän (16,5%) kuin vuosi sitten. Janakkalassa alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita (ml. lomautetut) oli 76. Tämä on 26 enemmän kuin vuoden 2022 joulukuussa.

Pitkäaikaistyöttömiä eli yhdenjaksoisesti vähintään vuoden työttömän työnhakijana olleita oli 968 vähemmän (13,1%) kuin vuosi sitten eli 6437. Yli puolet pitkäaikaistyöttömistä oli ollut yli kaksi vuotta työttömänä joulukuun 2023 lopussa (3725), mikä on 945 vähemmän kuin vuosi sitten. Yli viisi vuotta työttömänä olleita oli joulukuun lopussa 859 henkilöä Hämeen ELY-keskusalueen kunnissa.

Uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin Hämeessä julkiseen työnvälitykseen joulukuussa 2005 kpl. Tämä on 1391 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Marraskuuhun verrattuna työpaikkojen määrä nousi 77:llä. Paikkoja oli eniten palvelu- ja myyntityöntekijöiden (633), prosessi- ja kuljetustyöntekijöiden (343) ja asiantuntijoiden (294) ryhmissä. Työpaikoista 81 prosenttia oli yrityksissä. Hyvinvointialueilla ja kunnissa oli molemmissa 3% ilmoitetuista uusista paikoista.

Janakkalassa joulukuussa 2023 oli avoinna 133 työpaikkaa, joka on 62% enemmän verrattuna vuoden takaiseen. Vuoden 2022 joulukuussa avoimia työpaikkoja oli 82.

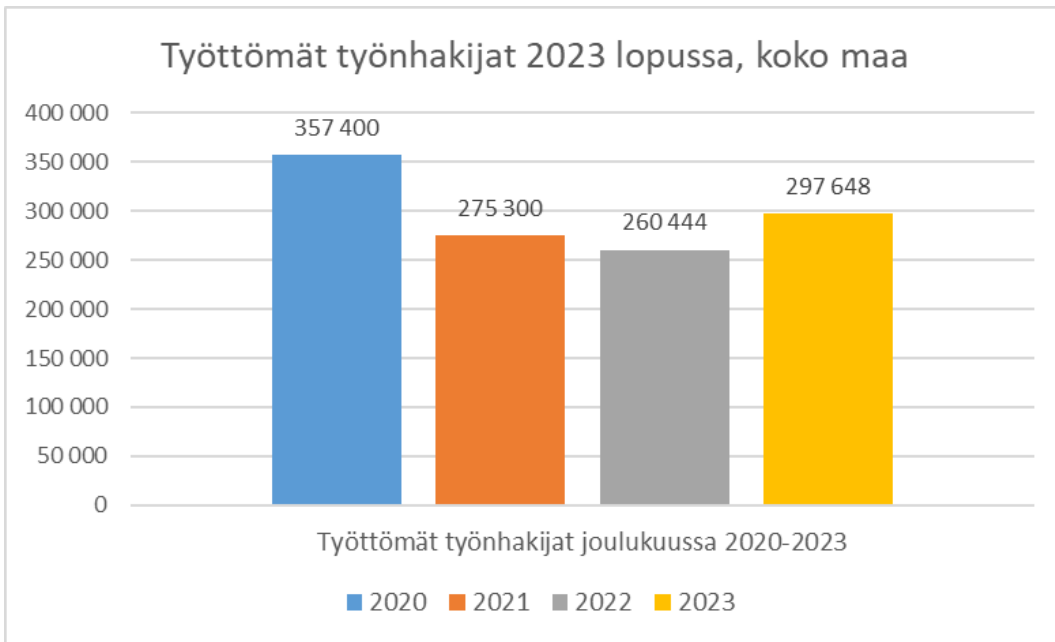
Janakkalassa työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 9,1 prosenttia, joka on 1,3 prosenttiyksikköä enemmän verrattuna vuoden takaiseen. Koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 11,2 prosenttia. Tämä on +1,3 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuosi sitten. Ulkomaalaisia työttömiä oli 2225 eli 408 enemmän (22,5%) kuin vuosi sitten. Kansalaisuuden mukaan suurin ryhmä olivat ukrainalaiset, joita oli työttöminä työnhakijoina alueella 518.

Aktivointiasteeseen¹ laskettavissa palveluissa oli 7467 asiakasta, joka on 326 henkilöä enemmän kuin vuotta aiemmin. Marraskuusta 2023 määrä vähentyi 548:lla. Aktivointiaste oli joulukuun 2023 lopussa 26,3% eli 1,5%-yksikköä matalampi kuin vuosi sitten.

Janakkalassa aktivointiaste oli 31,6 %, mikä on 1,2 prosenttiyksikköä korkeampi vuoden takaiseen verrattuna.

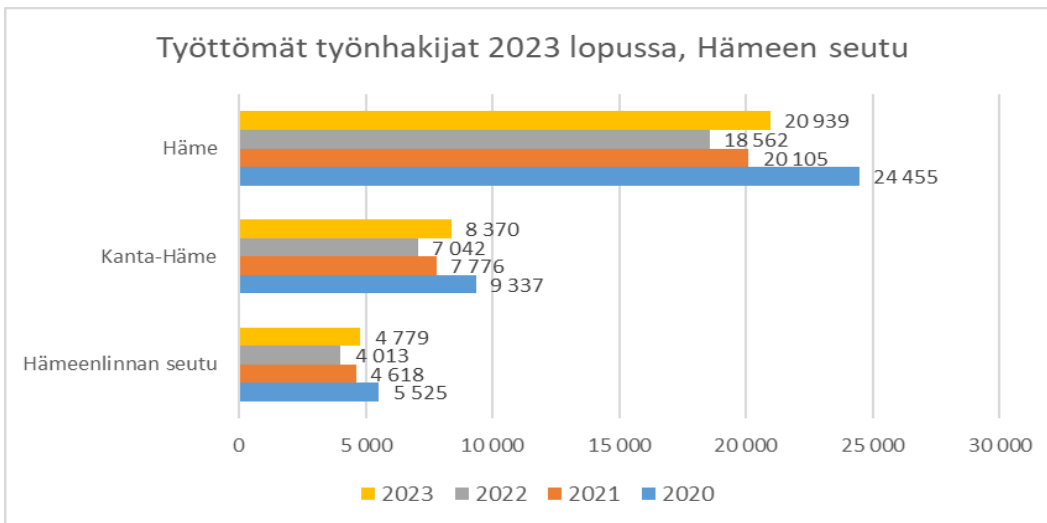
¹ *Aktiivisiin palveluihin luetaan palkkatuilla työllistetyt, työ- ja koulutuskokeilussa olevat, vuorotteluvapaatyöpaikkaan työllistetyt, työvoimakoulutuksessa olevat, valmennuksissa olevat, työttömyysetuudella omaehtoisesti opiskelevat, kuntouttavassa työtoiminnassa olevat

Koko maan tilanne

Alueellinen kehitys viimeisen vuoden aikana

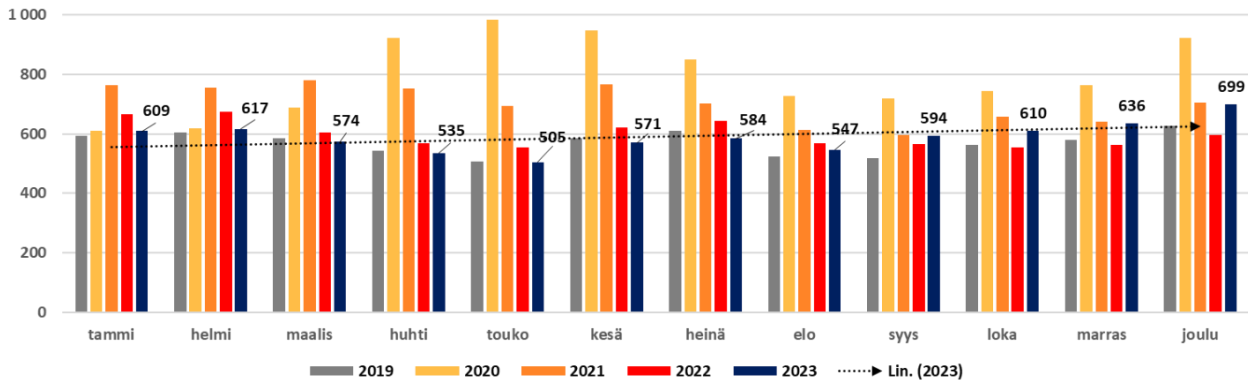
Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Hämeessä joulukuun lopussa 12,2 prosenttia, mikä on 1,4 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta aiemmin.

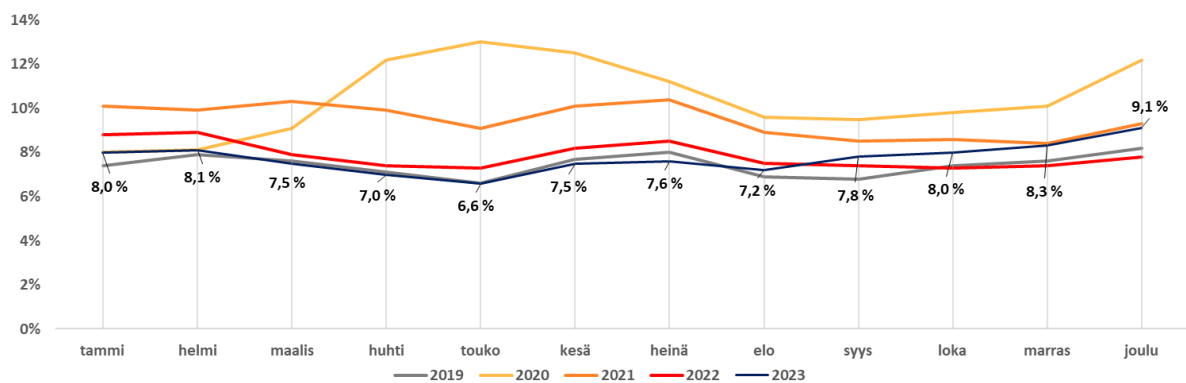
Janakkalan kunnan tilanne, vuosittainen kehitys

Työttömien työnhakijoiden määrä Janakkalassa on nousussa. Työttömiä työnhakijoita vuoden 2023 joulukuussa oli 699 henkilöä, joka on 9,1% osuus työvoimasta.

Työttömät työnhakijat (ml. lomautetut)

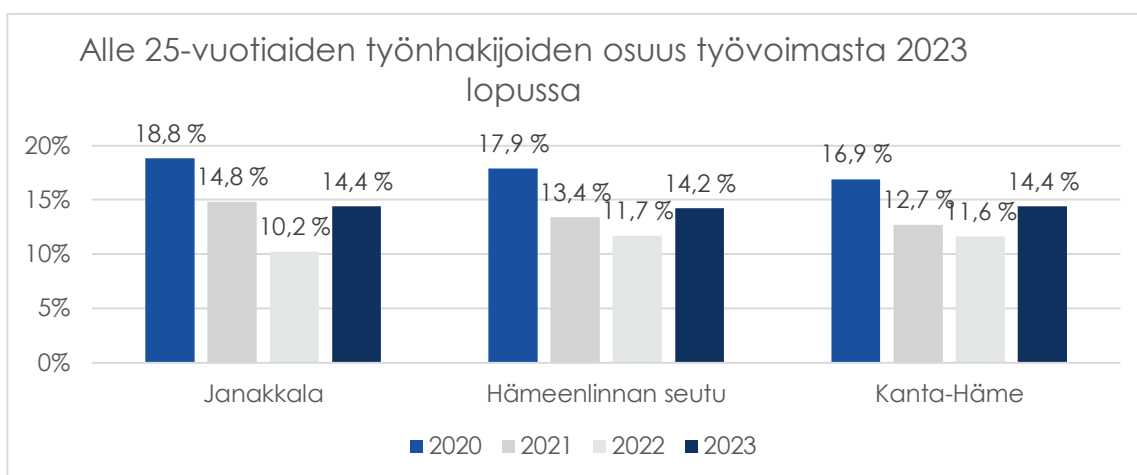

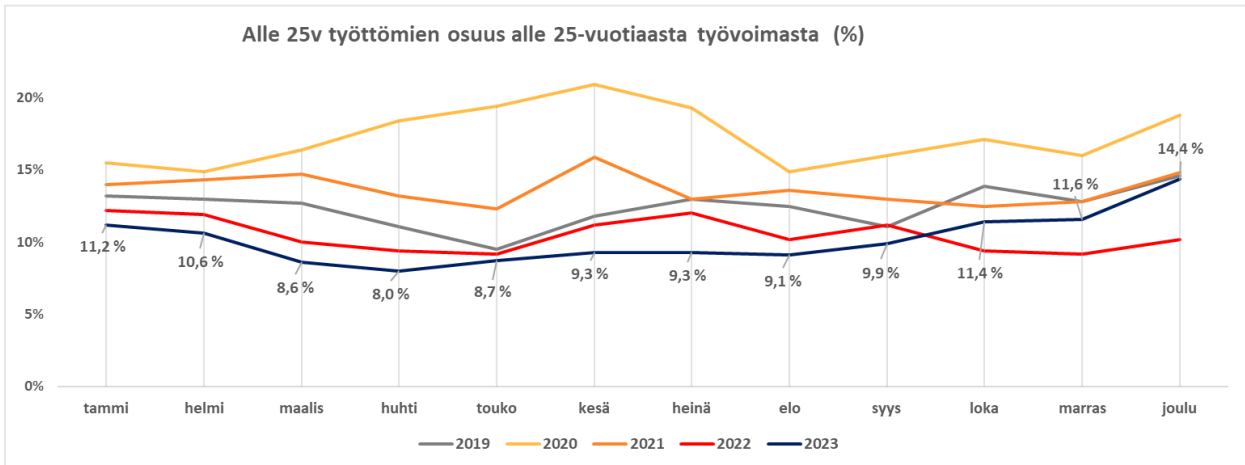
Työttömien osuus työvoimasta (%)

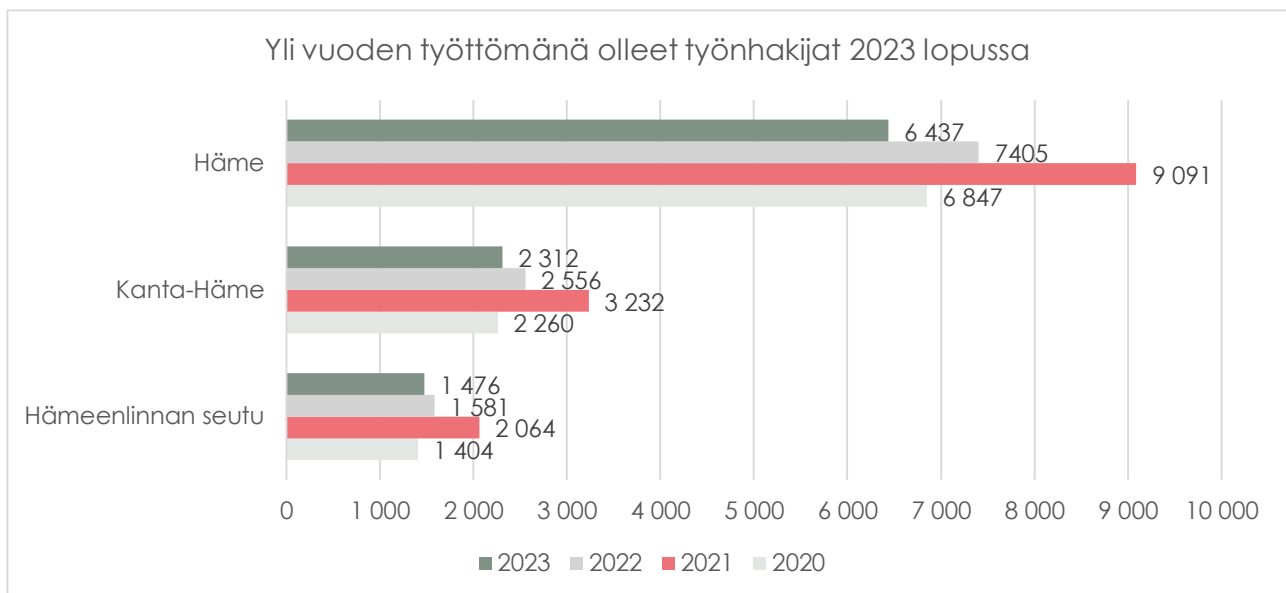
Nuorisotyöttömyys

Kanta-Hämeen alueella alle 25-vuotiaiden nuorten työttömien osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta oli 14,4 prosenttia joulukuussa. Janakkalassa alle 25-vuotiaiden työnhakijoiden osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta oli vastaavasti 14,4%. Nuorten työttömyys on kasvussa.

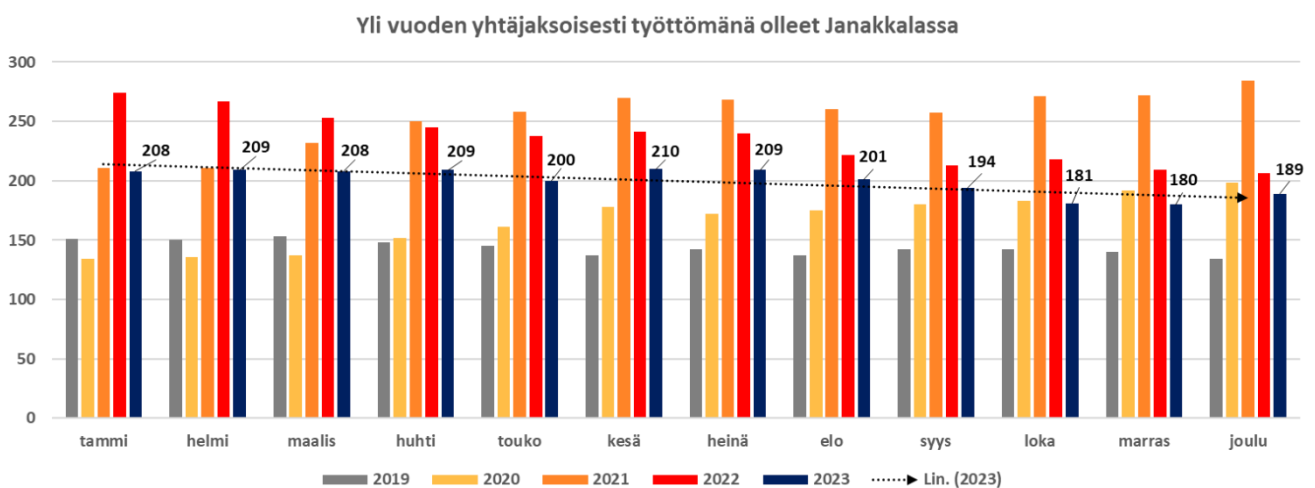

Joulukuun lopussa Hämeessä yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli 6437 eli 968 vähemmän (-13,07 %) kuin vuosi sitten.

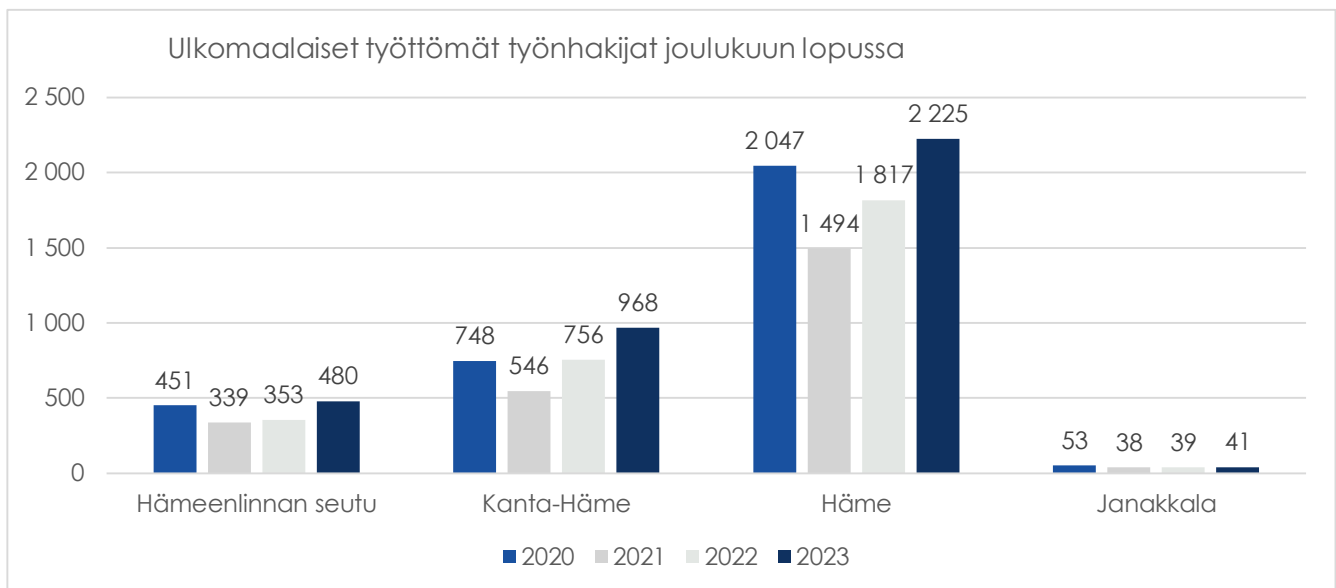
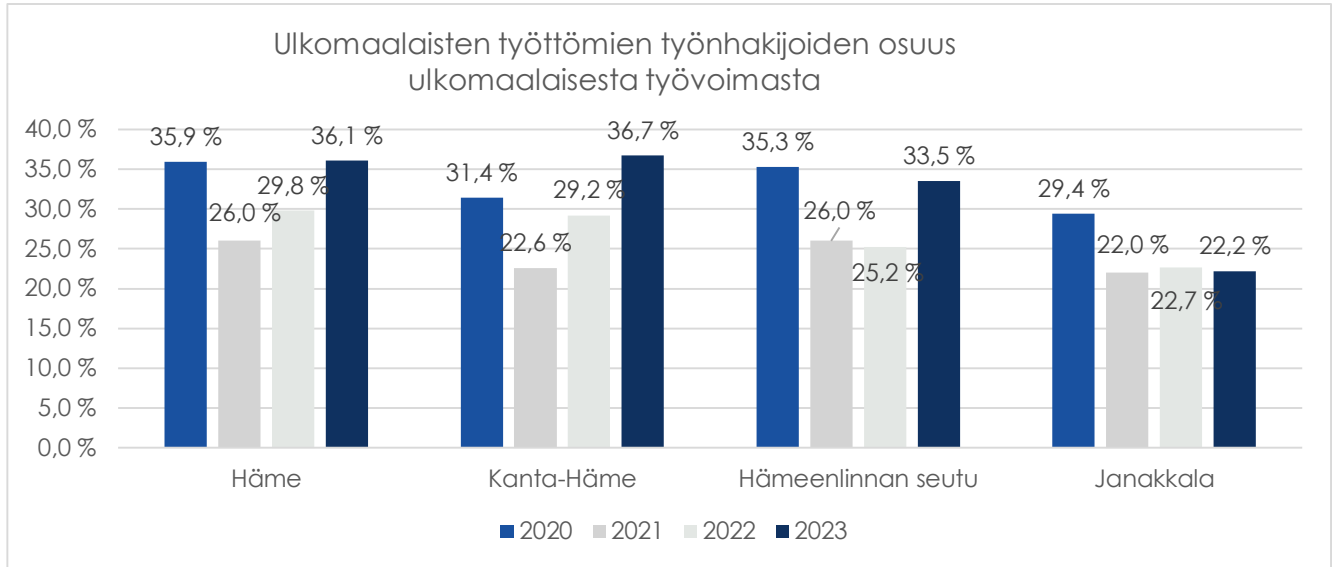

Pitkäaikaistyöttömyys Janakkalassa on vähentynyt marraskuuhun 2023 asti, mutta joulukuussa on tullut hieman nousua.

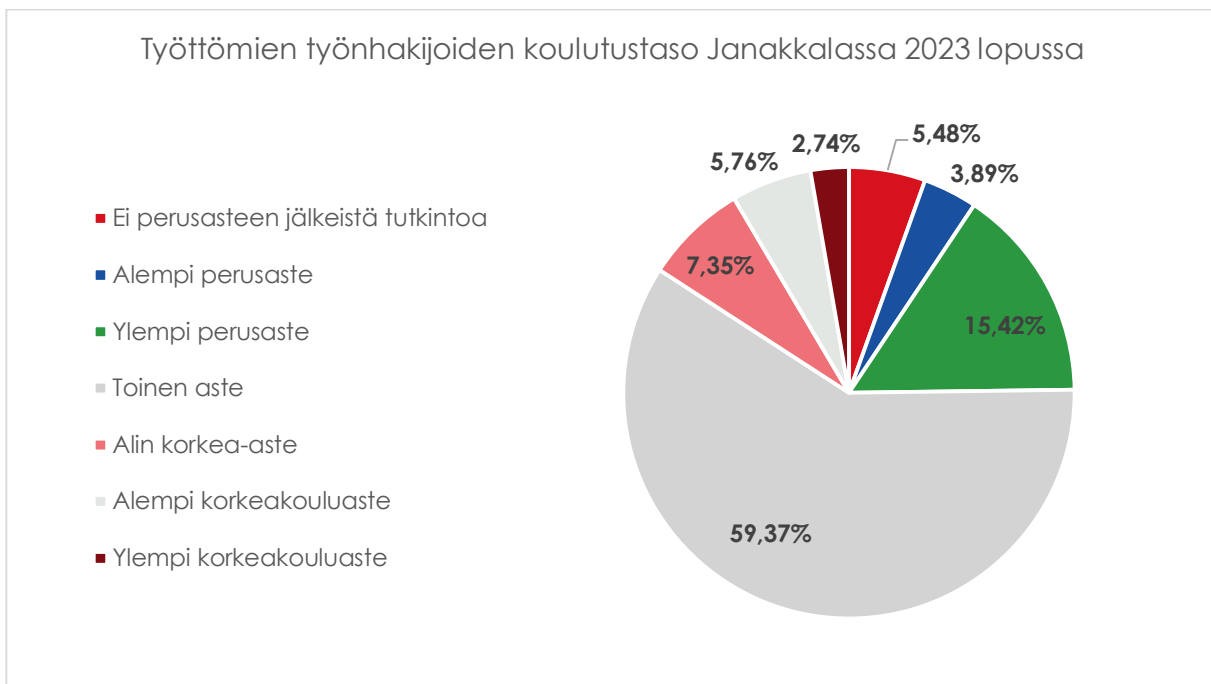
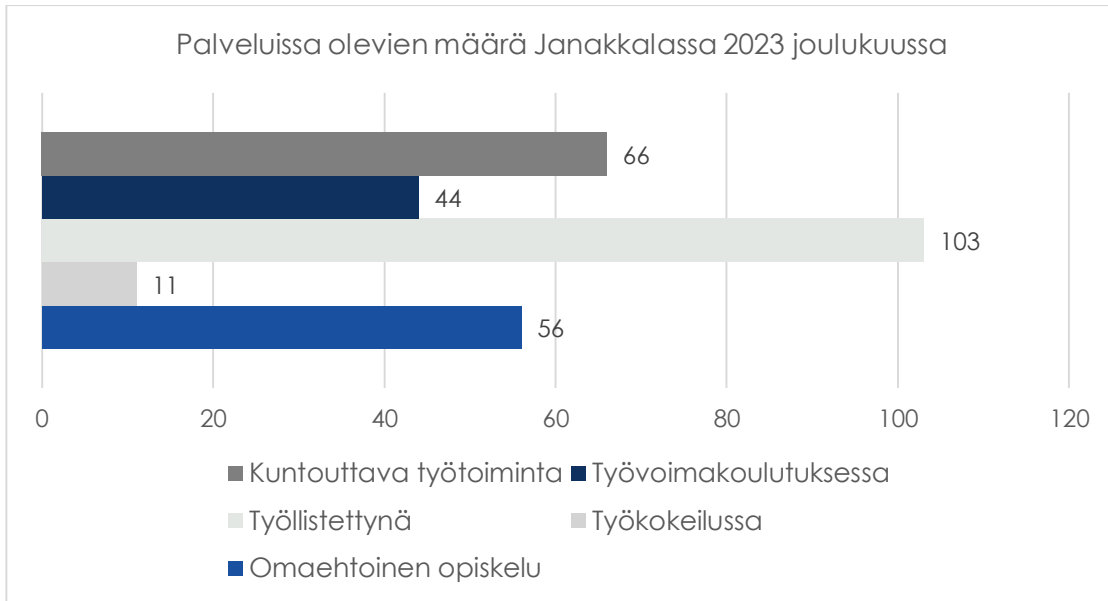

Ulkomaalaisten työttömien osuus

Ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden osuus ulkomaalaisesta työvoimasta on kääntynyt nousuun vuoden 2023 aikana Hämeen alueella.

Palveluissa olevien määrä Janakkalassa joulukuussa 2023, sekä työttömien työnhakijoiden koulutustaso

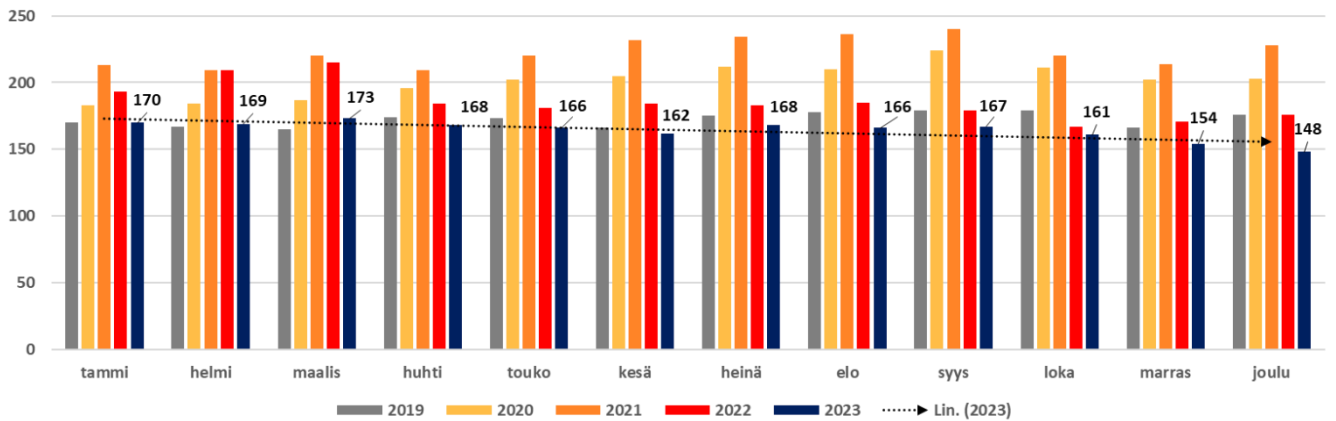

Työmarkkinatuen kuntaosuus

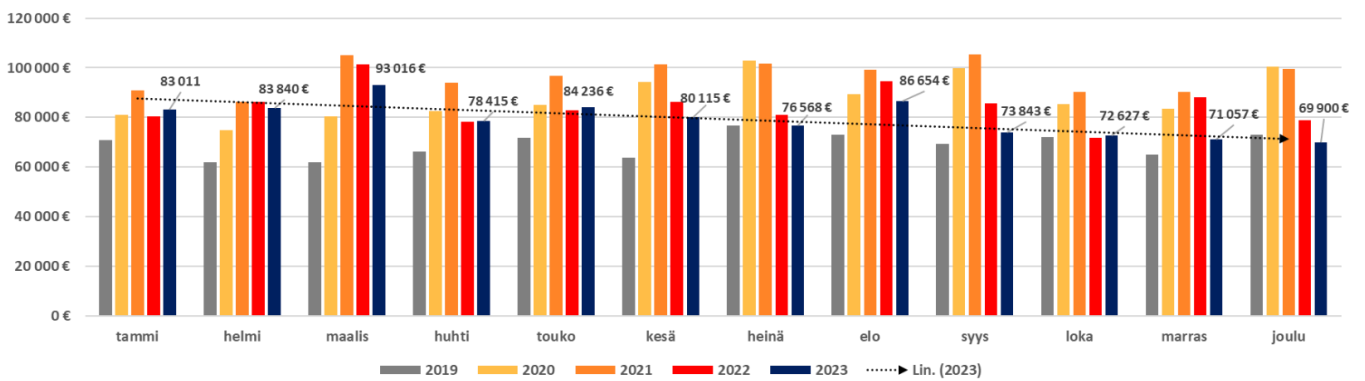
Työmarkkinatuen kuntaosuuden määrään vaikuttaa moni tekijä. Tärkeänä osana työmarkkinatuen kuntaosuuden maksuihin vaikuttamisessa on työnhakijoiden ohjaaminen palveluihin, joiden avulla voidaan tukea työllistymistä.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden henkilömäärät ovat pysyvät suhteellisen tasaisina, mutta henkilövaihtuvuus on useita kymmeniä vuositasolla. Vuoden 2023 aikana henkilömäärä on laskenut ja tämä näkyy työmarkkinatuen kuntaosuuden laskuna.

Työmarkkinatuen kuntaosuus (tuensaajat)

Työmarkkinatuen kuntaosuus Janakkalassa

Työmarkkinatuen kuntaosuus vuoden lopussa viimeisen viiden vuoden ajalta:

2019 = 825 178,41 € **2020** = 1 059 554,37 € **2021** = 1 160 313,53 €

2022 = 1 015 809,08 € **2023** = 953 281,53 €

Elinvoima

Kuntastrategian tulee ohjata ylätasolla elinvoiman edellytyksiä. Janakkalassa elinvoimatyön toteuttamista on ohjattu ohjelmin vuodesta 2016 lähtien. Laadittavana oleva kolmas, tällä kertaa elinkeino-ohjelma, on sitoutettu aikaansa ja tulevaan tarpeeseemme. Tämän takeeksi toteutettiin Vuorovaikutteinen tilannekuva – prosessi (Sitra) Suomen kasvukäytävän avustuksella. Avoimet tilannekuvafoorumit (kolme kpl) ja lukuisat sitoutuneen suunnitteluryhmän työstunnot loivat työrungon pohjateeseineen. Koko kunnanvaltuusto kutsuttiin seminaarityöhön, jonka jälkeistä valmistelua ohjausryhmä linjasi. Ohjelmaehdotus saatiin valmiiksi lausunnoille loppuvuodesta 2023 ja edelleen hyväksyttäväksi vuoden 2024 alkuvuoden päätäntään.

Ohjelman sisällöstä. Keskeisimpänä on asiakas tarpeineen. Tästä kuorimaista rakennetta kehineen avaten ohjelmointi koskettaa kunnan yrityspalveluita, edunvalvontaa, oikein ajoitettua ja suhteutettua päätöksentekoa. Kaikki kiteytyy asiakaslupauksiin ymmärtävästä toimintaympäristöstä kaikille toimijoille. Byrokratia näyttäytyy sen taitamisena, jossa asiantuntijoiden läsnäolo ja tiimityö takaavat oikeudenmukaiset ratkaisut sekä päätökset. Monitorointi sisältää edelleen tilastoivaa seurantaa, mutta kokonaisuutta hahmottavaa toimintakertomuksen muotoista ja itsekorjaavaa tekemistä painottaen.

Yrityspalvelut löytyvät Yritystalo Veturista. Kuntakehitys vastaa elinvoimapäällikön toimesta yrityspalveluista mm. tonttimyynnin, sijoittumispalvelun, edunvalvonnan ja muiden määrättyjen tehtävien osin. Kunnanjohtaja johtaa kokonaisuutena elinvoimaa. Elinvoimapäällikön työparina työskentelee uutena resurssina 35% htv:n osalta tekniikan kehittämispäällikkö.

Kunnan elinkeinoyhtiö, Janakkalan yrityskehitys Oy (ent. JTA Oy) tarjoaa maksuttomat yrityspalvelut yrityskehittäjän taholta. Kahden välisiä yrityspalvelukontakteja on vuositasolla kymmenittäin, suoria palvelutehtäviä moninkertaisesti. Vaste palvelupyyntöihin ja yhteydenottoihin pidetään mahdollisimman nopeana. Toisaalta palvelujen laadun ohella skaalautuvuus, eli kykymme toimia niin päivittäisissä avustavissa tehtävissä kuin suurimmissa sijoittumiskysymyksissä on tullut testatuksi. Palaute on ollut kiittävää.

Aloittavien yrittäjien palveluja tarjoaa yhteistyösopimukseen perustuen Hämeen uusyrityskeskus ry. Palvelut on tavoitettavissa Janakkalassa sovitusti. Sopimus on voimassa vielä kaksi täyttä toimintavuotta.

Vuoden 2023 aikana on toteutettu uutena käytäntönä yritys-kysely suorasoitoin. Tämä toteutetaan yhdessä elinvoiman, työllisyys- ja kotoutumispalvelujen ja Jyk Oy:n kanssa. Vuoden 2023 loppuun mennessä on tavoitettu lähes 300 yritystä ja yrittäjää. Yritysdata on oleellista tietojohtamisen ja ohjautuvuuden lähtötietoa.

More – teollisuusalueyhteistyö Linnakehitys Oy:n ja Hämeenlinnan kaupungin kanssa on jatkunut Masterplan ohjelmoinnin pohjalta. Tämä ohjelmointi alkaa olla uusimisen tarpeessa ensi vuonna. Vt 3:n uuden eritasoliittymän suunnittelu on jo rakennussuunnittelun loppuvaiheessa tiesuunnitelman tultua jo hyväksytyksi vuoden 2023 alkupuolella. More – yhteistyötä on siivittänyt EAKR – hanke, jonka ohjelmakausi päättyi marraskuun lopussa. Uutta vastaavan laajuista hanketta on haettu, mutta hakemus ei tullut hyväksytyksi. Hakemus seuraavalle ohjelmakaudelle on tehty. Verkostotyötä on muutoin tehty aktiivisesti. Ekoteollisuuspuistojen verkostossa teemme yhteismarkkinointia, aluekehitystä tukevia vierailuja yritysalueille ja elinkeinotoimijoiden luona.

Suuralueen Janakkalan kohteista Kanssi on ollut asemakaavoitettavana, jonka ohessa on neuvoteltu kaavoitussopimuksesta. Tavoite on päästä sopimukselliseen tilaan ja kaavan hyväksymispäätökseen ensi vuoden alkupuolella.

Yritystoiminta

Vuonna 2023 Janakkalan kuntaan perustettiin uusia yrityksiä 66 kappaletta. Toimintansa lopettaneita yrityksiä oli 41 kappaletta. Seuraavasta taulukosta on nähtävissä vuosien 2014-2023 kehitys. Aiempien

vuosien positiiviseksi kääntynyt kehitys yritysten vuotuisen nettomäärän osalta vahvistuu edelleen 25 yrityksen verran.

Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Uudet yritykset	56	53	66	75	81	76	91	72	79	66
Lopettaneet yritykset	35	50	93	63	87	83	68	63	30	41
Nettomäärä	21	3	-27	12	-6	-7	23	9	49	25

Lähde: Janakkalan Yrityskehitys Oy

Yritystontteja/lisämaata tontteihin myytiin vuonna 2023 neljä kpl ja niiden pinta-ala oli yhteensä 3,3667 ha. Alla olevassa taulukossa on myytyjen yritystonttien määrän kehitys vuosilta 2014-2023.

Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Myydyt tontit kpl	1	0	0	4	5	2	2	5	5	4
Myydyt tontit ha	0,6	0	0	3,5	2,0	5,6	1,0	0,84	4,7910	3,3667

Lähde: Janakkalan maankäyttö

Janakkalan kunta on edistänyt sopimus pohjaisen yksityisen maan kaavoittamista tarkoituksenmukaisissa kohteissa. Tämä on saanut hyvää vastetta maanomistajilta. Eteläisen Janakkalan Punkan teollisuusalueen asemakaava on edennyt ehdotusvaiheeseen. Siihen liittyvistä maankäyttösopimuksista on neuvoteltu kunnallisteknisten kustannusten selvittämisen myötä. Tämä on aiheuttanut osittaista alueen supistamista eräiden maanomistajien poisjäämisten vuoksi. Neuvottelut jatkuvat edelleen yksityiskohtaisten ratkaisujen tarkastelutasolla.

Pohjoisempaan MORE-alueen yksityisomisteinen osa-alue Kanssi on ollut neuvotteluissa ja kaavavalmistelussa vuoden 2023 aikana. Tälläkin alueella on tehty kustannusperusteista kuntainfran tarkastelua kulujen karsimiseksi. Toisaalta tämä parantaa hankkeiden kokonaistaloutta rakennusten käyttöönottoon saakka. Asemakaava on edennyt ehdotusvaiheeseen, josta päättäminen edellyttää maankäyttösopimuksen hyväksymistä. Sopimusperusteita tullaan esittelemään vuoden 2024 alkupuolella päättäjille maanomistajan taholta.

Kuntaamme on tullut käsiteltäväksi kaksi suurta sijoittumishanketta, joiden käsittely on kesken yritysten päätösten osalta. Olemme näissä kysyneet tarjoamaan vastetta suoriin kysymyksiin ja yritys ympäristön edellytysten osalta hyvin laajasti. Logistisesti suuri merkitys on vt3:n Viralan liittymän perusrakennuksen myötä, joka takaa raskaan liikenteen sujuvan liikennöinnin tuleviksi vuosikymmeniksi.

Yleiset edellytykset, verkostoituminen ja edunvalvonta

Liikennesuunnittelun osalta Suomessa olemme siirtyneet päätie- ja rataverkolla 12-vuotishjelmaan, eli valtakunnan liikennejärjestelmäsuunnitteluun (LJS) ja sen mukaiseen investointiohjelmointiin toteutuspolkuineen. Tähän vaikuttamiseen ja mukaan pääsyyn olemme tehneet asiavaikuttamisen työtä merkittäväällä panostuksella ja tämä jatkuu ohjelman luonteen mukaisesti jatkuvasti. Kulunut vuosi 2023 on ollut erittäin aktiivinen em. asioiden suhteen. Uusi vaalikausi tarkoittaa uutta valtakunnan LJS:a, vuosittaiset investointiohjelmat edellyttävät tarkkaa seuranta ja kannanottoja, maakunnan LJS on työn alla henkilöliikenne ja tavaralogistiikan painotuksin, monipuolista selvittämistä on tehty toteutustarpeiden osalta mm. kevyen liikenteen edellytysten ja matkakäyttäjien osin.

Olemme edelleen mukana monipuolisesti erilaisissa yhteistyömuodoissa. Kasvukäytävän osalta toimimme sitoutuneen osatoteuttajan roolissamme. Toteutamme maakuntaohjelmaa yritystoimintaa keskeisesti tukien. Hyödynnämme mahdollisuuksia seudun oppilaitosten kanssa aiempaa systemaattisemmin, sopimiseen perustuvalla toimintatavalla. Hankehakuja seurataan itsenäisesti ja

yhteistyössä seudulla. Yritysyhdistysten yhteistyö pidetään edelleen aktiivisena vuorovaikutteisen työn myötä. Kunnan oman työn näkyvin muutos on työllisyyspalvelujen vahvistuminen ja yritysten työvoimakysymysten hoito laajalta asiantuntijapohjalta.

Asuntotuotanto

Janakkalan kunnassa myönnettyjen rakennus/toimenpidelupien kokonaismäärät ovat vuositasolla olleet tasaisesti samoilla lukemilla, mutta vuonna 2023 ne laskivat 17%. Vuonna 2023 haettujen rakennuslupien määrä oli 120 kpl, toimenpidelupia ja toimenpideilmoituksia oli 75 kpl, muita lupia loput. Kaikkien lupien määrä oli 247 kappaletta (2022: 295 kpl). Omakotitalojen lupamäärä putosi viime vuodesta yhdeksällä ollen siis alhaisin vuosiin 3 kpl.

Asuinrakennukset: Uusien asuinrakennusten määrä laski aiemmista vuosista, johtuen siis hintojen noususta, maailman yleistilanteen johdosta sekä taloudellisen tilanteen epävarmuudesta (korot, lainamahdollisuudet); ei uskalleta lähteä rakentamaan.

Uusien asuinrakennusten rakennusluvut olivat kaikki haja-asutusalueelle; Virala, Tanttala ja Tarinmaa. Rakennukset rakennettiin yksityisille tonteille, eivät olleet kunnan tarjonnasta.

Vuonna 2022 vapautettiin tietyillä alueilla vapaa-ajan asuntojen muuttamista vakituiseen asumiseen poikkeamisluvilla ns. edullisuusvyöhykkeillä sijaitsevilla ranta-alueilla. Tämän perusteella 3 kpl vapaa-ajanasuntoja muutettiin vakituisiksi asunnoiksi.

Vapaa-ajanrakennusten määrä laski (10kpl ->4kpl). Näistä suurin osa oli Harvialan uuden muutetun rantakaavan alueelle tulevia (Sääjärvi ja Isojärvi). Uusia erillisiä saunoja omakotitaloihin tai mökkipaikkoihin rakennettiin 8 kpl (5 kpl 2022). Uudet rantakaavatontit ovat tällä hetkellä melkein kaikki myytyjä ja uusia vapaa-ajanrakennuksia tulee jatkossa vähemmän, koska uusia rantakaava-alueita ei ole tulossa kaavoitukseen.

Suurin yksittäinen rakennuslupa oli Tervakosken koulu- ja monitoimikeskus. Teollisuushallien lupia myönnettiin vuonna 2023 vain 1 kpl ja sekin haja-asutusalueelle.

Yleisesti muusta rakentamisesta voidaan kertoa seuraavia asioita: Turengin koulukeskuksen valmistuminen oli kesällä 2023. Uusi S-market valmistui kesällä 2023 Turenkiin.

Sähköverkonparannusten näkyy puistomuuntamoiden toimenpidelupina, pudotusta kuitenkin nyt niitä tehtiin 11 kpl ja parannustyöt jatkunevat vielä 2024, mutta ei enää niin voimakkaana kuin 2021-23. Uudenlaisia sähkönvarausjärjestelmiä haettiin 1 kpl. Varaudutaan kuitenkin Tervakoskella sähkölinjan siirtoon, Fingridin sähkönsiirto-kenttä rakentuu sitä varten Leppäkoskelle. Aurinkovoimaloiden suunnittelu aloitettiin, vuoden 2024 alussa selviää etenemismahdollisuudet. Suunnittelutarveratkaisut niille tehtiin 2023 lopulla. Taksan uusinnassa huomioitiin uudet energiamuodot.

Jätevesijärjestelmän toimenpidelupien määrä oli 10 kappaletta vanhoihin kohteisiin, määräaika jätevesijärjestelmien toteuttamiseen päättyi syksyllä 2019. Uusimisen tarpeessa olevia on varmaan vielä paljon, ne tulevat sitten esiin vasta kun joku muu rakentaminen kohteessa toteutuu. Osa näistä uusittiin ympäristöpuolen kehotuskirjeen jälkeen.

Erillisiä maalämpökaivojen toimenpidelupia myönnettiin 8 kappaletta. Lisäksi oli paljon öljylämmittämisestä siirtymistä ilmavesilämpöpumppuihin. Näistä on nytkin paljon kyselyjä, koska ARA ja ELY jatkavat avustusten myöntämistä öljylämmityksestä luopumiseen.

Aurinkopaneeleja luvitettiin 21 kpl asemakaava-alueille ennen kesäkuuta 2023. Valtuustaloituksen johdosta rakennusjärjestystä päivitettiin vuonna 2023 aurinkopaneelien osalta. Alle 50m² kokoiset aurinkopaneelit vapautettiin toimenpideluvan hakemisesta tietyillä alueilla. Aurinkopaneelit eivät ole pääasiallinen sähköntuottomuoto sähkölämmitykseen, ainoastaan lisäystä energiatalouden parantamiseen. Kunnan 5 suureen kiinteistöön lisättiin aurinkopaneelit.

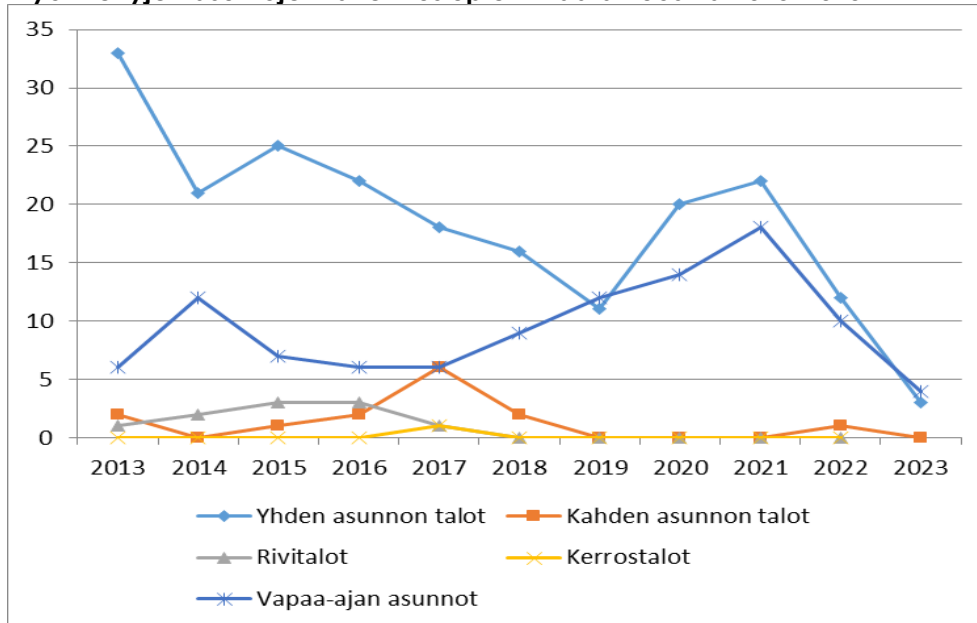
Puiden kaatamiset kaava-alueella ovat kuuluneet rakennusvalvonnalle vuoden 2021 kesästä lähtien ja viime vuonna sähköisiä puiden kaatolupia tai metsän harvennuksia oli 40 kpl. Jos kyseessä oli alle 3 puun kaataminen, lupa annettiin sähköpostilla ja merkittiin Lynxiin.

Sähköinen ePermit rakennuslupien hakujärjestelmä on ollut käytössä vuoden 2019 syksystä alkaen kaikille asiakkaille ja vuonna 2023 97 % kaikista luvista oli sähköisiä (2022 86 %). Ns paperisten lupien määrä oli vain 8 kpl ja ne olivat kaikki jatkoaikahakemuksia (kaikkiaan jatkoajkoja 19). Janakkalassa on päätetty teknisellä toimialalla vuoden 2022 syksyllä, että luvat jätetään kokonaan sähköisinä, ja jos hakija ei siihen pysty häntä avustetaan kunnan rakennusvalvonnassa erityismaksua vastaan sähköiseen järjestelmään jätettävän luvan kanssa.

ePermit hakujärjestelmässä on sähköinen rakennuslupakuvien leimaus ja rakennekuvat leimataan myös sähköisesti vastaanotetuiksi. Sähköisen arkistoinnin ja sähköisen allekirjoituksen puute aiheuttaa vielä papereiden arkistointia (lähinnä päätökset) ja nyt sähköisesti leimatut kuvat säilytetään ePermit-järjestelmässä.

Rakennusvalvonnassa on korjattu paljon vuoden aikana rakennusten kiinteistörekisteriselvityksessä esiin tulleita asioita ja korjattu myös vanhentuneita tietoja, jotka ovat tulleet ilmi mm jätteenkuljetuksen laskutuksissa.

Myönnettyjen asuntojen rakennuslupien määrä vuosina 2013-2023

lähde: Janakkalan rakennusvalvonta

Asuntotuotanto Janakkalassa vuosina 2013-2023

Myönnetyt luvat, kpl	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Yhden asunnon talot	33	21	25	22	18	16	11	20	22	12	3
Kahden asunnon talot	2	0	1	2	6	2	0	0	0	1	0
Rivitalot	1	2	3	3	1	0	0	0	0	0	0
Kerrostalot	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Vapaa-ajan asunnot	6	12	7	6	6	9	12	14	18	10	4

lähde: Janakkalan rakennusvalvonta

1.2.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Janakkala on 1.1.2023 alkaen toiminnaltaan erilainen kunta kuin aiemmin. Hyvinvointialueiden perustaminen siirsi kunnan sosiaali- ja terveystalouden toimialan ja sen työntekijät, noin 450 työntekijää, OmaHämeelle ja samalla kunnan verotuloista siirtyi 12,64% pois, lisäksi valtionosuuksista siirtyi noin 61% vuoteen 2022 verrattuna. Vaikutukset talouteen näkyvät hyvin tilinpäätöksessä. Suuri osa kunnan palveluista on nyt suunnattu alle 18-vuotiaille varhaiskasvatuksen ja opetuksen ollessa kunnan suurimmat tulosalueet. 2020-luvun alun koronapandemia heikkeni, ja ei vaikuttanut enää vuoden 2023 toimintaan ja tätä seurannut Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on jatkanut poikkeavaa tilannetta. Talouteen ovat vaikuttaneet inflaation ja korkojen nousu. Kunnan lainamäärän edelleen kasvaessa isojen investointeihin myötä, on kunnan lainojen korkojen määrä noussut huomattavasti aiemmista vuosista. Suuri osa lainoista on suojattu kiinteällä korolla, mutta uudelleen rahoitus ja uudet lainat ovat nyt saatu noin 3,5-4,00% koroilla.

Vuoden 2023 tilinpäätöksen tulokseen on vaikuttanut hyvinvointialueuudistuksesta ja sen rahoittamisesta annetun lain, joka sisälsi verotulosiirtymän 12,64%, seurannut ns. verohäntä. Se syntyy, kun osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen veroprosenttien ja jako-osuuksien mukaan. Kuntaliiton arvion mukaan Janakkalan kunnan verohäntä on noin 3,8 miljoonaa euroa.

Kunnan yksi merkittävimmistä investointihankkeista, Turengin koulu- ja monitoimikeskus valmistui ja avajaiset vietettiin 8.8.2023. Koulutyö alkoi uudessa rakennuksessa seuraavan päivänä. Tervakosken koulu- ja monitoimikeskuksen rakentaminen alkoi 11.9.2023 ja sen arvioidaan valmistuvan keväällä 2025, jolloin koulutyö voi alkaa uudessa rakennuksessa syksyllä 2025. Hakamäen urheilupuiston rakentaminen käynnistyi 2023 aikana ja jatkuu vuonna 2024.

Vuonna 2021 alkanut työllisyyden kuntakokeilu jatkui vuoden 2023 aikana. Janakkala on mukana osana Hämeenlinnan seudun työllisyyden kuntakokeilua. Kuntakokeilun käynnistymisen jälkeen osa työnhakija-asiakkaista siirtyy kuntien asiakkaiksi ja osa jää TE-toimistoon. Kun asiakas siirtyy kuntakokeiluun, hänen palveluistaan vastaa pääasiallisesti hänen kotikuntansa. TE-palvelut siirtyvät kunnille 1.1.2025. Uudistuksessa työllisyyden ja yritysten kasvua tukevat julkiset palvelut tulevat osaksi kuntien työllisyys- ja elinvoimatehtäviä. Kunnanvaltuusto päätti 2.10.2023 §84, että Riihimäen kaupunki, Janakkalan, Lopen ja Hausjärven kunnat muodostat oman työllisyysalueen. Työllisyysalue toteutetaan isäntäkuntamallina, jossa isäntäkuntana on Riihimäen kaupunki. Valmistelua muutokseen on aloitettu jo vuoden 2023 syksyllä, mutta suurimmat muutokset toimintaan alkavat vuoden 2024 syksyllä, jolloin uutta isäntäkunnan vetämää organisaatiota aletaan valmistamaan 1.1.2025 alkavaan toimintaan.

1.3.2023 voimaan tullut varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki korotti tuloeroja ja alensi sisarruksilta perittäviä maksuja. Maksutuotot alenivat talousarvioon verrattuna noin 61 000 euroa. Lähes 60 % varhaiskasvatukseen osallistuvista perheistä ei maksa uudistuksen jälkeen palvelusta. Seuraavan kerran varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksitarkastus on 1.8.2024, jolloin tuloerot jälleen muuttuvat.

Vuoden 2023 aikana selvitettiin kunnan organisaatorakenteen ajantasaisuutta sote-toiminnan siirryttyä kunnasta pois. Valtuusto päätti 11.12.2023 §115 perustaa Hyvinvoinnin toimialan organisaatorakenteeseen 1.1.2024 alkaen ja palkata hyvinvointijohtajan toimialajohtajaksi. Lisäksi Janakkalan Veden tarkoituksen mukaisinta muotoa kuntaorganisaatiossa selvitettiin ulkopuolisen asiantuntijan kanssa syksyllä 2023, selvitystyön tulos on tiedossa keväällä 2024.

Kunnanvaltuusto päätti 9.1.2023 kokouksessaan §4 ulkoistaa Janakkalan kunnan ateria- ja puhtauspalvelu kokonaisuuden 1.4.2023 alkaen. Palveluntuottajaksi valittiin samassa pykälässä Compass Group Finland Oy. Liikkeenluovutus sopimuksessa kunnan henkilöstöstä 55 työntekijää siirtyi Compass Groupille ja samalla myös keskuskeittiö Tuuvinki vuokrattiin uudelle palveluntarjoajalle.

Janakkalan kunta on ollut mukana hankeyhtiössä, joka suunnitteli Helsinki-Tampere-rataosuuden kehittämistä. Kunta oli sitoutunut Suomi Rata Oy osakkeiden hankintaan 0,30%:n omistusosuudella.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma lähti edistämään nk. lentoratahanketta ja Suomi Rata Oy:n tekemä suunnittelutyö keskeytetään muilta osin. Kunta on kunnanvaltuuston 11.12.2023 §121 päätöksellä luopunut Suomi-Rata Oy:n osakkeista. Kunnan osuus olisi rahoitussitoumusten osalta ollut noin 460 000 euroa.

1.2.5 Kunnan henkilöstö

	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	Muutos 2023/2022	
						hlö/eur	%
Henkilökunnan lukumäärä 31.12.	1026	1038	1047	1055	609	-446	-42 %
- josta vakituisessa virka-/työsuhteessa	820	854	758	799	417	-382	-48 %
- tilapäisessä virka-/työsuhteessa	206	184	289	256	192	-64	-25 %
Henkilöstökulut yhteensä	43 971 926	45 674 551	47 132 656	48 993 309	28 512 374	-20 480 935	-42 %
- josta palkat ja palkkiot	35 116 588	36 608 438	37 557 133	39 042 033	22 789 230	-16 252 803	-42 %
- henkilösivukulut	8 855 337	9 479 653	9 575 523	9 951 276	5 723 075	-4 228 201	-42 %
- josta eläkemaksut	7 841 208	8 282 258	8 173 525	8 522 345	4 862 029	-3 660 316	-43 %
Työvoiman vuokraus	1 288 535	1 216 142	1 225 918	1 406 254	1 023 041	-383 213	-27 %
Henkilöstökulut ja työvoimanvuokraus yhteensä	45 260 461	46 890 693	48 358 574	50 399 563	29 535 415	-20 864 148	-41 %

Kunnan palveluksessa oli 31.12.2023 tilanteen mukaan yhteensä 609 henkilöä, joka on 446 vähemmän kuin vuonna 2022. Luku on pienentynyt huomattavasti SOTE-uudistuksen vuoksi, koska SOTE-palveluiden henkilöstö siirtyi kunnalta hyvinvointialueelle. Luku sisältää sekä vakituisessa, että tilapäisessä työ- ja virkasuhteessa olevat työntekijät (ml. työllistetyt ja oppisopimusopiskelijat). Kun tarkastellaan vuoden lopun tilannetta pelkästään vakituisen työ- ja virkasuhteisten osalta, luku vuoden 2023 lopussa oli 417. Vastaava luku vuonna 2022 oli 799.

Tilapäisissä palvelussuhteissa toimi 31.12.2023 tilanteen mukaan 192 henkilöä, joista työllistettyjä oli 20 ja oppisopimusopiskelijoita 2. Vuonna 2022 tilapäisiä työntekijöitä oli yhteensä 256, joten tilapäisten työntekijöiden määrä on pienentynyt edellisvuodesta. Tämä ilmiö selittyy myös osaltaan SOTE-uudistuksella.

Uusia virkoja/toimia perustettiin vuoden 2023 talousarviokäsittelyn yhteydessä seuraavasti:

- Konsernipalvelut: omavalmentaja (määräaikainen)
- Sivistystoimi: 2 varhaiskasvatuksen opettajaa, vahtimestari, nuorisopalveluiden ohjaaja

Vuonna 2023 henkilöstökulut (sis. sivukulut) olivat 28 512 374 €. Tämä on n. 20,5 M € vähemmän kuin vuonna 2022. Lasku on johtunut osaltaan SOTE-uudistuksesta johtuneesta henkilöstön siirtymisestä kunnalta hyvinvointialueelle sekä ateria- ja puhtauspalveluiden henkilöstön siirtymisestä ulkoiselle palveluntuottajalle.

Vuoden 2023 henkilöstöpalvelujen ostot olivat 1 023 041 €, kun vastaava luku vuonna 2022 oli 1 406 254 €. Palvelujen ostojen kustannukset ovat laskeneet n. 383 000 €. Tämä summa koostuu Sarastiarekryltä hankittavista sijaisista. Kustannusten lasku johtuu SOTE-uudistuksesta.

1.2.6 Ympäristöasiat

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä säädetään kuntien ympäristönsuojelun hallintolaissa. Lisäksi tehtävistä on säädetty ympäristönsuojelulaissa, maa-aineslaissa, jätelaissa, vesihuoltolaissa, vesilaissa, merenkulun ympäristönsuojelulaissa, maastoliikennelaissa ja vesiliikennelaissa. Lupa- ja valvontaviranomaistehtävien lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on paikallistason yleisen ympäristönsuojelun edun valvominen. Tässä tehtävässä ympäristönsuojeluviranomainen toimii erityislainsäädännön perusteella riippumattomassa ja itsenäisessä asemassa.

Janakkalan kunnan ympäristönsuojelun yksikkö ja lupajaosto vastaavat ympäristönsuojelulain ja maa-ainelain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä. Lupakäsittely on maksullista.

Janakkala ja muut Etelä-Hämeen kunnat päättivät vuonna 2022 muodostaa yhteisen ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen ja siirtää ympäristöterveydenhuollon järjestämistä vastuun 1.1.2023 alkaen Riihimäen kaupungille.

Lupajaosto on käsitellyt ympäristö- ja maa-ainelupia, joilla säädellään ympäristön pilaantumista ja huolehditaan kiviainesten kestävästä käytöstä. Lisäksi ympäristölupa- tai rekisteröintivelvollisuuden ja valvonnan piiriin kuuluvat mm. jakeluasemat, eläinsuojat, lämpölaitokset, jätteen ja jätevesien käsittely, elintarviketeollisuus ja metsäteollisuus.

Ympäristönsuojelulaki velvoittaa viranomaisen säännölliseen ja suunnitelmalliseen valvontaan. Valvonnasta laaditaan suunnitelma, jossa valvonnan tarve arvioidaan riskiperusteisesti. Suunnitelmallisesta valvonnasta peritään taksan mukaiset maksut. Vuonna 2022 hyväksyttiin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma vuosille 2022- 2025 sekä ympäristönsuojeluviranomaisen taksa. Maa-ainestaksa päivitettiin vuoden 2023 aikana ja se tuli voimaan 1.12.2023.

Vuoden 2023 talousarviosta lähtien ympäristönsuojelun tunnusluvuiksi lisättiin valvontaohjelman mukaiset tarkastuskäynnit. Vuonna 2023 saapui ja käsiteltiin yksi ympäristölupahakemus sekä yksi maa-ainelupahakemus. Valvontaohjelman mukaisia tarkastuksia tehtiin lisäresurssin myötä tehostetusti kesän ja syksyn aikana, vaikkakaan ei kaikkia valvontaohjelman mukaisia tarkastuskäyntejä ei ehditty suorittaa. Osassa tarkastuskohteista tarkastuskäynnit oli tekemättä usean vuoden ajalta.

Yllättäviin ympäristövahinkoihin tai laajempiin tutkimuksiin ei ole talousarviossa varauduttu, niihin reagoidaan erikseen tarvittaessa. Vuosittain sattuu keskimäärin muutama pieni öljyvahinko, joista ei koitunut kunnalle vastuita tai kustannuksia. Öljyvahinkojen jälkitorjunnasta aiheutuvista kustannuksista vastaa pääsääntöisesti aiheuttaja, mutta kuluja saattaa aiheutua myös kunnalle, jos aiheuttajaa ei tavoiteta tai aiheuttajalla ei ole vakuutusta.

Ympäristötietoisuuden ja kestävän kehityksen edistämistehtäviä toteutettiin kouluvierailujen muodossa sekä kunnan sisäisen ilmasto- ja luontotyön edistämiseksi. Janakkalan kunta liittyi ensimmäisenä Suomen kuntana Luontoviisaat kunnat –verkostoon vuonna 2023. Samalla päätettiin kunnan ilmastosuunnitelman laatimisesta luonnon monimuotoisuusohjelman ohessa. Vuonna 2023 toteutettiin myös vieraslajihanke, johon kunta sai rahoituksen Kainuun Ely-keskukselta.

Vesiensuojelussa ja kunnostuksissa tehdään aktiivista yhteistyötä Vanajavesikeskuksen, vesienhoitolain mukaisen yhteistyöryhmän, sen pohjavesialueita käsittelevän alaryhmän, vesiensuojeluyhdistysten ja osakaskuntien puitteissa. Vesienhoitoa luonnehtii pitkäjänteisyys, veden laadun ja vesiekologian muutokset tapahtuvat hitaasti. Hajakuormitus sekä maa- ja metsätalous tuovat valtaosan ravinnekuormasta johtuen valuma-alueiden maa- ja metsätalousvaltaisuudesta ja suhteellisen pienistä vesistöistä. Haja-asutuksen jätevesien käsittelyä koskeva asetus muutettiin vuosia kestävän valmistelun jälkeen koskemaan ainoastaan pohjavesialueita ja ranta-alueita. Janakkalan kunnan ympäristönsuojelu toteutti vuosien 2022-2023 aikana jätevesiselvityksen sekä eläinsuojakartoituksen osalla pilaantumisherkistä alueista.

Hiilidioksidipäästöjä seurataan CO2-raportin muodossa. Kunnan mahdollisuus vaikuttaa kasvihuonekaasuihin ja sitä kautta ilmastomuutokseen ovat rajalliset. Kunnan omissa kiinteistöissä otetaan kuitenkin käyttöön aurinkosähköä ja maalämpöä, ja nämä energiamuodot yleistyvät myös asumisessa. Janakkalan kunta on liittynyt kunta-alan energiatehokkuussopimukseen, jonka myötä on asetettu energiansäästötavoitteita.

Kunnan metsien potentiaaliset Metso-ohjelmaan soveltuvat suojelunarvoiset metsät kartoitettiin vuonna 2020. Vuonna 2023 kunta teki Ely-keskukselle hakemuksen Metso-ohjelman mukaisten luonnonsuojelualueiden perustamisesta Luulionvuoren, Pukalinkallion ja Laurinmäen alueille.

Kiinteistökohtainen jätehuolto siirtyi 1.1.2022 Janakkalan kunnalta Kiertokapulalan hoidettavaksi. Jätelautakunta Kolmenkierto on jätehuoltoviranomainen, joka toimii 13 kunnan yhteislautakuntana. Kuntien yhteinen jäteyhtiö Kiertokapula huolehtii jätteiden vastaanottamisesta, käsittelystä sekä jäteneuvonnasta. Vuonna 2023 jätelautakunta siirsi useita jätteiden kuljetukseen liittymättömien kiinteistöjen valvonta-asioita kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Kunnan omana hankkeena on ollut käynnissä Rehakan Kusiaismäen kallioalueen ympäristövaikutusten arviointimenettely. Konsultti laati hankkeesta arviointiselostuksen, josta Ely-keskus antoi perustellun lausuman. Tämän jälkeen asia siirtyy lupaviranomaiselle, kunnan lupajaostolle lupakäsittelyyn. Lupakäsittely ei suunnitellusta poiketen edistynyt vuoden 2023 aikana.

1.2.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Toimintakertomuksessa tulee antaa kirjanpitolain 3a luvun mukaisesti tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista.

Janakkalan kunta huolehtii sisäisestä valvonnasta valtuuston päättämien periaatteiden mukaisesti. Janakkalan kunnan toiminnassa riskialttein mahdollisuus korruptioon ja lahjontaan on todennäköisimmin hankintojen toteuttamisen yhteydessä. Hankintoja ohjaa valtuuston hyväksymä hankintastrategia, jossa korostetaan mm. valmistelun avoimuutta ja vuorovaikutteisuutta. Tähän on pyritty aktiivisesti tiedottamalla etukäteen tulevista hankinnoista ja niiden sisällöistä kunnan internetsivuilla sekä paikallisille yrittäjille erikseen.

Hallintosäännön mukaan (25 § kohta 19) toimitilin päättää hankintalain mukaisen hankinnan tarjouspyynnön hyväksymisestä tai neuvottelumenettelyn osallistumispyynnön hyväksymisestä (pl. tilintarkastusyhteisön kilpailutus, jonka tarjouspyynnön hyväksyy tarkastuslautakunta). Tämä on itsessään korruptiota estävä menetelmä. Edellä mainitun valvonnan lisäksi kunnanhallituksen vuosittaisen päätöksen mukaan kaikista yli 3000 euron suuruisista hankinnoista tulee tehdä viranhaltijapäätös. Viranhaltijapäätökset ovat nähtävillä kunnan internetsivuilla. Tällöin toimitelimenellä ja kuntalaisella on mahdollisuus valvoa viranhaltijapäätösten oikeellisuutta otto-oikeuden keinoin.

Toinen mahdollinen merkittävä korruption kohde, voi olla vaikuttaminen ympäristölupien myöntämiseen ja niiden valvontaan, mutta tällaisesta toiminnasta ei ole havaintoa.

Ihmisoikeuksien huomiointi sisältyy Janakkalan kunnan arvoihin, joiden mukaan kunta on vastuullinen ja läheinen.

1.2.8 Arvio todennäköisestä kehityksestä

Kuntien taloudellinen tilanne parani vuosien 2020-2022 aikana koronapandemiasta huolimatta. Valtio tuki kuntataloutta voimakkaasti ja kunnille ja kuntayhtymille myönnettiin useita tukipaketteja. Samalla toimintaa vaikuttivat koronarajoitukset. Samaan aikaan työllisyys pysyi Suomessa vakaana, ja saatujen verotulojen määrät olivat vuosittain ennakoitua suurempia. Korona-aikana Janakkalan

kunnan taloudellinen tilanne parani merkittävästi. Kunnan kertynyt ylijäämä oli vuoden 2023 jälkeen taseessa on noin 11 miljoonaa euroa, kun vuoden 2019 lopulla sitä oli noin -940 000 euroa. Vuoden 2023 alussa kuntien toiminnasta poistuivat hyvinvointialueuudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhoidon sekä pelastustoimen järjestämistä vastuu.

Valtiovarainministeriö tiedotti 17.11.2023 muutoksista sote-siirtolaskelmiin ja kuntien valtionosuuksiin. Taustalla oli vuoden 2022 verotuksen valmistuminen, jonka yhteydessä kuntien valtionosuuksista leikattaisiin edelleen pysyvästi 500 miljoonaa euroa. Vähennyksen vaikutus Janakkalassa vastaa noin 0,5 prosenttiyksikön tuloveroa. Tilinpäätöksen kirjoittamishetkellä tiedoissa on, että valtionosuuksien vähentyminen on jaksotettu vuosille 2025-2027.

Kunnat tekevät vuonna 2023 ylijäämäisiä tuloksia johtuen niin sanotuista verohännistä, mutta tulevien vuosien osalta edessä on talouden tasapainottaminen, mikäli Valtiovarainministeriön lupaamat uudistukset valtionosuusjärjestelmään eivät kata esitettyä vähennystä. Janakkalan kunnan vuoden 2023 veroista ns. verohäntiä on Kuntaliiton arvion mukaan noin 3,8 miljoonaa euroa.

Vuoden 2024 talousarvio on valmisteltu ennen tietoa valtionosuuksien muutoksista. Janakkalan talousarvio vuodelle oli noin 2,2 miljoonaa euroa alijäämäinen. Taloussuunnitelmavuosista vuodet 2025 ja 2026 ovat kokonaisuudessaan alijäämäisiä, mutta vuodesta 2027 ennakoitaan ylijäämäistä. Valtionosuuksien vähennykset tulivat tietoon 17.11.2023, ja tältä osin kunnanvaltuuston hyväksymä talousarvio on menettänyt realistisuutensa suunnitelmavuosien osalta. Talousarviossa oli huomioitu 0,5-% yksikön veronkorotus vuodelle 2026, jolla talous saatiin hyväksytyssä talousarviossa tasapainoon.

Janakkalan kunnanhallitus perusti kesäkuussa 2023 talouden tasapainottamistoimikunnan, jonka tarkoituksena on löytää säästökeinoja ja tulolisäyksiä. Kunnanvaltuusto velvoitti 13.12.2023 kokouksessaan tasapainottamistoimikunnan etsimään miljoonan euron pysyvät säästöt vuodesta 2025 eteenpäin. Tämä työ etenee kevään 2024 aikana. Tästä huolimatta valtuusto joutuu arvioimaan lisäveronkorotusten ja säästöjen kokoluokkaa vuoden 2025 talousarvion yhteydessä, jotta talous pysyy tasapainossa myös muuttuneessa tilanteessa. Haasteena on sopeutuminen edelleen korkean inflaation ja korkotason ajanjaksoon. Kunnan lainakannan odotetaan edelleen kasvavan johtuen koulujen 1. vaiheen rahoittamisesta ja 2. vaiheiden aloittamisesta. Kunnan rahoituksessa käyttämien viitekorkojen, pääasiassa EURIBOR 6KK-korko, oletetaan asettuvan tuleviksi vuosiksi noin 2,0-3,0 tuntumaan, millä on merkittävä vaikutus korkokulujen kasvuun.

Kunta-ala sai vuonna 2022 uuden virka- ja työehtosopimuksen, joka on voimassa 1.5.2022-30.4.2025. Palkankorotukset on sidottu vähintään yleiseen linjaan vuosina 2023 ja 2024. Yleinen linja perustuu kemianteollisuuden, teknologiateollisuuden ja AKT:n palkankorotusten keskiarvoon tai on vähintään 1,9 prosenttia. Lisäksi kunta-alan palkkoja nostaa viisivuotinen palkkaohjelma vuosille 2023-2027, jolla palkat nousevat yhteensä noin 5,1 prosenttia. Vuoden 2024 osalta yleiskorotus on 2,27 prosenttia ja paikallinen järjestelyerä 0,73 prosenttia.

Kunnan väestö lisääntyi koronapandemian ensimmäisinä vuosina, kun esimerkiksi vuonna 2021 kuntaan saatiin 103 uutta asukasta. Vuonna 2022 asukasluku lähti kuitenkin laskuun, kun vähennystä kertyi 63 ihmistä. Vuoden 2023 lopussa ennakkotietojen mukaan asukkaita oli 16 127 henkilöä, jossa on vähennystä aiempaan vuoteen 153 henkilöä. Vuodesta 2011 lähtien väestönkehitys trendi on ollut laskeva, joka on vaikeuttanut myös talouden ennakoitavuutta. Väestönkehitys on suurimman verotuoton tuovan, kunnallisveron yhtenä perusteena ja kunnan koko talouden sekä palvelujen suunnittelu pohjautuu väestönkehitykseen. Vuoden 2024 talousarvio ja taloussuunnitelmavuodet 2025-2027 on laadittu 16 350 asukkaalla, jonka tasolla asukasluvun odotetaan asettuvan koko suunnitelmakaudelle. Tulevan väestökehityksen arviointi vuoden 2025 talousarviossa joudutaan arvioimaan uudelleen.

Kunnan tekemät taloudellisesti merkittävät investoinnit, Tervakosken terveysasema, Tervakosken liikuntahalli ja isojen taajamien koulu- ja monitoimikeskukset tulevat vaikuttamaan tulevina vuosina vuokra- ja käyttömenojen kasvuun. Vuoden 2023 elokuusta lähtien, kunnan käyttötalouden kustannukset nousevat noin 870 000 € vuositasolla. Tulevilla vuosilla on edessä vanhojen koulurakennusten purkukustannuksia, jotka lisäävät hetkellisesti käyttötalouden menoja noin 500 tuhannella eurolla vuosina 2024-2026. Kustannusten edelleen nopea nousu aiheuttaa

tulevaisuudessa merkittäviä säästöpaineita tai palvelurakenteen muutoksia.

Tulevina vuosina kunnan investointiohjelmassa on Tervakosken koulukeskuksen rakentaminen, jonka on arvioitu talousarvion 2024 mukaan maksavan noin 19 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 hankkeen aloittamisen yhteydessä hyväksyttiin lisämääräraha, sillä koulurakennuksen hinta oli kasvanut aiemmasta suunnitelmasta. Vuosikymmenen loppuun mennessä tavoitteena on koulujen II-vaiheiden toteuttaminen ja kyläkoulujen peruskorjausten aloittaminen. Suunnitelmakaudella oli jo varattu rahaa muun muassa Leppäkosken koulun peruskorjaukselle. Hakamäen urheilukentän rakentaminen aloitettiin vuonna 2023, ja kentän on arvioitu maksavan kokonaisuudessaan noin 2,7 miljoonaa euroa vuosien 2023–2024 aikana. Lisäksi alueen infraan on varattu erillinen määräraha.

Kunnan ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueen välille jääneet rajapinnat ja tuleva yhteistyö etenevät tulevaisuudessa. Hyvinvointialueuudistuksessa kuntien sote-kiinteistöt vuokrattiin siirtymäkauden vuokrasopimuksella hyvinvointialueelle. Sopimus on voimassa vähintään kolme vuotta, ja hyvinvointialueella on oikeus pidentää sopimuksen voimassaoloa vuodella. Hyvinvointialueet joutuvat ilmoittamaan vuoden 2024 loppuun mennessä, aikovatko käyttää kunnilta vuokraamiensa sote- ja pela-kohteiden option vuodelle 2026. Vuokran on katettava kohtuulliset pääoma- ja ylläpitokulut, ja siitä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. OmaHäme on julkaissut talven 2024 aikana palveluverkkoselvityksensä luonnoksia, joissa vaikutus Janakkalaan on merkittävä, varsinkin Tervakosken terveysaseman mahdollisen sulkemisen osalta. Kunnan talouden kannalta tyhjenevät sote-kiinteistöt vähentävät vuokratuottoja, ja aiheuttava riskin merkittävistä arvonalenemisista.

Maailman tilanteen heikentyminen ja Ukrainassa edelleen jatkuva sota vaikuttavat kunnan toimintaan eri tavoin tulevina vuosina. Valtioiden toisilleen asettamat pakotteet voivat edelleen aiheuttaa puutteita materiaaleista ja nostavat hintatasoa. Vuoden 2023 loppupuolella ongelmana on ilmennyt meriväylillä ilmenneet levottomuudet ja hyökkäykset, jotka pitkittävät Aasiasta Eurooppaan suuntautuvaa rahtiliikenteen aikataulua ja nostavat kustannuksia. Inflaatio oli vuonna 2023 6,2 prosenttia, ja aleni vuoden 2022 keskiarvosta 7,1%. Vuoden 2024 alussa inflaatio on alentunut noin 3 % tasolla.

1.2.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, sekä muista toiminnan kehitykseen vaikuttavista seikoista

Valtuusto on hyväksynyt kokouksessaan 2.3.2015 § 15 sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet. Kunnanhallituksen tarkemmat ohjeet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamiseksi hyväksyttiin 19.1.2015 § 9. Näiden ohjeiden mukaisesti on toimittu vuonna 2023.

Kunnanhallituksen ohje sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamiseksi luokittelee riskit toiminnallisiin-, taloudellisiin- ja omaisuusriskeihin. Toimielinten riskianalyyseissä useimpia toimialoja koskevana toiminnallisena riskinä nähtiin sekä äkillinen kriisitilanne (esim. sähkönjakelun keskeytyminen) että henkilöstön niukka resursointi, henkilöstön saatavuus ja vaihtuvuus. Taloudellisista riskeistä merkittävimpänä esitettiin talouden epätasapaino ja alijäämäinen kuntatalous. Omaisuusriskeinä nähtiin mm. korjausvelan kasvu ja hyvinvointialueelle siirtyvän kiinteistöjen tulevaisuus. Mm. näitä riskejä on seurattu vuoden 2023 aikana ja riskejä on myös pyritty omalla toiminnalla pienentämään tai hallitsemaan.

Riskeihin liittyvien seikkoja on tarkasteltu myös seuraavassa luvussa 1.3. (Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä) ja luvussa 1.6.5. (Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä).

1.3 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista.

Tilikauden aikana ei ole raportoitu toteutuneista sisäisen valvonnan puutteista, joista olisi aiheutunut merkittävää haittaa kunnan ja kuntakonsernin toiminnalle.

Kunnan hallinto- ja johtamiskulttuuri perustuu kuntalain, hallintolain sekä muiden säännösten lisäksi kunnan toimintaa ohjaaviin periaatteisiin, sääntöihin sekä ohjeistettuihin toimintatapoihin. Erityinen vastuu hallinto- ja johtamiskulttuurin luomisessa, viestinnässä, toimeenpanossa, ylläpitämisessä ja poikkeamiin reagoinnissa on ylimmällä johdolla, johtavilla viranhaltijoilla ja esihenkilöillä.

Kunnanhallituksen alainen toiminta

Toiminnassa on noudatettu toimialaan liittyviä lakeja, päätöksiä ja hyvää hallintotapaa. Tilikauden aikana toimintaan ei ole kohdistunut vaatimuksia tai seuraamuksia.

Sisäisen valvonta on toiminut konsernipalveluiden osalta hieman aiempaa paremmin. Erityistä huomiota on kiinnitetty päätöksenteon avoimuuteen ja esityslistojen ja pöytäkirjojen avoimeen toimittamiseen esimerkiksi toimitetulle medialle. Konsernistrategian valmistelun ja siihen liittyneen organisaatiouudistuksen myötä on haluttu kiinnittää huomiota entistä tiiviimpää omistajaohjaukseen ja yhteistyöhön koko kunnan osalta vuorovaikutuksessa asiakaspalveluun sisäisissä asiakkuuksissa ja kunnassa ulospäin. Tämän parantamiseksi ja omistajaohjauksen tehostamiseksi kuntaan on perustettu elinvoima- ja konsernijaosto, joka toimii kunnanhallituksen suorassa ohjauksessa.

Hyvään hallintotapaan on kiinnitetty entistä enemmän huomiota kunnan toimialojen yhteisessä hallintotiimissä (kuha). Hyvän hallintotavan vastaista toimintaa ei ole havaittu. Kuluvana vuonna 2024 tiimissä käydään läpi erityisesti pykälätekstien sekä viranhaltijapäätösten laadukasta valmistelua. Tarvittaessa valmistelevalle viranhaltijoille osoitetaan koulutuskokonaisuuksia.

Merkittävin arviointivirhe budjetoinnissa on tapahtunut tonttien myyntivoittojen suhteen. Talousarvioita laadittaessa oletettiin, että tonttien myynti pysyisi edellisvuosien tasolla. Tähän ei kuitenkaan päästy. Toisaalta budjettia laadittaessa olisi täytynyt pystyä paremmin ennakoimaan laajemmin taloustilanteen vaikutusta myös tonttien myyntiin.

Varojen käyttö kokonaisuudessa on ollut budjetoidun mukaista, eikä ylityksiä ole tapahtunut. Mahdolliset pienemmät poikkeamat ovat pääosin johtuneet siitä, että menoja on kirjattu eri momentille, mihin määrärahat on varattu. Nämä on kuvattu tarkemmin tilinpäätöskirjassa.

Talospalveluiden alle sijoitettiin vuodeksi 2023 Poistuneet palvelut kustannuspaikka, jossa on käsitelty soten poistumisen jälkeen kunnan vastuulle jääneitä sote-kustannuksia. Näitä kustannuksia on ollut vaikea ennakoita, joten tämän kustannuspaikan luvut aiheuttavat poikkeamaa koko talospalveluiden luvuissa.

Toimialalla tulee jatkossa kiinnittää enemmän huomiota konsulttipalvelujen oston ennakointiin jo talousarviovalmistelussa.

Tavoitteiden asettamisessa ei ole tapahtunut virheitä. Tulostavasta ja hallintosäännön mukaisia toimivaltoja on noudatettu ja tilikauden aikana ilmenneisiin muutoksiin on reagoitu asianmukaisesti.

Teknisen toimen taloushallinnollinen resurssivaje on näkynyt konsernipalveluja kuormittaen ja ateria- ja puhtauspalveluiden sisäiseen budjettiin toimialojen välillä tapahtuneeseen puutteelliseen kirjaukseen on puututtu jälkikäteen. Prosessi on käyty läpi tilivelvollisten viranhaltijoiden kesken, jotta jatkossa vastaavilta virheiltä pystytään välttymään. Strategisia tavoitteita konsernipalveluissa on tavoiteltu keskeisesti erityisesti asiakaspalvelun ja vuorovaikutuksen ja osallisuuden tiivistämisen näkökulmasta.

Riskienhallinta on liittynyt paitsi virallisten riskienhallintaan liittyvien dokumenttien näkökulmasta myös pyrkimällä hallitsemaan ennakoiden kunnan talouden tulevia ongelmia perustamalla vuoden toisella vuosineljänneksellä kunnan talouden tasapainoa tarkasteleva ja kehittävä johtavista viranhaltijoista ja poliittisista päättäjistä koostuva talouden tasapainotustyöryhmä. Konsernipalveluiden osalta työvoiman saatavuus on ollut riittävää, ongelmia ovat aiheuttaneet pitkät poissaolot.

Toimialan riskianalyysi on laadittu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti ja käsitelty kunnanhallituksessa 13.2.2023 § 48. Riskianalyysissä on otettu kantaa riskien todennäköisyyteen ja vakavuuteen sekä määritelly toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Riskien toteutumista on seurattu osavuositarkastusten yhteydessä. Talouteen liittyvät riskit toteutuivat osittain vuoden 2023 lopulla.

Talous- ja henkilöstöpalvelujen palveluntuottajan kanssa tehdyn sopimuksen yhteydessä ei olla tarpeeksi hyvin pystytty huomioimaan sanktiointia, mikäli palvelun laadussa tai prosesseissa tapahtuu poikkeamia.

Sivistyslautakunnan alainen toiminta

Sivistystoimen toimialaan ei ole kohdistunut kunnallisvalitusta, korvausvaatimusta, syytteeseen asettamista tai muuta oikeusseuraamusta tilikauden aikana. Oikeusasiamiehelle on tehty oppilaan opetukseen liittyen kantelu, johon opetuksenjärjestäjä on antanut vastauksen. Toiminnassa on noudatettu lakeja, tehtyjä päätöksiä sekä hyvää hallintotapaa.

Tavoitteiden asettamisessa tai määrärahan budjetoinnissa ei ole tapahtunut olennaista virhettä eikä toimivaltaa varojen käytössä ole toistuvasti ylitetty. Ennakoimattomia poikkeamia talouden toteumisissa on tapahtunut talousarviossa arvioitua verrattuna, mutta ne eivät ole johtuneet virheistä tai toimivallan ylityksistä.

Toimintaan liittyvät riskit on otettu huomioon ja niihin on tarpeen mukaan reagoitu. Ei ole toteutunut riskejä, jotka olisivat vaikuttaneet merkittävästi kunnan asemaan, talouteen, työvoiman saatavuuteen tai yleiseen kilpailukykyyn asukkaista ja yrityksistä.

Palvelukykyyn liittyvä riski on toteutunut, kun yksityinen varhaiskasvatusyksikkö lopetti toimintansa kesken toimintavuoden ja yksikön lasten hoito tuli järjestää lyhyellä varoitusajalla. Uuden kunnallisen päiväkotiyksikön perustaminen toteutui nopeasti ja hallitusti eikä palvelun saatavuuteen tullut katkoksia.

Varhaiskasvatuksessa on huomioitu toimintaan liittyvät riskit (esim. lakot voivat vaikuttaa varhaiskasvatuksen palvelukykyyn, pätevän henkilöstön rekrytoinnin haasteet). Varhaiskasvatuksessa valvotaan ja raportoidaan säännöllisesti mm. lasten ja henkilöstön välisen suhdeluvun toteutumista lakisääteisesti.

Myös opetuksessa pätevän henkilöstön rekrytoinnin haasteet sekä poissaolojen aikana sijaisten saaminen aiheuttaa palvelukykyyn riskin. Yhteistyötä tiivistetään poissaolojen aikana, jotta perehdytystä ja ohjeistusta voidaan antaa sijais- / epäpätevälle henkilöstölle laadukkaammin. Henkilöstön siirtyminen yksiköstä toiseen tarvittaessa.

Omaisuuksien hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole toteutunut menetyksiä, arvon alennuksia tai jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen.

Tilikauden aikana ei ole tullut ilmi sopimukseen liittyviä negatiivisia seuraamuksia.

Teknisen lautakunnan alainen toiminta

Toiminnassa on noudatettu lakeja, tehtyjä päätöksiä sekä hyvää hallintotapaa.

Tilikauden aikana teknisen lautakunnan päätöksistä ei ole tehty kunnallisvalituksia, syytteesen asettamisia eikä muitakaan oikeusseuraamuksia.

Tekninen lautakunta

Kuntalaisaloitteen ja Hämeen ELY-keskuksen lausunnon perusteella tekninen lautakunta päätti 14.2.2023 § 40 Saparoniemen korvaavista metsähakkuista (Välskärinmaan harvennuskuviot poistettiin).

Tekninen lautakunta 14.2.2023 § 41: Lausunto Aluehallintoviraston kuulemispyyntöön koskien kuntakantelua Tervakosken tien talvikunnossapidosta sekä hulevesien valumisesta kunnan lumenkaatopaikkana käyttämältä viheralueelta kantelijoiden kiinteistölle. Asia edelleen Avin valmistelussa.

Teknisen lautakunnan alainen lupajaosto

Oikaisuvaatimus Tervakosken koulu- ja monitoimikeskuksen rakennuslupapäätökseen 2023-152. As Oy perui tehdyn oikaisuvaatimuksen ennen sen käsittelyä lupajaostossa.

Lupajaosto 10.10.2023: Oikaisuvaatimus rakennuslupapäätökseen 2023-181, omakotitalo ja puiden kaataminen tontin rajalta. Päätös: Rakennustarkastajan päätöstä ei ole tarpeen muuttaa ja oikaisuvaatimus on perusteltua hylättyä.

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumista on seurattu ja niistä on raportoitu toimintakertomuksessa sekä talousarvion seurantaraporteissa ja osavuosisikatsauksissa, jotka on käsitelty teknisessä lautakunnassa. Tulosalueilla on ollut puutteita taloudellisuuden ja tuloksellisuuden seurannassa.

Vuoden 2023 aikana tehtiin seuraavat talousarviomuutokset:

Valtuusto 17.4.2023 § 39: Tervakosken koulu- ja monitoimikeskus, 1-vaiheen enimmäishintaa nostettiin 3.045.000 € (uusi enimmäishinta 18.826.392 €) ja v. 2023 määrärahaa lisättiin 1.900.000 € (uusi määräraha 7.100.000 €).

Valtuusto 5.6.2023 § 60: Maankäyttö –tulosalueen asiantuntijapalveluihin lisättiin 113.500 € ja ympäristöpalveluiden henkilöstökuluihin lisättiin 18.300 €.

Valtuusto 13.11.2023 § 101: Liikuntapalveluiden tuottoihin lisättiin 24.000 € ja palvelujen ostoihin lisättiin 7.000 €. Ateria- ja puhtauspalveluiden henkilöstömenoja vähennettiin 1.662.672 €, palvelujen ostoihin lisättiin 2.410.202 € ja aineet, tarvikkeet ja tavarat -menoja vähennettiin 1.007.228 €. Aluepalveluiden metsätuottoja vähennettiin 93.500 €.

Valtuusto 13.11.2023 § 102: Tervakosken kouluhankkeen v. 2023 määrärahaa vähennettiin 6,5 milj. euroon, Haltian, Paulinkulman ja Kivitaskun investointeihin varatut määrärahat 510.000 € poistettiin. Kauppakujan ja VR:n liityntäpysäköintiin varatut määrärahat 890.000 € poistettiin.

Tilinpäätöksen teon yhteydessä on havaittu, että v. 2023 talousarviossa on ollut puutteita muun muassa henkilöstökulujen, muiden toimintakulujen ja palveluiden ostojen budjetoinnissa. Talousarvion puutteita/virheitä on selvitetty tarkemmin teknisen toimen toimintakertomuksessa 2023. Kuukausittaisella ja tarkemmalla talouden seurannalla puutteet olisi huomattu viimeistään

loppuvuodesta ja haettu lisämäärärahat. Taloudesta vastaavan tilivelvollisen tulee olla tarkempi seurannassa ja seurata sitä tulosalueellaan riittävällä tasolla kuukausittain.

Talouden tarkempaa seurantaan koko teknisessä toimessa tulee kehittää. Tulostavuuksista teknisessä toimessa on noudatettu.

Strategian tavoitteiden asettamisessa ei ole tapahtunut olennaisia virheitä tai puutteita.

Tekninen lautakunta hyväksyi v. 2023 riskianalyysin ja sen seurannan 14.2.2023 § 31. Riskit luokiteltiin toiminnallisiin riskeihin, taloudellisiin riskeihin ja omaisuusriskeihin. Riskianalyysiä seurattiin raportein 22.8.2023 (1-6/2023), 14.11.2024 (1-9/2023). Koko vuoden 2023 osalta riskianalyysi käsitellään teknisessä lautakunnassa 12.3.2024 (tilinpäätös).

Riittävään henkilöstömitoitukseen ja henkilöstön työkuormaan tulee kiinnittää huomiota. Henkilöstön vaihtuvuus sekä poissaolot ja siitä kasaantuneet työmäärät vaikuttavat henkilöstön jaksamiseen, töistä suoriutumiseen ja sitä kautta asioiden etenemiseen. Henkilöstön pysyvyyteen ja jaksamiseen tulee kiinnittää huomiota. Asioiden etenemisen hidastuminen tai palvelun heikkeneminen voi vaikuttaa kuntalaisiin, yrityksiin ja kilpailukykyyn.

Omaisuuksien hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole toteutunut menetyksiä, arvon alennuksia tai jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen.

Tilikauden aikana ei ole tullut ilmi sopimuksiin liittyviä negatiivisia seuraamuksia.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnitelmakaudella

Toimialojen sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta löytyy muutamia huomioitavia asioita jatkoa ajatellen, mutta toiminta on vuonna 2023 ollut lainmukaista ja hyvää hallintotapaa on noudatettu.

1.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.4.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml. liikelaitos)

	2023	2022
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toimintatuotot	14 213	19 167
Valmistus omaan käyttöön	338	384
Toimintakulut	-52 667	-115 581
Toimintakate	-38 116	-96 029
Verotulot	38 952	71 528
Valtionosuudet	12 270	31 323
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)		
Korkotuotot	88	3
Muut rahoitustulot	181	246
Korkokulut	-855	-308
Muut rahoituskulut	-10	-20
Vuosikate	12 509	6 743
Poistot ja arvonalentumiset	-7 686	-6 307
Satunnaiset tuotot	0	1 561
Tilikauden tulos	4 824	1 997
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 824	1 997
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	27,2	16,6
Vuosikate/Poistot, %	163	107
Vuosikate, euroa/asukas	776	414
Asukasmäärä	16 127	16 277

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulo- ja menoeroa, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja menoeroa riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja menoero on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulo- ja menoeroa olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalaisten investointien hanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla.

Tulo- ja menoero on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo- ja menoero heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo- ja menoeroa riittävyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Kuntayhtymissä ei lasketa tätä tunnuslukua.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulo- ja menoero voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

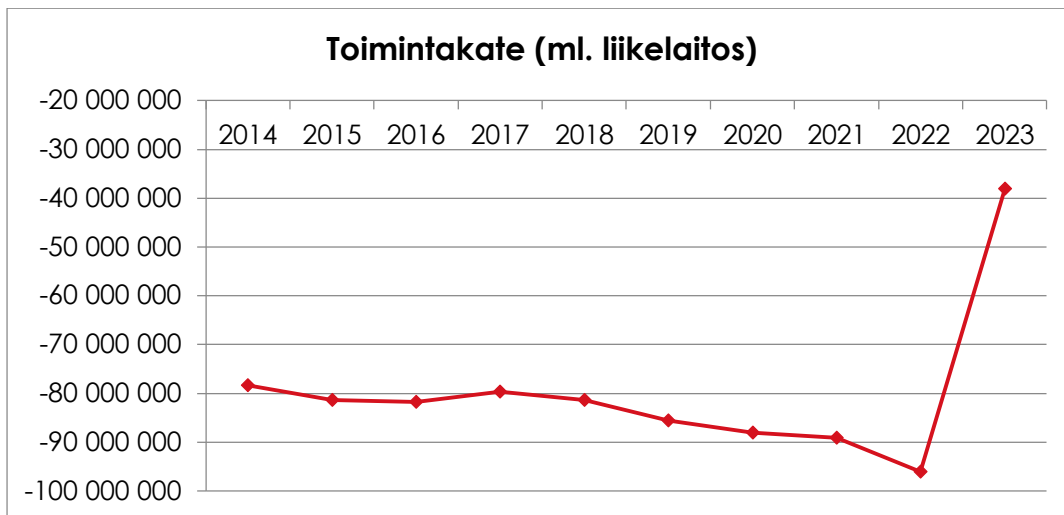
Tilikauden tulos on tilikaudelle jakotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot ja kulut, mistä syystä tulo- ja menoeroa riittävyden arviointia ei voida määrittellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden

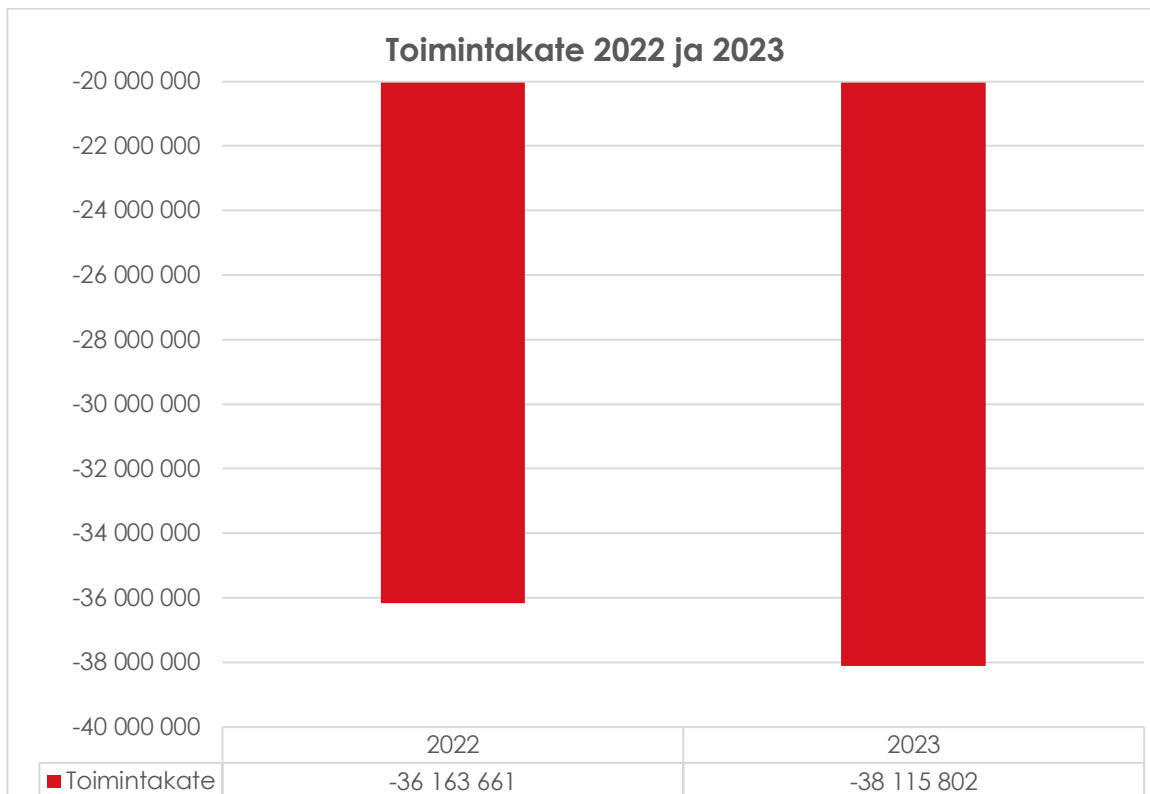
tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

Toimintakate, €, vuosina 2014-2023

Hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa vuoden 2023 alusta kunnan toimintakate luonnollisesti muodostuu oleellisesti toisenlaiseksi aiempaan nähden. Seuraavassa kuvassa on toimintakatteen kehitys 2014 – 2023, jossa siis sote menot ovat mukana 2014-2022.

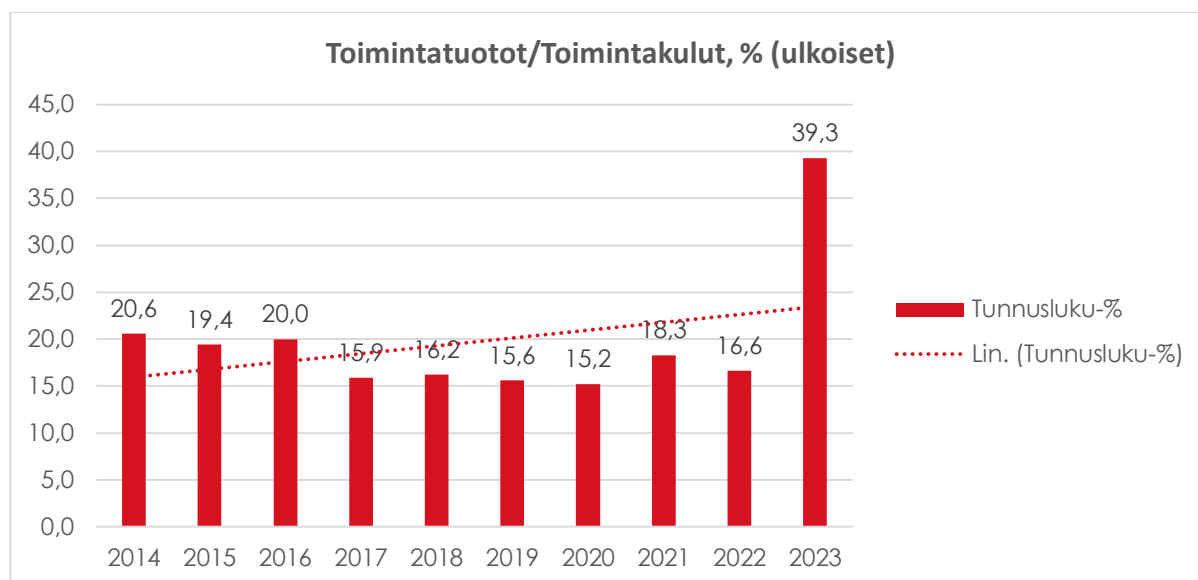
Seuraavassa kuvassa on toimintakatteen kehitystä verrattu edelliseen vuoteen siten että vuoden 2022 luvuista on puksuttu pois hv- alueelle siirtyneiden toimintojen toimintakate.

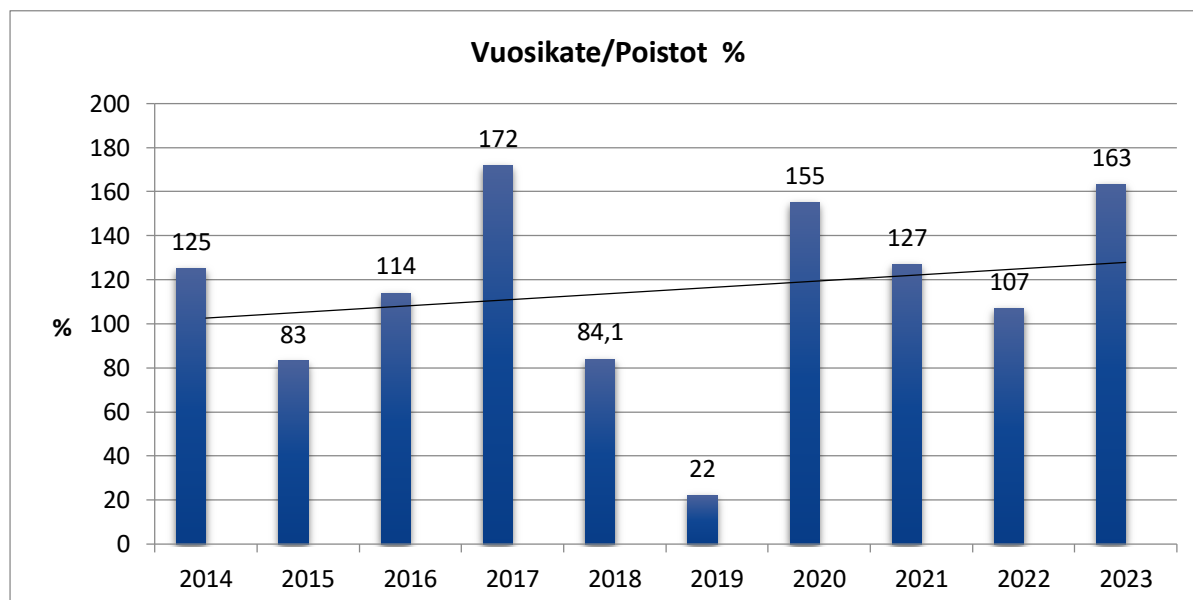
Toimintatuotot/Toimintakulut/, %, vuosina 2014-2023

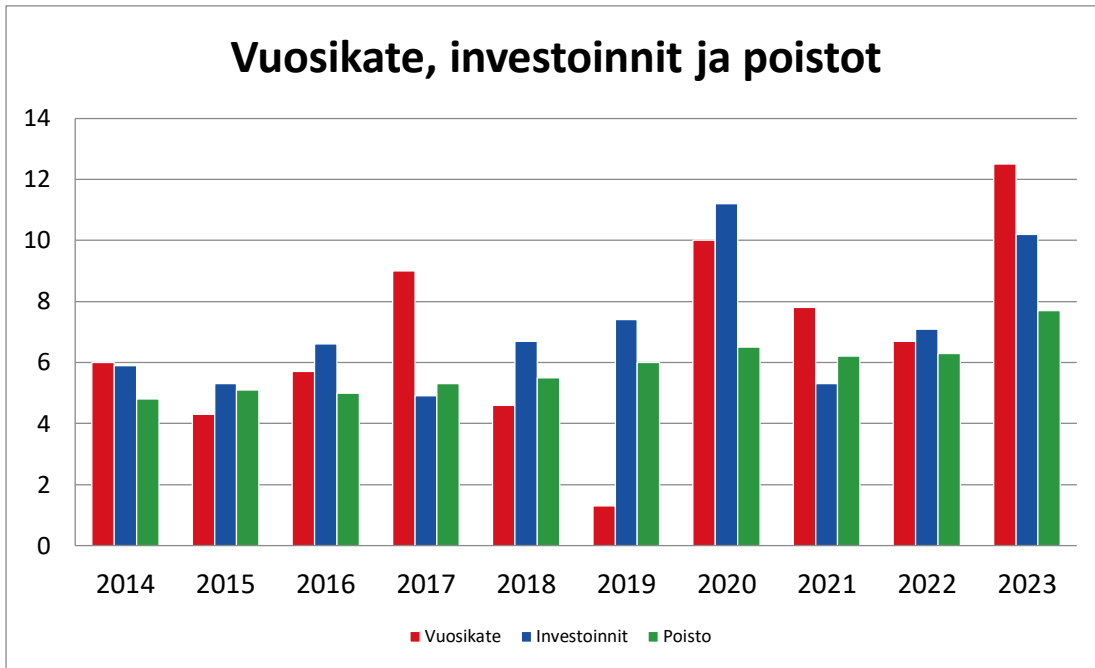
Toimintatuottojen ja -kulujen suhde on muuttunut oleellisesti hv-alueiden toiminnan alkamisen jälkeen, eikä luvut ole mitenkään vertailukelpoisia keskenään.

Kun suhdeluvusta poistetaan hv-alueelle siirtyneet toiminnot, niin vuonna 2022 suhdeluku oli 38,8 % kun se nyt tilinpäätösvuonna on 39,3 %. Tämä tarkoittaa sitä, että tuottojen määrä on kasvanut enemmän kuluihin nähden.

Vuosikate/Poistot, %, vuosina 2014–2022

Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vuosikate	6	4,3	5,7	9	4,6	1,3	10	7,8	6,7	12,5
Investoinnit	5,9	5,3	6,6	4,9	6,7	7,4	11,2	5,3	7,1	10,2
Poisto	4,8	5,1	5	5,3	5,5	6,0	6,5	6,2	6,3	7,7

1.4.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml. liikelaitos)

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	12 509	6 743
Satunnaiset erät	0	1 561
Tulorahoituksen korjauserät	-210	-1 944
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-11 600	-8 452
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 547	372
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	306	3 620
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 552	1 900
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 714	-8 485
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-979	157
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 855	3 625
Rahoituksen rahavirta	-1 549	298
Rahavarojen muutos	1 003	2 197
Rahavarat 31.12.	13 269	12 266
Rahavarat 1.1.	12 266	10 068

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-1 077	-6 281
Investointien tulorahoitus, %	124,43	83,45
Laskennallinen lainanhoitokate	1,90	1,11
Lainanhoitokate	1,56	0,80
Kassan riittävyys, pv	66,8	33,8
Asukasmäärä	16 127	16 277

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat

Investoinnit:

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

=100*Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus –tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoito:

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Lainanhoitokate

=(Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Maksuvalmius:

Kassan riittävyys (pv)

=365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

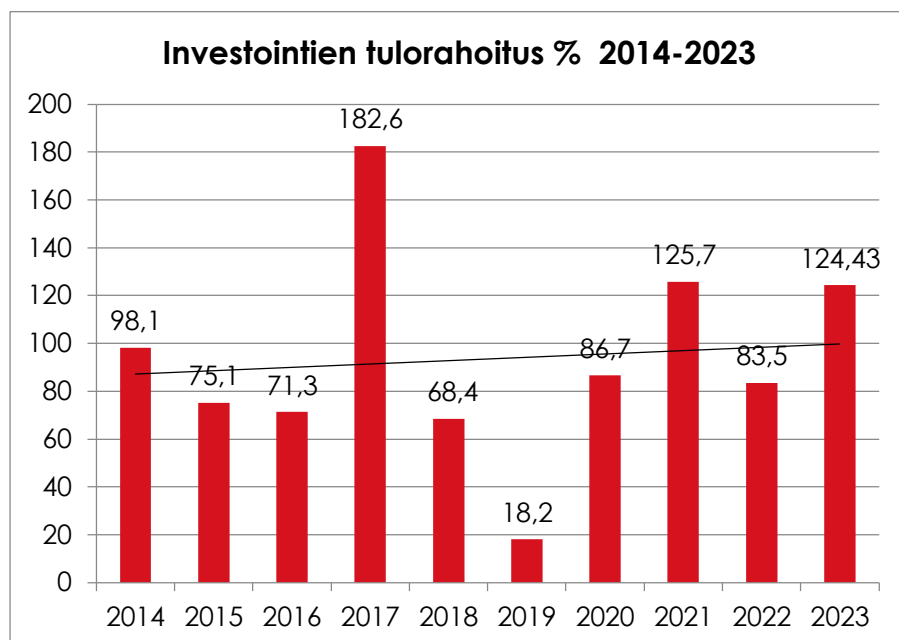
- Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

- Muut rahoituskulut
- Rahoituslaskelmasta:
- Investointimenot
- Antolainojen lisäys
- Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkerroimena 30 pv.

Investointien tulorahoitus, %

1.4.3 Tase ja sen tunnusluvut

Kunta ml. liikelaitos

VASTAAVAA	2023 (1000 €)	2022 (1000 €)
A Pysyvät vastaavat	94 810	101 529
I Aineettomat hyödykkeet	521	784
1. Aineettomat oikeudet	180	298
2. Muut pitkävaikutteiset menot	320	436
3. Ennakkomaksut	21	50
II Aineelliset hyödykkeet	83 953	81 646
1. Maa- ja vesialueet	13 530	13 479
2. Rakennukset	38 571	41 699
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	21 773	23 234
4. Koneet ja kalusto	2 120	1 330
5. Muut aineelliset hyödykkeet	198	198
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 763	1 706
III Sijoitukset	10 336	19 099
1. Osakkeet ja osuudet	10 336	19 099
B Toimeksiantojen varat	700	12
2. Lahjoitusrahastojen varat	700	12
C Vaihtuvat vastaavat	18 411	18 365
II Saamiset	5 142	6 099
Pitkäaikaiset saamiset	89	89
3. Muut saamiset	89	89
Lyhytaikaiset saamiset	5 053	6 010
1. Myyntisaamiset	1 566	2 772
3. Muut saamiset	2 774	2 313
4. Siirtosaamiset	713	925
III Rahoitusarvopaperit	13	13
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	13	13
IV Rahat ja pankkisaamiset	13 256	12 253
VASTAAVAA YHTEENSÄ	113 921	119 906

VASTATTAVAA	2023	2022
	(1000 €)	(1000 €)
A Oma pääoma	51 088	52 335
I Peruspääoma	40 022	46 092
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	6 243	4 246
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 824	1 997
D Toimeksiantojen pääomat	965	229
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	50	3
3. Muut toimeksiantojen pääomat	915	226
E Vieras pääoma	61 867	67 341
I Pitkäaikainen	44 512	43 201
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	41 414	40 133
7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	3 098	3 068
II Lyhytaikainen	17 355	24 140
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 744	6 739
4. Lainat muilta luotonantajilta	279	1 258
5. Saadut ennakot	623	1 117
6. Ostovelat	4 270	5 162
7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	514	923
8. Siirtovelat	3 925	8 940
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	113 921	119 906

TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	45,1	44,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	93,6	54,3
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	11 067	6 243
Kertynyt yli-alijäämä, €/asukas	686	384
Lainakanta 31.12., 1 000 €	49 437	48 130
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 065	2 957
Lainat ja vastuut, 31.12., 1 000 €	95 883	79 390
Lainat ja vastuut, €/asukas	5 946	4 877
Lainasaamiset, 1 000 €	0	0
Asukasmäärä	16 127	16 277

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat

Omavaraisuusaste

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 1 000 euroa

=Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä, (alijäämä) euroa/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$.

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkistä korollisia lainoja.

Lainakanta euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.,

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

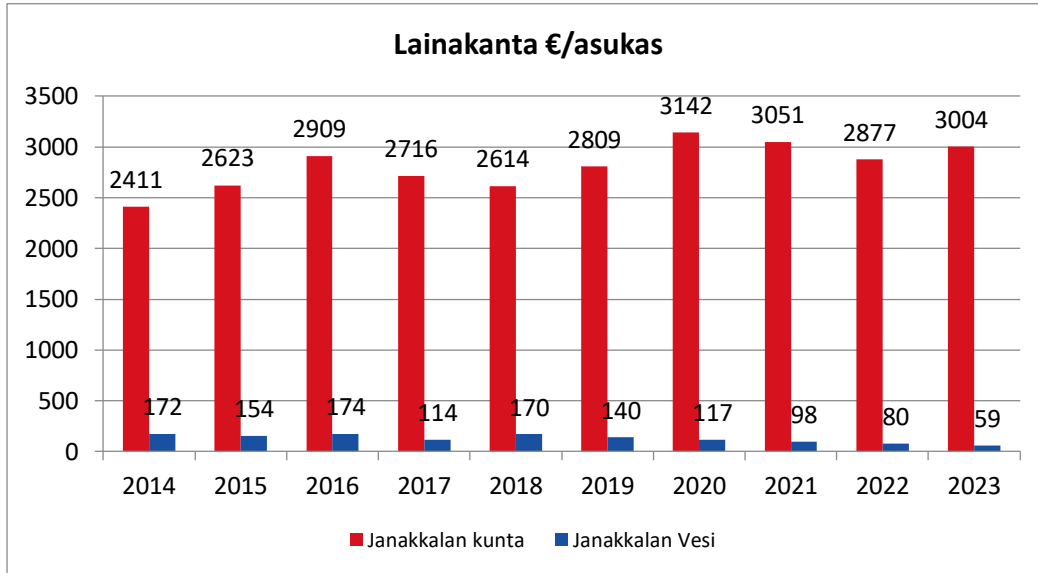
= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Asukasmäärä

Asukasmääränä käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa (Tilastokeskuksen ennakkotieto).

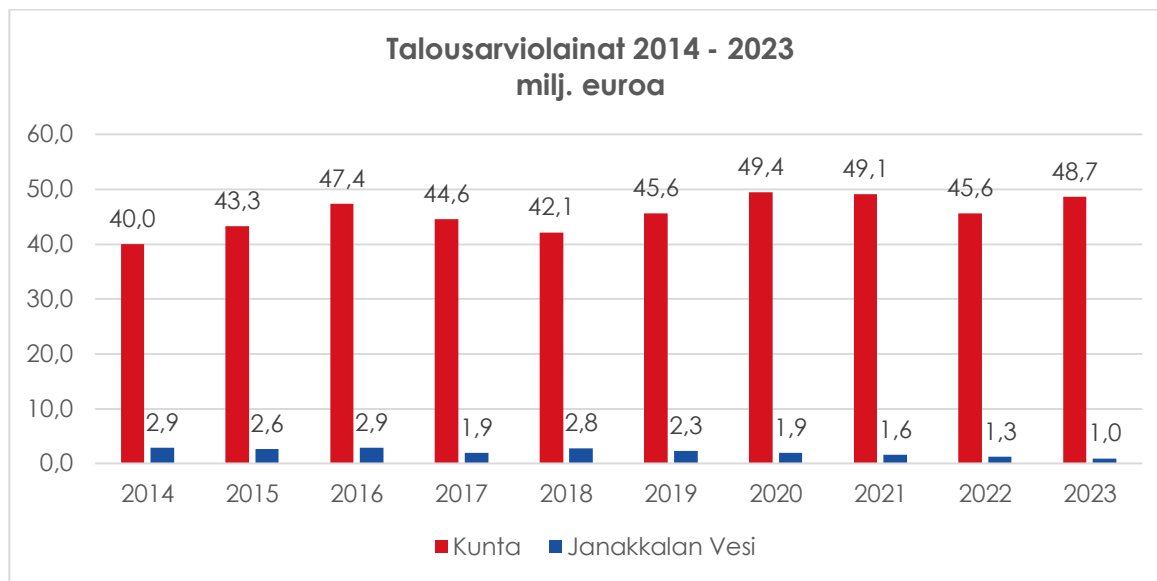
Seuraavissa kuvissa on esitetty virallinen lainakanta €/asukas, talousarviolainojen ja lainojen ja leasing-vastuiden kehitys

Lainakanta € / asukas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Janakkalan kunta	2 410,9	2 622,7	2 908,6	2 715,7	2 614,5	2 808,7	3 142,4	3 051,1	2 877,1	3 003,8
Janakkalan Vesi	172,2	154,3	173,6	114,4	170,2	140,1	117,0	97,9	79,9	59,4
Yhteensä	2 583,1	2 777,0	3 082,2	2 830,1	2 784,7	2 948,9	3 259,4	3 149,0	2 957,0	3 063,2

Lainojen kehitys

Seuraavassa kuvassa on esitetty lainojen kehitys viimeisen kymmenen vuoden ajalta.

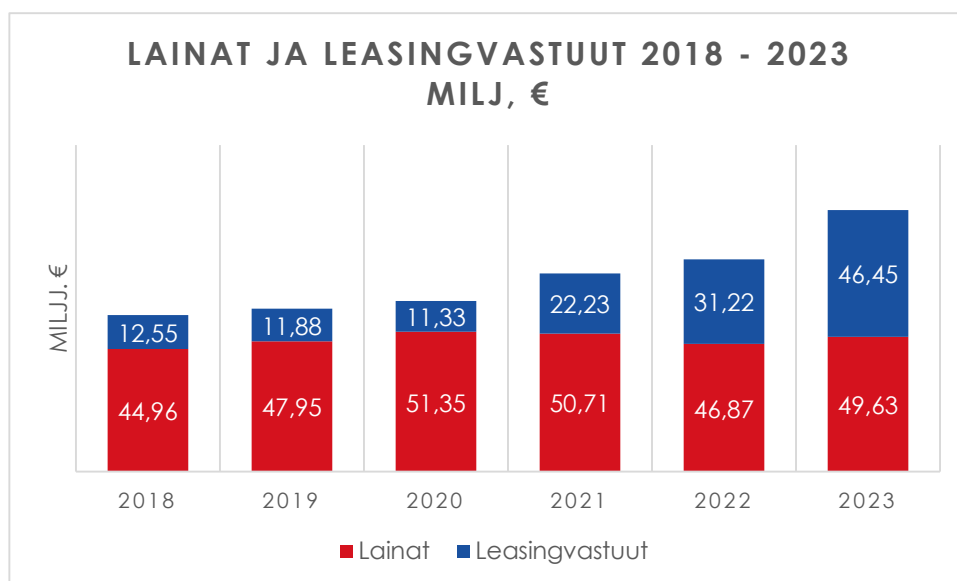
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kunta	40,0	43,3	47,4	44,6	42,1	45,6	49,4	49,1	45,6	48,7
Janakkalan Vesi	2,9	2,6	2,9	1,9	2,8	2,3	1,9	1,6	1,3	1,0
Yhteensä	42,9	46,0	50,3	46,5	45,0	48,0	51,4	50,7	46,9	49,6

Kunta nosti vuonna 2023 uutta lainaa 10 milj. € ja lyhensi vanhoja lainoja 7,7 milj. €. Nettolainanotto oli 2,3 milj. €. Janakkalan Vesi ei nostonut lainkaan uutta lainaa vaan lyhensi vanhoja lainoja 0,3 milj. €. Janakkalan kunnan ml Janakkalan Vesi kokonaislainamäärä oli vuoden 2023 lopussa 49,6 milj. € ja asukasta kohti 3076 €.

Leasingvastuiden kehitys

Leasingvastuiden määrä on lisääntynyt viime vuosina koska useita rakennus kohteita on rahoitettu leasingrahoituksella. Näitä ovat Janakkalan paloasema, Tervakosken terveysasema ja Turengin koulu- ja monitoimikeskus. Lisäksi irtaimistohankintoja on suoritettu leasingilla mm. koulujen ICT-laitteita ja autoja eri tarkoituksiin. Aiemmin vuokravastuissa näkynyt Kyterinhovin vuokravastuu päättyi vuonna 2022 vastuun siirryttyä HV-alueelle.

Seuraavassa kuvassa on esitetty lainojen ja leasingvastuiden kehitys 2018 – 2023. Leasingvastuut on esitetty verollisina lukuina (alv 24%), koska kunta vastaa myös niiden suorittamisesta, vaikkakin saa ne sitten vuosimaksuissa vähentää leasingmaksuja maksaessaan.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lainat	44,96	47,95	51,35	50,71	46,87	49,63
Leasingvastuut	12,55	11,88	11,33	22,23	31,22	46,45
Vastuut yhteensä	57,51	59,83	62,68	72,94	78,10	96,08

1.4.4 Kokonaistulot ja -menot

TULOT	2023 1000 €	MENOT	2023 1000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	14 213	Toimintakulut	52 667
Verotulot	38 952	- Valmistus omaan käyttöön	-338
Valtionosuudet	12 270	Korkokulut	855
Korkotuotot	88	Muut rahoituskulut	10
Muut rahoitustuotot	181		
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-217	Pakollisten varausten muutos	-7
		- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	0
		- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	7
Investoinnit		Investoinnit	
		Investointimenot	11 600
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 547		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	306		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	0	Antolainasaamisten lisäykset	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	7 714
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	979
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	77 339	Kokonaismenot yhteensä	73 480

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 77 339 - 73 480 = 3 858

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 1 003 - (-2 855) = 3 858

1.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Janakkalan kunnan konserniorganisaatio 31.12.2023

Janakkalan kunta ml. Janakkalan Vesi

Tytär-yhteisöt

- Janakkalan Asunnot Oy 100 %
- Kiinteistöosakeyhtiö Turengin Pyhämäentie 100 %
- Janakkalan Yrityskehitys Oy 97 %
- Kiinteistö Oy Janakkalan Virastotalo 100 %

Kuntayhtymät

- Koulutuskunta-yhtymä Tavastia 12,42 %
- Kiinteistöliikelaitoskuntayhtymä Tavastia 12,42 %
- Hämeen maakuntaliitto, kuntayhtymä 9,62 %
- Riihimäen seudun terveystieteiden kuntayhtymä 1,35 %

Säätiöt

- Riihimäen ajoratasäätiö 6,70 %
- Vanajavesisäätiö 12,5 %

Kunnalla on myös muita vähäisiä (alle 5% osuus) omistuksia 31.12. seuraavasti:

- Sarastia Oy
- Kiertokapula Oy
- Asunto Oy Taimistotie
- Asunto Oy Turengin tammi
- Kuntien Tiera Oy
- Hämeenlinnan palloiluhalli Oy
- Kuntarahoitus Oyj
- Elisa Communications Oyj
- Tuomi Logistiikka Oy

1.5.1 Yhdistelmä konsernitiilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitiilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt Janakkalan Asunnot Oy Kiinteistöosaakeyhtiö Turengin Pyhämäentie Janakkalan Yrityskehitys Oy Kt Oy Janakkalan Virastotalo Säätiöt Riihimäen Ajoratasäätiö Vanajavesisäätiö	4	2
Kuntayhtymät Hämeen Maakuntaliitto, kuntayhtymä Koulutuskuntayhtymä Tavastia Kiinteistöliikelaitoskuntayhtymä Tavastia Riihimäen seudun terveystalokuntayhtymä	4	
Yhteensä	8	2

1.5.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntalain mukaan kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Kunnan tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Kunta on kuntakonsernin emoyhteisö. Tytäryhteisöjä ovat sellaiset yhteisöt kuten osakeyhtiö, jossa kunnalla on yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta.

Janakkalan kuntakonsernin muodostavat Janakkalan kunta ja Janakkalan Vesi liikelaitos sekä kaksi tytäryhtiötä, jotka ovat Janakkalan Asunnot Oy ja Janakkalan yrityskehitys Oy ja niiden tytäryhtiöt.

Valtuusto on hyväksynyt konserniohjeet 10.2.2020. Konserniohjeiden mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa konserniohjauksesta eli omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä valtuuston päätösten mukaisesti. Konsernivalvonta on tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden seuranta. Janakkalan kunnan hallintosäännön 23 §:n mukaan Janakkalan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kunnanjohtaja voi määrätä muita johtavia viranhaltijoita toimimaan konsernijohtoon edustajina.

Vuonna 2023 tytäryhteisöt raportoivat valtuustolle strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta neljännesvuosittain osavuositarkastusten yhteydessä. Raportointikaudet olivat vuonna 2023, 1.1. – 31.3., 1.1–30.6 sekä 1.1. – 30.9. Koko vuoden raportointi suoritetaan tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä. Samoin tytäryhteisöt raportoivat riskienhallinnasta osavuositarkastusten tahdissa ja konserniraportointi toteutettiin kertomusvuonna oikea-aikaisesti konserniohjeista noudatellen.

Valtuuston asettamat tavoitteet tytäryhteisöille vuonna 2023 ja niiden toteutuminen on nähtävillä tämän kirjan kappaleessa 2.1.3.

1.5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Janakkalan Asunnot perusti 28.2.2023 tytäryhtiön, Kiinteistöosaakeyhtiö Turengin Pyhämäentie. Ratastie 5 talotekniikkasaneeraus saatiin päätökseen. Urakan kulu tilikaudella oli 669 308,22€. Urakasta aktivoitiin taseeseen 245 360,80€. Korjauskuluja kirjattiin yhteensä 1 247 531,76€, joista huoneistokorjauksiin käytettiin 680 191,60€.

Janakkalan Asunnot määritteli 2022 valmistuneessa strategiassaan tavoitteeksi rakentaa uutta asuntokantaa Turenkiin ja Tervakoskelle. Tavoitteen eteenpäin viemiseksi yhtiö on tehnyt hakemuksen ARA:lle 40 –vuoden korkotukilainasta sekä investointiavustuksesta tavoitteena rakentaa +55-vuotiaille tarkoitettuja esteettömiä asuntoja Tervakoskelle.

Janakkalan Yrityskehitys Oy:lle on laadittu vuoden 2023 aikana uusi strategia vuosille 2023-2026. Samalla yhtiö vaihtoi nimensä, aiemmin se toimi Janakkalan Teollisuusalueet Oy nimellä. Maaliskuussa 2023 valmistui 1.499 m² suuruinen toimitila Tervakoskelle. Toimitilasta on tehty pitkäaikainen vuokrasopimus.

Riihimäen Terveyskeskuskuntayhtymä on sote-uudistuksen jälkeen purkautumassa. Janakkalan kunnanvaltuusto on hyväksynyt kuntayhtymän purkamista koskevan loppuselvityksen 13.11.2023 §108.

1.5.4 Arvio konsernin todennäköisestä kehityksestä

Janakkalan Asuntojen viime vuosien nouseva kehitys asuntojen vuokrausasteessa on tasaantunut. Tilikauden 2024 tärkeimmät tavoitteet ovat kiinteistöjen taloteknisten korjausten jatkaminen suunnitelman mukaisesti, uudisrakentamisen eteenpäin vieminen sekä käyttöasteen pitäminen yli 90%. Kiinteistössä Tohvelanraitti 5 suoritetaan talotekniikkasaneeraus vuonna 2024.

Janakkalan Yrityskehitys Oy kehitetään jatkossa kehitys- ja toimitilayhtiöksi. Yhtiö tulee ottamaan suurempaa roolia janakkalalaisten yritysten kehittämisessä. Yhtiön toiminnan kannalta oleelliset riskit ovat tilojen vajaakäyttö ja asiakasyritysten vuokranmaksuun vaikuttava taloudellinen tilanne, sekä korkotaso.

Kiinteistöliikelaitoskuntayhtymä Tavastia ja Koulutuskeskus Tavastia pohtivat edelleen Janakkalaan sijoittuvan uuden toimipisteen rakentamista. Alustavasti rakentaminen piti alkaa jo vuonna 2024, mutta suhdannevaihtelut ovat pitkittäneet rakentamispäätöstä.

1.5.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

1.5.5.1 Yleistä

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on mainituilla kohdealueilla tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja sekä muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto voi käyttää konsernivalvonnassa apuna toimialajohtoa. Konsernijohto raportoi yleisohjeen mukaisista kohdealueista toimintakertomuksessa.

Selonteossa käydään läpi konsernivalvonnan kohdealueet. Jos konsernivalvonnassa on havaittu puutteita ja virheitä, on niistä tehtävä lausumassa selkoa ja esitys niiden korjaamisesta. Seuraavassa on esitetty konsernivalvonnan kohdealueet, joihin on selonteossa aiheellista ottaa kantaa.

Kohdealueet ovat yleisohjeen mukaisesti seuraavat:

1. Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

Selonteossa annetaan selvitys, miten tytäryhteisöjen ohjaus on konserniohjeessa, hallintosäännössä tai muussa säännössä vastuutettu konsernijohtolle ja otetaan kantaa siihen, onko ohjeiden anto tytäryhteisöille ollut riittävää ja onko tiedonkulku järjestetty tarkoituksenmukaisella tavalla.

2. Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Selonteossa selvitetään ohjeiden antomenettelyä kunnan edustajille tytäryhteisöissä päättyneellä tilikaudella ja annetaan arvio ohjeiden riittävydestä ja siitä, kuinka hyvin valtuuston vahvistamia omistajapolitiittisia linjauksia on tilikaudella noudatettu.

3. Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Konsernitavoitteiden toteutumista selvitetään toimintakertomuksessa erillisessä luvussa. Selonteossa annetaan kuitenkin arvio tavoiteasettelun tarkoituksenmukaisuudesta ja riittävydestä. Jos tytäryhteisöille asetettuja tavoitteita ei olennaisilta osin ole toteutettu, on arvioitava, onko konsernijohtoon ohjaus, valvonta ja raportointi ollut asiassa riittävää.

4. Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Selonteossa annetaan arvio tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurannan, analysoinnin ja raportointijärjestelmän toimivuudesta. Arviointikriteerinä voi esimerkiksi olla, perustuuko tytäryhteisöjen raportointi standardoituihin tunnuslukuihin ja niiden pohjalta tehtyyn analyysiin. Tunnuslukuvertailu kannattavuudesta, maksuvalmiudesta, vakavaraisuudesta ja suhteellisesta velkaantuneisuudesta auttaa taloudellisten riskien arviointia kuntakonsernissa.

Selonteossa voidaan arvioida myös tytäryhteisöjen raportointia investointitarpeista ja niihin varautumisesta.

5. Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palvelujen käyttö

Selonteossa selvitetään keskitettyjen konsernitoimintojen käyttöä ja konserniohjeen asianmukaista noudattamista. Keskitetysti järjestettyjä toimintoja kuntakonsernissa voivat olla mm. rahoitus- ja sijoitustoiminta, maksuliikenteen hoito, hankinnat ja riskienhallinta, vakuuttaminen, henkilöstöpolitiikka ja tietohallinto. Myös tiedottaminen ja markkinointi voidaan kuntakonsernissa hoitaa keskitetysti. Konsernin keskitettyjen toimintojen järjestämisestä on perusteltua päättää konserniohjeessa. Tytäryhteisön johdolla on kuitenkin velvollisuus toimia ensisijaisesti sitä koskevien yhteisölakien sekä oman yhteisön edun mukaisesti.

Selonteossa selvitetään konsernipalvelujen käyttöä ja annetaan arvio konserniohjeen asianmukaisesta noudattamisesta. Lisäksi selonteossa on tarpeen kuvata hinnoittelun kustannusvastaavuutta.

Konsernipalveluilla tarkoitetaan palveluja, joita konserniyhteisö tuottaa keskitetysti muille konserniyhteisöille. Tällaisia palveluja voivat olla mm. toimitila- ja kiinteistöpalvelut, taloushallinnon palvelut, tietohallinnon palvelut ja muut hallinnon palvelut, kuten lakipalvelut ja arkistointi sekä monistus- ja painatuspalvelut.

6. Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kunta voi ohjata tytäryhteisöjä riskienhallinnassa mm. konserniohjeella. Konsernijohto voi ohjata ja koordinoita tytäryhteisöjä riskikartoituksen tekemisessä ja muissa riskienhallintaan liittyvissä asioissa. Riskien vakuuttamisessa ja omavastuuosuuksissa voidaan konsernissa noudattaa yhtenäisiä toimintaperiaatteita.

Riskienhallinnan järjestämistä kuntakonsernissa arvioidaan selonteossa esimerkiksi seuraavin perustein:

- Onko riskienkartoitus tytäryhteisöissä ajan tasalla ja onko se tehty riittävän kattavasti?
- Onko kuntakonsernin riskienhallinta ja seuranta vastuutettu konsernijohtoon osalta selkeästi ja onko siihen riittävä asiantuntemus?
- Onko kuntakonsernissa onnistuttu toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakkoinnissa?

1.5.5.2 Konsernivalvonnan selonteko vuodelta 2023

Toimivallan ja –vastuunjaon toteutuminen

Hallintosäännön 24§ mukaan kunnanhallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle;
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan;
3. antaa valtuustolle raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä kunnanhallituksen talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa;
4. arvioi omistajaohjauksentuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta;
5. nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin;
6. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet;
7. antaa kunnan enakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa.

Kunnanjohtajan tehtävänä on toimia kuntakonsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa yhtiöiden ja liikelaitoksen talouteen, hallintoon ja toimintaan.

Lisäksi osakeyhtiölaki määrittelee tytäryhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet ja vastuut.

Ohjeistus on ollut riittävää eikä tiedonkulun järjestämisessä ole havaittu mainittavia puutteita vuoden aikana. Tytäryhteisöt raportoivat osavuosisikatsausten yhteydessä kunnanhallitukselle. Poikkeamiin tulee antaa selvitys. Riskienhallinnan yhteenvetolomakkeelle seurataan olennaisia riskejä.

Kunnan edustajille annetut ohjeet tytäryhteisöissä

Kunnanhallitus nimeää edustajat tytäryhtiöiden hallituksiin ja yhtiökokouksiin sekä Janakkalan Veden johtokuntaan. Kyseisen ohjeistuksen suhteen ei ole havaittu puutteita. Konserniohjeen ja hyvän konsernin hallintotavan periaatteiden mukaisesti yhteisöjen tulee jo valmisteluvaiheessa hankkia omistajan enakkokanta tehdessään päätöstä merkittävästä asiasta.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Kunnan asettamat konsernitavoitteet määritellään kunnan talousarviossa ja niiden toteutumista seurataan osavuosisikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tytäryhteisöt raportoivat osavuosisikatsausten yhteydessä tavoitteiden ja tulosten toteutumisesta kunnanhallitukselle. Asetetut tavoitteet ovat toteutuneet pääsääntöisesti hyvin, mutta toiminta on molemmilla tytäryhteisöillä ollut vuonna 2023 hieman tappiollista. Tytäryhteisöiltä on edellytetty omassa toiminnassaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa.

Tytäryhtiöiden tavoitteiden ja tulosten seuranta

Yhteisöille asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä yhteisöjen taloudellista kehitystä ja tunnuslukuja seurataan säännöllisesti. Konsernitavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Poikkeamiin on annettu riittävät selvitykset. Kunnanhallituksen ja tytäryhtiöiden yhteistyötä on kehitetty.

Konsernipalveluiden käyttö tytäryhtiöissä

Konsernipalveluiden käyttäminen on laajaa ja yhtiöt käyttävät palveluita myös toistensa välillä. Lisäksi toimitusjohtajatasolla tehdään yhteistyötä. Yhtiöt ovat käyttäneet myös digi- ja etäpalveluita konsernipalveluiden tuella.

Riskienhallinnan järjestäminen tytäryhtiöissä

Riskienhallintamalli toteutuu koko konsernitasolla yhdenmukaisesti. Konsernijohdon tehtävänä on valvoa tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuutta ja tuloksellisuutta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuuden valvonnan osalta keskeisessä roolissa ovat säännöllisesti käytävät omistajakeskustelut. Yleisesti voidaan todeta, että tytäryhteisöillä on sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmat ja järjestelmät, joita ko. tytäryhteisön hallitus ohjaa ja valvoo säännönmukaisesti.

1.5.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

1.5.6.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
	1000€	1000€
Toimintatuotot	21 328	51 833
Toimintakulut	-61 683	-149 161
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0	0
TOIMINTAKATE	-40 355	-97 327
Verotulot	38 708	71 289
Valtionosuudet	16 684	35 738
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	105	11
Muut rahoitustuotot	172	468
Korkokulut	-1 377	-618
Muut rahoituskulut	-25	-55
VUOSIKATE	13 912	9 506
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 907	-9 390
Arvonalentumiset	-136	-9
TILIKAUDEN TULOS	4 869	106
Tilinpäätössierrot	1	26
Tilikauden verot	-10	-54
Laskennalliset verot	2	8
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	1	-2
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	4 864	84

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	34,6 %	34,7 %
Vuosikate/Poistot, %	153,8 %	101,1 %
Vuosikate, euroa/asukas	863	584
Asukasmäärä	16 127	16 277

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:**Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista**

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$$

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä.

Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätöiden vuotuista poistonalaisten investointien tasoa. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit.

Vuosikatteen ja poistojen suhde on myös yksi kuntalain 118 §:n mukaisista kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa käytettävistä tunnusluvuista. Tämän tunnusluvun mukaan kunta on erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa, jos tunnusluvun arvo on alle 80 %.

Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä, kaikkia kuntakonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Muun muassa konserniyhteisöjen toimintojen sisältö vaikuttaa vuosikatetavoitteen määrittämiseen konsernissa.

Asukasmääränä tunnusluvun laskennassa käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa. Kuntayhtymäkonsernissa asukasmäärää ja asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

1.5.6.2 Konsernin rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
	<i>1000€</i>	<i>1000€</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	13 912	9 506
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	-10	-54
Tulorahoituksen korjaukset	-217	-431
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-12 884	-17 255
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 547	372
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	334	2 283
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 682	-5 579
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	8
Lainakannan muutokset	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	21 013
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 437	-10 739
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-134	-187
	1 428	10 087
Oman pääoman muutokset	0	13
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	54	-187
Vaihto-omaisuuden muutos	-1	-31
Saamisten muutos	747	436
Korottomien velkojen muutos	-4 355	3 415
Rahoituksen rahavirta	-2 127	13 740
Rahavarojen muutos	556	8 161
Rahavarat 31.12.	15 385	23 673
Rahavarat 1.1.	14 829	15 512
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuoden ajalta, 1000€	-10 329	-13 786
Investointien tulorahoitus, %	122,70	56,30
Lainanhoitokate	1,6	0,9
Laskennallinen lainanhoitokate	1,6	0,9
Kassan riittävyys, pv	67	49

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen

vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoito

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Konsernitilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisiin lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos konsernin lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Maksuvalmius

Kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista konsernin tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Konsernituloslaskelmasta:

- Toimintakulut
- Korkokulut
- Muut rahoituskulut
- Tilikauden verot

Konsernin rahoituslaskelmasta:

- Investointimenot
- Antolainasaamisten lisäykset
- Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertoimena 30 pv.

1.5.6.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	31.12.2023	31.12.2022
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	180,22	511,96
Muut pitkävaikutteiset menot	532,69	649,67
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	20,53	49,65
Aineettomat hyödykkeet	733,44	1 211,27
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	15 462,05	15 699,99
Rakennukset	62 749,15	77 794,85
Kiinteät rakenteet ja laitteet	21 772,75	23 338,00
Koneet ja kalusto	2 304,15	2 417,15
Muut aineelliset hyödykkeet	242,24	253,25
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 828,62	13 974,70
Aineelliset hyödykkeet	110 358,96	133 477,94
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	0,00	77,63
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonkorotukset	573,68	1 580,81
Muut lainasaamiset	0,00	38,67
Muut saamiset	179,12	255,85
Sijoitukset	660,24	1 952,97
PYSYVÄT VASTAAVAT	111 752,64	136 642,18
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	829,01	144,14
Muut toimeksiantojen varat	304,76	303,93
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 133,77	448,07
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	11,50	183,74
Muu vaihto-omaisuus	0,00	2,68
Vaihto-omaisuus	11,50	186,42
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	34,59	64,24
Lainasaamiset	2 270,00	2 270,00
Muut saamiset	89,25	96,07
Pitkäaikaiset saamiset	2 393,84	2 430,31
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 044,17	4 207,03
Muut saamiset	2 896,62	3 272,32
Siirtosaamiset	850,90	1 585,74

Lyhytaikaiset saamiset	5 791,69	9 065,10
Saamiset	8 185,53	11 495,41
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,73
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	167,40	162,55
Joukkovelkakirjalainasaamiset	99,40	0,00
Muut arvopaperit	301,55	294,61
Rahoitusarvopaperit	568,35	457,89
Rahat ja pankkisaamiset	14 816,47	23 214,83
VAIHTUVAT VASTAAVAT	23 581,84	35 354,55
VASTAAVAA YHTEENSÄ	136 468,25	172 444,81
VASTATTAVAA		
	45,291	44,926
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	40 021,63	46 092,16
Muut omat rahastot	24,72	29,78
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	8 560,80	8 225,02
Tilikauden yli-/alijäämä	4 863,69	84,35
OMA PÄÄOMA	53 470,84	54 431,31
VÄHEMMISTÖOSUUDET	142,51	146,92
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	0,00	919,46
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	919,46
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	304,76	304,66
Lahjoitusrahastojen pääomat	188,64	167,48
Muut toimeksiantojen pääomat	915,10	233,50
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 408,50	705,64
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	58 004,01	80 804,21
Muut velat	3 078,03	3 064,85
Pitkäaikainen vieras pääoma	61 082,04	83 869,06
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 905,71	8 538,60
Saadut ennakot	865,36	1 492,47
Ostovelat	4 713,78	8 629,45
Muut velat	822,17	1 565,31
Siirtovelat	4 596,92	11 684,19
Laskennalliset verovelat	460,44	462,40
Lyhytaikainen vieras pääoma	20 364,37	32 372,42
VIERAS PÄÄOMA	81 446,41	116 241,47
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	136 468,25	172 444,81

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	39,5 %	31,9 %
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	105,0 %	72,2 %
Kertynyt ylijäämä milj.€	13,4	8,3
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	832	510
Konsernin lainat, €/asukas	4099	5489
Konsernin lainakanta 31.12. , milj.€	66,1	89,3
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., milj.€	116,0	122,1
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7190	7499
Konsernin lainasaamiset 1000€	0	39
Kunnan asukasmäärä	16127	16277

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Konsernitaseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennyttä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Kun käytetään lyhennyttä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$$= [\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$$

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. Kuntayhtymän konsernissa asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

Konsernin lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla enakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lyhennyttä konsernikaavaa käytettäessä konsernin lainakanta muodostuu korollisen vieraan pääoman eristä. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Konsernin lainat, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymän konsernissa ei asukaskohtaista lainamäärää esitetä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Konsernin henkilöstömäärä

Toimintakertomuksessa on suositeltavaa esittää kunnan ja sen tytäryhteisöjen palveluksessa olevien henkilöiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana.

1.6 Tilikauden tuloksen käsittely

Janakkalan kunnan (ml. Janakkalan Vesi) tilikauden tulos on 4 823 663,89 euroa ennen varaus- ja rahastosiirtoja.

Kunnanhallitus esittää tilikauden 4 823 663,89euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- siirretään tilikauden ylijäämä 4 823 663,89 euroa taseen edellisten tilikausien yli-/ alijäämän tilille

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Kunnan talousarvio vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2026 toteutti kuntastrategiaa. Kuntastrategia hyväksyttiin valtuustossa 16.5.2022 § 42 ja vuoden 2023 talousarvion sekä suunnitelmavuosien 2023–2026 tavoitteenasettelu perustuu voimassa olevaan strategiaan.

2.1.1 Kuntastrategia 2022-2025

Valtuusto on hyväksynyt 16.05.2022 §42 Janakkalan uuden strategian, joka on voimassa vuosina 2022 – 2025.

2.1.2 Liikelaitokselle talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kunnallisena liikelaitoksena toimivan Janakkalan Veden erillistilinpäätös ja toimintakertomus on esitetty kokonaisuudessaan tämän tasekirjan luvussa 5.1.

Toiminnalliset tavoitteet	Toteutuminen tammi – joulukuu 2023
Talousveden laatuindeksi (%-osuus niistä virallisen valvonnan näytteistä, jotka täyttävät STM:n asetuksen 683/2017 raja-arvot)	Mittari: >99 % hyvä. Toteuma: 100 %
Jäteveden lupaindeksi (%-osuus niistä virallisen valvonnan näytteistä, jotka täyttävät ympäristöluvan ja VN:n asetusten 888/2006 ja 1022/2006 raja-arvot)	Mittari: >99 % hyvä. Toteuma: 100%
Talovesiverkoston <50 vuotiaan verkoston osuus koko verkostopituudesta	Mittari: ≥ 90 %. Toteuma 94 %
Jätevesiverkoston <50 vuotiaan verkoston osuus koko verkostopituudesta	Mittari: ≥ 90 %. Toteuma 98 %
Taloudelliset tavoitteet	Toteutuminen tammi – joulukuu 2023
Janakkalan Vesi tuottaa kunnalle vuosittain 6 % peruspääomasta eli noin 256 000 €.	Mittari: peruspääoman korko. Toteuma: maksettu 2023
Janakkalan Veden tilikauden tuloksen on oltava suunnitelmakaudella ylijäämäinen.	Mittari: Tilikauden tulos. Toteuma: vuosille 2024-2027 on budjetoitu ylijäämiä yhteensä 1 316 796 €

2.1.3 Tytäryhteisöille talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuminen

2.1.3.1 Janakkalan Asunnot Oy

Yleistä

Janakkalan Asunnot Oy on Janakkalan kuntakonserniin kuuluva tytäryhtiö, joka on perustettu 2.6.1987 ja rekisteröity 31.12.1987. Yhtiön toiminimi on ollut 7.7.1993 saakka Janakkalan Asunnonhankinta Oy.

Yhtiölle rekisteröitiin aputoiminimi Janakkalan kodit 9.8.2022.

Yhtiön toimiala on omistaa ja hankkia asuntoja asunnontarvitsijoille. Toiminta perustuu valtion lainoittaman asuntokannan osalta aravalain- ja asetusten määräyksiin sekä valtion asuntohallinnon eri organisaatioiden antamiin ohjeisiin ja määräyksiin. Yhtiö noudattaa toiminnassaan Oy lain määräyksiä.

Kiinteistöt

Yhtiön omistuksessa on 31 kiinteistöä, joista 13 on kerrostaloja ja 18 on rivitaloja. Näissä on yht. 596 asuntoa. Lisäksi yhtiö omistaa 18 asunto-osakehuoneistoa.

Kiinteistöistä 19 on omalla tontilla ja 12 vuokratontilla. Tonttien vuokratustannukset vuonna 2023 olivat 57 749,19 euroa.

Isännöinti

Yhtiön toimitusjohtajana ja kiinteistöjen vastuullisena isännöitsijänä toimii Seppo Hakamäki.

Kirjanpito- ja palkkahallintopalvelut on ostettu Sarastia Oy:ltä.

Henkilökuntamäärä vuonna 2023 oli 31.5.2023 saakka 3 ja 1.6.2023 alkaen 4.

Tunnuslukuja vuosilta 2019 – 2023

Vuosi	2023	2022	2021	2020	2019
Liikevaihto	4 223 909	4 241 921	4 115 873	3 957 830	3 785 083
Asuntojen vuokratuottojen toteutuminen %	92,48 %	93,35 %	91,08 %	86,07 %	82,90 %
Poistot	522 342	545 329	556 127	592 877	579 016
Tilikauden voitto ennen veroja	-8813	100 894	346 768	523 559	-487 081
Taseen loppusumma	15 462 862	16 079 854	16 481 564	17 262 251	15 592 307
Pitkäaikainen vieras pääoma	8 041 582	8 544 755	8 750 004	9 312 068	8 898 307
Tilikauden tulos	65	79 897	189 414	5 769	0
Liikevaihdon muutos %	-0,4%	3,0 %	4,0 %	4,36 %	0,432
Liikevoitto %	4,5 %	5,3 %	12,40 %	16,87 %	-12,87 %

Kunnan talousarviossaan asettamat toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Toteutuminen 1.1.-31.12.2023
Asumispalvelujen tuottaminen ja kehittäminen siten, että asuntokanta kohdentuu kuntalaisten tarpeisiin ja on tehokkaassa käytössä.	Käyttöaste > 92 %. Asukastytyväisyyskysely kahden vuoden välein alkaen 2023	Käyttöaste 92,48 % Asukastytyväisyyskysely tehty 12/2023

Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Toteutuminen 1.1.-31.12.2023
Yhtiön toiminta on taloudellisesti kannattavaa.	Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja > 0 Vuosikorjaukset 20% liikevaihdosta.	Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja -8812,93. Vuosikorjaukset 13,69 % liikevaihdosta.

2.1.3.2 Janakkalan Yrityskehitys Oy (ent. Janakkalan teollisuusalueet Oy)

Yleistä

Janakkalan Yrityskehitys Oy on Janakkalan kuntakonserniin kuuluva tytäryhtiö. Yhtiön 1860 osakkeesta on merkitty Janakkalan kunnalle 1800, Janakkalan Osuuspankille 40 ja Tervakoski Oy:lle 20.

Yhtiön palveluksessa on toimitusjohtaja ja yrityskehittäjä

10.5.2023 yhtiön toiminimi vaihtui Janakkalan Yrityskehitys Oy:si. Toiminimen vaihdolla pyritään kuvaamaan yhtiön toimintaa paremmin.

Toimiala ja toimitilat

Yhtiön toimialana on omistus- ja vuokraoikeuden nojalla hallita Janakkalan kunnan alueella olevia kiinteistöjä, rakentaa teollisuus- ja palvelutiloja yrittäjien käyttöön luovutettaviksi vuokraoikeuden tai myynnin kautta sekä omistaa osakkeita ja osuuksia.

Yhtiö tarjoaa vuokralle omistamiaan tuotanto- ja varastotiloja sekä rakennuttaa toimitiloja vuokrattavaksi ja yritystilasopimuksena lunastettavaksi. Yhtiö hoitaa myös osaltaan Janakkalan kunnan elinkeinotehtäviä mm. yritys- ja rahoitus-neuvontaa.

Yhtiön omistuksessa on teollisuusrakennuksia 23 kappaletta, joiden yhteispinta-ala on n. 55 000 m². Rakennuksista 19 kpl on vuokrakäytössä ja neljään on tehty yritystilasopimus. Yhtiöllä on tytäryhtiö, Kiinteistö Oy Janakkalan Virastotalo osoitteessa Harvialantie 7 b Turenki, jossa yhtiön omistuksessa on vuokratoimitiloja 1 932m². Yhtiön omistus KOY Janakkalan Virastotalosta on 100 %.

Maaliskuussa 2023 valmistui 1 499m² kokoinen teollisuushalli Eerola-Yhtiöt Oy:lle Tervakoskelle.

Vuoden 2023 aikana yhtiö on neuvotellut Koulutus kuntayhtymä Tavastian kanssa uusien logistiikan koulutustilojen rakentamisesta Rastikankaan yritysalueelle. Tavastia tulisi rakennuttamaan uudet koulutustilat itse. Yhtiö vuokraisi Rastikankaalta omistamansa maa-alueet rakennusta varten.

Yhtiölle on laadittu strategia vuosille 2023-2026.

Tunnuslukuja vuosilta 2019-2023

Vuosi	2023	2022	2021	2020	2019
Liikevaihto	1 921 048	1 671 289	1 498 880	1 399 135	1 289 567
Poistot	519 947	434 942	434 221	458 257	436 057
Tilikauden liikevoitto	-19 646	106 653	238 434	243 500	95 373
Taseen loppusumma	14 665 914	14 950 339	12 915 916	12 881 258	12 530 862
Pitkäaikainen vieras pääoma	8 530 842	8 846 621	7 246 870	7 229 704	6 862 495
Tilikauden tulos	-29 148	73 828	145 006	158 877	41 131
Liikevaihdon muutos %	+14,9 %	+11,5%	+7,1 %	+8,5 %	-2,80 %
Liikevoitto %	-0,1 %	6,4%	13,5 %	17,4 %	7,40 %
Voitto %	-1,5 %	4,4%	9,7 %	11,3 %	3,20 %

Henkilökuntamäärä keskimäärin vuonna 2023 oli kaksi henkilöä.

Kunnan talousarviossaan asettamat toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Toteutuminen 1.1. – 31.12.2023
Janakkalalla on houkutteleva imago. Yhdessä kunnan kanssa tehdään aktiivisia toimenpiteitä, jotta uusia yrityksiä sijoittuu kuntaan. Kunnan elinkeinoalueita kehitetään yhdessä kunnan kanssa.	Yritysten määrä	Osallistuminen kunnan elinvoimaohjelman toteuttamiseen. Perustetut yritykset 66 kpl. Lopetetut yritykset 41 kpl.
Janakkala on Suomen yrittäjämysteisin kunta. Tuotetaan laadukkaita ja monipuolisia yritysneuvontapalveluita yhdessä kunnan kanssa Yritystalo Veturissa.	Sijoittuminen elpo-kyselyssä	Osallistuminen kunnan elinvoimaohjelman toteuttamiseen. Neuvontapalveluita toteutettu. Asiakaskyselyssä saatu hyvä palaute (4,50/5) /2024. Yrittäjien kuntabarometria (elpo) ei toteutettu vuonna 2023.
Yritysten ja työpaikkojen määrä lisääntyy. Tarjotaan kilpailukykyisiä ja toimivia tilaratkaisuja, jotka mahdollistavat yritysten kasvun.	Omistuksessa olevien tilojen m2-määrä ja täyttöaste	Rakennutamme toimitiloja vuokrattavaksi ja yritystilasopimuksella lunastettavaksi. Yhtiön omistuksessa on toimitiloja n. 55.000 m2. Vuokrausaste on 93,3 %. Toimitilapörssin ylläpitäminen.
Kunnassa toimivilla yrityksillä on erinomaiset toimintaolosuhteet ja kasvuedellytykset. Tarjotaan yritysneuvontapalveluja. Yrityskehityksen kautta parannetaan yritysten toimintaedellytyksiä ja mahdollistetaan kasvua sekä kansainvälistymistä. Hyödynnetään laajaa seudullista verkostoa yritysten kasvuedellytysten parantamiseksi.	Asiakasmäärä	Osallistuminen kunnan elinvoimaohjelman toteuttamiseen. Neuvontapalveluita tarjotaan mm. yritys- ja rahoitusneuvonnassa, investoinneissa, liiketoiminnan kehittämisessä, omistajan vaihdoksissa ja toimitila-asioissa. Yritysneuvonnan asiakkaita 64 kpl ja neuvontatapahtumia 143 kpl.

Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Toteutuminen 1.1. – 31.12..2023
Yhtiön toiminta on taloudellisesti kannattavaa.	Tilikauden tulos on positiivinen	Tilikauden tulos vähän tappiolla.

2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Käyttötalousohjelmasssa tulosalueen toimintatuotot, valmistus omaan käyttöön sekä toimintamenot ovat valtuustoon nähden sitovia eriä ja em. kohdat on korostettu käyttötalouden taulukoissa lihavoidulla tekstillä.

Toimielimittäin on esitetty

- toiminnan kuvaus
- strategiset tavoitteet,
- henkilömäärät 31.12. tilanteessa sekä
- määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Strategiset tavoitteet taulukossa Toimenpiteen tila -sarakkeessa käytetään seuraavia termejä kuvamaan talousarviovuoden toimenpiteen tilaa 31.12.2023: 1= Aloittamatta, 2= Ei toteudu, 3= Toteutunut osittain, 4= Etenee suunnitellusti ja 5= Toteutunut

Tulosalueittain on esitetty:

- toiminnan kuvaus
- suoriteilaukko ja olennaiset poikkeamat suunniteltujen suoritteiden toteutumisessa
- henkilömäärät 31.12. tilanteessa. Taulukossa esitetään vakinaisen kokoaikaisen henkilökunnan määrä, vakinaisen osa-aikaisen henkilökunnan määrä, määräaikaisten määrä, työllistettyjen määrä, oppisopimuskoulutuksessa olevien määrä sekä työoikeudellisessa suhteessa kuntaan olevien harjoittelijoiden määrä. Vertailuvuotena on vuosi 2022.
- Käyttötaloustaulukko; lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä ja talouden olennaiset määrärahojen poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden.

Toimielinten jäsenet ja osallistuminen kokouksiin on nähtävillä liitteessä 6.2.

TOIMIELIN Keskusvaalilautakunta

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunnan ja sen tulosalueen vaalit tehtävänä on vaalilain ja oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti huolehtia valtiollisten ja kuntavaalien järjestämisestä ja tarvittavasta päätöksenteosta kuntatasolla. Valtio korvaa kunnalle valtiollisten ja alueellisten vaalien kulut laskennallisin perustein.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset			
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			
Määräaikaiset	0	0	2
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Tuet ja avustukset	35 416	33 000		33 000	30 730	-2 270	-6,88%
Toimintatuotot	35 416	33 000		33 000	30 730	-2 270	-6,88%
Henkilöstökulut	-43 466	-45 511		-45 511	-48 681	-3 170	6,96%
Palvelujen ostot	-12 443	-7 550		-7 550	-9 861	-2 311	30,61%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 253	-1 460		-1 460	-2 797	-1 337	91,57%
Muut toimintakulut	-4 018	-7 100		-7 100	-2 577	4 523	-63,70%
Toimintamenot	-62 180	-61 621		-61 621	-63 916	-2 295	3,72%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-4 148</i>				<i>-4 293</i>	<i>-4 293</i>	
Toimintakate (netto)	-26 764	-28 621		-28 621	-33 187	-4 566	15,95%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-4 148</i>				<i>-4 293</i>		
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	-655	-1 138	0	-1 138	-724	414	-36,37%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-27 420	-29 759	0	-29 759	-33 911	-4 152	13,95%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Tulosalue Vaalit

Toiminnan kuvaus

Suomessa toimitetaan seuraavat yleiset valtakunnalliset vaalit:

- eduskuntavaalit joka neljäs vuosi
- kuntavaalit joka neljäs vuosi
- tasavallan presidentin vaali (presidentinvaali) joka kuudes vuosi ja
- Euroopan parlamentin vaalit (europarlamenttivaalit) joka viides vuosi.
- Lisäksi vuonna 2022 toimitettiin ensimmäisen kerran hyvinvointialuevaalit, jotka jatkossa järjestetään kuntavaalien yhteydessä

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Vuonna 2023 järjestettiin eduskuntavaalit

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset			
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			
Määräaikaiset	0	0	2
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Vuoden lopulla oli palkattu kaksi määräaikaista henkilöä järjestämään vuoden 2024 alussa pidettäviä tasavallan presidentin vaaleja

Käyttötalous

Vaalit	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Tuet ja avustukset	35 416	33 000		33 000	30 730	-2 270	-6,88%
Toimintatuotot	35 416	33 000		33 000	30 730	-2 270	-6,88%
Henkilöstökulut	-43 466	-45 511		-45 511	-48 681	-3 170	6,96%
Palvelujen ostot	-12 443	-7 550		-7 550	-9 861	-2 311	30,61%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 253	-1 460		-1 460	-2 797	-1 337	91,57%
Muut toimintakulut	-4 018	-7 100		-7 100	-2 577	4 523	-63,70%
Toimintamenot	-62 180	-61 621		-61 621	-63 916	-2 295	3,72%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-4 148</i>				<i>-4 293</i>	<i>-4 293</i>	
Toimintakate (netto)	-26 764	-28 621		-28 621	-33 187	-4 566	15,95%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-4 148</i>				<i>-4 293</i>		
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	-655	-1 138	0	-1 138	-724	414	-36,37%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-27 420	-29 759	0	-29 759	-33 911	-4 152	13,95%

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden

Ei merkittäviä poikkeamia talouden toteutumisessa.

TOIMIELIN Tarkastuslautakunta

Toiminnan kuvaus

Hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat valtuuston päätettävät asiat valmistelee kunnanhallituksen sijasta tarkastuslautakunta (kuntalaki § 93 ja 121).

Tarkastuslautakunnan ja sen tulosalueen tarkastustoimen tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Lisäksi tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta myös valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Henkilöstökulut	-7 391	-13 911		-13 911	-6 362	7 549	-54,26%
Palvelujen ostot	-26 779	-34 700		-34 700	-22 891	11 809	-34,03%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14	-180		-180	-28	152	-84,58%
Toimintamenot	-34 183	-48 791		-48 791	-29 281	19 510	-39,99%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-61</i>				<i>-840</i>	<i>-840</i>	
Toimintakate (netto)	-34 183	-48 791		-48 791	-29 281	19 510	-39,99%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-61</i>				<i>-840</i>		
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	-372	-901	0	-901	-636	265	-29,36%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-34 555	-49 692	0	-49 692	-29 917	19 774	-39,79%

Tulosalue Tarkastustoimi

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta pyrkii kattavaan ja tehokkaaseen hallinnon ja talouden arviointiin ja tarkastukseen. Tavoitteena on koko kuntakonsernin toiminnan ja tulokellisuuden kehittäminen nostamalla esille olennaisia arviointihavaintoja kuntakonsernin taloudesta ja toiminnasta.

Henkilötyövuodet

Tarkastustoimella ei ole henkilökuntaa.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Tarkastustoimi	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Henkilöstökulut	-7 391	-13 911		-13 911	-6 362	7 549	-54,26%
Palvelujen ostot	-26 779	-34 700		-34 700	-22 891	11 809	-34,03%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14	-180		-180	-28	152	-84,58%
Toimintamenot	-34 183	-48 791		-48 791	-29 281	19 510	-39,99%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-61</i>				<i>-840</i>	<i>-840</i>	
Toimintakate (netto)	-34 183	-48 791		-48 791	-29 281	19 510	-39,99%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-61</i>				<i>-840</i>		
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	-372	-901	0	-901	-636	265	-29,36%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-34 555	-49 692	0	-49 692	-29 917	19 774	-39,79%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

TEKSTIÄ

Talouden olennaiset määrärahaspoikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Tarkastustoimen kustannukset jäivät arvioitua alemmaksi.

TOIMIELIN Kunnanhallitus

Toiminnan kuvaus

TEKSTIÄ

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Strategiset tavoitteet

Janakkala on yhteisöllinen ja yritteliäs kunta, jonka kehittämiseen kaikki osallistuvat

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutuma 1.1.-31.12	Tila
Uudistuva kuntaorganisaatio on ketterä ja yhteistyökykyinen	Kunta23-suunnitelmaan kirjatut toimenpiteet ja uudistuvat tavat tuottaa kunnan palveluita.	Uusi toimiala perustettu ja uusi hallintosäntö laadittu. Uusi jaosto käynnistynyt.	5
	Edunvalvonta ja yhteistyö mm. hyvinvointialueen, viranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa	Kohtuullisen hyvin alkanut yhteydenpito HVA:n kanssa on ollut loppuvuonna etäisempää, painotus on ollut mm. varautumisasioissa ja palveluverkkoselvitykseen liittyvää.	4
Yhteisöllisyys lisääntyy	Uuden kuntabrändin rakentaminen yhdessä kuntalaisten kanssa kumppanuuspöydässä Vapaa!-hankkeen ideoiden toimeenpano: Digiäppi, Järjestä talkoot-kannustus, kyläkummit. Yhdistisyhteistyön Yhdessä-käsikirjan toimenpiteiden päivitys ja toteutus.	Kuntakuvan kumppanuspöydän työskentelyn myötä uusi ilme otettiin käyttöön. Lisää kyläkummeja Polku kylään -hankkeen myötä. Digiäpit toiminnassa. Uusille nettisivuille luotu Osallistu-osio.	5
Henkilöstö voi hyvin	Kannustava koko työyhteisön hyvinvointivalmennus yhteistyökumppanin kanssa.	Hyvinvointiluennot toteutettiin kaikille toimialoille Esihenkilövalmennus toteutettiin kumppanien kanssa (Keva / Koho Consulting).	5
	Työyhteisön ajankäytön ja työtehtävien priorisointi mm. kokouskäytännöt.	Tekoölyn koulutuskokonaisuus valmisteltu tekoölyn hyödyntämisestä ja koulutukset järjestetty henkilöstölle.	5

Janakkala on elinvoimainen kunta, jonka ilmapiiri vahvistaa kiinnostavaa hyvän kierrettä

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutuma 1.1.-31.12.	Tila
Kaikilla toimijoilla on erinomaiset toimintapuitteet	Hybridityön tilaratkaisut	Tilapalvelut tekee laajemman kartoituksen tilojen käytöstä. INNO-ryhmässä on sovittu, että jokainen toimialajohtaja kartoittaa ensin käyttötarpeita oman toimialansa osalta.	3
Kestävä kehitys on luonteva osa kunnan arkea	Taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen kehittämisen tasapaino päätöksenteossa.	Janakkala ehti ensimmäisenä hakeutua Luontoviisaaksi kunnaksi.	4
Kunta on rohkea kehittäjä ja kokeilija	Prosessien joustavoittaminen ja keventäminen, mm. kehityskeskustelut.	Kehityskeskusteluprosessi uudistettiin vuoden 2023 alussa. Hallintosäännön päivittämisen yhteydessä kevennettiin mm. sijaistuksiin liittyviä prosesseja.	3

Janakkalan turvallisessa ympäristössä viihdytään ja voidaan hyvin

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutuma 1.1.-31.12	Tila
Asiakaspalvelu on erinomaista	Uuden palautejärjestelmän käyttöönotto, palautteiden seuranta ja reagointi	Uudet nettisivut ja uusi palautejärjestelmä julkaistu.	4
	Päivitettyjen nettisivujen käyttöönotto UKK-sivuston perustaminen nettiin Päivitetään ja otetaan käyttöön asiakaspalveluteesit.	Asiakaspalveluteesit siirretty vuodelle 2024	1
Janakkalassa voidaan hyvin	Kulttuurihyvinvointisuunnitelman laadinta, hyvinvointisuunnitelman osana.	Lisätty hyvinvointisuunnitelmaan maaliskuussa	5
Oppimisen ilo kulkee läpi elämän	Hiljainen tieto tallennetaan siirtymissä perehdyttämisprosessia kehittämällä	Henkilöstöhallinnon lomake päivitetty (esihenkilön muistilista henkilön aloittaessa / lopettaessa)	5
	Kaiku-kortin käyttöönotto kulttuuritapahtumiin ja opintoihin (VOP).	Hyvinvointialue alkaa jakaa Kaiku-kortteja myös janakkalalaisille asiakkailleen. Janakkala ja Hattula tekevät yhteistyötä Kaiku-verkostoon liittymiseksi kuntien kulttuurikohteiden osalta (Janakkalan päätöksenteko valmis, Hattulan menossa. Kaikukeskuksen sopimukset 2024)	4

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	15	16	17,3
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0,1	0,1	0,9
Määräaikaiset	5	6	6,5
Työllistetyt	1	0	2
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	1	1	1
Harjoittelijat	0	0	0

Käyttötalous

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
KUNNANHALLITUS							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	760 574	598 860		598 860	606 840	7 980	1,33%
Maksutuotot	3 965	3 000		3 000	117	-2 883	-96,10%
Tuet ja avustukset	565 310	392 000		392 000	403 371	11 371	2,90%
Muut toimintatuotot	340 646	489 640		489 640	906 857	417 217	85,21%
Toimintatuotot	1 670 494	1 483 500		1 483 500	1 917 185	433 685	29,23%
<i>josta sisäiset</i>	<i>360 294</i>	<i>213 655</i>		<i>213 655</i>	<i>408 726</i>	<i>195 071</i>	<i>91,30%</i>
Henkilöstökulut	-2 720 706	-3 228 934	-50 000	-3 278 934	-3 516 261	-237 327	7,24%
Palvelujen ostot	-3 585 443	-3 234 953	-150 000	-3 384 953	-3 357 159	27 794	-0,82%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-121 455	-70 399		-70 399	-75 332	-4 934	7,01%
Avustukset	-1 128 770	-1 110 682		-1 110 682	-975 045	135 636	-12,21%
Muut toimintakulut	-458 340	-405 174		-405 174	-607 705	-202 531	49,99%
Toimintamenot	-8 014 714	-8 050 141	-200 000	-8 250 141	-8 531 503	-281 362	3,41%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-453 622</i>	<i>-397 522</i>		<i>-397 522</i>	<i>-428 302</i>	<i>-30 780</i>	<i>7,74%</i>
Toimintakate (netto)	-6 344 220	-6 566 641	-200 000	-6 766 641	-6 614 317	152 324	-2,25%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-93 328</i>	<i>-183 867</i>		<i>-183 867</i>	<i>-19 576</i>	<i>164 291</i>	<i>-89,35%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-81 764	-174 588		-174 588	-166 483	8 105	-4,64%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-3 989	-3 195	0	-3 195	-3 002	192	-6,02%
Muut laskennalliset kustannukset	2 474 932	2 772 343	0	2 772 343	2 924 214	151 871	5,48%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-3 955 042	-3 972 081	-200 000	-4 172 081	-3 859 588	312 492	-7,49%

Tulosalue Yleishallinto

Tilivelvollinen viranhaltija: hallinto- ja henkilöstöjohtaja Maija Nivala

Toiminnan kuvaus

Yleishallinnon tulosalue vastaa mm. valtuuston ja kunnanhallituksen päätöksenteon valmistelusta sekä täytäntöönpanosta omalta osaltaan. Tulosalue huolehtii myös valtuuston ja kunnanhallituksen toiminnan käytännön järjestelyistä.

Yleishallinnon tulosalue sisältää myös kunnan johtamisen ja se huolehtii mm. kunnan kokonaiskehittämisestä, suhdetoiminnasta, kunnan valmius- ja varautumisasiosta sekä joukkoliikennepalvelujen ja keskitetyiden kuljetuspalveluiden ostamisesta. Yleishallinnon alle kuuluu myös hallinnon tukipalvelut (asianhallinta, palvelutoimisto, monistamo, postitus ja toimistotarvikevarasto sekä kahviosta huolehtiminen. Lisäksi yleishallinnon tulosalue huolehtii niistä asioista, jotka eivät kuulu muille toimielimille tai viranomaisille.

Joukkoliikennelain mukaisena viranomaisena toimii Hämeenlinnan kaupunki ja luottamustoimielimenä kaupunkirakennelautakunnan alainen joukkoliikennejaosto.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	4,5	4,5	5,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0,1	0,1	0,3
Määräaikaiset	1	1	
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	1	1	1
Harjoittelijat			

Lisätietoa: Vakinaiset osa-aikaiset ovat asuntosihtööri ja vss-päällikkö

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Yleishallinto	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	301 120	358 260		358 260	295 272	-62 988	-17,58%
Maksutuotot					-1 700	-1 700	
Muut toimintatuotot	320 323	470 000		470 000	431 414	-38 586	-8,21%
Toimintatuotot	621 443	828 260		828 260	724 986	-103 274	-12,47%
<i>josta sisäiset</i>	<i>296 727</i>	<i>213 655</i>		<i>213 655</i>	<i>272 474</i>	<i>58 819</i>	<i>27,53%</i>
Henkilöstökulut	-617 300	-592 339		-592 339	-538 156	54 183	-9,15%
Palvelujen ostot	-1 281 759	-1 403 851	-150 000	-1 553 851	-1 478 750	75 101	-4,83%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 448	-43 062		-43 062	-30 400	12 662	-29,40%
Avustukset	-10 900	-1 000		-1 000		1 000	-100,00%
Muut toimintakulut	-257 706	-240 792		-240 792	-298 589	-57 797	24,00%
Toimintamenot	-2 204 114	-2 281 044	-150 000	-2 431 044	-2 345 895	85 149	-3,50%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-175 193</i>	<i>-176 640</i>		<i>-176 640</i>	<i>-179 079</i>	<i>-2 439</i>	<i>1,38%</i>
Toimintakate (netto)	-1 582 671	-1 452 784	-150 000	-1 602 784	-1 620 909	-18 125	1,13%
<i>josta sisäiset</i>	<i>121 534</i>	<i>37 015</i>		<i>37 015</i>	<i>93 396</i>	<i>56 381</i>	<i>152,32%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-15 164	-72 043		-72 043	-70 122	1 921	-2,67%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-2 106	-1 255	0	-1 255	-1 255	0	0,02%
Muut laskennalliset kustannukset	377 934	400 329	0	400 329	480 494	80 165	20,02%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 222 007	-1 125 752	-150 000	-1 275 752	-1 211 792	63 961	-5,01%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Tavoitteet ja talouden toteutuminen on ollut talousarvion mukaista, toiminnassa ei ole tapahtunut olennaisia poikkeamia. Hallinnon kehittämispäällikön nimike muutettiin takaisin hallintosihteeriksi keväällä 2023.

Etätyöskentelyä jatkettu niiltä osin kuin se oli työtehtävien osalta mahdollista. Käytännössä työskentely on vakiintunut ns. hybridityöhön.

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

- Myyntituotot: koostuvat sisäisistä tuotoista hallintokunnilta (mm joukkoliikenteen opetustoiminnan osuus, monistamo ja toimistotarvikevarasto)
- Muut toimintatuotot: Omaisuuden myynnistä on saatu tuloja yhteensä n. 203 000 euroa, joka koostui asuintonttien myyntivoitoista 73 600 € ja yritystonttien myyntivoitoista 129 400 €. Vuonna 2023 myytiin vain yksi omakotitontti, joka oli vuokratontin lunastus, yhteensä 0,1215 ha. Lisäksi maata myytiin teollisuustonttien lisämaaksi yhteensä 1,51 ha sekä yksi palvelualueiden tontti 1,41 ha. Vuoden 2023 aikana ei hankittu maa-alueita kaavoitusta varten vaan maa-alueita hankittiin vesijättöalueiden ja katualueiden lunastuksina yhteensä 3,3 ha. Lisäksi muihin toimintatuottoihin on kirjattu Ukrainalaisten asuttamiseen saadut tuotot noin 189 000€

Toimintamenot:

- Henkilöstökulut jäivät noin 54 200 € alle muutetun talousarvion. Säästö syntyi lähinnä luottamushenkilökorvauksista ja henkilöstömenojen korvauseristä.

- Palvelujen ostot alittuivat kokonaisuudessaan noin 134 000 €. Määrärahan alittumisen selittää talousarvion muutos joukkoliikenne kustannuksiin, mutta määrärahan tarve ei lopuksi ollutkaan niin suuri kuin muutosta tehdessä arvioitiin. Merkittävimpana palveluiden ostoina olivat joukkoliikenteen 622 000 (TP 2022 509 000 €). Joukkoliikenteen kustannukset ovat nousseet johtuen seudullisten valtionosuuksien reilusta vähenemisestä vuoden 2022 tasoon nähden. Tassubussin kustannukset noin 183 600 sekä Hämeen liiton maksut noin 193 000 €

Tulosalue Talouspalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: talousjohtaja Juha Halen

Toiminnan kuvaus

Talouspalveluiden tehtävänä on kunnan talouden johtaminen, suunnittelu, seuranta sekä kehittäminen.

Taloushallinnon tehtäviin kuuluu myös valvonta ja raportointi. Talouspalvelut (kirjanpito, reskontrat ja sähköinen laskunkierätyspalvelu) ostetaan Sarastia Oy:ltä.

Kunnan ICT-asioiden johtaminen ja kehittäminen sekä kunnan yleisten ICT-palvelujen tuottaminen kuuluu myös tämän tulosalueen tehtäviin.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	4	3	3
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			0,6
Määräaikaiset			1
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Talouspalvelut	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	35 237				39 992	39 992	
Maksutuotot					-10	-10	
Tuet ja avustukset					37 918	37 918	
Muut toimintatuotot	20 343	600		600	474 348	473 748	78 957,93%
Toimintatuotot	55 580	600		600	552 247	551 647	91 941,16%
<i>josta sisäiset</i>	37 997				110 825	110 825	
Henkilöstökulut	-233 729	-210 449	-50 000	-260 449	-301 981	-41 532	15,95%
Palvelujen ostot	-878 253	-606 979		-606 979	-743 643	-136 664	22,52%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 578	-3 762		-3 762	-5 847	-2 085	55,41%
Avustukset					-323	-323	
Muut toimintakulut	-9 898	-11 611		-11 611	-112 868	-101 257	872,08%
Toimintamenot	-1 123 458	-832 802	-50 000	-882 802	-1 164 662	-281 861	31,93%
<i>josta sisäiset</i>	-20 506	-12 791		-12 791	-13 887	-1 096	8,57%
Toimintakate (netto)	-1 067 877	-832 202	-50 000	-882 202	-612 415	269 786	-30,58%
<i>josta sisäiset</i>	17 491	-12 791		-12 791	96 938	109 729	-857,83%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-44 594	-62 064		-62 064	-55 020	7 044	-11,35%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-208	-205	0	-205	-211	-6	3,15%
Muut laskennalliset kustannukset	761 561	703 531	0	703 531	695 516	-8 015	-1,14%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-351 119	-190 939	-50 000	-240 939	27 870	268 809	-111,57%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

KuntaTieto-raportointia on jatkettu määräysten mukaisesti ja on muodostumassa osaksi normaalia toimintaa alun haasteiden ratkettua. KuntaTieto-ohjelma on valtiovarainministeriön toteuttama ja kuntia velvoittava kuntien taloustiedon tilastoinnin ja tietohuollon kehittämisohjelma. Kunnan raportoimia tietoja voi kuka tahansa katsella tutkiahallintoa.fi/kunnat –palvelussa.

Vuoden 2023 aikana otettiin käyttöön Opiferus Talousdokumentti-ohjelmisto, jolla tavoitellaan laadukkaampaa raportointia. Ohjelmistolla on alkuvaiheessa tarkoitus tehdä osavuosisikatsaukset sekä kunnan talousarviokirja.

Talousohjelmien vertailua toteutuneeseen vaikeuttaa se, että talousohjelmien alle on vuonna 2023 sijoitettu Poistuneet palvelut –kustannuspaikka, jossa on käsitelty sosiaali- ja terveystalousohjelmien kuuluneita laskuja ja tuloja, jotka ovat ilmenneet vuoden 2022 tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen. Mm. Hämeenlinnan kaupunki tuloutti noin 330 000 euroa pelastustoimen ajoneuvojen myynnistä saatua tuloa, ja se on kirjattu poistuneisiin palveluihin. Poistuneet palvelut kustannuspaikalle on kirjattu tuloja 409 330 € ja menoja 197 433 €. Näihin ei oltu varattu määrärahoja vuoden 2023 talousarviossa.

Talouden olennaiset määräraha- ja tulopoikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Alla on esitetty merkittävimmät poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden ilman poistuneet palvelut kustannuspaikkaa.

Talous

Toimintatuotot:

- Myyntituotot: ylittivät noin 35 000 €, ylitys koostuu Janakkalan veden osuudesta talousohjelmien palveluista noin 27 000€ ja saaduista korvauksista hyvinvointialueelta, koska heitä varten jouduttiin hankkimaan alkuvuodesta vielä ohjelmallisenssejä.
- Muut toimintatuotot koostuvat pääosin sisäisinä tuloina Janakkalan vedeltä perityistä vyörytyskuluista. Kirjanpitol teknisesti niitä ei voi käsitellä liikelaitoksen osalta vyörytyserinä.

Toimintamenot:

- Henkilöstökulut: Henkilöstökulut ylittivät noin 35 800 €. Merkittävin seikka ylityksiin on jakotettujen palkkojen määrän kasvaminen, joka johtuu pitämättömien lomapäivien määrän kasvusta.
- Palveluiden kustannusten ylittyminen johtuu suurimmalta osin ICT palveluiden ylittymisestä 49 300€, nämä kulut on pääosin laskutettu hyvinvointialueelta ja loppu on vyörytetty hallintokunnille. Lisäksi kuluja kasvatti 7500€ vakuutuspalvelujen kilpailuttaminen, joka jouduttiin suorittamaan aiottua aikaisemmin vakuutusyhtiön irtisanottua vakuutus sopimuksen.

Tulosalue Henkilöstöpalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: hallinto- ja henkilöstöjohtaja Maija Nivala

Toiminnan kuvaus

Henkilöstöpalvelut hoitavat kunnalle työnantajana kuuluvat henkilöstöasiat. Palkanlaskentapalvelut ostetaan Sarastia Oy:ltä.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	1,5	1,5	1,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			
Määräaikaiset	1	1	1,5
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Henkilöstöpalvelut	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	24 044				8 380	8 380	
Tuet ja avustukset	244 580	142 000		142 000	136 176	-5 824	-4,10%
Muut toimintatuotot		8 000		8 000	-8 000	-8 000	-100,00%
Toimintatuotot	268 624	150 000		150 000	144 556	-5 445	-3,63%
<i>josta sisäiset</i>	<i>24 011</i>				<i>8 248</i>	<i>8 248</i>	
Henkilöstökulut	-346 529	-1 108 710		-1 108 710	-1 053 245	55 465	-5,00%
Palvelujen ostot	-1 111 614	-709 849		-709 849	-798 761	-88 912	12,53%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 861	-16 565		-16 565	-17 970	-1 405	8,48%
Avustukset	-4 362	-3 300		-3 300	-3 370	-70	2,13%
Muut toimintakulut	-47 530	-42 414		-42 414	-29 679	12 735	-30,03%
Toimintamenot	-1 545 897	-1 880 838		-1 880 838	-1 903 026	-22 187	1,18%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-147 347</i>	<i>-116 753</i>		<i>-116 753</i>	<i>-136 815</i>	<i>-20 062</i>	<i>17,18%</i>
Toimintakate (netto)	-1 277 273	-1 730 838		-1 730 838	-1 758 470	-27 632	1,60%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-123 336</i>	<i>-116 753</i>		<i>-116 753</i>	<i>-128 568</i>	<i>-11 815</i>	<i>10,12%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-17 981	-25 481		-25 481	-17 981	7 500	-29,43%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-97	-170	0	-170	-170	0	0,04%
Muut laskennalliset kustannukset	1 334 576	1 718 394	0	1 718 394	1 774 354	55 960	3,26%
Tehtävän kokonaiskustannukset	39 224	-38 095	0	-38 095	-2 267	35 827	-94,05%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Palkanlaskentapalvelujen kehitystyötä yhdessä Sarastia Oy:n kanssa on jatkettu. Vuoden 2023 aikana ei otettu käyttöön hr-järjestelmän uusia toiminnallisuuksia vaan kehitystyössä keskityttiin palvelun laadun varmistamiseen. Esimiestyön ja työhyvinvoinnin kehittämistä jatkettiin suunnitelmien mukaisesti. Tarkemmat kuvaukset henkilöstöasioiden toteutuksesta löytyvät henkilöstökertomuksesta.

Talouden olennaiset määrärahaeräkkeät muutettuun talousarvioon nähden:

Talous

Toimintatuotot:

- Myyntituotot koostuvat Janakkalan veden osuudesta HR kustannuksista
- Tuet ja avustukset: Kelan korvaus työterveyshuollosta on ollut noin 5 800 euroa budjetoitua pienempi

Toimintamenot:

- Henkilöstökulut: henkilöstökulut jäivät noin 55 000 euroa alle arvioidun, pääosin tämä johtuu siitä, että KEVA:n tasausmaksua (joka korvasi aiemman Kuel-eläkemenoperusteiset maksut) kirjattiin 36 000 euroa arvioitua (909 000€) vähemmän.
- Palveluiden ostot ylittivät noin 89 000 €, tämä johtui kokonaan Sarastian palveluiden ylittymisestä. Budjettia tehdessä arvioitiin että kulut olisivat pienentyneet samassa suhteessa kuin henkilökuntaa siirtyi HV-alueelle. Näin ei kuitenkaan tapahtunut.
- Muut toimintakulut alittivat noin 12 700 €, tämä johtui lähinnä siitä että Kuntatyönantajan jäsenmaksu (10 184€) kirjataan nykyisten ohjeiden mukaan Palveluiden ostoihin muut yhteistoimintaosuudet tilille.

Tulosalue Työllisyys- ja kotoutumispalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija vs. työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö Pirjo Alijärvi

Toiminnan kuvaus

Tulosalueella hoidetaan viranomaistehtävää, jota ohjaa laki julkisista työvoima- ja yrityspalveluista, työttömyysturvalaki, laki työllistymistä edistävistä monialaisesta yhteispalvelusta ja kuntakokeilulaki. Työllisyyspalvelut koordinoivat ja myöntävät kuntarahoitteisia palveluita sekä koordinoivat ja rahoittavat työllistämistä. Kuntakokeilulaki on voimassa 31.12.2024 saakka, jonka jälkeen työllisyyden hoito siirtyy valtiolta kunnille. Janakkala on osana Etelä-Hämeen työllisyysaluetta, jossa isäntäkuntana tulee toimimaan Riihimäen kaupunki. Tulosalueella on lisäksi vastuu kunnan kiintiöpakolaisten vastaanottamisesta, maahanmuuttajien kotoutumisen kokonaiskoordinaatiosta ja kotouttamisesta. Kulunut vuosi oli tulosalueen ensimmäinen toteutunut kausi edellä mainittujen vastuiden toteuttamisessa.

Työllisyyspalveluissa palvelee sekä henkilöasiakkaita että työnantajia. Tulosalueen vastuulla on koordinoida, tiedottaa ja valmistella kunnan sisäistä työllistämistä, vastata työllistettyjen kuluista sekä yhteistyöstä palveluntuottajien kanssa. Työllisyyspalvelut vastaavat kunnan osalta työllisyyden kuntakokeilun toiminnasta, asiakaspalvelusta kuntakokeilun kohderyhmien osalta ja verkostotyöstä seudullisesti ja valtakunnallisesti. Tulosalue rahoittaa myös seudullisia hankkeita, joiden tavoitteena on työllisyyden edistäminen ja tukipalvelut vaikeassa työmarkkina-asemassa oleville työnhakijoille.

Tulosalueella valmistauduttiin kuluneen vuoden aikana TE- ja kotoutumispalveluihin tuleviin merkittäviin muutoksiin eli TE24- ja KOTO24-uudistuksiin.

Työllisyys- ja kotoutumispalvelut vastaa työllisyyden kuntakokeilun yhteistyöstä ja tiedottamisesta kunnan sisäisesti, osallistumalla seudulliseen johtamiseen ja verkostoihin sekä osallistumalla verkostotyöhön ja alueelliseen työhön valtakunnallisesti. Tämän lisäksi tulosalueen osalta on valmisteltu aktiivisena kumppanina Etelä-Hämeen työllisyysalueen tulevaa toimintaa sekä työllisyyden että kotoutumispalveluiden osalta.

Tulosalueella toimi työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö, kolme (3) omavalmentajaa ja työllistettynä työllisyssihteerä sekä neljä (4) TE-toimistosta kunnan työnjohdon alaisuuteen siirtynyttä asiantuntijaa.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	1	3	3
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			
Määräaikaiset	3	3,7	3,7
Työllistetyt	1		1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Työllisyys- ja kotouttamispalvelut	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	382 883	240 600		240 600	256 364	15 764	6,55%
Tuet ja avustukset	320 047	250 000		250 000	229 278	-20 722	-8,29%
Toimintatuotot	702 930	490 600		490 600	485 642	-4 958	-1,01%
<i>josta sisäiset</i>					16 026	16 026	
Henkilöstökulut	-1 252 586	-1 037 711		-1 037 711	-1 303 842	-266 131	25,65%
Palvelujen ostot	-115 445	-159 744		-159 744	-111 710	48 033	-30,07%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 075	-905		-905	-7 250	-6 345	700,90%
Avustukset	-1 093 978	-1 091 382		-1 091 382	-952 852	138 530	-12,69%
Muut toimintakulut	-68 968	-37 543		-37 543	-53 231	-15 688	41,79%
Toimintamenot	-2 557 052	-2 327 285		-2 327 285	-2 428 885	-101 600	4,37%
<i>josta sisäiset</i>	-33 856	-15 505		-15 505	-24 051	-8 546	55,12%
Toimintakate (netto)	-1 854 122	-1 836 685		-1 836 685	-1 943 243	-106 558	5,80%
<i>josta sisäiset</i>	-33 856	-15 505		-15 505	-8 025	7 480	-48,24%
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	-485	-478	0	-478	-279	199	-41,67%
Muut laskennalliset kustannukset	-56 502	-95 823	0	-95 823	-97 432	-1 609	1,68%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 911 110	-1 932 985	0	-1 932 985	-2 040 954	-107 969	5,59%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Aiemmin sosiaali- ja terveystalouden toimialalla olleet kotoutumisen kustannuspaikat siirtyivät vuoden 2023 talousarviossa tälle tulosalueelle. Tulosalueen nimeksi tuli työllisyys- ja kotouttamispalvelut aiemman työllisyyspalvelut – nimen sijaan.

Talousarvion palvelusuunnitelman tavoitteet toteutuivat pääosin. Vuoden 2023 aikana kehitettiin edelleen Hämeenlinnan seudun kuntakokeilun puitteissa työllisyyspalveluita yhteistyössä TE-palvelujen ja seudun kuntien kanssa.

Janakkala päätti lokakuussa 2023 lähteä mukaan Riihimäen, Lopen ja Hausjärven kanssa yhdessä muodostaman Etelä-Hämeen työllisyysalueen valmisteluun. Työllisyysalue sai marraskuussa 2023 ministeriön vahvistuksen. Syksyn aikana aloitettiin aktiivinen muutokseen valmistautuminen. Muutos tulee olemaan merkittävä työllisyyspalveluiden kokonaisuuden siirtyessä kuntien muodostaman työllisyysalueen vastuulle.

Vuoden 2023 aikana vakituinen tilivelvollinen viranhaltija jäi virkavapaalle ja hänen tilalleen rekrytoitiin viransijainen hoitamaan tehtävää virkavapaan ajaksi.

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintamenot:

- työmarkkinatuen kuntaosuuteen oli budjetoitu 1 020 000 euroa vuodelle 2023 ja niitä maksettiin 953 281,53 euroa
- Palkkatukipalkkoja maksettiin hieman alle talousarviossa arvioidun summan.
- Palkkatukeen arvioidut tulot jäivät vastaavasti hieman alle arvioidun 250 000 euron.
- Toimitilojen vuokratulot ylittyivät budjetoidusta 16 542 eurolla johtuen uusista toimitiloista

- Kotoutumispalveluiden henkilöstökustannukset ylittyivät suhteessa talousarvioon 245 098 eurolla. Tämä johtuu suurelta osin siitä, että muille toimialoille suunnatut henkilöstöresurssit (mm koulunkäyntiavustajat), jotka liittyvät kotoutumisen tukeen, kirjataan tälle tulosalueelle. Tästä ei ollut talousarviota laadittaessa tietoa. Vastaavasti ao. toimintoihin saatavat valtionkorvaukset kirjataan tälle tulosalueelle.

Toimintatuotot

- Vuodelta 2023 haettuja valtionkorvauksia on haettu ja kirjautuu vuoden 2024 puolelle kotoutumispalveluiden osalta noin 108 000 euroa.

Tulosalue Kuntakehitys

Tilivelvollinen viranhaltija: Kunnanjohtaja Reijo Siltala.

Toiminnan kuvaus

Kuntakehitys sisältää elinvoimapalvelut, viestintäpalvelut ja kulttuuripalvelut.

Elinvoimapalvelu palvelee yrityksiä tonttitarpeissa, sijoittumisen erityiskysymyksissä ja ohjaa kunnan kaikkien palvelujen ääreen. Se vastaa hallintosääntökirjauksen mukaisesti elinvoiman kehittämisen koordinoinnista, kuten elinkeino-ohjelman valmistelusta strategian toteuttamiseksi. Edunvalvonta päätösvalmistelun, yhteistyön ja suoraan vaikuttamisen tavoin kuuluvat niin ikään tehtäviin. Elinvoimapalveluissa on määrärahat Hämeen uusyrityskeskuksen palveluihin, keskeisiin elinkeinoelämän seututöihin, kuten MORE-alueen yhteistyösopimus ja markkinointiin.

Viestintä tarjoaa viestintä- ja markkinointipalveluja kuntaorganisaatiolle, vastaa kuntamarkkinoinnista, ylläpitää ja kehittää kunnan verkkopalveluja ja somekanavia, sekä koordinoi osallistavaa yhteistyötä kuntalaisten, yhdistysten ja yritysten kanssa ja tuottaa tapahtumia em. tahojen kanssa.

Kulttuuripalvelut tukevat kunnan elinvoimaa ja asukkaiden hyvinvointia. Kulttuuritoimintaa ja tapahtumia suunnitellaan ja järjestetään yhteistyössä eri järjestöjen ja toimijoiden kanssa. Monipuolisia kulttuuriharrastusmuotoja ja kulttuuritapahtumien järjestämistä tuetaan. Lasten ja nuorten kulttuuriin, mm. varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kattava kulttuuripolku, haetaan vuosittain OKM:n tukea seudullisen yhteistyön kautta. Kulttuuripalveluihin kuuluu lisäksi museotoiminta, taideteosten hankinta ja hoito sekä kulttuurityötä tekevien järjestöjen avustusten valmistelu.

Viestintä- ja kulttuuripalvelut vastaavat yhdessä lisäksi Janakkalan kunnan matkailun markkinoinnista ja yhteistyöverkostoista.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	4	4	4,3
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			
Määräaikaiset		0,3	
Työllistetyt			1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Kuntakehitys	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	17 290	0		0	6 832	6 832	
Maksutuotot	3 965	3 000		3 000	1 828	-1 172	-39,07%
Tuet ja avustukset	683					0	
Muut toimintatuotot	-21	11 040		11 040	1 095	-9 945	-90,08%
Toimintatuotot	21 917	14 040		14 040	9 755	-4 285	-30,52%
<i>josta sisäiset</i>	<i>1 559</i>				<i>1 153</i>	<i>1 153</i>	
Henkilöstökulut	-270 562	-279 725		-279 725	-319 037	-39 312	14,05%
Palvelujen ostot	-198 371	-354 530		-354 530	-224 294	130 236	-36,73%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 492	-6 104		-6 104	-13 865	-7 761	127,15%
Avustukset	-19 530	-15 000		-15 000	-18 500	-3 500	23,33%
Muut toimintakulut	-74 238	-72 814		-72 814	-113 339	-40 526	55,66%
Toimintamenot	-584 194	-728 173		-728 173	-689 035	39 137	-5,37%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-76 719</i>	<i>-75 833</i>		<i>-75 833</i>	<i>-74 469</i>	<i>1 363</i>	<i>-1,80%</i>
Toimintakate (netto)	-562 276	-714 133		-714 133	-679 280	34 853	-4,88%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-75 160</i>	<i>-75 833</i>		<i>-75 833</i>	<i>-73 317</i>	<i>2 516</i>	<i>-3,32%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-4 025	-15 000		-15 000	-23 360	-8 360	55,73%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 092	-1 089	0	-1 089	-1 089	0	0,00%
Muut laskennalliset kustannukset	57 363	45 912	0	45 912	71 283	25 371	55,26%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-510 031	-684 309	0	-684 309	-632 445	51 864	-7,58%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Elinkeino-ohjelman valmistelu on lausuntojen ja ohjausryhmän käsittelyjen myötä loppusuoralla. Ohjelmaehdotus on tavoiteasettelun mukaisesti tiivis ja "luettava" eri näkökulmista. Asiakkuutta ja asianosaisuuksia on korostettu, voimavaroja kohdennettu oleellisimpiin tehtäviin elinkeinoelämän edellytysten parantamisessa ja monitorointiin sisällytetty kokonaisuutta kuvaava tapa, jolla tulosten havainnollisuutta ja toimintaa korjaavaa menettelyä voidaan toteuttaa kunnan toiminnoissa.

Etelä-Janakkalan teollisen alueen asemakaavaehdotus on valmis ja osayleiskaava vahvistettu. Alueen suunniteltua katuverkkoa ja korttelialueita supistetaan kaavoitussopimusten aikaansaamiseksi kustannussyistä. Neuvottelut tästä ovat käynnissä. More-alueeseen kuuluva Kanssin alue on edennyt asemakaavaehdotukseen ja lopullisesta kaavoitussopimusmuodosta neuvotellaan.

Liikenteen ja siihen kuuluvan edunvalvonta osalta kulunut vuosi on ollut hyvin aktiivinen kaikin liikennemuodoin tarkasteluna. Raideliikenteessä pääradan toteutusmalliksi määräytyi nykyisen käytävän perusparannus ja lisäraiteet, joka tarkoittaa Suomi-rata Oy:stä irrottautumista. Olemme yhdessä Väyläviraston, Elyn liikennevastuualueen ja Hämeen liiton kanssa selvittäneet Kanta-Hämeen logistiikka, kävelyn ja pyöräilyn tavoiteverkkoa, matkaketjuja maakunnassa jne. Näistä rakentuvat maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelma ja sen esitykset valtakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmana sekä sen investointiohjelmaan. Osaltaan Janakkala on samoihin lähtötietoihin perustuen antanut lausuntonsa ja kannaoitonsa liikenneasioissa.

Matkailun saralla toteutettiin ensimmäinen oma Tervetuloa Janakkalaan -esite, josta tehtiin hyvän menekin vuoksi jo kesällä lisäpainos. Seudullista matkailumarkkinointia toteutettiin yhdessä Hämeenlinnan ja Hattulan kanssa.

Uudet nettisivut julkaistiin alkuvuodesta. Uudistuksen yhteydessä toteutettiin myös kaksi uutta integraatiota, tapahtumakalenterin sekä matkailutietojen osalta. Uusille nettisivuille tuli myös Trimblen karttapohjainen palautejärjestelmä, joka on parantanut huomattavasti palautteisiin vastaamista.

Kunnan graafinen ilme uudistettiin, käyttöön otettiin uusi logo, fontti sekä visuaalinen maisemaelementti, jonka voi katsoa kuvaavan niin harjumaismaisia kuin jokia. Ilmeen uudistusta edelsi kuntakuvan kumppanuuspöytä, jossa kunnalle haettiin omaa äänensävyä yhdessä kuntalaisten kanssa. Kumppanuuspöydästä sai alkunsa myös mainoskampanja, jossa animoitu kuntamaskotti soittelee myyntipuheluita kotikuntaansa lobaten.

Kumppanuuspöytäprosessissa käynnistettiin myös mopopajatoiminta Turenkiin sekä valmisteltiin yhteisöllistä lasten ja nuorten taide-esitystä.

Kunnan tapahtumat hakivat uusia muotoja. Turengin Kevätkarkelot siirrettiin onnistuneesti Lyylinpuistoon. Tervakoskella kokeiltiin syksyistä Janakkala MOVE tapahtumaa Delfort Areenalla, mutta kyselyn perusteella taajamaan toivotaan kesäistä puistotapahtumaa, mikä otettiin suunnitelmiin vuodelle 2024.

Viestintään työllistetyn valokuvaajan kanssa toteutettiin kiertävä valokuvanäyttely "Valokeilassa", joka nimensi mukaisesti esitteli muutokuvien ja tarinoin kunnassa asuvia ulkomaalaistaustaisia henkilöitä.

Kulttuuripalvelujen osalta suunnitellut tapahtumat järjestettiin ja Laurinmäen museon kävijämäärä pysyi edellisvuoden tasolla, noin 700 kävijää tavallisina museopäivinä. Ida Aalberg -museolla ja Laurinmäen museolla vieraili lisäksi useita ryhmiä ja alueen tapahtumat keräsivät runsaasti yleisöä, suurimpana yli 1000 kävijän Joulunavaus.

Talouden olennaiset määrärahoikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Talous

Toimintatuotot:

- Myyntituotot koostuvat Janakkala-tuotteiden myynnistä
- Maksutuotot koostuvat museoiden pääsymaksuista, muutos edelliseen vuoteen johtuu 2021 myöhästyneistä tilityksistä, jotka päättyivät TP2022.
- Muut toimintatuottoihin olisi pitänyt kirjata Janakkalan yrityskehitys Oy:ltä laskutettuja vuokratuottoja Veturin tiloista sekä laskutetuista ICT kuluista. Nämä tuotot on kuitenkin kirjautuneet vuoden 2024 puolelle

Toimintamenot:

- Henkilöstökulujen ylitys johtuu lomapalkkavelan kasvusta, kun ansaittuja lomapäiviä on siirtynyt pidettäväksi myöhemmin
- Elinkeinohankkeisiin varatusta 90 000 € määrärahasta jäi käyttämättä 25 700.

TOIMIELIN Tekninen lautakunta

Toimielimen johtamisen kokonaisvastuu: Tekninen johtaja Harri Vierikka.

Toiminnan kuvaus

Teknisen lautakunnan alaista toimintaa on teknisen toimen hallinto, maankäyttö, maaseutu- ja kyläpalvelut, maaseutupalveluyksikkö, tilapalvelut, aluepalvelut, liikuntapalvelut ja ateria- ja puhtauspalvelut.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Toimialan strategiset tavoitteet

Janakkala on yhteisöllinen ja yritteliäs kunta, jonka kehittämiseen kaikki osallistuvat.

Teeman kuntatason mittarit: Asukaskokemustutkimus, henkilöstökertomus, henkilöstökysely, hyvinvointikertomus.

Strategian tavoite	Toimenpide	Toteutuminen 1-12/2023	Tila
Uudistuva kuntaorganisaatio on ketterä ja yhteistyökykyinen	Otetaan käyttöön huoltokirjajärjestelmän perusominaisuudet	Huoltokirja toteutettu ja otettu käyttöön	5
	Trimble Cloud (paikkatietojen käsittely) laajemmin käyttöön	Poikkeamisten ja suunnittelutarveratkaisuiden sekä kaivu-, sijoitus- ja alueiden käyttöluvien sähköistäminen sekä palautepalvelun ja sopimusten hallinnan käyttöönotot toteutettu. Alue- ja ympäristöpalveluita on opastettu ja aineistoja lisätty palveluun.	5
	Haetaan Trimble Cloud pääkäyttäjyyttä Janakkalaan.	Laajempaa käyttöoikeutta on tiedusteltu, toteutuksesta sopiminen kesken.	5
	Iltakäytön tilavarausten hallinnoinnin keskittäminen.	Valmistelut saatu tehtyä ja iltakäytön tilavaraukset siirtyvät liikuntapalveluille 1.1.2024 alkaen.	5
Yhteisöllisyys lisääntyy	Tapahtumiin ja kylätoimintaan osallistuminen ja järjestäminen.	Kylätoimintaan on osallistunut maaseutupalvelut toiminnassaan ja maankäyttö Polku kylään -hankkeessa. Liikuntapalvelut on järjestänyt useampia tapahtumia vuoden aikana.	5
	Talkoiden järjestäminen (mm. vieraslajit).	Vieraslajitalkoot on pidetty 10.8.	5
	Yhdistysten tukeminen avustuksin ja tilojen osittaisella maksuttomuudella.	Liikuntatoiminnan yleisavustukset ja kohdeavustukset on jaettu. Liikuntatilat saleissa ovat alle 18-vuotiaille janakkalalaisille seuroille maksuttomia harjoitusvuorojen osalta.	5
			5

	Kuntalaisten osallistaminen päätöksenteon valmisteluun.	Harvialan koululaisia osallistettiin liikunta-alueiden infra investoinnin valmistelussa. Hakamäen urheilukentässä ja huoltorakennuksen suunnittelussa on osallistettu käyttäjiä. Ilmastotekokysely kuntalaisille, kyselyn yhteenvedo on julkaistu.	4
	Toimialan sisäisen ja ulkoisen yhteistyön vahvistaminen.	Toimialan yhteistyötä on vahvistettu yhteisin tapaamisin ja koulutuksin.	4
	Yritys- ja yhdistysyhteistyön vahvistaminen.	Harvialan kartanoalueella pidetty HEHKU-hankkeen työpaja alueen asukkaita ja toimijoita osallistaen. Harvialan osayleiskaavoituksen aloitusvaiheessa pidettiin infotilaisuus, jossa uutena kokeiluna myös työpajailua 6/2023.	
Henkilöstö voi hyvin	Tehtävien edellyttämän henkilöstömäärän turvaaminen, myös poikkeustilanteissa (toimialojen välisen yhteistyön lisääminen). Organisaatiomuutoksissa toiminnan turvaaminen ja tehtäväkuvien laaja-alainen tarkastelu.	Valmiussuunnitelman päivitys käynnissä. Valmiussuunnittelussa otetaan kantaa poikkeusolojen toiminnan järjestämiseen. Tehtäväkuvien tarkempi tarkastelu on vuoden 2024 kehityskeskusteluiden yhteydessä.	3
	Henkilöstön tukeminen muutostilanteessa.	Ateria- ja puhtauspalvelu henkilöstön tukeminen liikkeenluovutustilanteessa. Tammikuusta maaliskuuhun, mm. henkilöstövartit ja palvelutuottajan perehdytykset.	5
	Tehtävien selkeyttäminen ja johdon tuki yhteisten toimintamallien aikaansaamiseksi.	Palaverikäytänteitä muutettu säännöllisemmäksi. Viestintää ja tiedonjakamista kehitetty avoimemmaksi. Tehtävien selkeyttäminen kesken.	4

Janakkala on elinvoimainen kunta, jonka ilmapiiri vahvistaa kiinnostavaa hyvän kierrettä.

Teeman kuntatason mittarit: Asukasluku, energiatehokkuussopimus (KETS), yritysbarometri, Kanta-Hämeen järjestökartta, yhteisöveron kehitys, yritysten nettomäärä, työllisyyden kehitys, huoltosuhde, Ilmastovahti.

Strategian tavoite	Toimenpide	Toteutuminen 1-12/2023	Tila
Kaikilla toimijoilla on erinomaiset toimintapuitteet	Tonttitarjonta on monipuolista ja joustavaa, luvitus mukautuvaa.	Harvialan kartanoalueen kaava lainvoimaiseksi; monipuolisesti tontteja. Rastikankaantien kaavaehdotus; energiantuotantontti Loimualue. Kalpalinnankulman kaavaehdotus; tontti lähikaupalle ja uusi tieliittymä Kalpalinnalle.	5

	<p>Turvataan Janakkalan maaseudun yksityistieverkko riittävänä palvelemaan maaseudun asumisen ja yrittämisen tarpeita.</p> <p>Osallistetaan käyttäjiä toimintaolosuhteiden parantamisessa.</p> <p>Tehdään pitkäntähtäimen suunnitelmia oleellisista kuntalaisten käyttökohteista.</p>	<p>Turengin keskustavisiotyön osallistaminen on tehty, konsultti viimeistelee suunnitelman 01/2024. Suunniteltu mahdollinen "matkakeskuksen" paikka sekä Tapailantien linjausmuutos.</p> <p>Yksityistieavustukset on myönnetty talousarvion määrärahojen puitteissa.</p> <p>Liikunta- ja aluepalvelut ovat osallistanut Harvialan koululaisia Harvialan lähiliikuntapaikan päivittämisen yhteydessä lisäksi Hakamäen urheilukentän huoltorakennuksen ja urheilukentän suunnittelussa on kuultu käyttäjiä.</p> <p>Pitkäntähtäimen suunnitelman teko on aloitettu, mutta ei valmistunut vuoden aikana.</p>	<p>5</p> <p>5</p> <p>2</p>
<p>Kestävä kehitys on luonteva osa kunnan arkea</p>	<p>Kestävyys huomioidaan hankintaprosesseissa.</p> <p>Kiertotalouden periaatteiden noudattaminen maa-ainesten ja rakennusmateriaalien kierrättämisessä.</p> <p>Liikuntapaikat ja luonto ovat lähellä (kuntalaisten luontosuhteen vahvistaminen).</p> <p>Suunnitellaan matkaketjuja ja edistetään niiden toteutumista.</p> <p>Tarjotaan ja mahdollistetaan liikkumisen uusia muotoja.</p>	<p>Luvitettu kuntoportaiden ja luontopolun teko Tarinmaalle sekä arboretumin teko Harvialan kartanon ympäristöön.</p> <p>Suunnittelussa on otettu huomioon maa-ainesten takaisin kierrätys. Väliavarastointipaikkoja on kartoitettu.</p> <p>Kunnan viestinnän kanssa yhteistyössä on päivitetty uutta Janakkala-opasta ja kunnan liikuntapaikkoja sekä luontokohteita on nostettu vuoden aikana ajoittain viestinnässä esille.</p> <p>Osallistuttu Kanta-Hämeen kestävät matkaketjut hankkeeseen. Suunniteltu "matkakeskus" Taimistotielle mahdollistamaan matkaketjut.</p> <p>Haettu avustusta Janakkalan kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelman laatimiseksi (saatu)</p>	<p>5</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>4</p>
<p>Kunta on rohkea kehittäjä ja kokeilija</p>	<p>Uusiutuvien energiamuotojen käyttömahdollisuuksien kartoittaminen ja mahdollistaminen.</p>	<p>Kunnan rakennuksiin on asennettu aurinkovoimaloita ja valmistellaan siirtymistä pois öljystä.</p> <p>Helpotettu uuteen rakennusjärjestykseen yksityistalouksien aurinkopaneelien asennusten luvitusta sekä annettu määräyksiä isompia tuuli- ja aurinkovoimaloita koskien.</p>	<p>4</p>

	<p>Saatujen palautteiden hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä.</p>	<p>Neuvoteltu ja sovittu uusiutuvien energiantuotantohankkeiden etenemisestä. Luvitettu yksi hankekokonaisuus (3 eri suunnittelutarveratkaisua).</p> <p>Rastikankaantien asemakaavan muutoksella kaavoitettu tontti Rastikankaan energiamuutoksille (Loimua)</p> <p>Osallistuttu Kanta-Hämeen vihreän siirtymän selvityshankkeeseen, jossa selvitetään eri energiamuotojen käyttömahdollisuuksia maakunnan alueella.</p> <p>Palautteista on otettu kehittämisajatuksia, mutta kaikkia ei ole mahdollista talousarvion puitteissa toteuttaa.</p>	4
--	--	---	---

Janakkalan turvallisessa ympäristössä viihdytään ja voidaan hyvin.

Teeman kuntatason mittarit: Palautekanavan palaute, hyvinvointikertomus, kouluterveyskysely, asukaskokemustutkimus.

Strategian tavoite	Toimenpide	Toteutuminen 1-12/2023	Tila
Asiakaspalvelu on erinomaista	Asiakaspalautejärjestelmän käyttöönotto.	Tilapalveluissa otettu käyttöön uusi kiinteistöjen hallinnointiohjelmisto. Kunnassa on otettu käyttöön asiakaspalautejärjestelmä.	5
	Palvelutason nosto digitalisaation avulla.	Sopimustenhallinnan sähköinen käsittely otettu käyttöön maanomaisuudessa, linkittyy suoraan paikkatietoon (Trimble Locus). Sähköinen lupa-asiointi kaivuu-, sijoitus- ja alueenkäyttöluvat sekä poikkeamispäätösluvat ja suunnittelutarveratkaisut. Trimble Locus Cloud selainversio otettu käyttöön. 3D-kuntamallin selvitystyö aloitettiin ja pyydettiin tarjouksia työstä. Rakennusvalvonnan sähköisen arkistoinnin ja vanhojen lupien digitoinnin suunnittelu käynnistetty.	5
	Tarjotaan asiantuntevaa ja asiakasystävällistä palvelua.	Saatu positiivista asiakaspalautetta nopeasta reagoinnista ja selkeistä vastauksista.	5
	Asiakaspalvelun toimenpiteiden rationalisointi, (mm. ELY palautteet Elylle).	Ely:n kanssa on käyty neuvotteluja palautteiden kohdentumista oikealle vastuutaholle. Käytännön toimenpiteitä ei ole vielä saavutettu.	4
	Viranomaispalvelun vasteaikojen huomiointi ja tiedottaminen käsittelyn etenemisestä.	Toimittu vasteaikojen mukaisesti. Netfisivuilla parannettu tiedottamista mm. kaavojen käsittelyn etenemisestä ja kehitetty kaavoituskatsausta.	5
Janakkalassa voidaan hyvin	Ennakkovaikutusten arviointi, tehdään esitys EVA-kohteista ja sisällöstä.	Tekninen toimi on aloittanut ennakkovaikutusten arvioinnin tekemistä Tervakosken uimahallista	2
	Kunnassa on erinomaiset liikuntapalvelut ja olemassa olevista pidetään hyvää huolta.	Liikuntapaikkojen kunnossapitohoitoluokitus valmistui päätöksentekoa varten.	4
	Tarjotaan uusia toimintamahdollisuuksia asukkaille.	Liinalammin asemakaavamuutos, kaavaluonnoksessa osoitettu lisäalue uudelle pelikentälle.	4

Oppimisen ilo kulkee läpi elämän	Tuetaan uusia toimintatapoja ja kokeilumyönteisyyttä	Kaavoituksessa kokeiltu uutena toimintatapana työpajaa, jossa osallistujat saivat tuoda mielipiteensä/ideansa ilmi teemakarttojen avulla.	5
	Opitaan ja kehitetään saadun palautteen ja kokemuksen pohjalta.	Palautteista on otettu kehittämisajatuksia ja oppeja.	3
	Kehitetään työyhteisötaitoja.	Pidetty teknisen toimen päälliköille nykyaikaiseen johtamiseen sekä viestintään liittyvä koulutus.	5

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	105,8	82	57,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	3,6	6,6	1,05
Määräaikaiset	17,33	4,6	6,33
Työllistetyt	4	1	3
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0	0	0
Harjoittelijat	0	0	1

Käyttötalous

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	5 168 999	4 625 615	-89 500	4 536 115	4 673 244	137 129	3,02%
Maksutuotot	414 800	566 640		566 640	481 363	-85 277	-15,05%
Tuet ja avustukset	260 605	7 000	20 000	27 000	22 654	-4 346	-16,10%
Muut toimintatuotot	8 809 481	10 356 151		10 356 151	10 357 718	1 567	0,02%
Toimintatuotot	14 653 884	15 555 406	-69 500	15 485 906	15 534 979	49 073	0,32%
<i>josta sisäiset</i>	<i>12 167 281</i>	<i>9 378 448</i>		<i>9 378 448</i>	<i>9 936 264</i>	<i>557 816</i>	<i>5,95%</i>
Valmistus omaan käyttöön	357 113	474 300		474 300	338 289	-136 011	-28,68%
Henkilöstökulut	-5 471 684	-5 516 311	1 644 372	-3 871 940	-3 651 889	220 051	-5,68%
Palvelujen ostot	-3 808 884	-3 879 430	-2 524 702	-6 404 132	-6 231 418	172 714	-2,70%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 258 228	-4 269 947	1 000 228	-3 269 719	-3 251 218	18 501	-0,57%
Avustukset	-375 052	-179 008		-179 008	-175 874	3 134	-1,75%
Muut toimintakulut	-2 636 057	-2 259 922		-2 259 922	-3 862 243	-1 602 321	70,90%
Toimintamenot	-16 549 906	-16 104 618	119 898	-15 984 720	-17 172 642	-1 187 922	7,43%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-2 260 404</i>	<i>-2 165 881</i>		<i>-2 165 881</i>	<i>-2 300 100</i>	<i>-134 220</i>	<i>6,20%</i>
Toimintakate (netto)	-1 538 909	-74 912	50 398	-24 514	-1 299 374	-1 274 860	5 200,47%
<i>josta sisäiset</i>	<i>9 906 877</i>	<i>7 212 567</i>		<i>7 212 567</i>	<i>7 636 163</i>	<i>423 596</i>	<i>5,87%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-4 716 277	-4 652 142	-1 210 000	-5 862 142	-6 003 169	-141 027	2,41%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-64 198	-58 098	0	-58 098	-57 979	119	-0,21%
Muut laskennalliset kustannukset	-161 250	-605 031	0	-605 031	-515 431	89 600	-14,81%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-6 480 635	-5 390 183	-1 159 602	-6 549 785	-7 875 953	-1 326 168	20,25%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Muutokset organisaatiossa

Ateria- ja puhtauspalvelut:

Kanta-Hämeen hyvinvointialue Oma Häme aloitti toimintansa 1.1.2023, jolloin hyvinvointialueelle siirtyneiden kiinteistöjen (mm. Turengin sairaala, terveysasemat, vanhus- ja vammaispalveluiden kiinteistöt) puhtauspalvelut ja henkilöstö siirtyivät Oma Hämeelle. Ateriapalvelut tuotettiin Oma Hämeen Janakkalan kunnan alueella oleviin kohteisiin 31.3.2023 saakka.

Valtuuston 9.1.2023 § 4 päätöksellä ateria- ja puhtauspalvelut ulkoistettiin kokonaisuutena ja palvelutuottajaksi valittiin 1.4.2023 alkaen Compass Group Finland Oy. Tuuvingin keskuskeittiö vuokrattiin ja henkilöstö siirtyi liikkeenluovutuksella palvelutuottajalle.

Tila- ja aluepalvelut

Tila- ja aluepalveluiden tulosalueen organisaatiomuutosta valmisteltiin ja valtuusto päätti 29.8.2022, että tila- ja aluepalvelut jaetaan tilapalvelun ja aluepalvelun tulosalueiksi operatiivisesti 1.9.2022 alkaen ja kokonaisvaltaisesti 1.1.2023 lukien.

Ympäristöterveydenhuolto

Ympäristöterveydenhuollon palveluiden järjestäminen ja tuottaminen yhteistoimintasopimuksella (vastuukunta Riihimäki) alkoi 1.1.2023. Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymä, johon Janakkalan kunta aiemmin kuului, purettiin.

Merkittävimmät asiat vuoden 2023 aikana

- Ateria- ja puhtauspalveluiden ulkoistus kokonaisuudessaan 1.4.2023 alkaen.
- Rakennusjärjestys uusittiin ja hyväksyttiin valtuustossa 17.4.2023 § 32.
- Janakkalan kunta päätti liittyä Luontoviisaat kunnat –verkostoon ja käynnistää ilmastosuunnitelman ja luonnon monimuotoisuusohjelman laatimisen.
- Hämeen Ely-keskukselle jätettiin Metso-metsiensuojeluhakemus, jolla Pukalinkallion, Luulionvuoren, Laurinmäen ja Saparoniemen alueita muutetaan luonnonsuojelualueiksi. Ely-keskus suostui hakemuksiin ja määräsi alueet rauhoitetuiksi luonnonsuojelualueiksi tammikuussa 2024.
- Maapoliittinen ohjelma laadittiin ja hyväksyttiin valtuustossa 5.6.2023 § 61.
- Kaavoitusprosessia uudistettiin ja kevennettiin, prosessi hyväksyttiin valtuustossa 28.8.2023 § 75.
- Mallinkaisten ranta-asemakaavaehdotus esitettiin kunnanhallitukselle ja valtuustolle. Valtuusto päätti 15.5.2023 § 48, että ranta-asemakaavaa ei hyväksytä.
- Punkan osayleiskaavaehdotus esitettiin kunnanhallitukselle ja valtuustolle. Valtuusto päätti 13.11.2023 hyväksyä osayleiskaava ja päätös sai lainvoiman.
- Hyvinvointikertomusta asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi valmisteltiin ja se hyväksyttiin valtuustossa 28.8.2023 § 76.
- Turengin koulu ja monitoimikeskus Välkky (leasinghanke) rakentui valmiiksi ja syyslukukausi aloitettiin uudessa koulussa. Kustannusarvio alittui hieman.
- Tervakosken koulu- ja monitoimikeskuksen 1-vaiheen rakentaminen alkoi, urakoitsijana YIT Suomi Oy.
- Hakamäen uuden urheilukentän tarkempaa rakennussuunnittelua jatkettiin helmikuussa ja maanrakennustyöt aloitettiin maaliskuussa. Suunnittelun edetessä urheilukentän asemointia tarkennettiin. Urheilukentän huoltorakennusta suunniteltiin ja kilpailutettiin.
- Aurinkosähköjärjestelmien asennettiin Janakkalan kunnan omistamiin kohteisiin (Harvialan koulu, Kettukallion, Kivitaskun ja Porttilantien päiväkodit, teollisuustalo).

- Avustukset ympäristönsuojelun edistämiseen, kylätoiminnan tukemiseen ja liikuntatoimintaan myönnettiin määrärahojen puitteissa.
- Traficomien liikkumisen ohjauksen valtionavustusta v. 2024 haettiin ja saatiin kävelyn ja/tai pyöräliikenteen edistämishjelman laadintaan 25.650 €.

Talouden merkittävimmät määrärahoikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Vuoden 2023 aikana tehtiin seuraavat talousarviomuutokset:

- Valtuusto 17.4.2023 § 39: Tervakosken koulu- ja monitoimikeskus, 1-vaiheen enimmäishintaa nostettiin 3.045.000 € (uusi enimmäishinta 18.826.392 €) ja v. 2023 määrärahaa lisättiin 1.900.000 € (uusi määräraha 7.100.000 €).
- Valtuusto 5.6.2023 § 60: Maankäyttö –tulosalueen asiantuntijapalveluihin lisättiin 113.500 € ja ympäristöpalveluiden henkilöstökuluihin lisättiin 18.300 €.
- Valtuusto 13.11.2023 § 101: Liikuntapalveluiden tuottoihin lisättiin 24.000 € ja palvelujen ostoihin lisättiin 7.000 €. Ateria- ja puhtauspalveluiden henkilöstömenoja vähennettiin 1.662.672 €, palvelujen ostoihin lisättiin 2.410.202 € ja aineet, tarvikkeet ja tavarat -menoja vähennettiin 1.007.228 €. Aluepalveluiden metsätuottoja vähennettiin 93.500 €.
- Valtuusto 13.11.2023 § 102: Tervakosken kouluhankkeen v. 2023 määrärahaa vähennettiin 6,5 milj. euroon, Haltian, Paulinkulman ja Kivitaskun investointeihin varatut määrärahat 510.000 € poistettiin. Kauppakujan ja VR:n liityntäpysäköintiin varatut määrärahat 890.000 € poistettiin.

Teknisen toimen tuottojen toteuma oli 15.534.979 € ylittyen talousarvion 49.073 €. Valmistus omaan käyttöön – toteuma oli 338.289 € alittaen talousarvion 136.011 €. Toimintakulut olivat 17.172.642 € ylittäen talousarvion 1.187.922 €. Merkittävimmät poikkeamat talousarvion toteutumisessa on selvitetty tulosalueittain.

Uudet lakisäätteiset tehtävät toimialalla:

- Pelastuslaki 379/2011 § 111a Öljyvahinkojen jälkitorjunta: Kunta vastaa tarvittaessa jälkitorjunnasta alueellaan. Jälkitorjuntaa johtaa kunnan määräämä viranomaisen. Kh 31.10.2022 § 302 päätti, että öljyvahingon jälkitorjuntaviranomaiseksi nimetään ympäristösuunnittelija Tuuli Vähälä ja ympäristötarkastaja. Heidän lisäksi toimintavaltuutus annettiin maanrakennuspäällikkö Marko Kalelalle.

Tulosalue Teknisen toimen hallinto

Tilivelvollinen viranhaltija: Talous- ja hallintopäällikkö Tiina Vesala.

Toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää teknisen toimen hallinnon, teknisen lautakunnan ja sen alaisen lupajaoston. Teknisen toimen hallinnon palveluihin kuuluu operatiivisen toiminnan johtaminen (ohjaus, kehittäminen, tukeminen, yhteisten asioiden hoito, tehtävien koordinointi), henkilöstön työhyvinvointiin liittyvät yhteiset toimenpiteet, keskitetyt talouspalvelut (talouden suunnittelu ja seuranta) ja hallintopalvelut (teknisen lautakunnan päätösten valmistelu ja täytäntöönpano).

Tekninen lautakunta vastaa koko toimialan toiminnan kehittamisestä ja tavoitteiden toteutumisesta.

Lupajaos toimii maankäyttö- ja rakennuslain, kuntien ympäristöhallintolain ja ympäristönsuojelulain sekä ma-aineslain mukaisena lupa-valvontaviranomaisena lukuun ottamatta niitä maankäyttö- ja rakennuslain tehtäviä, jotka on määrätty tekniselle lautakunnalle. Lupajaoksen asiat valmistellaan ympäristöpalveluissa. Ympäristöterveydenhuollon palvelut on järjestetty ja tuotettu 1.1.2023 alkaen kuntien yhteistoiminta-alueen toimesta (Riihimäki, Forssa, Janakkala, Hausjärvi, Loppi, Tammela, Jokioinen, Ypäjä ja Humppila), vastuukuntana on Riihimäen kaupunki.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	2,25	2,25	2,25
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			
Määräaikaiset	1	1	1
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Lisätietoja: Kehittämispäällikön määräaikaisuus 31.12.2023 saakka. 1.4.2024 vakinaisessa virkasuhteessa, josta 55 % kohdistuu tekniseen toimeen. Hallinnon ja liikunnan suunnittelijan virasta 25 % kohdistuu teknisen toimen hallintoon.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Teknisen toimen hallinto							
Tuloarviot ja määrärahat							
Muut toimintatuotot					4 199	4 199	
Toimintatuotot					4 199	4 199	
Henkilöstökulut	-323 612	-309 428		-309 428	-277 184	32 244	-10,42%
Palvelujen ostot	-28 442	-31 336		-31 336	-32 095	-759	2,42%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 666	-5 532		-5 532	-1 721	3 811	-68,88%
Muut toimintakulut	-11 091	-12 001		-12 001	-12 039	-38	0,32%
Toimintamenot	-366 810	-358 297		-358 297	-323 039	35 258	-9,84%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-13 773</i>	<i>-13 849</i>		<i>-13 849</i>	<i>-14 932</i>	<i>-1 083</i>	<i>7,82%</i>
Toimintakate (netto)	-366 810	-358 297		-358 297	-318 840	39 457	-11,01%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-13 773</i>	<i>-13 849</i>		<i>-13 849</i>	<i>-14 932</i>	<i>-1 083</i>	<i>7,82%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	-236	-231	0	-231	-231	0	0,00%
Muut laskennalliset kustannukset	-10 252	-19 488	0	-19 488	314 868	334 356	-1 715,70%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-377 298	-378 016	0	-378 016	-4 204	373 813	-98,89%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Teknisen toimen kokonaisvaltaiseen ja pitkäjänteiseen kehittämiseen on viime vuosien ajan tuonut haasteita johtavan viranhaltijan tehtävien hoitaminen useamman viranhaltijan toimesta. Vuosi 2023 oli ensimmäinen täysi vuosi nykyiselle tekniselle johtajalle.

Teknisen toimen kokonaisvaltaista kehittämistä on tehty teknisen toimen strategisten toimenpiteiden kautta. Toimenpiteissä on muun muassa toimialan sisäisen ja ulkoisen yhteistyön vahvistaminen, tehtävien selkeyttäminen ja johdon tuki yhteisten toimintamallien aikaansaamiseksi ja kehitetään työyhteisötaitoja. Toimialalla on muutettu palaverikäytänteitä säännöllisemmäksi ja kehitetty tiedonjakoa avoimemmaksi. Lisäksi teknisen toimen päälliköille pidettiin koulutusta nykyaikaisesta johtamisesta sekä viestinnästä. Tehtävien selkeyttäminen jäi kesken ja sitä jatketaan vuoden 2024 aikana.

Tulosalueen toimintamenot alittuivat 35 258 € ja –kate alittui 39 457 €.

Talouden olennaiset määrärahopoikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintakulut

- Henkilöstökulut: Talous- ja hallintopäällikön työaika 60 % osan vuodesta vähensi henkilöstökuluja.

Tulosalue Maankäyttö

Tilivelvollinen viranhaltija: Maankäyttöpäällikkö Piia Tuokko.

Toiminnan kuvaus

Yhdyskuntarakenteiden muodostumista ja maankäyttömuotojen ohjausta hoidetaan maankäytön strategiaan pohjautuen. Välineinä ovat yleis- ja asemakaavat sekä suunnittelutarvekaisut ja poikkeamisluvat. Lisäksi tulosalue vastaa maapolitiikan hoidosta ja päätösten viennistä käytäntöihin. Maankäytössä toimii maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) edellyttämä kaavoittaja sekä kaavoitusmittauksen valvoja. Lisäksi tulosalueella hoidetaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset rakennusvalvonnan tehtävät.

Ympäristönsuojelun yksikkö ja lupajaosto vastaavat ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä. Lisäksi tehtäviin kuuluu vesilain, jätelain, luonnonsuojelulain, maasto- ja vesiliikennelain ja vesihuoltolain mukaisia tehtäviä. Ympäristölupa- tai rekisteröintivelvollisuuden ja valvonnan piiriin kuuluvat myös mm. jakeluasemat, eläinsuojat, lämpölaitokset, jätteen ja jätevesien käsittely, elintarviketeollisuus ja metsäteollisuus.

Maankäytön tehtäviä ovat mm.:

- maankäytön suunnittelu sekä MRL:n kunnalle määräämät viranomaistehtävät
- kiinteistönmuodostamislainsäädännön kunnalle määräämät tehtävät
- kunnan kiinteistöjen hankintaan ja luovutuksiin liittyvä valmistelu sekä kiinteän omaisuuden luovutus
- maanrakentamisen ja rakennuspaikkojen mittaukset sekä muut mittauspalvelut
- ajantasaisten pohjakartta- ja opaskartta-aineistojen sekä osoiterekisterin ja asemakaavayhdistelmän ylläpito
- ympäristön tilan seuranta
- luonnonsuojelu, monimuotoisuus ja virkistyskäyttö
- vesiensuojelu ja -kunnostus sekä pohjavesien suojelu
- jätehuollon kehittämis- ja valvontatehtävät
- vesihuollon kehittämiseen osallistuminen ja vesihuoltolain valvonta.

Ympäristöterveydenhuollon toteutusvastuu on Riihimäen kaupungilla vastuukuntana. Maankäytön ympäristöpalvelut vastaavat toiminnan sisällöllisestä tilaajaohjauksesta sekä lainsäädännön velvoitteiden noudattamisesta.

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Yleiskaavoitus				
Valmistuneet yleiskaavat kpl	0	0	1	2
Valmistuneet yleiskaavat ha	0	0	1500	1357
Asemakaavoitus				
Valmistuneet asemakaavat kpl	5	6	7	4
Valmistuneet asemakaavat ha	61,5	45,5	100	36,3
Tonttimyynti				
Myyntikaupat kpl (asuin- ja toimitilat)	20	14	20	2
Myyntikaupat ha (asuin- ja toimitilat)	6,1	3	15	1,53
Uudet vuokrasopimukset kpl	9	0	5	0
Rakennusvalvonta				
Rakennusluvut kpl	150	151	190	120
Asuinrakennusten rakennusluvut kpl	22	13	15	3
Ympäristönsuojelu				
Valvontaohjelman mukaiset tarkastuskäynnit, kpl	-	-	10	16
Ympäristö- ja maa-ainesluvut, rekisteröinnit ja ilmoitukset	7	5	3	2

Lisätietoja: Vuonna 2023 valmistunut Punkan ja Rastila-Rastikankaan osayleiskaavat, joista jälkimmäisestä on osasta aluetta jätetty valitus hallinto-oikeuteen. Asemakaavoista valmistunut Hopealahti, Harvialan kartanoalue, Kettukallio ja Rastikankaantie. Yksityisten maiden kaavoitushankkeet eivät ole edenneet odotetusti. Vähäiset kaavoitusresurssit kohdennettu 2023 enemmän yleiskaavoitukseen.

Vuonna 2023 saapui yksi ympäristölupahakemus sekä yksi maa-aineslupahakemus. Valvontaohjelman mukaisia tarkastuksia tehtiin lisäresurssin myötä tehostetusti kesän ja syksyn aikana. Osassa tarkastuskohteista suunnitelman mukaisia tarkastuskäyntejä ei oltu tehty valvontaohjelman mukaisessa aikataulussa aiempina vuosina. Lisäresurssin avulla valvontaa saatiin ajantasaistettua.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	10	10	10
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0,6	0,6	0,6
Määräaikaiset	1	1	2
Työllistetyt	1		
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			1

Lisätietoja: Tieto lisää toimivuutta –hanketyöntekijä (ma.), ympäristötarkastaja (ma.), kaavoitusharjoittelija.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Maankäyttö	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	43 722	35 963		35 963	28 940	-7 023	-19,53%
Maksutuotot	285 779	378 510		378 510	269 419	-109 091	-28,82%
Tuet ja avustukset	259 250	7 000		7 000	2 654	-4 346	-62,09%
Muut toimintatuotot	237 727	218 562		218 562	316 976	98 414	45,03%
Toimintatuotot	826 478	640 035		640 035	617 989	-22 046	-3,44%
<i>josta sisäiset</i>	<i>19 001</i>	<i>20 500</i>		<i>20 500</i>	<i>18 732</i>	<i>-1 768</i>	<i>-8,63%</i>
Valmistus omaan käyttöön	7 570	37 300		37 300	38 294	994	2,67%
Henkilöstökulut	-638 926	-694 424	-18 300	-712 724	-750 053	-37 329	5,24%
Palvelujen ostot	-455 602	-515 705	-114 500	-630 205	-605 604	24 601	-3,90%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 669	-19 382		-19 382	-46 879	-27 497	141,87%
Avustukset	-200 572	-2 030		-2 030	-2 370	-340	16,73%
Muut toimintakulut	-57 943	-49 541		-49 541	-62 563	-13 022	26,28%
Toimintamenot	-1 363 712	-1 281 082	-132 800	-1 413 882	-1 467 469	-53 587	3,79%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-75 359</i>	<i>-71 354</i>		<i>-71 354</i>	<i>-71 736</i>	<i>-382</i>	<i>0,54%</i>
Toimintakate (netto)	-529 665	-603 747	-132 800	-736 547	-811 186	-74 639	10,13%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-56 358</i>	<i>-50 854</i>		<i>-50 854</i>	<i>-53 004</i>	<i>-2 150</i>	<i>4,23%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-22 696	-600		-600		600	-100,00%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-832	-815	0	-815	-1 560	-745	91,36%
Muut laskennalliset kustannukset	-36 069	-75 928	0	-75 928	-115 225	-39 297	51,76%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-589 262	-681 090	-132 800	-813 890	-927 970	-114 081	14,02%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

- Tonttimyynti: Muutamia tonttivarauksia (joista osaa oli jo aiemmin jatkettu) peruuntui. Syynä on edelleen vaikea taloudellinen tilanne koronapandemian jälkeen. Venäjän aloittama hyökkäyssota vaikutti olennaisesti elinkustannusten nousuun, mm. asuntolainojen korkoihin. Toisaalta myös rakentamista ajatellen uuden pankkilainan neuvottelu on ollut hankalaa, eikä käytännössä ole ollut tässä maailmantilanteessa järkevää. Muutamia talotoimittajia on ajautunut konkurssiin, ja kuluttajien kohdalla rakentamiseen varattu puskurini meni arjen elinkustannuksista selviytymiseen. Myös asuntokauppa on ollut heikompaa riippuen siitä, millä alueella asunto sijaitsee ja minkä kuntoisesta asunnosta on kyse. Janakkalan kunnan tonttimarkkinointi on ollut heikkoa, jolloin maankäytön on vaikea tehdä myyntiä edistäviä toimenpiteitä ts. maankäytöllä ei ole ollut budjettia tonttimarkkinointiin. Rivitalorakentajille suunnattu suoramarkkinointikampanja vuoden 2023 aikana osoitti alalla vallitsevan heikon tilanteen, ja toisaalta moni rakentaja ei pitänyt Janakkalaa potentiaalisena alueena liiketoiminnallisista syistä.

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

- Toimintatuottoja on kertynyt n. 22.000 € arvioitua vähemmän. Maksutuotot alittuivat n. 109.000 €, mm. rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksut n. -65.000 €, muut yhdyskuntapalveluiden maksut -30.600 €. Myöskään maaomaisuuteen ei ole kertynyt odotetusti tonttimaksuja. Maa- ja vesialueiden vuokria kertyi n. 91.600 € arvioitua enemmän.

- Tieto lisää toimivuutta -hankkeen avustus tulee Valtionvarainministeriöstä maksuun vasta hankkeen päättyessä syyskuussa 2024.

Toimintakulut

- Henkilöstökulut: Kuluylitys n. 37.300 €, Tieto lisää toimivuutta –hankkeen palkoista osa tuloutuu kunnalle vasta v. 2024, kun em. digihankkeen avustus maksetaan Valtionvarainministeriöstä. Ympäristölupien valvontaohjelmien mukaisia tarkastuksia varten palkattiin määräaikainen työntekijä (lisäresurssi), jotta valvontaa saatiin ajantasaistettua.
- Palvelujen ostot: Kululitus n. 24.600 €, asiantuntijapalveluiden ostosta pystytty säästämään, kaavoitus ei edennyt arvioidusti, henkilöstöresursseja kohdennettiin yleiskaavoitukseen.
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat: Kuluylitys n. 27.500 €, maa-alueiden lunastuksista johtuvia lunastuskorvauksia (mm. kasvillisuus, laitteet, vesijättö) maksettu 34.787 €. Maanmittauslaitoksen toimituksista (esim. Turengin keskustan kävelykatu, Kauppakuja, Tervakosken Rauhalantien lunastustoimitukset) ei ole voitu oikein ennakoida todellisia kuluja, eli millaisia korvaussummia näistä muodostuu, toimitukset ovat sisältäneet useamman vaiheen ja kestäneet useamman vuoden. Lisäksi mm. kahden vesijättöalueen (Virala/leirintäalueen ranta, sekä Haapasuo/Liinalammin kaavaan liittyvä) korvaukset ovat olleet melko suuria.
- Muut toimintakulut: Kuluylitys n. 13.000 €, ylitykset myyntisaamisten luottotappio n. 3.300 €, vahingonkorvaus n. 1.500 €, jäsenmaksut n. 5.900 €.

Tulosalue Maaseutu- ja kyläpalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Maaseutupäällikkö Ari Uotila.

Toiminnan kuvaus

Maaseutu- ja kyläpalvelut tulosalue hoitaa Janakkalan osalta yksityisteiden kunnossapito- ja perusparannusavustusten käsittelyä sekä kylätoimintaa ja maaseudun kehittämiseen liittyviä asioita. Lisäksi hoidetaan Janakkalan kunnan omistamien viljelysmaiden vuokraustoiminta

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Avustettu yksityistiematka	259	247	260	246

Henkilötyövuodet

Tulosalueella ei ole omaa henkilökuntaa, palvelut ostetaan Maaseutupalveluyksikkö – tulosalueelta.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Maaseutu- ja kyläpalvelut							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	50	2 082		2 082	1 150	-932	-44,76%
Muut toimintatuotot	103 217	76 000		76 000	75 983	-17	-0,02%
Toimintatuotot	103 267	78 082		78 082	77 133	-949	-1,22%
<i>josta sisäiset</i>		<i>2 082</i>		<i>2 082</i>	<i>1 100</i>	<i>-982</i>	<i>-47,17%</i>
Henkilöstökulut	-9 687					0	
Palvelujen ostot	-79 182	-113 376		-113 376	-120 525	-7 149	6,31%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-100	-1 094		-1 094	-154	940	-85,94%
Avustukset	-156 569	-158 978		-158 978	-155 504	3 474	-2,18%
Muut toimintakulut	0	0		0	-70	-70	
Toimintamenot	-245 538	-273 448		-273 448	-276 254	-2 806	1,03%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-72 245</i>	<i>-106 430</i>		<i>-106 430</i>	<i>-112 720</i>	<i>-6 290</i>	<i>5,91%</i>
Toimintakate (netto)	-142 271	-195 366		-195 366	-199 120	-3 754	1,92%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-72 245</i>	<i>-104 348</i>		<i>-104 348</i>	<i>-111 620</i>	<i>-7 272</i>	<i>6,97%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	-4 811	-12 187	0	-12 187	-16 226	-4 039	33,14%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-147 082	-207 553	0	-207 553	-215 347	-7 794	3,76%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Tulosalueen vuoden tavoitteet ja talousarvio toteutuivat suunnitellusti.

Talouden olennaiset määrärahoikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

- Sisäiset toimintatuotot alittuivat lähes 50 %:lla arvioudusta, johtuen lähinnä sisäisen kopiopalvelun myynnin vähentymisestä johtuen.

Toimintakulut

- Yksityisteiden avustuksissa määrärahan käyttö hiukan alittui muutaman perusparannushankkeen toteutusta häirinneistä ulkopuolisista tekijöistä johtuen.

Tulosalue Maaseutupalveluyksikkö

Tilivelvollinen viranhaltija: Maaseutupäällikkö Ari Uotila.

Toiminnan kuvaus

Maaseutupalveluyksikkö Häme vastaa lakisääteisten maaseutuhallinnon palvelujen tuotannosta koko Riihimäen sekä Hämeenlinnan seuduilla siten, että syntyneet kustannukset jaetaan alueen kunnille palvelun tarpeen laajuutta kuvaavilla mittareilla. Yksikkö voi tämän lisäksi myydä alueen kunnille lisäpalveluja maaseutuhallinnon ei-lakisääteisiin tehtäviin. Maaseutupalveluyksikön toimintaa on osin hajautettu toiminta-alueen kuntiin, mutta päätoimipaikka on Janakkalassa, josta myös yksikön toimintaa ohjataan. Toiminta-alueella tukien piirissä on peltoa noin. 67.000 hehtaaria.

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Tuettu peltoala ha	66 570	67 059	67 000	66 789

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	6	8	8
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			
Määräaikaiset	2	0,3	
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Maaseutupalvelu yksikkö							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	383 733	452 990		452 990	502 629	49 639	10,96%
Maksutuotot					-70	-70	
Muut toimintatuotot	0				258	258	
Toimintatuotot	383 733	452 990		452 990	502 816	49 826	11,00%
<i>josta sisäiset</i>	<i>72 245</i>	<i>106 351</i>		<i>106 351</i>	<i>116 740</i>	<i>10 389</i>	<i>9,77%</i>
Henkilöstökulut	-372 625	-394 722		-394 722	-470 213	-75 491	19,13%
Palvelujen ostot	-14 049	-22 683		-22 683	-17 633	5 050	-22,26%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 515	-8 234		-8 234	-5 839	2 395	-29,09%
Muut toimintakulut	-32 865	-22 674		-22 674	-22 899	-225	0,99%
Toimintamenot	-428 053	-448 313		-448 313	-516 583	-68 270	15,23%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-35 356</i>	<i>-26 730</i>		<i>-26 730</i>	<i>-27 027</i>	<i>-297</i>	<i>1,11%</i>
Toimintakate (netto)	-44 320	4 677		4 677	-13 767	-18 444	-394,36%
<i>josta sisäiset</i>	<i>36 889</i>	<i>79 621</i>		<i>79 621</i>	<i>89 713</i>	<i>10 092</i>	<i>12,68%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	-16 064	-34 993	0	-34 993	-48 918	-13 925	39,79%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-60 384	-30 316	0	-30 316	-62 685	-32 369	106,77%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Tulosalueen vuoden tavoitteet ja talousarvio toteutuivat suunnitellusti. Ennakkotavoitteiden lisäksi Maaseutupalveluyksikön (YT-alue) vastuulle tuli yhdessä Hämeen Ely-keskuksen kanssa vastata EU- ja kansallisten maataloustukien asiakaskoulutuksesta, jossa nyt järjestettiin niin läsnäolo- kuin myös etäkoulutusta, joissa tehtiin yhteistyötä järjestelyssä naapuri YT-alueiden ja Hämeen Ely-keskuksen kanssa. Toinen maaseutupalveluyksikön tehtäväkentässä entisestään lisääntyvä tehtäväalue on maataloustuotannon poikkeusolojen toimintaan varautuminen yhdessä maataloudesta varattujen (VAP) kanssa.

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

Toimintatuotoissa on mukana vuoden 2022 toiminnasta johtuva kuntaosuuksien lisämaksut sekä pieni talousarvion aliarviointi vuoden 2023 kuntaennakoihin nähden.

Toimintakulut

Henkilöstökulut toteutuivat muutoin lähes ennakoidusti, mutta vuoden lopulla niihin kirjattiin ennakolimittoman suuri vuoden 2022 lomapalkkavelan purku, jolloin tilinpäätökseen kirjautuu henkilöstökulujen ylitys 19 % ja edelleen siitä pääosin johtuen toimintamenojen ylitys 15 %.

Tulosalue Liikuntapalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Liikuntapäällikkö Inkeri Jortikka.

Toiminnan kuvaus

Liikuntalain (390/2915) mukaisesti liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistävälle liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukea kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta sekä rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja.

Liikuntapalveluiden tulosalueelle kuuluvat varsinainen liikuntapalveluiden toiminta, uimahalli, liikuntahallit sekä urheilu- ja ulkoilualueet (kentät, luistinradat, reitit, ladut, uimarannat) kunnossapittoa lukuun ottamatta.

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Liikuntatoiminnan avustukset €/vuosi		17 900	17 900	18 000
Avustusten vaikutuspiirissä olevat hlö/vuosi		2 658	2 640	2 340
Uimahalli				
Kävijämäärä/vuosi	23 953	34 749	50 000	52 808
70 + kävijöiden määrä/vuosi (sis. vuosittaiseen kävijämäärään)		4 230	6 500	5 811
Liikunnanohjaus				
Eriyisliikunta, osallistujat /vuosi		377	400	567
Muu ohjattu liikunta, osallistujat/vuosi			4 700	4 953
Uinninopetus, osallistujat/vuosi	6 572	5 510	4 000	5 408
Digitaaliset palvelut				
Liikuntavideoiden katselukertojen määrä	102 216	137 705	50 000	163 987

Lisätietoja: Osallistujat ovat palanneet ryhmiin korona-ajan jälkeen, tämä näkyy suoritteiden positiivisena ylittymisenä. Uimahallin kävijämäärään on vaikuttanut Riihimäen uimahallin kiinniolo.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	7,55	7,75	8,25
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset			
Määräaikaiset	0,33	0,33	0,33
Työllistetyt		1	1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Lisätietoja: Tervakosken liikuntahallin vahtimestari (0,5, vakituinen palvelussuhde teknisessä toimessa, 0,5 sivistystoimessa). Turengin liikuntahallin iltavahtimestari (työllistetty). Määräaikaisena latujen kausityöntekijä.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Liikunta	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	43 467	52 100	4 000	56 100	66 641	10 541	18,79%
Maksutuotot	129 021	188 130		188 130	212 014	23 884	12,70%
Tuet ja avustukset			20 000	20 000	20 000	0	0,00%
Muut toimintatuotot	121 188	125 088		125 088	144 366	19 278	15,41%
Toimintatuotot	293 676	365 318	24 000	389 318	443 021	53 703	13,79%
<i>josta sisäiset</i>	<i>79 103</i>	<i>74 263</i>		<i>74 263</i>	<i>82 511</i>	<i>8 248</i>	<i>11,11%</i>
Henkilöstökulut	-341 658	-349 566		-349 566	-289 565	60 001	-17,16%
Palvelujen ostot	-226 010	-262 355		-262 355	-233 217	29 138	-11,11%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-65 078	-48 289	-7 000	-55 289	-58 778	-3 489	6,31%
Avustukset	-17 900	-18 000		-18 000	-18 000	0	0,00%
Muut toimintakulut	-1 007 356	-965 682		-965 682	-979 790	-14 108	1,46%
Toimintamenot	-1 658 002	-1 643 891	-7 000	-1 650 891	-1 579 350	71 542	-4,33%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 150 610</i>	<i>-1 119 923</i>		<i>-1 119 923</i>	<i>-1 109 523</i>	<i>10 400</i>	<i>-0,93%</i>
Toimintakate (netto)	-1 364 326	-1 278 573	17 000	-1 261 573	-1 136 329	125 245	-9,93%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 071 507</i>	<i>-1 045 660</i>		<i>-1 045 660</i>	<i>-1 027 012</i>	<i>18 648</i>	<i>-1,78%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-137 727	-98 522		-98 522	-126 199	-27 677	28,09%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-43 580	-40 941	0	-40 941	-40 778	163	-0,40%
Muut laskennalliset kustannukset	-29 409	-60 452	0	-60 452	-104 521	-44 069	72,90%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 575 042	-1 478 488	17 000	-1 461 488	-1 407 827	53 661	-3,67%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien systä:

Liikuntapalveluiden toiminta on toteutunut suunnitellusti vuonna 2023. Haastavampien vuosien jälkeen osallistujat ovat palanneet ryhmiin ja suunnitellut ryhmät on suurimmalta osin pystytty toteuttamaan. Liikuntatilat pystyttiin vuoden aikana pitämään avoinna käyttäjille suunnitellusti. Liikuntayhdistysten avustukset jaettiin suunnitellusti.

Talouden olennaiset määrärahopoikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

Liikuntapalveluiden toimintatuotot ylittyivät arvioidusta n. 53.700 €. Tuottojen ylitys selittyy suurimmalta osin Tervakosken uimahallin kävijämäärän kasvulla Riihimäen uimahallin remontin vuoksi.

Toimintakulut

Liikuntapalveluiden toimintakulut jäivät alle arvioidun. Toimintakulut alittuivat henkilöstökulujen osalta johtuen siitä, että jaksotettuja palkkoja eivät toteutuneet arvioidusti. Lisäksi kulut alittuivat palvelujen ostoissa, mikä selittyy suurimmalta osin sillä, että puhtauspalveluihin meni arvioitua vähemmän kustannuksia n. 23.800 €. Lisäksi palvelujen ostoja ei ole tarvinnut tehdä kaikkiin sijaistuksiin vaan on saatu omia sijaisia käytettyä. Palvelujen ostoja on myös tehty harkiten, koska on huomioitu tulosalueen kokonaiskulut.

Tulosalue Tilapalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö Esa Heikkinen.

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöjen ylläpito kokonaistaloudellisesti hyödyntäen olemassa olevien tilojen kapasiteetti. Kunnan omaan käyttöön tulevien tilojen uudisrakentamisen ja peruskorjauksen tarkoituksenmukainen rakennuttaminen yhteistyössä käyttäjähallintokuntien kanssa. Tulosalueen vastuulla olevien kiinteistöjen kunnossapito.

Sisältää palvelut: kiinteistöjen ylläpito yleiset, kiinteistöjen kunnossapito (kiinteistöjen ylläpito, rakennuskorjaukset, rakennuttaminen).

Tehtävät:

- kunnan omassa käytössä olevien ja ulkopuolisille vuokrattujen kiinteistöjen sekä
- kiinteistöjen energian ja vesihuollon järjestäminen kustannustehokkaasti
- ylläpitokorjauksien, kiinteistönhoitotöiden, rakennuttamispalvelujen ja kunnossapidon toteuttaminen
- talonrakennusinvestointien toteuttaminen.

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Energia ja vesi € / R-m ³ / v	6,04	7,2	7,0	6,1
Rakennus R-m ³	368 074	344 769	362 036	381 847

Lisätietoja: V. 2023 poistui Nikkari 1 päiväkoti 1.922 m³. Turengin koulukeskus valmistui elokuussa, 39.000 m³. Kaukolämmön hinta on noussut n. 23 %.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	28	16	15
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	1,2		0,45
Määräaikaiset	3	3,5	2
Työllistetyt		2	0,83
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Tilapalvelut	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	83 668	19 821		19 821	33 625	13 804	69,64%
Muut toimintatuotot	8 312 016	9 926 501		9 926 501	9 781 023	-145 478	-1,47%
Toimintatuotot	8 395 684	9 946 322		9 946 322	9 814 647	-131 675	-1,32%
<i>josta sisäiset</i>	<i>7 714 951</i>	<i>5 826 832</i>		<i>5 826 832</i>	<i>6 064 048</i>	<i>237 216</i>	<i>4,07%</i>
Valmistus omaan käyttöön	257 599	260 000		260 000	231 446	-28 554	-10,98%
Henkilöstökulut	-1 181 501	-905 905		-905 905	-924 436	-18 531	2,05%
Palvelujen ostot	-1 575 823	-1 496 461		-1 496 461	-1 704 338	-207 877	13,89%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 424 444	-2 432 261		-2 432 261	-2 451 966	-19 705	0,81%
Avustukset	-11				0	0	
Muut toimintakulut	-1 117 521	-697 724		-697 724	-1 924 081	-1 226 357	175,77%
Toimintamenot	-6 299 300	-5 532 351		-5 532 351	-7 004 821	-1 472 470	26,62%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-453 932</i>	<i>-203 764</i>		<i>-203 764</i>	<i>-248 413</i>	<i>-44 649</i>	<i>21,91%</i>
Toimintakate (netto)	2 353 983	4 673 971		4 673 971	3 041 272	-1 632 699	-34,93%
<i>josta sisäiset</i>	<i>7 261 019</i>	<i>5 623 068</i>		<i>5 623 068</i>	<i>5 815 635</i>	<i>192 567</i>	<i>3,42%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-2 580 351	-2 473 880	-1 210 000	-3 683 880	-3 698 575	-14 695	0,40%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-2 775	-88	0	-88	-257	-169	192,35%
Muut laskennalliset kustannukset	104 904	-63 202	0	-63 202	-239 902	-176 700	279,58%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-124 239	2 136 801	-1 210 000	926 801	-897 462	-1 824 263	-196,83%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Vuosi 2023 oli ensimmäinen eriytetyn tilapalveluiden talouden vastuullinen vuosi ja samalla suhteellisen normaali verrattuna aiempiin vuosiin. Koronapandemian vaikutuksia ei enää vuoden 2023 aikana ollut. Ukrainan sodan vaikutukset kuitenkin näkyvät rakennusmateriaalien ja rakentamisen hinnoissa, jotka olivat korkeammat aiempiin vuosiin verrattuna.

Vuoden aikana sattuneet rikkoontumiset mm. kiinteistöjen käyttöputkissa ja muut odottamattomat kiinteistöjen korjaustarpeet rasittivat käyttötaloutta asiantuntijapalveluiden ja kunnossapitopalveluiden suurempaan toteutumiseen. Viiteen kunnan kiinteistöön on asennettu vuoden aikana aurinkosähköjärjestelmät. Kiinteistöjen hallintaan on hankittu Kiinteistöhuoltojärjestelmä, joka otettiin vuoden aikana jokapäiväiseen käyttöön. Kiinteistöjen osalta aloitettiin tekemään pitkän tähtäimen suunnitelmaa.

Suurista investoinneista vuoden aikana valmistui, Turengin koulu ja monitoimikeskus Välkky ja syyslukukausi aloitettiin uudessa koulussa. Kustannusarvio hankkeessa alittui hieman. Toinen suuri hanke, Tervakosken koulu- ja monitoimikeskuksen 1-vaiheen rakentaminen alkoi. Urakoitsijaksi valittiin YIT Suomi Oy.

Tulevien vuosien haasteena tulee olemaan hyvinvointialueen tilaratkaisut. Mikäli hyvinvointialue luopuu kunnan omistamien kiinteistöjen käytöstä, tarvitsee kiinteistöjen kehittämistä ja käyttötarvetta pohtia kokonaisuuden kanalta.

Talouden olennaiset määrärahopoikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

- Myyntituotot ylittyivät 13.804 €.
- Muut toimintatuotot alittuvat 145.478 €, HVA-alueelle vuokrattujen kiinteistöjen vuokratuotot oli arvioitu hieman liian suuriksi.

Valmistus omaan käyttöön

- Toteuma 89,02 %, alitus 28 554 €: Investoinnit eivät toteutuneet täysin budjetoidun mukaisesti. Toteuma jäi alle budjetoidun, henkilöstömenoja ei ole vyörytetty valmistus omaan käyttöön ennakoidun mukaisesti.

Toimintakulut

- Henkilöstökulut ylittyivät 18.531 €. Henkilöstökuluihin ei ollut varattu vuodelle 2023 palkatulle harjoittelijalle määrärahoja. Rakennuttaja-valvojan eläköityminen aiheutti päällekkäisyyttä palkkakuluissa, jotta seuraaja saatiin perehdytettyä.
- Palvelujen ostot ylittyivät tilapalveluissa 207.877 €.
 - Asiantuntijapalvelut ylittyivät 28.677€. Asiantuntijapalvelut sisältävät suunnittelutöitä, rakenteiden mittauksia ja sisäilmatutkimuksia, kiinteistöhuoltojärjestelmän käyttöönoton kuluja sekä kiinteistöjen pitkäntähtäimen korjaussuunnittelun kuluja. Lisäksi investoinneista oli siirretty käyttötalouteen kuluja, jotka eivät täyttäneet investointien ehtoa (yli 10.000 €).
 - Ohjelmistolisenssit ylittyivät 31.558 €. Tilapalveluille hankittiin kiinteistöjen ylläpitoon järjestelmä, jonka kuluihin budjetissa ei oltu varauduttu. Samaan aikaan vanha järjestelmä oli vielä käytössä ja siitä maksettiin käyttökustannuksia.
 - Kunnossapitopalvelut (rakennukset, koneet ja laitteet) ylittyivät 211.738 €. Suurin merkittävä syy on ennakkoimattomat huoltotoimenpiteet sekä rikkoutumiset kiinteistöissä ja laitteistoissa.
 - Palveluiden ostoissa vastaavasti alittui mm. matkustuspalvelut 10.500 euroa, puhtaanapito- ja pesulapalvelut 35 581 € ja ICT-palvelut 51 150 €.
- Muut toimintakulut
 - Kiinteistövero: Janakkalan paloasema, Tervakosken terveysasema ja Turengin koulukeskus on rakennettu leasingrahoituksella, jolloin kiinteistöistä on maksettu kiinteistövero noin 124.795 €, johon talousarviossa ei ollut määrärahavarausta. Vastaavasti maksetun kiinteistöveron tuloutus tapahtuu takaisin kunnalle.
 - Turengin koulun hankinta-ajan leasingvuokrakulua 698.865 € ei oltu budjetoitu kertakuluna, vaan alun perin se oli tarkoitus jaksottaa koko leasingvuokra-ajalle. Kertakuluna maksettu hankinta-ajan leasingvuokra vähentää tulevana vuosina maksettavia leasingkuluja.
 - Paloaseman leasing vuokraa 174.581 € ei oltu epähuomiossa budjetoitu käyttötalouteen.
 - Maa- ja vesialueiden vuokrat ylittivät 32.376 € budjetoidun (leasingkohteiden tonttien vuokrat).
 - Sisäiset rakennusten ja huoneistojen pääomavuokrat ylittyivät 52.440 €.

- Koneiden ja laitteiden vuokrat ylittyivät 59.016 €. Vuokrat sisältävät kiinteistöissä olevat sisäilmapuhdistimet.

Tulosalue Aluepalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Maanrakennuspäällikkö Marko Kalela.

Toiminnan kuvaus

Kunnan omaan käyttöön tulevan infran uudisrakentamisen ja peruskorjauksen tarkoituksenmukainen rakennuttaminen yhteistyössä käyttäjähallintokuntien kanssa. Tulosalueen vastuulla olevien alueiden kunnossapito.

Sisältää palvelut: alueiden kunnossapito (katu-, metsä-, viher-, liikunta-, kiinteistö- ja erityisalueet) sekä infran suunnittelu ja rakennuttaminen.

Tehtävät:

- tulosalueen vastuulla olevien alueiden hoito ja ylläpito kokonaistaloudellisesti
- alueiden energian ja vesihuollon järjestäminen kustannustehokkaasti
- alueiden kunnossapidon toteuttaminen
- infra- ja liikuntapaikkainvestointien toteuttaminen
- liikennesuunnittelu
- konepalveluiden tuottaminen
- katu- ja reittivalaistuksen ylläpito ja kehittäminen.
- kiinteistöjen pihat.

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Katujen kunnossapito €/km	4 050	4 534	4 260	4 551
Metsien hakkuusuorite m3	4 043	5 729	6 000	5 309

Lisätietoja: Alueurakan kunnossapitokustannukset ovat nousseet (Turenki). Metsätuotot olivat huomattavasti vähäisemmät asetettuun arvioon verrattuna.

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset		12,3	12
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset		0,55	
Määräaikaiset		1	1
Työllistetyt		7	1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Lisätietoja: TP2022 tila- ja aluepalvelut yhdistettyinä.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Aluepalvelut	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	260 238	193 500	-93 500	100 000	122 439	22 439	22,44%
Muut toimintatuotot	35 332	10 000		10 000	28 272	18 272	182,72%
Toimintatuotot	295 569	203 500	-93 500	110 000	150 711	40 711	37,01%
<i>josta sisäiset</i>	<i>18 073</i>	<i>0</i>		<i>0</i>	<i>1 778</i>	<i>1 778</i>	
Valmistus omaan käyttöön	91 944	177 000		177 000	68 549	-108 451	-61,27%
Henkilöstökulut	-547 601	-644 184		-644 184	-692 170	-47 986	7,45%
Palvelujen ostot	-863 526	-1 050 355		-1 050 355	-1 064 753	-14 398	1,37%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-314 192	-375 783		-375 783	-317 773	58 010	-15,44%
Muut toimintakulut	-12 403	-105 506		-105 506	-93 201	12 305	-11,66%
Toimintamenot	-1 737 722	-2 175 828		-2 175 828	-2 167 898	7 930	-0,36%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-78 179</i>	<i>-212 761</i>		<i>-212 761</i>	<i>-227 551</i>	<i>-14 790</i>	<i>6,95%</i>
Toimintakate (netto)	-1 350 208	-1 795 328	-93 500	-1 888 828	-1 948 637	-59 809	3,17%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-60 106</i>	<i>-212 761</i>		<i>-212 761</i>	<i>-225 773</i>	<i>-13 012</i>	<i>6,12%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-1 906 873	-2 006 835		-2 006 835	-2 090 972	-84 137	4,19%
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	-325	-325	
Muut laskennalliset kustannukset	-39 114	-55 824	0	-55 824	-135 368	-79 544	142,49%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-3 296 195	-3 857 987	-93 500	-3 951 487	-4 175 303	-223 816	5,66%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Vuosi 2023 oli ensimmäinen eriytetyn aluepalveluiden talouden vastuullinen vuosi. Aluepalvelut suoriutuivat kohtalaisen hyvin asetettuihin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin nähden. Aluepalveluiden organisaation kehittämistyö on vasta aluillaan ja organisaatio haluaa olla tehokas ja tuottelias yksikkö palvellen kuntalaisia parhaalla mahdollisella tavalla.

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

Myyntituotot, toteuma 122,44 %, tuottoylitys 22.439 €. Myyntituotot ovat tulleet puukaupasta sekä risujen ja metsätähteiden myynnistä.

Valmistus omaan käyttöön: Infrainvestointien henkilöstökulut jäivät pieniksi. Investointikohteista jäivät suunnitellusta toteutumatta kaksi merkittävää kohdetta. Lähes koko vuoden projekteja on hoitanut kaksi henkilöä, kulut jäivät osittain tämänkin johdosta pieniksi.

Toimintakulut

Toimintamenot ovat menneet kokonaisuutena suunnitellusti. Henkilöstökulut ylittyivät n. 48.000 € johtuen talvikunnossapidon ylityötunneista.

Tulosalue Ateria- ja puhtauspalvelut

Tilivelvollinen viranhaltija: Palvelupäällikkö Mervi Erkkilä-Rautiainen.

Toiminnan kuvaus

Ateriapalvelujen toimintaa ohjanneet arvot ovat olleet terveellisyys, asiakaslähtöisyys ja taloudellisuus. Päivittäinen aterioiden määrä on ollut n. 2.500 annosta.

Puhtauspalveluissa vastasimme pääosin kunnan kiinteistöjen siisteydestä ja puhtaudesta.

Ateria- ja puhtauspalvelut ulkoistettiin 1.4.2023, ja sen jälkeen

- Ateriapalvelun tehtävänä on ollut suunnitella ja vastata yhdessä ulkoisen palvelutuottajan kanssa sivistystoimen tarvitsemien ateriapalveluiden järjestämisestä.
- Puhtauspalveluiden tehtävänä on ollut laatia palvelukuvaukset niin, että palvelutuottaja ylläpitää tarkoituksenmukaista ja laadukasta puhtaustasoa, joka osaltaan ylläpitää pintamateriaalien kuntoa ja parantaa ilmanlaatua kunnan kiinteistöissä.

Sisältää palvelut: Yhteiset kulut, keskuskeittiö, palvelukeittiöt, puhtauspalvelut/laitossiivous.

Tehtävät:

Ateria- ja puhtauspalvelut on vastannut ulkoisen palvelutuottajan palvelukuvausten ja – sopimuksen sisällöstä ja niiden valvonnasta.

Suoritteet

Tunnusluvut/mittarit	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Koululounaat	362 537	383 451	386 790	376 943
Varhaiskasvatuksen lounaat	110 551	124 954	119 396	123 062

Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärä 31.12.	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat koko-aikaiset	80	54	2
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	3	6	
Määräaikaiset	13	2	
Työllistetyt	3		
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			
Harjoittelijat			

Lisätiedot: Ateria- ja puhtauspalveluilla työskentelevät palvelupäällikkö ja toimistosihteri. Muut työsuhteet siirtyivät Compass Groupille.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Ateria- ja puhtauspalvelut	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	4 354 217	3 869 159		3 869 159	3 917 821	48 662	1,26%
Tuet ja avustukset	1 355					0	
Muut toimintatuotot					6 642	6 642	
Toimintatuotot	4 355 572	3 869 159		3 869 159	3 924 463	55 304	1,43%
<i>josta sisäiset</i>	<i>4 263 908</i>	<i>3 348 420</i>		<i>3 348 420</i>	<i>3 651 355</i>	<i>302 935</i>	<i>9,05%</i>
Henkilöstökulut	-2 056 076	-2 218 083	1 662 672	-555 411	-248 268	307 143	-55,30%
Palvelujen ostot	-556 668	-387 159	-2 410 202	-2 797 361	-2 453 254	344 107	-12,30%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 431 565	-1 379 372	1 007 228	-372 144	-368 108	4 036	-1,08%
Muut toimintakulut	-378 082	-406 794		-406 794	-767 600	-360 806	88,70%
Toimintamenot	-4 422 390	-4 391 408	259 698	-4 131 710	-3 837 230	294 480	-7,13%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-380 951</i>	<i>-411 070</i>		<i>-411 070</i>	<i>-488 199</i>	<i>-77 129</i>	<i>18,76%</i>
Toimintakate (netto)	-66 818	-522 249	259 698	-262 551	87 233	349 784	-133,23%
<i>josta sisäiset</i>	<i>3 882 957</i>	<i>2 937 350</i>		<i>2 937 350</i>	<i>3 163 156</i>	<i>225 806</i>	<i>7,69%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-68 630	-72 305		-72 305	-87 423	-15 118	20,91%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-16 775	-16 024	0	-16 024	-14 828	1 196	-7,46%
Muut laskennalliset kustannukset	-129 888	-282 164	0	-282 164	-170 138	112 026	-39,70%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-282 111	-892 741	259 698	-633 043	-185 156	447 888	-70,75%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Hyvinvointialue aloitti toimintansa 1.1.2023, jolloin laitospalveluiden henkilöstö (34 htv) siirtyi hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueelle on tuotettu Janakalan kunnan alueen kohteisiin ateriapalvelut 31.3.2023 saakka.

Valtuusto päätti 9.1.2023 §4 kokonaisulkoistaa ateria- ja puhtauspalvelut kokonaisuudessaan ja palvelutuottajaksi valittiin 1.4.2023 – 31.3.2028 Compass Group Finland Oy. Samalla päätettiin keskuskeittiö Tuuvingin vuokraamisesta sekä liikkeenluovutuksesta palvelutuottajalle 1.4.2023 alkaen. Siirtyvälle henkilöstölle järjestettiin henkilöstövartteja ja heitä tuettiin muutosvaiheessa yhdessä palvelutuottajan kanssa. Palvelutuottaja aloitti henkilöstön perehdytykset helmikuussa.

Ulkosen palvelutuottajan sisäänajo on aina vaikeasti ennakoitava muutostilanne. Palvelun määrää ja laatua on pyritty ohjaamaan tavoitteen mukaiseksi koko tilikauden ajan. Sisäänajovaiheen laadulliset poikkeamat ovat saaneet julkista huomiota. Tämä on toistuvana aiheuttanut kasvavaa painetta toiminnan muutokselle. Toimintaa korjaavia elementtejä on käsitelty sisäisesti ja yhdessä palvelutuottajan kanssa. Ulkosen palvelutuottajan puhtauspalvelut ovat myös olleet sisäänajovaiheessa.

Ateria- ja puhtauspalvelut on vastannut ulkosen palvelutuottajan palvelukuvausten ja – sopimuksen sisällön valvonnasta ja kehittämisestä. Ulkosen palvelutuottajan tehtävänä on ollut tarkoituksenmukainen ylläpitoisuus ja sopimuksen mukainen puhtaustaso. Puhtauspalveluiden osalta ulkoistus on sujunut verraten hyvin.

Tulosalueen tuottojen toteuma oli 3.924.463 € ylittäen talousarvion 55.304 €. Toimintakulut olivat 3.837.230 € alittaen talousarvion 294.480 €. Tulosalueen toimintakate 87.233 €, joka on 349.784 € ennakoitua parempi.

Ateria- ja puhtauspalveluiden v. 2020 talousarviossa on päätetty, että kehittämishankkeen toimet tuovat toimintakuluihin säästöjä (TS 2023, 420 000 €)

- TP 2022 toimintamenot: 4.422 390 € (menot laskettu ilman laitospalveluiden tuloyksikköä, joka siirtyi hyvinvointialueelle 1.1.2023).
- TP 2023 toimintamenot 3.837.230 € (ateria- ja puhtauspalveluiden hallinto, keskuskeittiö, palvelukeittiöt ja laitossiivous).
- Kehittämishankkeessa esitettyjen ja tehtyjen toimenpiteiden toimintamenojen säästö on v. 2023 aikana ollut n. 585.000 €.

Talouden olennaiset määrärahoikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

- Myyntituotot, toteuma 101,4 %, tuottoylitys 55.304 €:
Ateriapalvelut: ateriamäärät toteutuivat 98,7 % ennakkoon arvioituista. Sisäisten ateriapalveluiden myyntituotot alittuivat 76.989€
Puhtauspalvelut: Puhtauspalveluiden myyntituotot ylittivät 141.220 €, lisäksiivouksia – ja kohteita oli tilikauden aikana arvioitua enemmän.

Toimintakulut

- Henkilöstökulut toteuma 44,7 %, kulualitus 307.000 €.
Toukokuussa on maksettu lomapalkkavarauksista palvelutuottajalle n. 280.000 €, joka on kirjautunut muihin toimintakuluihin. Joulukuussa palkkahallinnon korjausajossa on henkilöstökuluihin kirjautunut lomapalkkavarauksen purku 260.813 € ja jaksotetut eläkekulut 43.789 €, jotka ovat vähentäneet henkilöstökuluja. Kokonaisuudessaan henkilöstökulut ovat olleet 546.100 € (98,3 %)
- Palvelujen ostot: toteuma 87,7 %, kulualitus 344.100 €.
 - ICT-palvelut, ohjelmalienssit ja puhelinmaksut: toteuma 62,2 %, kulualitus 20.000 €, johtuen palveluiden ulkoistamisesta, jonka vuoksi omassa tuotannossa tarvittavat tuotannonohjausjärjestelmät ja lisenssit ja puhelinliittymät voitiin irtisanoa.
 - Työvoimanvuokraus: toteuma 25 %, kulualitus 23.300 €, äkilliset ja lyhytaikaiset sijaistukset saatiin hoidettua omalla henkilöstöllä.
 - Ulkoiset ja sisäiset puhtaanapito- ja pesulapalvelut: toteuma 88,3 %, kulualitus 116.200 €, henkilöstön liikkeenluovutuksen jälkeen, työvaatteiden pesulapalveluita ei tarvittu ja tulosalueen puhtaana pidettävien tilojen määrä oli pienempi.
 - Koneiden, kaluston ja laitteiden kunnossapito: toteuma 44,1 %, kulualitus 5.300 €, koneiden- ja laitteiden kunnossapito vastuu siirtyi 1.7.2023 alkaen palvelutuottajalle.
 - Ateriapalvelut: toteuma 92,3 %, kulualitus 124.300, toteutuneet ateriamäärät ennakoitua pienemmät.
 - Kuljetuspalvelut: toteuma 44,5 %, kulualitus 52.300 €, ruuankuljetuspalveluista vastaa 1.4.2023 alkaen palvelutuottaja.
- Muut toimintakulut 188,7 %, kuluylitys 360.800 €.
 - Toukokuussa on maksettu lomapalkkavarauksista palvelutuottajalle 280.000 €.
 - Sis. rakennusten ja huoneistojen vuokrat: toteuma 95,3% kulualitus 10.000 €. 1.4.2023 alkaen Tuuvingin kaikista kuluista on vastannut palvelutuottaja. Sisäisiä vuokrakuluja on veloitettu 75.900 €, liikaa.
 - Sis. rakennusten ja huoneistojen pääomavuokrat 147,2 %, kuluylitys 89.330 €, mm. palvelukeittiöiden osalta poistot ovat olleet ennakoitua suuremmat.

Tulosalue Jätehuolto

Jätehuollon tulosalue on päättynyt vuonna 2021, mutta vielä vuonna 2022 joitain kuluja kirjautui tulosalueelle. Vertailulukujen takia esitetään tuloslaskelmataulukko.

PÄ 2022 Jätehuolto	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	-96					0	
Toimintatuotot	-96					0	
Palvelujen ostot	-9 582	0		0		0	
Muut toimintakulut	-18 797					0	
Toimintamenot	-28 379	0		0		0	
Toimintakate (netto)	-28 475	0		0		0	
<i>josta sisäiset</i>							
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0	
Muut laskennalliset kustannukset	-546	-793	0	-793	0	793	-100,00%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-29 021	-793	0	-793	0	793	-100,00%

TOIMIELIN Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan alaisen toiminnan kokonaisvastuu:

sivistysjohtaja Jouni Wilpola 1.1.-9.8. ja 11.9.-31.12.2023

sivistystoimen talous- ja hallintopäällikkö Titta Tuomola 10.8.-10.9.2023

Toiminnan kuvaus

Sivistyslautakunta vastaa sivistystoimen hallintoon, varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, lukiokoulutukseen, koululaisten iltapäivätoimintaan, kirjastoon ja nuorisotoimintaan liittyvistä asioista. Taiteen perusopetuksen sekä vapaan sivistystyön palvelut sisältyvät ostopalveluihin.

Sivistyslautakunta tarjoaa kuntalaisille yksilön ja yhteiskunnan tarpeet huomioonottavaa laadukasta kasvatusta ja koulutusta sekä tasavertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen elinikäiseen oppimiseen sekä oppimisen iloon.

Toimialan strategiset tavoitteet

Janakkala on yhteisöllinen ja yritteliäs kunta, jonka kehittämiseen kaikki osallistuvat

Teeman kuntatason mittarit: Asukaskokemustutkimus, henkilöstökertomus, henkilöstökysely, hyvinvointikertomus

Strategian tavoite	Toimenpide	Toteutuminen 1-12/2023	Tila
Uudistuva kuntaorganisaatio on ketterä ja yhteistyökykyinen	Tehdään aktiivista ja osallistuvaa yhdyspintatyötä hyvinvointialueen kanssa.	Toimialalta on osallistuttu alueellisen / seudullisen perhekeskustyön sekä opiskeluhoultotyön kehittämiseen yhdessä hyvinvointialueen kuntien ja OmaHämeen kanssa.	4
Yhteisöllisyys lisääntyy	Yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittäminen toimialalla.	Välkyssä on lähdetty kehittämään monitoimijaista ja yhteisöllistä toimintakulttuuria.	4
Henkilöstö voi hyvin	Kehitetään palautteen ja palkitsemisen keinoja. Kohdennettu työhyvinvointivalmennus.	Varhaiskasvatuksen henkilöstön Kiila-kuntoutusryhmä on muodostettu. Työpsykologin hyvinvointiluento varhaiskasvatuksen ja opetustoimen henkilöstölle.	3

Janakkala on elinvoimainen kunta, jonka ilmapiiri vahvistaa kiinnostavaa hyvän kierrettä

Teeman kuntatason mittarit: Asukasluku, energiatehokkuussopimus (KETS), yritysbarometri, Kanta-Hämeen järjestökartta, yhteisöveron kehitys, yritysten nettomäärä, työllisyyden kehitys, huoltosuhde, Ilmastovahti

Strategian tavoite	Toimenpide	Toteutuminen 1-12/2023	Tila
Kaikilla toimijoilla on erinomaiset toimintapuitteet	Turengin koulukeskuksen valmistuminen ja varustaminen.	Turengin uudessa koulu- ja monitoimikeskuksessa aloitettiin toiminta 1.8.2023. Tervakosken koulu- ja monitoimikeskuksen	4

		rakentaminen on alkanut syksyllä 2023.	
Kestävä kehitys on luonteva osa kunnan arkea	Sähköisen materiaalin käytön lisääminen kirjastoissa, varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa.	Kirjasto tarjoaa asiakkailleen sähköisiä sanomalehtiä, aikakauslehtiä, e-kirjoja ja e-äänikirjoja. Asiakkaiden käytössä on Vanamo-verkkokirjasto, missä voi hoitaa omia kirjastoasioita. Pedagogista keskustelua on käyty sähköisen materiaalin soveltuvuudesta ja määrästä opetukseen ja varhaiskasvatukseen.	3
Kunta on rohkea kehittäjä ja kokeilija	Henkilöstöä tuetaan ja kannustetaan kokeiluihin ja kehittämiseen. Lisäksi toimintaa kehitetään osallistumalla kehittämishankkeisiin.	Opetustoimessa käynnissä syyslukukaudella seitsemän hanketta, joista viisi hanketta selkeästi kehittämispainotteisia. Varhaiskasvatuksessa ja nuorisotoimessa oli kummassakin kaksi kehittämishanketta. Turengin koulukeskuksessa opetuksen järjestäminen perustuu yhteisopettajuuteen. Kehittämishankkeet ovat toteutuneet suunnitelmien ja tavoitteiden mukaisesti.	4

Janakkalan turvallisessa ympäristössä viihdytään ja voidaan hyvin

Teeman kuntatason mittarit: Palautekanavan palaute, hyvinvointikertomus, kouluterveyskysely, asukaskokemustutkimus

Strategian tavoite	Toimenpide	Toteutuminen 1-12/2023	Tila
Asiakaspalvelu on erinomaista	Asiakaspalvelun säännöllinen arviointi ja kehittäminen osana toimialan ja tulosalueiden johtoryhmien työskentelyä.	Varhaiskasvatukseen on laadittu palautteiden koontilomake. Palautteita käydään säännöllisesti läpi.	3
Janakkalassa voidaan hyvin	Lapsiystävällinen kunta – statuksen saavuttaminen ohjelmaan liittyviä toimenpiteitä toteuttamalla.	Janakkalan kunta sai Lapsiystävällinen kunta – statuksen. Kehittämistä jatketaan niiden toimenpiteiden osalta, jotka eivät vielä ole osa vakiintunutta toimintaa.	5
Oppimisen ilo kulkee läpi elämän	Lukuinnostuksen lisääminen järjestämällä tilaisuuksia ja tempauksia.	Kirjasto järjestää säännöllistä ja systemaattista yhteistyötä koulujen ja päiväkotien kanssa. Tällä edistetään lasten lukuharrastusta ja kirjallisuuden tunteista. Varhaiskasvatukseen ja opetustoimeen aloitettiin lukutaidon strategian luominen.	4

Kunnassa toimii hyvinvoinnin edistämisen työryhmä, joka on linjannut, että lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pitkän aikavälin tavoitteista valitaan fyysinen aktiivisuus lisääntyy -tavoite, johon liittyen jokainen toimiala määrittelee oman ala-tavoitteensa, mittarinsa sekä toimenpiteensä vuodelle 2023.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pitkän aikavälin tavoite	Toimialan tavoite vuodelle 2023	Toimialan asettama mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuminen 1-12/2023	Tila
Fyysinen aktiivisuus lisääntyy	Liikutaan ja ollaan ulkona sekä otetaan digitaaliset välineet avuksi.	Ulkona toteutettavan toiminnan määrä.	Päiväkotien ja koulujen piha-alueiden kehittäminen. Ulkoilun lisääminen kaikessa toiminnassa.	Lukioikäisten parissa järjestetty vapaa-ajalla liikunnallista toimintaan muun muassa juoksukoulu- ja kahvakuulaharjoituksia. Kerhotoiminnassa ja Suomen harrastamisen mallin kautta on tarjolla paljon matalankynnyks	4

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pitkän aikavälin tavoite	Toimialan tavoite vuodelle 2023	Toimialan asettama mittari	Toimialan talousarviovuoden toimenpide	Toteutuminen 1-12/2023	Tila
				en liikuntakerhoja, Päiväkotien piha-alueita on kehitetty suunnitelman mukaisesti. Koulukeskus Välkässä on liikuntaan houkuttelevat piha-alueet. Kuntalaisten on ollut mahdollista lainata liikuntavälineitä kirjastoista.	

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	312	308	313,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	28,2	28,2	28
Määräaikaiset	36,5	25,6	45,5
Työllistetyt	1	0	6,7
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	6,5	0	6,5
Harjoittelijat	2	0	0

Käyttötalous

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA-muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	1 249 307	1 150 165		1 150 165	1 355 985	205 820	17,89%
Maksutuotot	655 608	654 647		654 647	608 252	-46 395	-7,09%
Tuet ja avustukset	359 115	405 000		405 000	780 084	375 084	92,61%
Muut toimintatuotot	93 534	124 589		124 589	147 495	22 906	18,39%
Toimintatuotot	2 357 564	2 334 401		2 334 401	2 891 817	557 416	23,88%
<i>josta sisäiset</i>	54 560	40 849		40 849	43 016	2 167	5,31%
Henkilöstökulut	-18 961 702	-20 038 678	-385 000	-20 423 678	-20 459 831	-36 153	0,18%
Palvelujen ostot	-8 208 078	-8 209 420	410 000	-7 799 420	-7 975 411	-175 991	2,26%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-849 091	-1 118 633	-25 000	-1 143 633	-1 196 265	-52 632	4,60%
Avustukset	-605 329	-656 568		-656 568	-622 710	33 858	-5,16%
Muut toimintakulut	-4 042 988	-4 534 245	-20 000	-4 554 245	-4 650 691	-96 446	2,12%
Toimintamenot	-32 667 188	-34 557 544	-20 000	-34 577 544	-34 904 908	-327 364	0,95%
<i>josta sisäiset</i>	-7 105 387	-7 313 176		-7 313 176	-7 732 503	-419 326	5,73%
Toimintakate (netto)	-30 309 625	-32 223 143	-20 000	-32 243 143	-32 013 091	230 052	-0,71%
<i>josta sisäiset</i>	-7 050 827	-7 272 327		-7 272 327	-7 689 486	-417 159	5,74%
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-133 994	-175 165		-175 165	-86 301	88 864	-50,73%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-74 879	-68 369	0	-68 369	-67 073	1 295	-1,89%
Muut laskennalliset kustannukset	-939 004	-2 035 612	0	-2 035 612	-2 279 368	-243 756	11,97%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-31 457 501	-34 502 289	-20 000	-34 522 289	-34 445 833	76 455	-0,22%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Toimialan vuosi painottui vahvasti kehittämiseen: Turengin koulukeskuksen valmistuminen, Tervakosken koulukeskuksen rakentamisen käynnistyminen, useat kehittämishankkeet sekä henkilöstömuutokset vaikuttivat merkittävästi toimintaan. Strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi tehtiin suunnitelmallisesti töitä ja toimialan mittakaavassa talous toteutui melko lähelle talousarviossa arvioitua.

Talouden merkittävimmät määrärahopoikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Saadut avustukset ja hankerahoitukset ylittivät talousarvion. Sisäisten palveluiden kulut (ateria- ja puhtauspalvelut, sisäiset vuokrat) toteutuivat arvioitua suurempina. Turengin koulukeskuksen käyttötalouden materiaalihankinnat ylittivät talousarviossa arvioidun, mutta investointimääräraha puolestaan toteutui arvioitua pienempänä.

Tulosalue **Sivistystoimen hallinto**

Tilivelvollinen viranhaltija: talous- ja hallintopäällikkö Titta Tuomola

Toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää sivistyslautakunnan toiminnan sekä sivistystoimen johtamisen kustannuspaikat.

Henkilötyövuodet

Hallinto henkilötyövuodet (htv)	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	6	6	6
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0	0	0
Määräaikaiset	0	0	0
Työllistetyt	0	0	0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0	0	0
Harjoittelijat	0	0	0

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Sivistystoimen hallinto							
Tuloarviot ja määrärahat							
Henkilöstökulut	-419 864	-429 204		-429 204	-524 305	-95 101	22,16%
Palvelujen ostot	-35 689	-35 795		-35 795	-42 957	-7 162	20,01%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 418	-7 105		-7 105	-5 217	1 888	-26,57%
Muut toimintakulut	-19 870	-12 885		-12 885	-13 538	-653	5,06%
Toimintamenot	-482 841	-484 989		-484 989	-586 017	-101 028	20,83%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-24 075</i>	<i>-16 385</i>		<i>-16 385</i>	<i>-18 472</i>	<i>-2 087</i>	<i>12,74%</i>
Toimintakate (netto)	-482 841	-484 989		-484 989	-586 017	-101 028	20,83%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-24 075</i>	<i>-16 385</i>		<i>-16 385</i>	<i>-18 472</i>	<i>-2 087</i>	<i>12,74%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	-422	-248	0	-248	-243	5	-1,92%
Muut laskennalliset kustannukset	-12 858	-26 764	0	-26 764	586 017	612 781	-2 289,57%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-496 121	-512 001	0	-512 001	-243	511 758	-99,95%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Toiminta vastasi talousarviossa arvioitua. Koulukeskuksen kalustaminen ja toiminnan käynnistyminen sekä sivistystoimen tulosalueilla tapahtuneet muutokset vaikuttivat hallinnon tulosalueen toimintaan.

Talouden olennaiset määräraha- ja poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintamenot

Henkilöstökulut: toteuma 122,2%, kuluyliitys 95 101€. Jaksotetut palkat (lomapalkkavaraukset) olivat 102 757€.

Tulosalue Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen viranhaltija: varhaiskasvatusjohtaja Riitta Ranta

Toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää varhaiskasvatuksen hallinnon, ohjatun perhepäivähoidon, päiväkotihoidon, varhaiserityiskasvatuspalvelut ja avoimen varhaiskasvatuksen.

Varhaiskasvatuksen tulosalueen tehtävänä on tuottaa varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluita ja huolehtia kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta sekä varhaiskasvatuksen palvelueteleistä. Kunnallisia varhaiskasvatuspalveluita ovat päiväkotihoido, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatustoiminta. Yksityinen varhaiskasvatus on valvottua ja palvelun tuottajien kanssa tehdään yhteistyötä. Yksityinen varhaiskasvatus hankitaan asiakkaalle myönnettävällä palvelusetelillä.

Suoritteet

Tuotettujen palveluiden määrä ja/tai yksikköhinta	TP 2022	TA 2023	TOT 1-12/2023	ERO	TOT %
Ohjattu perhepäivähoito					
Lasten lukumäärä/kk	71	60	59	-1	98,3 %
€/lapsi/v, brutto	13 289	15 124	17 222	2 098	113,9 %
€/lapsi/v, netto	12 347	14 124	16 446	2 322	116,4 %
Päiväkodit					
Lasten lukumäärä/kk, päivähoito	416	440	473	33	107,5 %
Lasten lukumäärä/kk, vuorohoito	45	30	39	9	130,0 %
€/päiväkotilapsi/v, brutto	12 776	14 225	17 048	2 823	119,8 %
€/päiväkotilapsi/v, netto	11 810	13 259	16 313	3 054	123,0 %
Esiopetus					
Esioppilaiden lukumäärä/kk	139	170	142	-28	83,5 %
€/esioppilas/v, brutto	7 062	5 927	8 270	2 343	139,5 %
€/esioppilas/v, netto	7 062	5 927	8 270	2 343	139,5 %
Kotihoidon tuki					
Lasten lukumäärä/kk	136	140	132	-8	94,3 %
€/lapsi/v	3 967	4 208	4 155	-53	98,7 %
Osittainen kotihoidon tuki					
Lasten lukumäärä/kk	56	50	53	3	106,0 %
€/lapsi/v	1 191	1 456	2 078	622	142,7 %
Palveluseteli *					
Lasten lukumäärä/kk	226	220	168	-52	76,4 %
€/lapsi/v, netto	9 273	9 109	9 391	282	103,1 %

Henkilötyövuodet

Varhaiskasvatus henkilötyövuodet (htv)	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	127	128	134
Hallinto henkilötyövuodet (htv)	1,1	1,1	0,6
Määräaikaiset	19	8	21,8
Työllistetyt	0	0	3
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0	0	0
Harjoittelijat	0	0	0

Päiväkoti Pesäpuun yksikköön perustettiin viisi uutta vakanssia vuoden 2023 aikana. Määräaikaisten työntekijöiden suuri määrä johtuu mm. siitä, että päiväkotien ryhmien lukumäärä pysyi Turengissa ennallaan, vaikka koulukeskukseen tuli neljä uutta esiopetusryhmää. Tilapäiset ryhmät jäivät pois.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Varhaiskasvatus							
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	4 190	0		0	191	191	
Maksutuotot	509 631	510 000		510 000	448 648	-61 352	-12,03%
Tuet ja avustukset	26 731	80 000		80 000	144 070	64 070	80,09%
Muut toimintatuotot	4 345	4 000		4 000	1 023	-2 977	-74,43%
Toimintatuotot	544 897	594 000		594 000	593 932	-68	-0,01%
Henkilöstökulut	-6 070 236	-6 294 409	-385 000	-6 679 409	-6 506 003	173 406	-2,60%
Palvelujen ostot	-3 545 312	-3 552 851	410 000	-3 142 851	-3 246 984	-104 133	3,31%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-131 475	-157 271	-25 000	-182 271	-170 368	11 903	-6,53%
Avustukset	-599 629	-650 000		-650 000	-616 656	33 344	-5,13%
Muut toimintakulut	-826 414	-805 423	-20 000	-825 423	-947 610	-122 187	14,80%
Toimintamenot	-11 173 066	-11 459 953	-20 000	-11 479 953	-11 487 621	-7 668	0,07%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 744 252</i>	<i>-1 823 694</i>		<i>-1 823 694</i>	<i>-1 991 891</i>	<i>-168 197</i>	<i>9,22%</i>
Toimintakate (netto)	-10 628 169	-10 865 953	-20 000	-10 885 953	-10 893 689	-7 735	0,07%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 744 252</i>	<i>-1 823 694</i>		<i>-1 823 694</i>	<i>-1 991 891</i>	<i>-168 197</i>	<i>9,22%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-38 479	-2 880		-2 880	-22 953	-20 073	696,97%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-19 087	-16 967	0	-16 967	-16 993	-26	0,15%
Muut laskennalliset kustannukset	-344 650	-758 041	0	-758 041	-1 055 969	-297 928	39,30%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-11 030 385	-11 643 841	-20 000	-11 663 841	-11 989 602	-325 762	2,79%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Uusi kunnallinen päiväkotitoimi Pesäpuu aloitti toimintansa 1.3.2023 ja Esiopetus Välkky (4 esiopetusryhmää) aloitti toimintansa 1.8.2023.

Ryhmis Poutapilvi lopetti toimintansa 30.6.2023 ja samoin kolme tilapäistä varhaiskasvatuksen ryhmää (Pyhämäki, Leikkivakka ja Jänöt).

Alle 3-vuotiaiden ryhmät ovat lisääntyneet päiväkodeissa. Näissä ryhmissä on myös alle 1-vuotiaita ja lasten hoitopäivät ovat pitkiä, joten työntekijöiden työaika ei riitä, jotta mitoitus olisi koko päivän lakisäätäinen. Tämän vuoksi tarvitaan tilapäisesti määräaikaista lisähenkilöstöä ko. ryhmiin.

Lasten tuen tarpeet lain mukaan pitää huomioida esim. rakenteellinen tuki: lapsia vähemmän ryhmässä ja / tai ryhmäavustaja.

Varhaiskasvatuksessa on rekrytointihaasteita, eikä aina saada edes vakituisiin varhaiskasvatuksen opettajan ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimiin palkattua kelpoisuusehdot täyttäviä henkilöitä.

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot

Maksutuotot: Hoitopäivämaksujen toteuma 88,0%, tuottoalitus 61 352€. Asiakasmaksulain muutoksen myötä asiakasmaksut (varhaiskasvatusmaksut) ovat alentuneet ja lähes 60 %:lla perheistä ei ole lainkaan asiakasmaksua.

Tuet ja avustukset: Hanketulojen toteuma 180,1%, tuottoylitys 64 070€.

Muut toimintatuotot: Vuokratuottojen toteuma 23,2%, tuottoalitus 3 072€.

Toimintamenot

Henkilöstökulut: Henkilöstökulujen toteuma 97,4%, kulualitus 173 406€. Jaksotetut palkat (lomapalkkavaraukset) vähensivät henkilöstökuluja 253 493€.

Palveluiden ostot: Palvelusetelikulujen toteuma 103,0%, kuluylitys 39 180€. Palvelusetelin arvoa korotettiin lautakunnan päätöksen mukaisesti 10 %:lla 1.8.2023 alkaen. Asiakaspalveluiden ostojen toteuma 136,4%, kuluylitys 44 349€.

Palveluiden ostot: ICT-kulujen toteuma 71,4%, kulualitus 37 120€. Varauduttu toteutunutta suurempaan kulujen kasvuun.

Palveluiden ostot: Työvoiman vuokrauksen toteuma 127,1%, kuluylitys 78 406€. Päiväkodeissa pitää joka hetki toteutua lakisääteinen henkilöstömitoitus (lasten ja henkilöstön välinen suhdeluku), joten henkilöstön poissaoloihin on pakko palkata sijainen.

Palveluiden ostot: Sisäisten puhtaanapitopalveluiden ja ravitsemispalveluiden kuluylitys yhteensä 77 233€.

Palveluiden ostot: Matkustus- ja kuljetuspalveluiden toteuma 36,1%, kulualitus 92 560€.

Avustukset: Kotihoidon tuen kustannusten toteuma 94,9%, kulualitus 33 400€.

Muut toimintakulut: Sisäiset vuokratulot toteuma 113,2%, kuluylitys 104 379€.

Tulosalue Opetustoimi

Tilivelvollinen viranhaltija:

sivistysjohtaja Jouni Wilpola 1.1.-9.8. ja 11.9.-31.10.2023

sivistystoimen talous- ja hallintopäällikkö Titta Tuomola 10.8.-10.9.2023

opetustoimen kehittämisspäällikkö Sisko Huotari 1.11.-31.12.2023

Toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää perusopetuksen, lukiokoulutuksen, taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön kokonaisuudet. Musiikin opetuspalvelut ostetaan Sibelius-opistolta ja vapaan sivistystyön palvelut Koulutuskuntayhtymä Tavastiaan kuuluvalta Vanajaveden opistolta. Kunta ei järjestä toisen asteen ammatillista koulutusta, mutta kuuluu Koulutuskuntayhtymä Tavastiaan. Tulosalue sisältää lisäksi koululaisten iltapäivätoiminnan järjestämisen perusopetuksen 1.-2. luokan sekä kaikille erityisen tuen piirissä oleville oppilaille.

Suoritteet

Tuotettujen palveluiden määrä ja/tai yksikköhinta	TP 2022	TA 2023	TOT 1-12/2023	ERO	TOT %
Peruskoulut					
Oppilasmäärä	1 795	1 690	1 744	54	103,2 %
€/oppilas, brutto	9 501	11 273	11080	-193	98,3 %
€/oppilas, netto	8 736	10 529	10150	-379	96,4 %
Perusop. viikkotuntimäärä	3 699	3 716	3 721	5	100,1 %
€/viikkotuntimäärä, brutto	121	135	137	2	101,5 %
€/viikkotuntimäärä, netto	112	126	125	-1	99,2 %
Peruskoulun päättäneiden määrä	99 %	100 %	100 %	0	100,0 %
Lukiot					
Oppilasmäärä	235	260	237	-23	91,2 %
€/oppilas, brutto	9768	9 257	11324	2 067	122,3 %
€/oppilas, netto	9389	8 980	10571	1 591	117,7 %
Lukion viikkotuntimäärä	425	425	430	5	101,2 %
€/viikkotuntimäärä, brutto	142	149	164	15	110,1 %
€/viikkotuntimäärä, netto	136	145	153	8	105,5 %
Musiikinopetus					
Oppilasmäärä					
- varsinaisia oppilaita	92	100	91	-9	91,0 %
€/varsinainen soitto-oppilas, brutto	1725	1 630	1806	176	110,8 %
€/varsinainen soitto-oppilas, netto	1725	1 630	1806	176	110,8 %
Aikuiskoulutus					
Janakkalalaisia opiskelijoita	1 289	1 700	1 205	-495	70,9 %
€/opiskelija, brutto	110	77	104	27	135,1 %
€/opiskelija, netto	110	77	104	27	135,1 %
Valtionos.oik.tuntimäärä Janakkalassa	4 772	6 500	4 830	-1 670	74,3 %
€/tunti, brutto	30	20	26	6	130,0 %
€/tunti, netto	30	20	26	6	130,0 %
Koululaisten iltapäivätoiminta					
osallistujien määrä	144	150	147	-3	98,0 %
€/osallistuja, brutto	1902	2 801	2491	-310	88,9 %
€/osallistuja, netto	1180	2 187	1806	-381	82,6 %

Henkilötyövuodet

Opetus henkilötyövuodet (htv)	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	162	156	155,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	27,1	27,1	27,4
Määräaikaiset	15,5	15,6	21,7
Työllistetyt	0	0	3,7
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	1,5	0	2,5
Harjoittelijat	0	0	0

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Opetustoimi	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	1 227 581	1 138 849		1 138 849	1 341 431	202 582	17,79%
Maksutuotot	120 570	108 000		108 000	127 517	19 517	18,07%
Tuet ja avustukset	200 485	170 000		170 000	433 727	263 727	155,13%
Muut toimintatuotot	16 501	5 500		5 500	11 884	6 384	116,07%
Toimintatuotot	1 565 138	1 422 349		1 422 349	1 914 559	492 210	34,61%
<i>josta sisäiset</i>	<i>48 916</i>	<i>40 849</i>		<i>40 849</i>	<i>41 729</i>	<i>880</i>	<i>2,15%</i>
Henkilöstökulut	-11 595 402	-12 354 930		-12 354 930	-12 436 868	-81 938	0,66%
Palvelujen ostot	-4 332 586	-4 428 146		-4 428 146	-4 415 470	12 676	-0,29%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-529 555	-748 226		-748 226	-819 458	-71 232	9,52%
Muut toimintakulut	-2 752 572	-3 306 910		-3 306 910	-3 258 557	48 353	-1,46%
Toimintamenot	-19 210 115	-20 838 212		-20 838 212	-20 930 352	-92 140	0,44%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-4 838 394</i>	<i>-5 136 367</i>		<i>-5 136 367</i>	<i>-5 379 437</i>	<i>-243 070</i>	<i>4,73%</i>
Toimintakate (netto)	-17 644 977	-19 415 863		-19 415 863	-19 015 793	400 069	-2,06%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-4 789 479</i>	<i>-5 095 518</i>		<i>-5 095 518</i>	<i>-5 337 708</i>	<i>-242 190</i>	<i>4,75%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset	-95 515	-168 952		-168 952	-63 348	105 604	-62,51%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-52 354	-48 666	0	-48 666	-47 349	1 317	-2,71%
Muut laskennalliset kustannukset	-516 834	-1 117 287	0	-1 117 287	-1 621 937	-504 650	45,17%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-18 309 680	-20 750 767	0	-20 750 767	-20 748 428	2 340	-0,01%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Syksyllä 2023 oli käynnissä / käynnistyi yhteensä seitsemän perusopetuksen hanketta, joissa liikkuu poikkeuksellisen paljon rahaa.

Turengin koulukeskuksessa alkoi toiminta elokuussa 2023. Uusi toimintakulttuuri näkyy joustavassa esi- ja alkuopetuksessa sekä yhteisopettajuudessa.

Tervakosken koulukeskuksen rakentaminen alkoi syksyllä 2023.

OmaHämeen ja kunnan välinen yhteistyö on lähtenyt vilkkaasti käyntiin seudullisen perhekeskuksen ja opiskeluhuollon suhteen.

Talouden olennaiset määrärahopoikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot

Myyntituotot: Kotikuntakorvaustulojen toteuma 118,3%, tuottoylitys 201 262€.

Maksutuotot: Koululaisten iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen toteuma 109,4%, tuottoylitys 8 688€.

Tuet ja avustukset: Hankeavustusten toteuma 255,1%, tuottoylitys 263 727€. Käynnissä yhtä aikaa useampi hanke, joiden avustussummat ovat suuria. Rahoitusta saatu aiempaa enemmän mm. henkilöstön palkkaamiseen.

Muut toimintatuotot: Koulujen tilojen vuokratuottojen toteuma 200,5%, tuottoylitys 5 529€.

Toimintamenot

Henkilöstökulut: Henkilöstökulujen toteuma 100,4%, kuluylitys 81 938€. Hankkeiden henkilöstökulut ylittivät 192 795€.

Palveluiden ostot: Asiakaspalveluiden ostojen (sis. Kotikuntakorvauskulut) toteuma 66,1%, kulualitus 355 313€.

Palveluiden ostot: ICT-palveluiden toteuma 130,8%, kuluylitys 84 843€.

Palveluiden ostot: Sisäisten ravitsemispalveluiden toteuma 113,0%, kuluylitys 174 648€.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat: Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmän toteuma 107,6%, kuluylitys 71 232€. Turengin koulukeskuksen käyttötalouden hankinnat ylittivät arvioidun, investointimäärärahasta vastaavasti jäi rahaa käyttämättä.

Muut toimintakulut: Sisäisten tilavuokrien toteuma 101,4%, kuluylitys 41 332€. Koneiden ja laitteiden vuokrakulujen toteuma 56,2%, kulualitus 104 871€.

Tulosalue Kirjasto

Tilivelvollinen viranhaltija:

kirjastotoimenjohtaja Matti Karvinen 1.1.-15.10.2023

kirjastotoimenjohtaja Jaana Määttä 16.10.-31.12.2023

Toiminnan kuvaus

Kirjaston tehtävänä on edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja kulttuurin harrastamiseen, tietojen saatavuuteen ja käyttöön, edistää lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, tarjota mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen sekä edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. (Kirjastolaki 1492/2016 ja kulttuurilaki 166/2019)

Kirjasto on kaikille avoin kulttuurin, tiedon ja sivistyksen keskus. Kokoelmillaan kirjasto tukee kaikenikäisten ihmisten yhteisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja virkistytymiseen. Kirjasto ruokkii lukutottumuksia, mielikuvitusta ja tiedonhalua, tukee järjestettyä ja omaehtoista oppimista, tarjoaa kansalaisille aineksia henkilökohtaiseen kehitykseen, tukee medialukutaitoa ja muita kansalaisten tietoyhteiskuntataitoja, on tie kulttuuriperinnön ja tieteen tulosten tuntemukseen sekä tarjoaa tilan ihmisten ja kulttuurien kohtaamiselle.

Kirjaston toimipisteet ovat pääkirjasto Turengissa, lähikirjasto Tervakoskella sekä kirjastoauto. Turengin ja Tervakosken kirjastot toimivat myös omatoimikirjastoina varsinaisen aukioloajan ulkopuolella.

Suoritteet

Tuotettujen palveluiden määrä ja/tai yksikköhinta	TP 2022	TA 2023	TOT 1-12/2023	ERO	TOT %
Lainat	247 236	260 000	246 637	-13 363	94,9 %
€/laina, brutto	3,7	3,5	4,2	0,7	120,0 %
€/laina, netto	3,7	3,5	4,1	0,6	117,1 %
Kävijät	94 230	100 000	104 736	4 736	104,7 %
€/kävijä, brutto	9,8	9,3	9,8	0,5	105,4 %
€/kävijä, netto	9,6	9	9,7	0,7	107,8 %
Hankinnat	5 096	5 500	5 099	-401	92,7 %
Kirjaston käytönopetus lkm	157	165	152	-13	92,1 %

Henkilötyövuodet

Kirjasto henkilötyövuodet (htv)	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	11	11	11
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0	0	0
Määräaikaiset	1	1	0
Työllistetyt	1	0	0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0	0	1
Harjoittelijat	1	0	0

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Kirjasto	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA- muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	7 314	8 057		8 057	7 371	-686	-8,51%
Maksutuotot	14				0	0	
Muut toimintatuotot	8 940	13 999		13 999	10 686	-3 313	-23,67%
Toimintatuotot	16 267	22 056		22 056	18 057	-3 999	-18,13%
Henkilöstökulut	-514 394	-503 163		-503 163	-565 439	-62 276	12,38%
Palvelujen ostot	-94 051	-82 483		-82 483	-93 338	-10 855	13,16%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-136 512	-155 140		-155 140	-142 305	12 835	-8,27%
Avustukset					-4	-4	
Muut toimintakulut	-151 925	-131 620		-131 620	-132 456	-836	0,63%
Toimintamenot	-896 883	-872 406		-872 406	-933 542	-61 137	7,01%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-189 615</i>	<i>-161 576</i>		<i>-161 576</i>	<i>-161 072</i>	<i>504</i>	<i>-0,31%</i>
Toimintakate (netto)	-880 616	-850 350		-850 350	-915 485	-65 135	7,66%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-189 615</i>	<i>-161 576</i>		<i>-161 576</i>	<i>-161 072</i>	<i>504</i>	<i>-0,31%</i>
Laskennalliset kustannukset							
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 074	-881	0	-881	-881	0	-0,01%
Muut laskennalliset kustannukset	-33 915	-75 106	0	-75 106	-95 558	-20 452	27,23%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-915 605	-926 337	0	-926 337	-1 011 924	-85 587	9,24%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

25 vuotta vanhan kirjastoauton korjaamiseen meni enemmän rahaa kuin oli arvioitu.

Loppuvuodesta kirjastoautolta jäi ajamatta reittejä, joten lainausluvut ovat arvioitua pienemmät. Tästä huolimatta koko kirjaston kävijäluvut nousivat ja lainausluvut pysyivät vuoden 2022 tasolla.

Koulukäynnit toteutuivat suunnitellusti.

ICT-kulut ylittyivät pakollisten kulujen arvioitua suuremmasta määrästä johtuen.

Kirjallisuutta hankittiin puolestaan ennakoitua vähemmän.

Talouden olennaiset määräraha-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot:

Toimintatuottojen toteuma 81,9%, tuottoalitus 3 999€.

Toimintamenot:

Henkilöstökulut: Toteuma 112,4%, kuluylitys 62 276€. Jaksotettujen palkkojen (lomapalkkavaraukset) osuus ylityksestä 55 152€.

Palveluiden ostot: Toteuma 113,2%, kuluylitys 10 855€. Ylitys koostuu ICT-palveluista sekä koneiden, kaluston ja laitteiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluista.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat: Toteuma 91,7%, kulualitus 12 835€. Alitus johtuu kirjallisuuden vähemmästä hankinnasta.

Tulosalue Nuoriso

Tilivelvollinen viranhaltija: nuorisopalvelupäällikkö Sanna Laine

Toiminnan kuvaus

Nuorisopalveluiden tehtävänä on nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukeminen yhteiskunnassa. Toiminnan lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen ja monialainen yhteistyö. (Nuorisolaki 1285/2016)

Nuorisopalvelut sisältävät nuorisofilatoiminnan, nuorten työpajan, leirikeskukseen, nuorisotoimen avustukset, nuorisovaltuuston, nuorten kesätyöllistämisen, harrastamisen Janakkalan mallin ja Finest Future hankkeen.

Suoritteet

Tuotettujen palveluiden määrä ja/tai yksikköhinta	TP 2022	TA 2023	TOT 1-12/2023	ERO	TOT %
Etsivän nuorisotyön asiakkuudet	72	90	72	-18	80,0 %
Nuorten työpajan asiakasmäärä	57	50	33	-17	66,0 %
Harrastustoiminnan (hanke) osallistujat	820	700	702	2	100,3 %
Nuorisotyössä kohdatut nuoret	2 800	2 800	3 100	300	110,7 %

Henkilötyövuodet

Nuoriso henkilötyövuodet (htv)	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat kokoaikaiset	6	7	7
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat osa-aikaiset	0	0	0
Määräaikaiset	1	1	2
Työllistetyt	0	0	0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	5	0	3
Harjoittelijat	1	0	0

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Nuoriso	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA-muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Tuloarviot ja määrärahat							
Myyntituotot	10 223	3 259		3 259	6 992	3 733	114,54%
Maksutuotot	25 393	36 647		36 647	32 088	-4 559	-12,44%
Tuet ja avustukset	131 898	155 000		155 000	202 287	47 287	30,51%
Muut toimintatuotot	63 748	101 090		101 090	123 903	22 813	22,57%
Toimintatuotot	231 262	295 996		295 996	365 269	69 273	23,40%
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 644</i>				<i>1 287</i>	<i>1 287</i>	
Henkilöstökulut	-361 807	-456 973		-456 973	-427 216	29 757	-6,51%
Palvelujen ostot	-200 440	-110 145		-110 145	-176 662	-66 517	60,39%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44 130	-50 891		-50 891	-58 917	-8 026	15,77%
Avustukset	-5 700	-6 568		-6 568	-6 050	518	-7,89%
Muut toimintakulut	-292 207	-277 408		-277 408	-298 531	-21 123	7,61%
Toimintamenot	-904 284	-901 985		-901 985	-967 376	-65 391	7,25%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-309 049</i>	<i>-175 155</i>		<i>-175 155</i>	<i>-181 630</i>	<i>-6 475</i>	<i>3,70%</i>
Toimintakate (netto)	-673 022	-605 989		-605 989	-602 107	3 882	-0,64%
<i>josta sisäiset</i>	<i>-303 405</i>	<i>-175 155</i>		<i>-175 155</i>	<i>-180 343</i>	<i>-5 188</i>	<i>2,96%</i>

Laskennalliset kustannukset							
Poistot ja arvonalentumiset		-3 333		-3 333		3 333	-100,00%
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 942	-1 608	0	-1 608	-1 608	0	0,02%
Muut laskennalliset kustannukset	-30 747	-58 414	0	-58 414	-91 922	-33 508	57,36%
Tehtävän kokonaiskustannukset	-705 710	-669 343	0	-669 343	-695 637	-26 293	3,93%

Lyhyt analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä:

Nuorisotyön kehittäminen Janakkalan lukiossa – hanke toi lisää tuloja. Kustannukset näkyvät myös menoissa. Hanke on kehittänyt yksinasuvien lukioikäisten parissa tehtyä työtä erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden kohdalla.

Talouden olennaiset määräraho-poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintatuotot

Tuet ja avustukset: Saatujen hankerahoitusten toteuma 130,5%, tuottoylitys 47 287€.

Muut toimintatuotot: Finest future –opiskelijoiden asuntojen vuokratuottojen toteuma 154,7%, tuottoylitys 35 520€. Asuntojen lukumäärä kasvoi hieman arvioitua enemmän.

Toimintamenot

Henkilöstökulut: Henkilöstökulujen toteuma 93,5%, kulualitus 29 758€. Saadut henkilöstökorvaukset ylittivät 30 231€ ja jaksotetut palkat alittivat 15 836€. Kesätyöllistämisen henkilöstökulut jäivät 31 564€ alle talousarvion, hankkeiden henkilöstökulut ylittivät 36 201€.

Palveluiden ostot: ICT-palveluiden toteuma 170,3%, kuluylitys 6 447€.

Palveluiden ostot: Sisäisten puhtaanapitopalveluiden toteuma 153,7%, kuluylitys 9 016€.

Palveluiden ostot: Hankkeet aiheuttivat ylityksiä palveluiden ostoihin. Matkustus- ja kuljetuspalveluiden toteuma 206,10%, kuluylitys 10 714€ sekä koulutus- ja kulttuuripalveluiden kuluylitys 27 472€.

Muut toimintakulut: Finest future -opiskelijoiden asuntojen vuokrakulujen toteuma 162,5%, kuluylitys 40 561€. Asuntojen määrä kasvoi hieman arvioitua enemmän. Tulot kasvoivat lähes saman verran.

2.3 Tuloslaskelman toteutuminen

Kunta ilman liikelaitosta

Tuloslaskelman erä	Alkuperäinen TA 2023	TA-muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikkeama %
Toimintatulot	19 406 307,00	-69 500,00	19 336 807,00	20 374 710,62	1 037 903,62	5,37%
Myyntitulot	6 374 640,00	-89 500,00	6 285 140,00	6 636 069,68	350 929,68	5,58%
Maksutulot	1 224 287,00	0,00	1 224 287,00	1 089 732,71	-134 554,29	-10,99%
Tuet ja avustukset	837 000,00	20 000,00	857 000,00	1 236 837,97	379 837,97	44,32%
Muut toimintatulot	10 970 380,00	0,00	10 970 380,00	11 412 070,26	441 690,26	4,03%
Valmistus omaan käyttöön	474 300,00	0,00	474 300,00	338 288,98	-136 011,02	-28,68%
Toimintamenot	-58 822 714,37	-100 102,39	-58 922 816,76	-60 702 249,59	-1 779 432,83	3,02%
Henkilöstömenot	-28 843 345,22	1 209 371,61	-27 633 973,61	-27 683 023,58	-49 049,97	0,18%
Palvelujen ostot	-15 366 052,70	-2 264 702,00	-17 630 754,70	-17 596 740,44	34 014,26	-0,19%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 460 618,65	975 228,00	-4 485 390,65	-4 525 640,53	-40 249,88	0,90%
Avustukset	-1 946 257,80	0,00	-1 946 257,80	-1 773 629,47	172 628,33	-8,87%
Muut toimintamenot	-7 206 440,00	-20 000,00	-7 226 440,00	-9 123 215,57	-1 896 775,57	26,25%
Toimintakate	-38 942 107,37	-169 602,39	-39 111 709,76	-39 989 249,99	-877 540,23	2,24%
Verotulot	37 293 000,00	0,00	37 293 000,00	38 951 692,74	1 658 692,74	4,45%
Valtionosuudet	12 343 000,00	0,00	12 343 000,00	12 270 104,50	-72 895,50	-0,59%
Rahoitustulot ja menot	-443 144,00	0,00	-443 144,00	-389 148,81	53 995,19	-12,18%
Korkotulot		0,00		14 908,65	14 908,65	
Muut rahoitustulot	311 856,00	0,00	311 856,00	435 163,51	123 307,51	39,54%
Korkomenot	-755 000,00	0,00	-755 000,00	-829 977,88	-74 977,88	9,93%
Muut rahoitusmenot		0,00		-9 243,09	-9 243,09	
Vuosikate	10 250 748,63	-169 602,39	10 081 146,24	10 843 398,44	762 252,20	7,56%
Poistot ja arvonalentumiset	-5 001 895,00	-1 210 000,00	-6 211 895,00	-6 255 952,49	-44 057,49	0,71%
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 001 895,00	-1 210 000,00	-6 211 895,00	-6 148 237,65	63 657,35	-1,02%
Kertaluonteiset poistot	0,00	0,00	0,00	-1 210 887,69	-1 210 887,69	
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	-107 714,84	-107 714,84	
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Satunnaiset tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Tilikauden tulos	5 248 853,63	-1 379 602,39	3 869 251,24	4 587 445,95	718 194,71	18,56%
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 248 853,63	-1 379 602,39	3 869 251,24	4 587 445,95	718 194,71	18,56%

Tuloslaskelman toteutuman lisätiedot:

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen TA 2023	TA muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama
Verotulot	37 293 000	0	37 293 000	38 951 693	1 658 693
Kunnan tulovero	30 474 000	0	30 474 000	31 662 304	1 188 304
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 150 000	0	4 150 000	4 238 069	88 069
Kiinteistövero	2 669 000	0	2 669 000	3 051 320	382 320

Lisätietoa verotuloista:

Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, kiinteistöverosta sekä osuudesta yhteisöveron tuottoon. Valtuuston on kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Valtuusto päättää veroprosenteista vuosittain marraskuussa.

Kunnan tulovero

Vuonna 2023 tuloveroprosentti oli 8,36 %. Ennakoinnin yksi tärkeimmistä tekijöistä on asukasluvun oikeellisuus. Vuoden 2023 talousarviossa suunnitteluoletuksena käytettiin 16 350 asukasta vuoden lopussa. Asukasluku vuoden lopulla oli edelleen laskeva ollen 16 127 asukasta, joten poikkeamaksi arvioon tuli 223 asukasta.

Alkuperäisessä talousarviossa ennakoitiin saatavan kunnallisveroja n. 37,293 milj. euroa, jota ei talousarvion muutoksissa muokattu. Kunnallisveroa kertyi 38,952 milj. euroa.

Janakkalan tuloveroprosentit

Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tuloveroprosentti	20,50	20,50	20,50	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	8,36

Yhteisövero

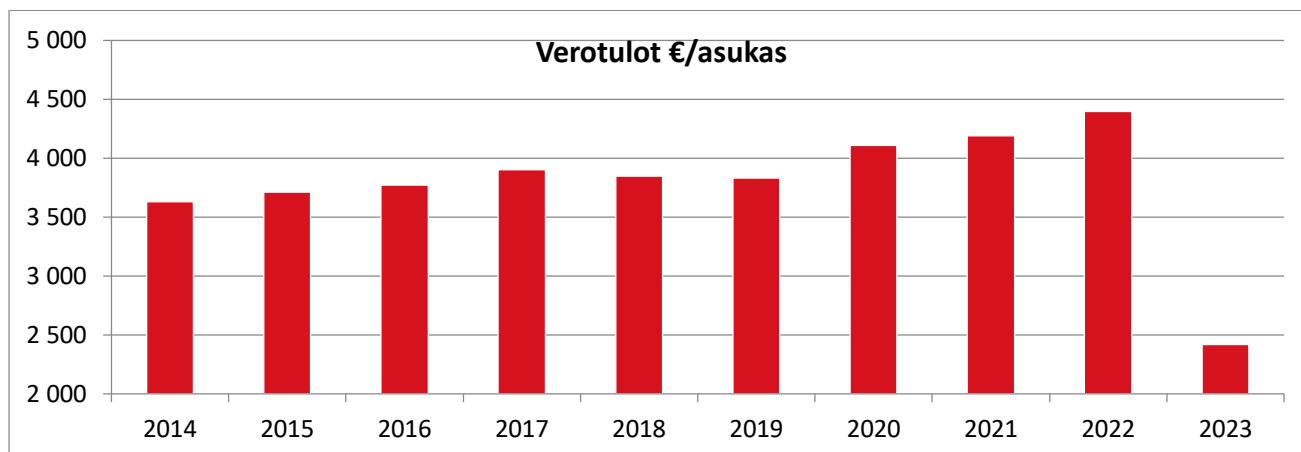
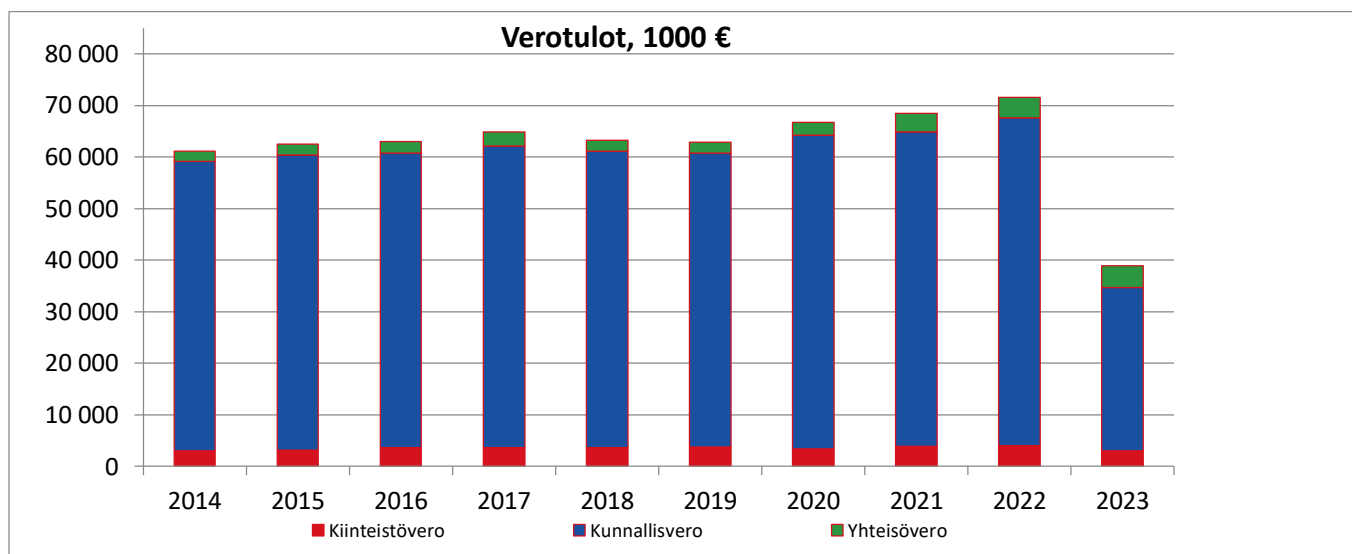
Yhteisöt maksavat tuloistaan suhteellista veroa, yhteisöveroa, joka jaetaan valtiolle (76,09%) ja kunnille (23,91 %). Yhteisöveron jako-osuuden sekä yhteisöveroprosenttiin määräytymisperusteinen määrä on valtio

Yhteisöverotuotoksi arvioitiin alkuperäisessä talousarviossa 4,1 milj. euroa. Talousarvion muutoksissa arviota ei muutettu. Yhteisöveroa kertyi vuonna 2023 yhteensä 4,2 milj. euroa.

Verotulot yhteensä:

Vuonna 2023 Janakkalan verotulot laskivat 45,5 % vuoteen 2022 verrattuna. SOTE uudistuksesta johtuvasta veroleikkauksesta johtuen, jossa kunnan tulovero% aleni 12,64%-yks.

Verotulot 2013-2022 (1000 €)/Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kiinteistövero	2 990	3 091	3 687	3 636	3 658	3 787	3 421	3 930	4 053	3 051
Kunnallisvero	56 093	57 247	57 059	58 492	57 504	57 028	60 799	60 868	63 542	31 662
Yhteisövero	2 024	2 207	2 287	2 676	2 130	1 999	2 485	3 662	3 933	4 238
Yhteensä	61 107	62 545	63 033	64 804	63 292	62 814	66 705	68 460	71 528	38 951

Verotulot/asukas	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
euroa/asukas	3 629	3 711	3 770	3 902	3 848	3 827	4 108	4 190	4 394	2 415

Valtionosuuksien erittely

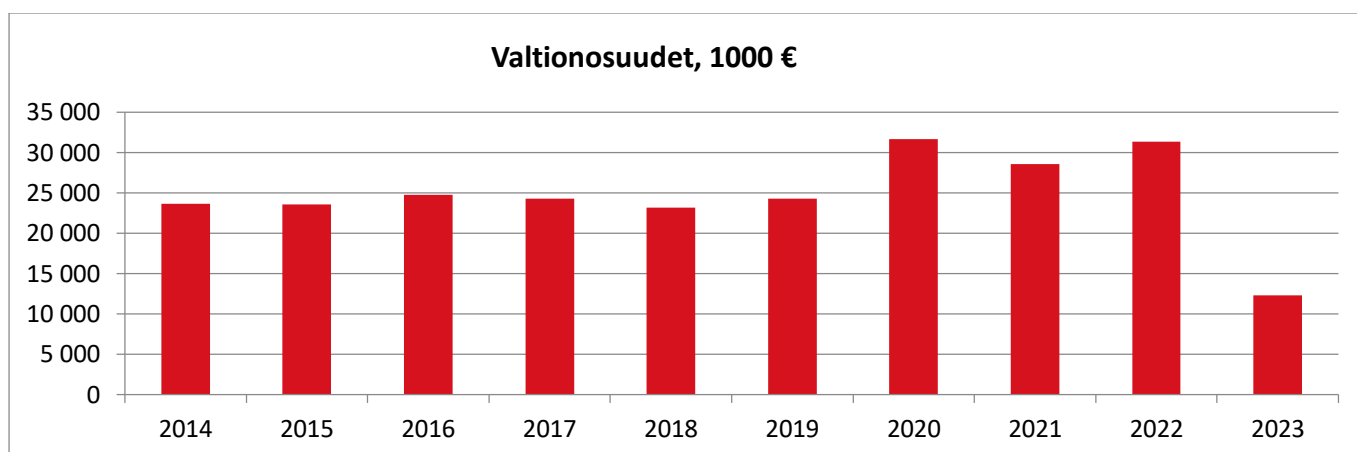
	Alkup TA 2023	TA muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama
Valtionosuudet	12 343 000	0	12 343 000	9 691 689	-2 651 312
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. Tasaukset	12 343 000	0	12 343 000	6 980 654	-5 362 347
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus		0		4 972 572	4 972 572
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet		0		-2 261 537	-2 261 537
Verotulomenetysten korvaus		0		2 578 416	2 578 416
Yhteensä	12 343 000	0	12 343 000	12 270 105	-72 896

Lisätietoa valtionosuuksista:

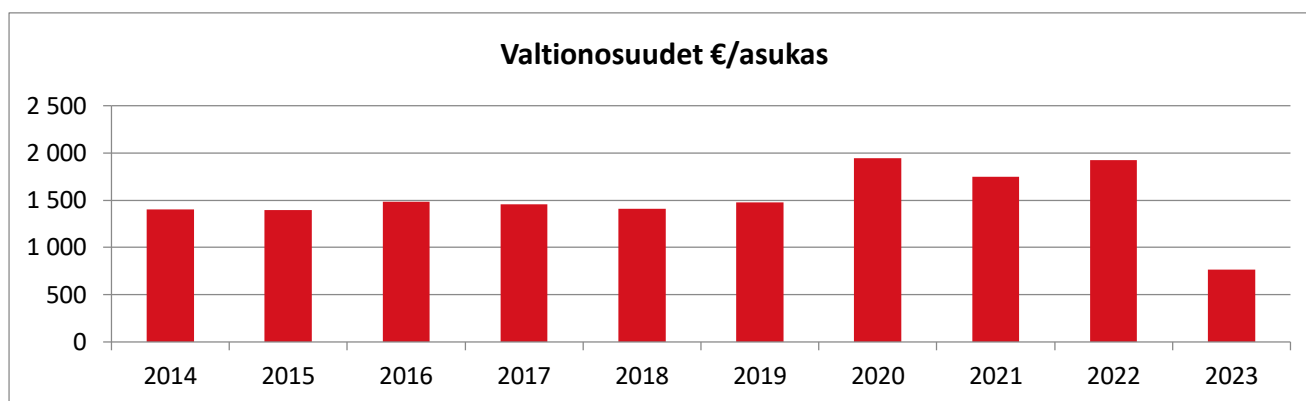
Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän, ikärakenteen ja sairastavuuden lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana on kuntien tulopohjan tasaaminen kuntien verotulojen perusteella.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (618/2021) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Vuoden 2023 alkuperäisessä talousarviossa valtionosuuksia ennakoitiin saatavan n. 12,34 milj. euroa. Lopullinen toteutuma oli 12,27 milj. euroa. Valtionosuuksien tarkempi erittely lajeittain löytyy kappaleesta 4.3.3. Valtionosuuksien muutos vuoteen 2022 verrattuna johtuu soite-palveluiden siirtymisestä hyvinvointialueelle ja siihen liittyvien valtionosuuksien siirtymisestä.

Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Valtionosuudet 1000 €	24 124	23 622	23 531	24 760	24 227	23 120	24 290	31 634	28 548	31 323	12 270	
Muutos, %-yks.		3,4	0,1	-0,4	5,2	-2,2	-4,6	5,1	30,2	-9,8	9,7	-60,8
Muutos, 1 000 €		795	36	-91	1 229	-533	-1 107	1 170	7 344	-3 086	2 775	-19 053

Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Valtionosuudet €/as.	1 432	1 403	1 396	1 481	1 459	1 406	1 480	1 948	1 747	1 924	761
Muutos, %-yks.	3,7	0,6	-0,5	6,1	-1,5	-3,6	5,3	31,6	-10,3	10,1	-60,5
Muutos, €	51	8	-6	85	-22	-53	74	468	-201	177	-1 163

Toimintatuottojen ja -kulujen kehitys

Kaikki vertailut edelliseen vuoteen on tehty siten, että vertailuvuodesta 2022 on poistettu hv-alueelle siirtyneet tuotot ja kulut.

Toimintatuottojen kehitys:

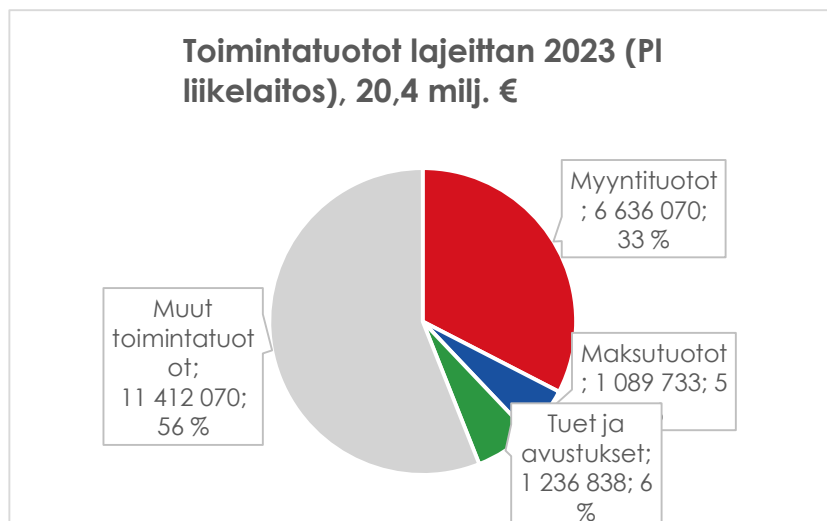
Toimintatuotot koostuvat myyntituotoista, maksutuotoista, tuista ja avustuksista sekä muista toimintatuotoista. Vuonna 2023 muutetussa talousarviossa toimintatuottoja odotettiin saatavan n. 19,3 milj. euroa. Tavoite ylittyi 1,0 milj.€ ollen noin 20,4 milj.€. Kasvua edellisvuoteen verrattuna oli n.1,7 milj. € eli 8,9 %.

Myyntituotot (MTA 6,3 milj. €) ylittyivät 0,4 milj € verrattuna muutettuun talousarvioon. Edellisvuoteen nähden myyntituotot vähentyivät n. 0,5 milj. € ja 7,6 %. Vähenneminen johtui pääasiassa ateria ja puhtauspalveluiden ulkoistamisen vaikutuksista.

Maksutuottojen kertymä (MTA 1,2 milj. €) toteutui hieman alempana muutettuun talousarvioon verrattuna. Maksutuotoissa oli kasvua n. 15 000 € ja 1,4 % verrattuna edellisvuoteen.

Tuet ja avustukset (MTA 0,9 milj. €) ylittyi muutettuun talousarvioon verrattuna n. 0,4 milj. € ollen noin 1,2 milj. €. Tuet ja avustukset kasvoivat edellisvuoteen nähden n. 16000 € eli 1,3%. Hyvän kertymän selittää pääosin sivistystoimeen saadut erilaiset hankerahat.

Muut toimintatuotot (MTA 11,0 milj. €) ylittyivät n. 0,4 milj. € muutettuun talousarvioon nähden ollen noin 11,4 milj. €. Muissa toimintatuotoissa on kasvua edellisvuoteen nähden n. 2,2 milj. € eli 23,5 %. Kasvu johtuu suurimmalta osin (1,3 milj. €) vuokratuottojen kasvusta niin sisäisissä vuokrissa kuin ulkoisissa vuokrissa (hv-alueelle vuokratuotot rakennukset). Lisäksi muut toimintatuotot kasvoivat 0,9 milj. € johtuen ukrainalaisten asuttamiseen saatavista tuloista noin 190 000€ ja Hämeenlinnan kaupungin korvauksista paloautoista noin 330 000€

Toimintakulujen kehitys:

Toimintakulut koostuvat henkilöstökuluista, palvelujen ostoista, aineista, tarvikkeista ja tavaroista, avustuksista sekä muista toimintakuluista. Vuoden 2023 muutetussa talousarviossa toimintakuluihin oli budjetoitu 58,9 milj. euroa. Arvio ylittyi n. 1,8 milj. € ollen 60,7 milj. €. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 5,9 % eli n. 3,7 milj. €.

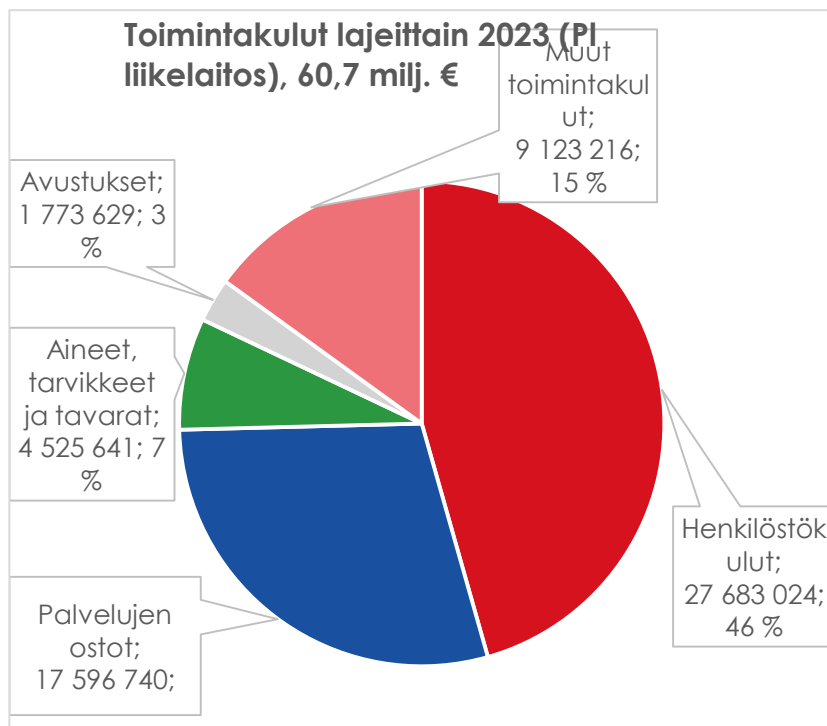
Henkilöstökulut (MTA 27,6 milj. €) toteutuvat muutetun talousarvion mukaisesti. Lisäystä edelliseen vuoteen nähden on noin 0,5 milj. € ja 1,8 %. Henkilöstökulujen toteutumiseen vaikutti huomattavasti ateria- ja puhtauspalveluiden ulkoistaminen menoja vähentävänä tekijänä, joten vertailu edelliseen vuoteen on vain laskennallinen eikä kerro todellisesta muutoksesta.

Palvelujen ostot (MTA 17,6 milj. €) toteutui muutettuun talousarvioon nähden. Palvelujen ostotiliryhmän muutos edelliseen vuoteen verrattuna on 2,0 milj. € ja 12,5 %. Palvelujen ostoja kasvatti edellisessä kohdassa mainittu ateria- ja puhtauspalveluiden ulkoistaminen.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat (MTA 4,5 milj. €) toteutui muutetun talousarvion mukaisesti. Kulujen alenemisen vuoden 2022 tilinpäätökseen oli n. 0,7 milj. € ja 13,5 %. Tässä kohdassa myös näkyi ateria- ja puhtauspalveluiden ulkoistaminen.

Avustukset (MTA 1,9 milj. €) alittui n. 0,17 milj. € verrattuna muutettuun talousarvioon ollen 0,8 milj. €. Avustusten määrä laski edellisvuoteen verrattuna n. 0,3 milj. € eli 15,9%. Merkittävin osa laskusta koostuu työmarkkinatuen kuntaosuuden alenemisesta noin 132 000 €

Muut toimintakulut (MTA 7,2 milj. €) ylittivät arvioidun 1,9 milj. eurolla ollen 9,1 milj. euroa. Muut toimintakulut tiliryhmän kustannuksista valtaosan (6,1 milj. €) muodostaa sisäiset vuokrat sekä ulkoiset leasingvuokrat noin 1,0 milj. €. Muutetun talousarvion ylittymisen selittää suurimmalta osin Turengin koulu- ja monitoimikeskuksen leasingvuokra, joka oli puuttunut talousarviosta, sekä ao. kohteen rakennusaikainen korko 0,7 milj. €. Tämä olisi voitu jaksottaa myös koko vuokra-ajalle (alkuperäinen suunnitelma), mutta kertamaksuna sillä kevennetään tulevien vuosien leasingkustannuksia. Muut toimintakulut nousivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 2,0 milj. € ja 27,8 %. Kustannuksia kasvatti ukrainalaisten asuttamiskulut ja ateria- ja puhtauspalveluiden ulkoistamisen yhteydessä palveluntuottajalle maksetut lomapalkkavelat, koska henkilökunta siirtyi vanhoina työntekijöinä uuden työnantajan palvelukseen.

Toimintatuottojen ja toimintakulujen merkittävimmät poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden on selitetty ao. tulosalueiden kohdalla

Toimintakatteen kehitys:

Kunnan toimintakate on juoksevasta toiminnasta syntyvien kulujen ja tuottojen erotus. Siinä eivät ole mukana verotulot, valtionosuudet eikä rahoitustuotot tai -kulut. Myöskään investointimenot tai -tulot eivät ole mukana toimintakatteessa. Toimintakatteen toteuma 31.12.2023 on – 39 989 250 euroa eli n. 0,9 milj. € euroa (2,2 %) yli muutetun talousarvion. Toimintakate kasvoi vuoteen 2022 verrattuna, noin 1,7 milj. € eli 4,5 %.

Rahoitustuottojen- ja kulujen kehitys:

Rahoitustuottojen – ja kulujen toteuma 2023 oli noin -389 000 euroa. Korke- ja muita rahoitustuottoja kertyi yhteensä n. 450 000 €. Kertymä on noin 50 000 euroa pienempi kuin vuonna 2022. Osinkotuottojen osuus kertymästä oli noin 108 000 joka on noin 60 000 euroa pienempi kuin vuonna 2022. Aleneminen johtuu siitä, että Janakkalan Yrityskehitys Oy ei maksa enää kunnalle osinkoa, tämä oli aiemmin 100 000€ vuodessa. Loppuosa muut rahoitustuotoista koostuu lähinnä Janakkalan Veden maksamasta peruspääoman korosta 265 856€.

Korkokulut ylittyivät noin 75 000 euroalla MTA:n 755 000 euroa, ollen noin 830 000 euroa. Edellisvuonna korkokulut olivat noin 300 000. Kasvua edellisvuoteen verrattuna oli n. 530 000 €. Korkojen kasvu johtuu pitkään jatkuneen nollakoron kauden päättymisestä ja korkojen nopeasta noususta ja pienemmältä osin kasvaneesta lainakannasta

Muut rahoituskulut olivat noin 9 000 €. Kulut koostuvat pääosin viivästyskoroista ja luottokorttityhtiöiden maksuprovisioista.

2.4 Investointien toteutuminen

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 1.1.-31.12.2023					
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KIINTEÄ OMAISUUS JA OSAKKEET JA OSUDET					
*12000001 Maa-alueiden osto	300 000		300 000	53 803,16	246 196,84
*12000002 Maa-alueiden myynti	100 000		100 000	3 527,38	-96 472,62
12000003 Rakennusten myynti	0		0		-
KIINTEÄ OMAISUUS YHTEENSÄ					
TULOT	100 000	0	100 000	3 527,38	-96 472,62
MENOT	300 000	0	300 000	53 803,16	246 196,84
NETTO	-200 000	0	-200 000	-50 275,78	149 724,22
OSAKKEET JA OSUDET					
12000501 Osakkeiden myynti	0		0	92 280,43	92 280,43
12000502 Osakkeiden osto	12 000		12 000	6 135,00	5 865,00
OSAKKEET JA OSUDET YHTEENSÄ					
TULOT	0	0	0	92 280,43	92 280,43
MENOT	12 000	0	12 000	6 135,00	5 865,00
NETTO	-12 000	0	-12 000	86 145,43	98 145,43

Maa-alueiden myynti käsittää maan mynnistä saadun tasearvon, tase-arvon ylittävä osa on kirjattu käyttötalouteen Yleishallinnon osalle myyntivoittoihin.

Osakkeiden osto käsittää Suomi-radon osakkeiden maksut vuonna 2023.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TALONRAKENNUS					
*OPETUSTOIMI					
*12090323001_001 Tervakosken koulu- ja monitoimikeskus 1-vaihe	5 200 000	1 300 000	6 500 000	5 335 429,91	1 164 570,09
*12090325002_002 Huoltorakennus, Hakamäen urheilukenttä	400 000	-300 000	100 000	98 837,28	1 162,72
*12090326001_001 Taimistotie 4, Varasto	25 000		25 000	38 614,78	-13 614,78
PERUSKORJAUKSET	1 161 000	-510 000	651 000	419 160,64	231 839,36
Kunnahallitus	80 000	0	80 000	43 897,21	36 102,79
12090336002:003 Kunnantalo, rakennusautomaation uusinta	50 000		50 000	30 248,60	19 751,40
12090336002:004 Kunnantalo, varavoima	30 000		30 000	13 648,61	16 351,39
SoTe lautakunta	140 000	0	140 000	0,00	140 000,00
12090332001_002 Pihlajakodin käytävät ja aulatilat 2023	140 000		140 000		140 000,00
Sivistys lautakunta	675 000	-510 000	165 000	125 481,73	39 518,27
12090334008_002 Porttilantien päiväkodin ulkoarasto	50 000		50 000	49 166,03	833,97
12090334007_001 Kivitaskun pvk, esteettömyyskorjaukset	15 000		15 000		15 000,00
12090334007_002 Kivitaskun lämmitysjärjestelmä	140 000	-140 000	0		-
12090334001_003 Haltian pvk peruskorjaus	350 000	-350 000	0		-
12090334001_004 Paulinkulman tarveselitys	20 000	-20 000	0		-
12090333004_002 Harvialan koulu energiansäästöinvestoinnit	70 000		70 000	60 342,89	9 657,11
12090334004_002 Kettukallion päiväkodin jätekatos	30 000		30 000	15 972,81	14 027,19
Tekninen lautakunta	266 000	0	266 000	249 781,70	16 218,30
12090335001_001 Uimahallin peruskorjaus	250 000		250 000	238 464,90	11 535,10
12090337001_021 Laurinmäen museoalueen korjaukset 2023	16 000		16 000	11 316,80	4 683,20
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ					
TULOT	0	0	0	0,00	0,00
MENOT	6 786 000	490 000	7 276 000	5 892 042,61	1 383 957,39
NETTO	-6 786 000	-490 000	-7 276 000	-5 892 042,61	1 383 957,39

Uudishankinta

Tervakosken koulukeskus 1.vaihe:

- aloittamisen viivästyminen luvan lainvoimaisuuden odottamisesta
- maksuerien siirtyminen aloituksen siirtymisestä
- maksueräennuste ei ole toteutunut alkuperäisen mallin mukaan, maksuerät siirtyvät seuraaville vuosille.

Turengin koulu, uudisrakennus, 1.vaihe leasing:

- kohde on valmistunut ja alittanut kustannusarvion

- rakentamisen aikaiset korkokulut tilapalvelun käyttötaloudessa v.2023 leasingvuokrakuluina
- kiinteistöleasingvastuut (30.11.2023) 20.709.443,78 € ja rakentamisen irtaimistoleasingvastuut (31.12.2023) 1.476.792,00 €, yhteensä n. 22,2 M€ (alv 0 %).
- v. 2023 toteuma 282.578 € on positiivinen luku, joka kattaa edellisten vuosien hankkeelle kirjattuja kuluja. Koska kyseessä on leasinghanke, sen nettokokonaiskulut investoinneissa on 0 €.

Huoltorakennus, Hakamäen urheilukenttä:

- vuoden 2023 kustannukset suunnittelua ja rakennuttamiskustannuksia mm. kilpailuttaminen, rakennuslupa, sähköliittymä ja valmistus omaan käyttöön (investointipalkkoja)
- ensimmäinen kilpailutus jouduttiin keskeyttämään tarjoajien tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi
- uudelleen kilpailutus v.2023–2024 vaihteessa, hanke jatkuu vuonna 2024.

Taimistotie 4, varasto:

- varaston yhteyteen on toteutettu Taimistotieltä puuttunut jätekatos ja varavoimakoneiden varusteille tarvittava lukittava varasto-osa. Hanke toteutui suunniteltua laajemmin varastokatos tarpeiden takia.

Korjausinvestoinnit

Pihlajakodin käytävät ja aulatilat 2023:

- hanke jäi toteutumatta, OmaHämeen tarpeet olivat muuttuneet eivätkä kohdistuneet alkuperäisen investoinnin tavoitteisiin.

Kettukallion päiväkodin jätekatos: toteutettu alle kustannusarvion.

Kivitaskun päiväkodin esteettömyyskorjaukset:

- ei toteutunut, aiemmin ennustettua tarvetta esteettömyyden korjauksille ei löytynyt.

Uimahallin peruskorjaus:

- tutkimus- ja toteutuskustannukset jääneet hieman alle varatun määrärahan.

Kunnantalon rakennusautomaatio:

- toteutus alittanut kustannusarvion, kustannusarvio oli laadittu suunnitelmaratkaisun perusteella riittäväillä varauksilla.

Kunnantalo, varavoima:

- toteutus alittanut kustannusarvion, kustannusarvio oli laadittu suunnitelmaratkaisun perusteella riittäväillä varauksilla.

Laurinmäen museoalueen korjaukset: toteutus alittanut kustannusarvion.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INFRA					
*Elinkeinoalueiden tonttituotanto-ohjelman infra	285 000	0	285 000	163 273,05	121 726,95
120904001_00002 Turengin keskustan liikennejärjestelyt	100 000		100 000	117 299,58	-17 299,58
120904001_00007 Kalpalinnan liittymä	50 000		50 000	13 215,48	36 784,52
120904001_00012 Yritystonttien vaatimat ingratyöt 2023	25 000		25 000	28 080,50	-3 080,50
120904001_00013 More-hankkeen suunnittelu liittymät ja kadut	110 000		110 000	4 677,49	105 322,51
*Asuntotuotannon infra	110 000	0	110 000	92 167,86	17 832,14
1209040021_0001 Kaartotien jatke ja Mikkolantien liittymä mt 130 (alitus)	60 000		60 000	65 161,00	-5 161,00
1209040020_0005 Harvialan kartano-alueen uudet tontit	50 000		50 000	27 006,86	22 993,14
*Viheralueet, puistot, pihat ja liikunta-alueet	370 000	0	370 000	251 448,91	118 551,09
120904003_00017 Ilveslinnan maisemointi ja meluvallit	50 000		50 000	22 570,07	27 429,93
120904003_00018 Turengin koirapuisto	70 000		70 000	64 513,85	5 486,15
120904003_00019 Puistokäytävä väli Eväsojan lenkki - Rauhalantie (Tervakoski)	70 000		70 000	50 838,53	19 161,47
120904003_00021 Lekkikenttien kalusteet 2023 / Tervakoski ja Leppäkoski	50 000		50 000	28 725,45	21 274,55
120904003_00022 Kiinteistöjen piha-alueet ja esteettömyys 2023 (asfaltointi, leikkivälineet, pyör	80 000		80 000	38 515,92	41 484,08
120904003_00023 Päiväkoten pha-alueiden parantaminen 2023	50 000		50 000	46 285,09	3 714,91
*Liikunta-alueiden infra	822 000	0	822 000	871 800,08	-49 800,08
120904004_00011 Hakamäen suunnittelu, vaihe1 ja Hakamäen uusi yleisurheilukenttä	700 000		700 000	755 469,90	-55 469,90
120904004_00016 Valaistuksen parantaminen	25 000		25 000	25 210,00	-210,00
120904004_00017 Leppäkosken koulun kaukalon valot	12 000		12 000	9 720,00	2 280,00
120904004_00018 Nuoriso-/lähiliikunta-alue Harviala	60 000		60 000	61 330,18	-1 330,18
120904004_00019 Lähiliikuntapaikkojen päivitys	25 000		25 000	20 070,00	4 930,00

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
*Muut infrahankkeet	1 615 000	-700 000	915 000	573 210,92	341 789,08
120904005_00006 Paperintekijäntien saneerauksen 2. vaihe				20 227,60	-20 227,60
120904005_00010 Haltiantie-Lammintie liittymä ja Haltiantien saneeraus				12 846,78	-12 846,78
120904005_00031 Tierpintie-Lastvuorentie KLV	310 000		310 000	150 846,77	159 153,23
120904005_00034 VR-liityntäpysäköinti, päällystys, valaistus, polkupyöräparkki, laajennus, kv	150 000		150 000	0,00	150 000,00
120904005_00043 Päällystystyöt + kivityöt (erittelemätön, teknltk päätöksellä) 2023	200 000		200 000	264 652,55	-64 652,55
120904005_00044 Kauppakuja	700 000	-700 000	0	0,00	-
120904005_00045 Tuulimyllyntien ja Juurtintien saneeraus, suunnittelu	40 000		40 000	0,00	40 000,00
120904005_00046 Kannustie, suunnittelu	40 000		40 000	0,00	40 000,00
120904005_00047 Tervakosken Eskolantien KLV silta	15 000		15 000	22 145,63	-7 145,63
120904005_00048 Haja-asutusalueiden taajamien valaistussaneeraus 2023 (kohteet käyttösuunn)	50 000		50 000	47 693,06	2 306,94
120904005_00049 Liikenneturvallisuuden parantaminen 2023	35 000		35 000	32 166,81	2 833,19
120904005_00050 Kusiaismäen kiviainesottoalue	50 000		50 000	0,00	50 000,00
120904005_00051 Hulevesijärjestelmien saneeraus 2023	25 000		25 000	22 631,72	2 368,28
TEKNISEN LAUTAKUNNAN INFRAINVESTOINNIT					
TULOT	0	0	0	0,00	0,00
MENOT	3 202 000	-700 000	2 502 000	1 951 900,82	550 099,18
NETTO	3 202 000	-700 000	2 502 000	1 951 900,82	550 099,18
INFRAINVESTOINNIT YHTEENSÄ					
TULOT	0	0	0	0,00	-
MENOT	3 202 000	-700 000	2 502 000	1 951 900,82	550 099,18
NETTO	3 202 000	-700 000	2 502 000	1 951 900,82	550 099,18

Olenneiset poikkeamat infrainvestointien talousarvioon/käyttösuunnitelmaan nähden:

Elinkeinoalueiden tonttituotanto-ohjelman infra

- Turengin keskustan liikennejärjestelyt: Työ tehtiin yhdessä Hämeenmaa Osuuskunnan kanssa. Hämeenmaan Osuuskunta rakensi jalankulku- ja pyöräilyväylän omalla kustannuksellaan (Koulutien ja S-marketin liittymän välinen osuus). Janakkalan kunnan osuudeksi tuli rakentaa liittymä S-marketin kohdalle sekä katualue Koulutien liittymästä 190 metriä etelän suuntaan. Rakentamisen kustannukset nousivat pienellä aikavälillä huomattavasti ja kulut nousivat yli budjetoidun investointimäärärahan.
- Kalpalinnan liittymä oli kaksi (2) vuotinen suunnittelu ja siihen kului ennakoitua vähemmän kustannuksia. Kustannukset painottuivat ensimmäiselle vuodelle (2022) enemmän.
- MORE-hankkeesta piti tulla myös suunnittelukustannuksia Janakkalan kunnalle, mutta niitä ei tullut.

Asumisen tonttituotanto-ohjelman infra:

- Ilveslinnan alue on talonrakentamisen kiinnostuksen suhteen keskeneräisen oloinen. Alueelle tehtiin maisemallisia töitä sekä hulevesilinjoja rakennettiin.
- Eväsojan puistokäytävä (Tervakoski) rakentaminen saatiin tehtyä arvioitua edullisemmin.
- Leikkikenttien kalusteet 2023 / Tervakoski ja Leppäkoski: Leikkivälineiden hankinta sekä asennustyö tuli ennakoarviota edullisemmaksi.
- Kiinteistöjen piha-alueet ja esteettömyys 2023. Suunnitellut HVA-alueiden kiinteistöjen pihatyöt jätettiin tekemättä. Pienellä aikataululla ei löytynyt korvaavia kohteita.

Muut infrahankkeet:

- Osassa päällysteyrakas kohteissa jouduttiin ennakoitua enemmän tekemään pohjatöitä ennen kuin päästiin varsinaisiin päällystystöihin. Tästä johtuen kustannukset ylittyivät.
- Tierpintie-Lastuvuorentie kevyen liikenteen väylän (Lammintien jalankulun ja pyöräilyn väylä) osalta työt ja kustannukset jakautuivat kahdelle vuodelle (2023 ja 2024). ELY-keskuksen sopimuksien takia kilpailutus jäi alkusyksyyn ja rakentaminen aloitettiin lokakuussa.
- Tervakosken Eskolantien kevyen liikenteen väylän sillan kustannukset ylittyivät pohjatutkimusten kalleuden ja ELY-keskuksen vaatiman aukkolausunnon takia.
- Rehakan Kusiaismäen kiviainesottoalueella oli tarkoitus tehdä tarkempi melututkimus, mutta asiantuntijoiden lausuntojen mukaan melututkimus on järkevintä tehdä, kun louhintatyöt aloitetaan (mm louhintasuunnat, räjähdemäärät, kivien rikutukset, kalusto).

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TIETOKONEOHJELMISTOT					
*Kunnanhallitus	89 000	0	89 000	53 950,37	35 049,63
12090001_000009 Internetsivustojen järjestelmä uusiminen				4 513,37	-4 513,37
12090001_000013 Taloushallinnon järjestelmien kehittäminen	25 000		25 000	20 529,00	4 471,00
12090001_000014 HR 365 järjestelmän arkistointiratkaisu 2023	15 000		15 000	0,00	15 000,00
12090001_000015 Asianhallintaohjelman päivitys ja uudet osat	18 000		18 000	17 960,00	40,00
12090001_000016 Sopimushallintajärjestelmä	20 000		20 000	0,00	20 000,00
12090001_000017 Ms Office lisenssit 2023	11 000		11 000	10 948,00	52,00
TIETOKONEOHJELMISTOT YHTEENSÄ					
TULOT	0	0	0	0,00	0,00
MENOT	89 000	0	89 000	53 950,37	35 049,63
NETTO	89 000	0	89 000	53 950,37	35 049,63

Internetsivustojen järjestelmän uusiminen viimeinen maksuosuus kirjautui vuoden 2023 puolelle, määrärahat oli varattu vuodelle 2022.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
IRTAIN OMAISUUS					
*Tekninen lautakunta	394 000	0	394 000	316 306,66	77 693,34
120906104_00001 Rullatulostin	12 000		12 000	11 937,77	62,23
120906304_00034 Ktokset (polkupyörä, mopo ja linja-autokatokset)	30 000		30 000	0,00	30 000,00
120906304_00047 Pyöräkuormaaja 2023	170 000		170 000	164 407,44	5 592,56
120906304_00048 Metsäperävaunu ja kuormaaja	17 000	-17 000	0	0,00	-
120906304_00049 Moottorikelkka latujen hoitoon	20 000	-20 000	0	0,00	-
120906304_00050 Hakamäen urheilupuiston ensikertainen kalustaminen	50 000		50 000	49 918,12	81,88
120906304_00051 Turengin liikuntahalli väliverhot	27 900		27 900	31 023,28	-3 123,28
120906304_00052 Tervakosken urheilukentän korkeushyppypatja	22 100		22 100	10 430,00	11 670,00
120906304_00053 Katokset (polkupyörät ja mopot, linja-autot) 2023				19 100,00	-19 100,00
120906304_00054 Turengin koulukeskus, ateriapalveluiden ensikertainen kalusto	45 000		45 000	0,00	45 000,00
120906304_00057 Nivelaura	0	17 000	17 000	12 890,05	4 109,95
120906304_00058 Teakäyttöinen mönkijä	0	20 000	20 000	16 600,00	3 400,00

Olenaiset poikkeamat irtaimen omaisuuden investointien talousarvioon/käyttösuunnitelmaan nähden:

- Ateria- ja puhtauspalveluiden kaluston uusimiselle ei ollut tarvetta palvelujen ulkoistamisen johdosta.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
*Sivistyslautakunta	1 455 000	-200 000	1 255 000	1 115 272,52	139 727,48
120906303_00014 Tervakosken koulun kuulusjärjestelmä	35 000	0	35 000	0,00	35 000,00
120906303_00020 Turengin koulukeskus, esikertainen kalustaminen	1 400 000	-200 000	1 200 000	1 115 272,52	84 727,48
120906303_00021 Koulujen ennalta-arvaamattomat kalustohankinnat 2023	20 000		20 000	0,00	20 000,00
IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ					
TULOT	0	0	0	0,00	0,00
MENOT	1 849 000	-200 000	1 649 000	1 431 579,18	217 420,82
NETTO	1 849 000	-200 000	1 649 000	1 431 579,18	217 420,82

INVESTOINNIT YHTEENSÄ, pl LL					
TULOT	100 000	0	100 000	95 807,81	-4 192,19
MENOT	12 238 000	-410 000	11 828 000	9 389 411,14	2 438 588,86
NETTO	-12 138 000	410 000	-11 728 000	-9 293 603,33	2 434 396,67

Lisäksi jatkettiin leasingrahoituksella tehtävää Turengin koulu- ja monitoimikeskuksen rakentamista. Hankkeella ei näin ollen ole talousarviomäärärahaa, mutta hankkeelle kirjautui kuluja, jotka veloitettiin rahoittajalta ja ne näkyvät kohteella tuottoina. Tuottoina näkyy myös aiemmilta vuosilta oleva laskuttamaton vuonna 2023 laskutettu osuus. Näin ollen kohteen toteutuminen on positiivinen 239 249,47€.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TALONRAKENNUS leasing yhteensä menot					-
TALONRAKENNUS leasing yhteensä tulot					-
OPETUSTOIMI					
*12090323002_002 Turengin koulu- ja monitoimikeskus, uudisrakennus, 1-vaihe -leasing			0	1 392 960,80	
*12090323002_002 Turengin koulu- ja monitoimikeskus, uudisrakennus, 1-vaihe -leasing			0	1 632 210,27	
TALONRAKENNUS leasing yhteensä					
TULOT	0	0	0	1 632 210,27	1 632 210,27
MENOT	0	0	0	1 392 960,80	-1 392 960,80
NETTO	0	0	0	239 249,47	-239 249,47

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINNIT YHTEENSÄ, pl LL, sisältää leasing					
<i>TULOT</i>	100 000	0	100 000	1 728 018,08	1 628 018,08
MENOT	12 238 000	-410 000	11 828 000	10 782 371,94	1 045 628,06
NETTO	-12 138 000	410 000	-11 728 000	-9 054 353,86	2 673 646,14

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINNIT Janakkalan Vesi					
Uudisrakentaminen					
Yritystoiminna katuhankkeet					
*120914001_00001 JaVe Erittelemättömät	40 000		40 000		40 000,00
120914001_00004 Harvialan kartanoalue				6 885,04	-6 885,04
Asuntotuotannon katuhankkeiden vesihuolto, Turenki					
*120914003_00002 Harvialan kartanoalue	50 000		50 000		50 000,00
120914002_00002 Turengin keskuskuja PÄÄTT				18 625,53	-18 625,53
*120914002_00006 Hakamäen uusi yleisurh kenttä Jave	100 000		100 000		100 000,00
Peruskorjaus					
Katuhankkeet					
*120914101_00004 JaVe Kauppakuja	700 000		700 000	14 684,50	685 315,50
*120914101_00015 Tuulimyllyntie ja Juurtintie	30 000		30 000		30 000,00
Laitoshankkeet					
*120914102_00004 Erittelemättömät kohteet, vesilaitos	40 000		40 000		40 000,00
*120914102_00005 Erittelemättömät kohteet, viemärlaitos	40 000		40 000		40 000,00
*120914102_00007 Kuumolan vedenottamon saneeraus	80 000		80 000	15 665,10	64 334,90
120914102_00013 Rasvanpoisto			0	445 735,10	-445 735,10
*120914102_00014 Tervakosken VH-verkosto	60 000		60 000		60 000,00
*120913102_00016 Turengin VH-verkosto	120 000		120 000		120 000,00
*120914102_00023 Flotaatiolaitos	900 000		900 000		900 000,00
*120914102_00025 Jätevesipumppaamon saneeraus 2023	80 000		80 000	223 646,17	-143 646,17
*120914102_00026 Vesitorni-Oravaapolku-Jänispolku vh saneeraus	30 000		30 000	38 106,67	-8 106,67
120914102_00029 Turengin VH-verkosto				54 427,90	-54 427,90
Irtain omaisuus					
*1209160_0000002 Pakettiauton vaihto 2023	40 000		40 000		40 000,00
INVESTOINNIT Janakkalan Vesi, yhteensä					
TULOT			0		0,00
MENOT	2 310 000	0	2 310 000	817 776,01	1 492 223,99
NETTO	2 310 000	0	2 310 000	-817 776,01	3 127 776,01

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVETOINNIT YHTEENSÄ ml LL, sisältää leasing					
TULOT	100 000	0	100 000	1 728 018,08	1 628 018,08
MENOT	14 548 000	-410 000	14 138 000	11 600 147,95	2 537 852,05
NETTO	-14 448 000	410 000	-14 038 000	-9 872 129,87	4 165 870,13

2.5 Rahoitusosan toteutuminen

Kunta ilman liikelaitosta

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama €	Poikkeama %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	10 250 749	-169 602	10 081 147	10 664 574,61	583 427,61	5,79
Satunnaiset erät		0		0,00	0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-217 407,43	0,00	
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-12 238 000	410 000	-11 828 000	-10 782 371,94	1 045 628,06	-8,84
Rahoitusosuudet investointimenoihin				1 673 044,26	1 673 044,26	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	100 000	0	100 000	305 539,81	205 539,81	205,54
Toiminta ja investoinnit, netto	-1 887 251	240 398	-1 646 853	1 643 379,31	3 290 232,31	-199,79
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten vähennys		0		0,00	0,00	
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 085 251	0	10 085 251	10 000 000,00	-85 251,00	-0,85
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 198 000	0	-8 198 000	-7 397 839,93	800 160,07	-9,76
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-979 050,32	-979 050,32	
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	240 398	240 398	-3 266 489,06	3 026 091,06	

2.6 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta, 1000 € (ilman liikelaitosta)

	Sitovuus N B	Määrärahat						Tuloarviot					
		Alkup. talousarvio	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 - 12 /2023	Poikkeama	Poikkeama %	Alkup. TA	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 - 12 /2023	Poikkeama	Poikkeama %
KÄYTTÖTALOUSOSA													
Keskusvaalilautakunta													
Vaalit	B	62		62	64	-2	-3,72%	33		33	31	-2	-6,88%
Tarkastuslautakunta													
Tarkastustoimi	B	49		49	29	20	39,99%			0	0		
Kunnanhallitus													
Yleishallinto	B	2 281	150	2 431	2 346	85	3,50%	828		828	725	-103	-12,47%
Talouspalvelut	B	833	50	883	1 165	-282	-31,93%	1		1	552	552	91 941,16%
Henkilöstöpalvelut	B	1 881		1 881	1 903	-22	-1,18%	150		150	145	-5	-3,63%
Työllisyys- ja kotouttamispalvelut	B	2 327		2 327	2 429	-102	-4,37%	491		491	486	-5	-1,01%
Kuntakehitys	B	728		728	689	39	5,37%	14		14	10	-4	-30,52%
Tekninen lautakunta													
Teknisen toimen hallinto	B	358		358	323	35	9,84%			0	4	4	
Maankäyttö	B	1 281	133	1 414	1 467	-54	-3,79%	640		640	618	-22	-3,44%
Valmistus omaan käyttöön	B	-37		-37	-38	1	-2,67%			0			
Maaseutu- ja kyläpalvelut	B	273		273	276	-3	-1,03%	78		78	77	-1	-1,22%
Maaseutupalvelu yksikkö	B	448		448	517	-68	-15,23%	453		453	503	50	11,00%
Liikunta	B	1 644	7	1 651	1 579	72	4,33%	365	24	389	443	54	13,79%
Tilapalvelut	B	5 532		5 532	7 005	-1 472	-26,62%	9 946		9 946	9 815	-132	-1,32%
Valmistus omaan käyttöön	B	-260		-260	-231	-29	10,98%			0			
Aluepalvelut	B	2 176		2 176	2 168	8	0,36%	204	-94	110	151	41	37,01%
Valmistus omaan käyttöön	B	-177		-177	-69	-108	61,27%			0			
Ateria- ja puhtauspalvelut	B	4 391	-260	4 132	3 837	294	7,13%	3 869		3 869	3 924	55	1,43%
Sivistyslautakunta													
Sivistystoimen hallinto	B	485		485	586	-101	-20,83%			0			
Värhaiskasvatus	B	11 460	20	11 480	11 488	-8	-0,07%	594		594	594	0	-0,01%
Opetustoimi	B	20 838		20 838	20 930	-92	-0,44%	1 422		1 422	1 915	492	34,61%
Kirjasto	B	872		872	934	-61	-7,01%	22		22	18	-4	-18,13%
Nuorisio	B	902		902	967	-65	-7,25%	296		296	365	69	23,40%
KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ		58 348	100	58 449	60 364	-1 915	-3,28%	19 406	-70	19 337	20 375	1 038	5,37%

	Sitovuus N B	Määrärahat						Tuloarviot					
		Alkup. talousarvio	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 - 12 / 2023	Poikkeama	Poikkeama %	Alkup. TA	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 - 12 / 2023	Poikkeama	Poikkeama %
TULOSLASKELMAOSA													
Verotulot	B							37 293		37 293	38 952	1 659	4,45%
Valtionosuudet	B							12 343		12 343	12 270	-73	-0,59%
Korkotulot	N							0			15		
Muut rahoitustulot	N							312		312	435	123	39,54%
Korkomenot	N	755		755	830	-75	-9,93%						
Muut rahoitusmenot	N				9								
Satunnaiset erät													
TULOSLASKELMAOSA YHTEENSÄ		755	0	755	839	-84	-11,16%	49 948	0	49 948	51 672	1 724	3,45%
INVESTOINTIOSA													
Kiinteä omaisuus	B	300		300	54	246	82,07%	100		100	4	-96	-96,47%
Osakkeet ja osuudet	B	12		12	6	6	48,88%	0		0	92	92	
Talonrakennus	B	6 786	490	7 276	7 285	-9	-0,12%				1 632		
Kunnallistekniikka	B	3 202	-700	2 502	1 952	550	21,99%						
Tietokoneohjelmistot	B	89		89	54	35	39,38%						
Irtain omaisuus	B	1 849	-200	1 649	1 432	217	13,19%						
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ		12 238	-410	11 828	10 782	1 046	8,84%	100	0	100	1 728	1 628	1 628,02%
RAHOITUSOSA													
Antolainauksen muutokset													
Antolainasaamisten lisäykset													
Antolainasaamisten vähennykset	B												
Lainakannan muutokset													
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	N							10 085		10 085	10 000	-85	-0,85%
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	N	8 198		8 198	7 398	800	9,76%						
Lyhytaikaisten lainojen muutos					997								
Vaikutus maksuvalmiuteen											-3 905		
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ		8 198	0	8 198	8 395	-197	-2,40%	10 085	0	10 085	6 095	-3 990	-39,56%
YHTEENSÄ		79 539	-310	79 230	80 380	-1 151	-1,45%	79 539	-70	79 470	79 870	400	0,50%

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml. liikelaitos)

	1-12/2023		1-12/2022	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	6 652 818,87		8 573 312,20	
Maksutuotot	1 094 844,65		4 944 989,32	
Tuet ja avustukset	1 239 716,23		3 138 255,42	
Muut toimintatuotot	5 225 196,80	14 212 576,55	2 510 520,20	19 167 077,14
Valmistus omaan käyttöön		338 288,98		384 266,63
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-22 789 299,63		-39 042 033,06	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-4 862 029,01		-8 522 344,78	
Muut	-861 045,55		-1 428 931,35	
henkilösivukulut				
Palvelujen ostot	-14 157 775,72		-51 502 027,77	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 070 345,78		-7 741 622,51	
Avustukset	-1 773 629,47		-4 026 157,04	
Muut toimintakulut	-3 152 541,87	-52 666 667,03	-3 317 643,39	-115 580 759,90
Toimintakate		-38 115 801,50		-96 029 416,13
Verotulot		38 951 692,74		71 527 969,85
Valtionosuudet		12 270 104,50		31 323 245,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	87 843,66		2 696,78	
Muut rahoitustuotot	181 235,87		246 240,20	
Korkokulut	-855 324,44		-307 956,09	
Muut rahoituskulut	-10 457,74	-596 702,65	-19 642,16	-78 661,27
Vuosikate		12 509 293,09		6 743 137,45
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 550 858,16		-6 305 798,25	
Arvonalentumiset	-134 771,04	-7 685 629,20	-1 141,28	-6 306 939,53
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot			1 560 891,55	1 560 891,55
Tilikauden tulos		4 823 663,89		1 997 089,47
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		4 823 663,89		1 997 089,47

3.2 Rahoituslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml. liikelaitos)

	1-12/2023		1-12/2022	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	12 509 293,09		6 743 137,45	
Satunnaiset erät			1 560 891,55	
Tulorahoituksen korjaukset	-210 248,00	12 299 045,09	-1 944 382,58	6 359 646,42
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-11 600 147,95		-8 451 843,01	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 546 659,30		371 830,61	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	306 055,81	-9 747 432,84	3 620 005,67	-4 460 006,73
Toiminnan ja investointien rahavirta		2 551 612,25		1 899 639,69
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000,00		5 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 714 267,93		-8 484 717,79	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-979 050,32	1 306 681,75	157 343,38	-3 327 374,41
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	47 923,21		-60 180,75	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		0,00	
Saamisten muutos	956 614,14		1 263 336,27	
Korottomien velkojen muutos	-3 859 798,92	-2 855 261,57	2 422 006,57	3 625 162,09
Rahoituksen rahavirta		-1 548 579,82		297 787,68
Rahavarojen muutos				
Rahavarojen muutos		1 003 032,43		2 197 427,37
Rahavarat 31.12.	13 268 875,10		12 265 842,67	
Rahavarat 1.1.	12 265 842,67	1 003 032,43	10 068 415,30	2 197 427,37

3.3 Tase (ml. liikelaitos)

VASTAAVAA	1-12/2023	1-12/2022
A Pysyvät vastaavat	94 809 821,69	101 528 972,13
I Aineettomat hyödykkeet	521 100,38	783 869,10
1. Aineettomat oikeudet	180 219,25	298 287,13
2. Muut pitkävaikutteiset menot	320 352,13	435 931,97
3. Ennakkomaksut	20 529,00	49 650,00
II Aineelliset hyödykkeet	83 953 143,87	81 646 051,53
1. Maa- ja vesialueet	13 529 597,84	13 479 322,06
2. Rakennukset	38 570 691,98	41 699 244,06
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	21 772 746,78	23 233 551,77
4. Koneet ja kalusto	2 119 562,36	1 330 137,42
5. Muut aineelliset hyödykkeet	197 587,18	197 587,18
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 762 957,73	1 706 209,04
III Sijoitukset	10 335 577,44	19 099 051,50
1. Osakkeet ja osuudet	10 335 577,44	19 099 051,50
B Toimeksiantojen varat	699 700,52	11 738,27
2. Lahjoitusrahastojen varat	699 700,52	11 738,27
C Vaihtuvat vastaavat	18 411 230,42	18 364 812,13
II Saamiset	5 142 355,32	6 098 969,46
Pitkäaikaiset saamiset	89 250,00	89 250,00
Lyhytaikaiset saamiset	5 053 105,32	6 009 719,46
1. Myyntisaamiset	1 566 328,13	2 772 284,55
3. Muut saamiset	2 774 240,55	2 312 831,91
4. Siirtosaamiset	712 536,64	924 603,00
III Rahoitusarvopaperit	12 705,69	12 705,69
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	12 705,69	12 705,69
IV Rahat ja pankkisaamiset	13 256 169,41	12 253 136,98
VASTAAVAA YHTEENSÄ	113 920 752,63	119 905 522,53

VASTATTAVAA	1-12/2023	1-12/2022
A Oma pääoma	51 088 134,41	52 334 995,17
I Peruspääoma	40 021 634,28	46 092 158,93
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	6 242 836,24	4 245 746,77
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 823 663,89	1 997 089,47
D Toimeksiantojen pääomat	965 157,29	229 271,83
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	50 057,51	3 087,07
3. Muut toimeksiantojen pääomat	915 099,78	226 184,76
E Vieras pääoma	61 867 460,93	67 341 255,53
I Pitkäaikainen	44 512 246,02	43 201 201,83
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	41 413 841,14	40 132 869,50
7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	3 098 404,88	3 068 332,33
II Lyhytaikainen	17 355 214,91	24 140 053,70
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 744 028,36	6 739 267,93
4. Lainat muilta luotonantajilta	279 274,46	1 258 324,78
5. Saadut ennakot	623 253,34	1 117 034,93
6. Ostovelat	4 270 028,87	5 162 313,10
7. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	513 606,96	923 042,23
8. Siirtovelat	3 925 022,92	8 940 070,73
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	113 920 752,63	119 5 522,53

3.4 Konsernilaskelmat

3.4.1 Konsernituloslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuotot	21 327 923,67	51 833 120,28
Toimintakulut	-61 683 013,96	-149 160 842,41
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0,00	358,33
TOIMINTAKATE	-40 355 090,29	-97 327 363,80
Verotulot	38 707 600,34	71 288 976,16
Valtionosuudet	16 684 487,19	35 737 512,40
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	104 902,89	11 358,71
Muut rahoitustuotot	171 533,54	468 043,51
Korkokulut	-1 376 960,98	-617 742,84
Muut rahoituskulut	-24 718,00	-55 021,06
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 125 242,56	-193 361,67
VUOSIKATE	13 911 754,69	9 505 763,09
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 907 026,87	-9 390 150,57
Arvonalentumiset	-135 711,08	-9 385,40
Poistot ja arvonalentumiset	-9 042 737,94	-9 399 535,97
TILIKAUDEN TULOS	4 869 016,74	106 227,13
Tilinpäätössiirrot	1 442,99	26 480,32
Tilikauden verot	-9 514,75	-53 822,42
Laskennalliset verot	1 778,28	7 864,09
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	961,87	-2 399,28
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	4 863 685,14	84 349,84

3.4.2 Konsernin rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	13 911 754,69	9 505 763,09
Satunnaiset erät	0,00	0,01
Tilikauden verot	-9 514,75	-53 822,42
Tulorahoituksen korjauserät	-216 689,68	-430 879,62
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-12 883 896,28	-17 255 342,67
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 546 659,30	371 830,61
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	334 164,42	2 282 971,14
	-11 003 072,56	-14 600 540,92
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 682 477,70	-5 579 479,86
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset	96,16	7 734,38
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000,00	21 012 711,77
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 437 105,38	-10 739 086,78
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-134 498,48	-187 074,06
	1 428 396,14	10 086 550,94
Oman pääoman muutokset	-13,95	12 621,97
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	54 079,92	-186 650,89
Vaihto-omaisuuden muutos	-764,15	-31 437,57
Saamisten muutos	746 544,16	436 177,27
Korottomien velkojen muutos	-4 355 207,24	3 415 176,00
Rahoituksen rahavirta	-2 126 868,96	13 740 172,09
Rahavarojen muutos	555 608,74	8 160 692,24
Rahavarat 31.12.	15 384 814,48	23 672 723,73
Rahavarat 1.1.	14 829 205,74	15 512 031,48
Rahavarojen muutos	555 608,74	8 160 692,25

3.4.3 Konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	180 219,25	511 956,69
Muut pitkävaikutteiset menot	532 690,82	649 665,94
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	20 529,00	49 650,00
Aineettomat hyödykkeet	733 439,07	1 211 272,64
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	15 462 050,88	15 699 990,38
Rakennukset	62 749 154,30	77 794 851,57
Kiinteät rakenteet ja laitteet	21 772 746,78	23 337 995,09
Koneet ja kalusto	2 304 147,61	2 417 147,91
Muut aineelliset hyödykkeet	242 238,73	253 254,26
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 828 623,13	13 974 700,43
Aineelliset hyödykkeet	110 358 961,42	133 477 939,64
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	0,00	77 629,47
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonkorotukset	573 677,71	1 580 814,64
Muut lainasaamiset	0,00	38 673,29
Muut saamiset	179 119,74	255 848,64
Sijoitukset	660 240,49	1 952 966,04
PYSYVÄT VASTAAVAT	111 752 640,98	136 642 178,32
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	829 009,34	144 144,36
Muut toimeksiantojen varat	304 756,17	303 929,48
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 133 765,50	448 073,85
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	11 498,53	183 740,39
Muu vaihto-omaisuus	0,00	2 682,51
Vaihto-omaisuus	11 498,53	186 422,90
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	34 590,60	64 239,61
Lainasaamiset	2 269 998,05	2 269 998,05
Muut saamiset	89 250,00	96 073,11
Pitkäaikaiset saamiset	2 393 838,65	2 430 310,77

Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 044 170,28	4 207 033,89
Muut saamiset	2 896 622,73	3 272 321,31
Siirtosaamiset	850 899,30	1 585 740,34
Lyhytaikaiset saamiset	5 791 692,32	9 065 095,51
Saamiset	8 185 530,97	11 495 406,28
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	0,00	731,37
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	167 402,97	162 550,58
Joukkovelkakirjalainasaamiset	99 396,42	0,00
Muut arvopaperit	301 548,49	294 612,39
Rahoitusarvopaperit	568 347,87	457 894,35
Rahat ja pankkisaamiset	14 816 466,61	23 214 829,39
VAIHTUVAT VASTAAVAT	23 581 843,98	35 354 552,91
VASTAAVAA	136 468 250,47	172 444 805,08

VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	40 021 634,28	46 092 158,94
Muut omat rahastot	24 718,13	29 778,04
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	8 560 799,22	8 225 018,80
Tilikauden yli-/alijäämä	4 863 685,14	84 349,84
OMA PÄÄOMA	53 470 836,77	54 431 305,62
VÄHEMMISTÖOSUUDET	142 506,16	146 924,45
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	0,00	919 462,42
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	919 462,42
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	304 756,17	304 657,80
Lahjoitusrahastojen pääomat	188 643,01	167 484,27
Muut toimeksiantojen pääomat	915 099,78	233 497,95
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 408 498,95	705 640,02
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	58 004 014,89	80 804 211,07
Muut velat	3 078 026,11	3 064 845,82
Pitkäaikainen vieras pääoma	61 082 041,01	83 869 056,89
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 905 707,96	8 538 596,02
Saadut ennakot	865 358,79	1 492 468,44
Ostovelat	4 713 778,10	8 629 445,03
Muut velat	822 171,40	1 565 312,91
Siirtovelat	4 596 915,49	11 684 193,42
Laskennalliset verovelat	460 435,83	462 399,86
Lyhytaikainen vieras pääoma	20 364 367,58	32 372 415,68
VIERAS PÄÄOMA	81 446 408,59	116 241 472,58
VASTATTAVAA	136 468 250,47	172 444 805,08

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotus

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjaksomukaisesti asian omaiselle tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2013 alusta on noudatettu kunnanvaltuuston 3.9.2012 § 94 vahvistamaa poistosuunnitelmaa. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Varasto toimintaa ei ole ollut

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaissopimuksia ei ole ollut

Konsernitili

Kunnan konsernitiliosopimuksen tiliehtojen mukaisesti sopimukseen liitettyjen kunnan tytäryhteisöjen rahavarat esitetään kunnan rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana muilta luotonantajilta. Tytäryhteisöjen rahavarat per 31.12.2023 olivat yhteensä 279 274,46.

4.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja tytäryhteisöjen omat tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty lukuun ottamatta vähäisiä liiketapahtumia. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisen tilikauden tiedot ovat vertailukelpoiset vuoden 2022 lukujen kanssa.

4.3 Tuloslaskelman liitetiedot

4.3.1 Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Konsernipalvelut	7 633 496,39	7 018 949,79	1 539 188,93	964 032,52
Perusturvan toimiala	11 003,45	34 927 556,11	0,00	9 175 761,27
Sivistystoimen toimiala	4 191 080,45	3 409 647,31	2 848 800,72	2 303 003,98
Tekniikka ja ympäristö	5 479 637,33	2 458 736,85	5 598 715,12	2 486 603,27
Janakkalan Vesi liikelaitos	4 012 706,05	4 018 260,21	4 225 871,78	4 237 706,10
Toimintatuotot yhteensä	21 327 923,67	51 833 150,28	14 212 576,55	19 167 107,14

4.3.2 Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	Alkup TA 2023	TA muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama
Verotulot	37 293 000	0	37 293 000	38 951 693	1 658 693
Kunnan tulovero	30 474 000	0	30 474 000	31 662 304	1 188 304
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 669 000	0	2 669 000	3 051 320	382 320
Kiinteistövero	4 150 000	0	4 150 000	4 238 069	88 069

4.3.3 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely	Alkup TA 2023	TA muutokset	Muutettu TA 2023	TP 2023	Poikkeama
Valtionosuudet	12 343 000	0	12 343 000	9 691 689	-2 651 312
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	12 343 000	0	12 343 000	11 953 226	-389 775
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet		0		-2 261 537	-2 261 537
Verotulomenetysten korvaus		0		2 578 416	2 578 416
Yhteensä	12 343 000	0	12 343 000	12 270 105	-72 896

4.3.4 Palvelujen ostojen erittely

	Kunta 2023	Kunta 2022
Asiakaspalvelujen ostot	2 416 845,92	36 108 068,82
Muiden palvelujen ostot	11 740 929,80	15 393 958,95
Kaupungin / Kunnan palvelujen ostot yhteensä	14 157 775,72	51 502 027,77

4.3.5 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty valtuuston 3.9.2012 § 36 vahvistamaa poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

PYSYVÄT VASTAAVAT**Hyödykeryhmä****Aineettomat hyödykkeet**

Kehittämismenot
Aineettomat oikeudet
Liikearvo
Muut pitkävaikutteiset menot
ATK-ohjelmistot
Muut pitkävaikutteiset menot

Uusi poistosuunnitelma 1.1.2013 alkaen**poistomenetelmä**

tasapoisto 4 vuotta
tasapoisto 5 vuotta
tasapoisto 5 vuotta
tasapoisto 4 vuotta
tasapoisto 5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

ei poistoaikaa

Rakennukset ja rakennelmat
Hallinto- ja laitosrakennukset
Talousrakennukset / rakennelmat
Vapaa-ajan rakennukset
Asuinrakennukset

tasapoisto 30 vuotta
tasapoisto 10-20 vuotta
tasapoisto 30 vuotta
tasapoisto 30 vuotta

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden perusparannusmeno kirjataan erilliseksi hankintamenoksi, jolle laaditaan oma poistosuunnitelma. Rakennusten osalta perusparannusmenon poistoaika on seuraava: Hallinto- ja laitosrakennukset, 20 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet
Kadut, tiet, torit ja puistot
Sillat, laiturit ja uimalat
Muut maa- ja vesirakenteet
Ulkovalaistuslaitteet
Muut putki- ja kaapeliverkot

menojäännöspoisto 15 %
menojäännöspoisto 20 %
menojäännöspoisto 20 %
menojäännöspoisto 15 %
menojäännöspoisto 15 %

Vedenjakeluverkostoja laitteet
Vesilaitoksen koneet ja laitteet

menojäännöspoisto 10 %
menojäännöspoisto 25 %

Koneet ja kalusto
Muut kuljetusvälineet (autot)
Muut liikkuvat työkoneet
Muut raskaat koneet
Muut kevyet koneet
Sairaala-, terveydenhuolto- ym. laitteet
Atk-laitteet
Muut laitteet ja kalusteet
Ensikertainen kalustaminen

tasapoisto 5 vuotta
tasapoisto 5 vuotta
tasapoisto 10 vuotta
tasapoisto 5 vuotta
tasapoisto 5 vuotta
tasapoisto 3 vuotta
tasapoisto 3 vuotta
tasapoisto 10 vuotta

Ns. pienhankintaraja on 10.000 €, jonka alle jäävät hankinnat kirjataan käyttötalouteen.

4.3.6 Pakollisten varausten muutokset

	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Potilasvahinkovakuutusmaksu	919 462,42	759 046,66	0,00	0,00
HVA muutos	-919 462,42	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	0,00	759 046,66	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	160 415,76	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	0,00	919 462,42	0,00	0,00

4.3.7 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	202 914,62	347 519,58	202 914,62	347 519,58
Rakennusten luovutusvoitot	797,08	21 851,79		18 990,81
Muut luovutusvoitot	21 924,39	17 336,27	13 712,81	
Satunnaisten osakkeet ja osuudet luovutusvoitto				1 560 891,55
Luovutusvoitot yhteensä	225 636,09	386 707,64	216 627,43	1 944 382,58
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot				
Rakennusten luovutustappiot				
Osakkeiden luovutustappiot	9 830,01	0,00	7 159,43	0,00
Muut luovutustappiot				
Luovutustappiot yhteensä	9 830,01	0,00	7 159,43	0,00

4.3.8 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta 2023	Kunta 2022
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	0,00	100 008,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	109 652,40	71 699,60
Yhteensä	109 652,40	171 707,60

4.3.9 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Satunnaiset tuotot				
Osakkeet ja osuudet (- luovutusvoitto)			0,00	1 560 891,55
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	0,00	0,00	1 560 891,55

4.4 Tasetta koskevat liitetiedot

4.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

4.4.1.1 Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Tietokoneohjelmistot	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 31.12.2022	0,00	298 287,13	435 931,97	49 650,00	783 869,10
HVA muutos	0,00	-121 611,34	0,00	0,00	-121 611,34
Poistamaton hankintameno 1.1. 2023	0,00	176 675,79	435 931,97	49 650,00	662 257,76
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	33 421,37	0,00	20 529,00	53 950,37
Siirrot erien välillä	0,00	49 650,00	0,00	-49 650,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-79 527,91	-115 579,84	0,00	-195 107,75
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	180 219,25	320 352,13	20 529,00	521 100,38
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	180 219,25	320 352,13	20 529,00	521 100,38

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno	13 479 322,06	41 699 244,06	23 233 551,77	1 330 137,42	197 587,18	1 706 209,04	81 646 051,53
HVA muutos	0,00	0,00	0,00	-192 262,11	0,00	0,00	-192 262,11
Poistamaton hankintameno 1.1.	13 479 322,06	41 699 244,06	23 233 551,77	1 137 875,31	197 587,18	1 706 209,04	81 453 789,42
Lisäykset tilikauden aikana	53 803,16	457 775,42	964 318,70	1 362 561,06	0,00	8 701 604,24	11 540 062,58
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 546 659,30	-1 546 659,30
Vähennykset tilikauden aikana	-3 527,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-3 527,38
Siirrot erien välillä	0,00	3 255,00	983 993,59	0,00	0,00	-987 248,59	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-3 589 864,84	-3 410 697,18	-355 188,39	0,00	0,00	-7 355 750,41
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	282,34	1 579,90	-25 685,62	0,00	-110 947,66	-134 771,04
Poistamaton hankintameno 31.12.	13 529 597,84	38 570 691,98	21 772 746,78	2 119 562,36	197 587,18	7 762 957,73	83 953 143,87
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 529 597,84	38 570 691,98	21 772 746,78	2 119 562,36	197 587,18	7 762 957,73	83 953 143,87

Olennaiset lisäpoistot

- Tervakosken yhteiskoulu ja lukio	250 000,00	
- Turengin koulu	932 566,37	28 321,32

4.4.1.2 Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Kuntayhtymä	Tasearvo 1.1.	Lisäykset +/Vähennykset-tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspää-omasta	Ero
Hämeen liitto	70 409,35		70 409,35	70 409,29	0,06
Koulutus kuntayhtymä Tavastia ky	438 026,96		438 026,96	437 161,33	865,63
Riihimäen seudun terveyskeskus ky	84 605,00	-84 605,00	0,00	0,00	0,00
Kiinteistöliikelaitos kuntayhtymä Tavastia	2 911 267,97		2 911 267,97	2 910 201,37	1 066,60
Yhteensä	3 504 309,28		3 419 704,28	3 417 771,99	1 932,29

4.4.1.3 Omistuksia muissa yhteisöissä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta (€)	osuus vieraasta pääomasta (€)	osuus tilikauden tuloksesta (€)
Tytäryhteisöt						
Janakkalan Asunnot Oy	0682797-3	100,00 %	100,00 %	3 977,40	9 183,28	0,00
Kiinteistöosakeyhtiö Turengin Pyhämäentie	3351562-5	100,00 %	100,00 %	10,25	293,70	-1,03
Janakkalan Yrityskehitys Oy	0576862-5	96,77 %	96,77 %	4 741,62	9 451,20	-28,21
Kiinteistö Oy Janakkalan Virastotalo	0475708-6		100,00 %	1 569,25	15,27	1,61
Kuntayhtymät						
Kuntayhtymät						
Hämeen Maakuntaliitto ky (konserni)	0826048-0	9,62 %	9,62 %	150,31	39,33	-2,88
KT Oy Linnankreivi Koulutuskuntayhtymä Tavastia (konserni)	0147231-7					
0205303-4	12,42 %	12,42 %	887,26	1 083,37	59,79	
Vanajakoulu Oy Riihimäen seudun terveyskeskuksen ky	2723578-2					
0205809-7	1,35 %	1,35 %	0,00	0,00	0,00	
Kiinteistöliikelaitoskuntayhtymä Tavastia	3298657-2	12,42 %	12,42 %	2 932,70	55,19	0,00
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Riihimäen ajoratasäätiö		6,70 %	6,70 %			
Vanajavesisäätiö	2533294-1	12,50 %	12,50 %			

4.4.1.4 Saamisten erittely

	Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset	
	2023	2023	2022	2022
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	25 100,16	0,00	415 304,77
Muut saamiset	0,00	175,06	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	25 275,22	0,00	415 304,77
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	4 621,11	0,00	35 280,06
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	19 843,84
Yhteensä	0,00	4 621,11	0,00	55 123,90
Saamiset yhteensä	0,00	29 896,33	0,00	470 428,67

4.4.1.5 Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Kelan korvaus työterveyshuollosta	140 714,57	330 611,64	140 000,00	240 000,00
Ennakkomenot	482 171,25	199 542,55	482 171,25	329 154,56
Valtion tuet ja avustukset	26 013,37	0,00	0,00	0,00
Muut tuet ja avustukset	7 097,05	0,00	7 097,05	0,00
Muut siirtosaamiset	194 903,06	1 055 477,08	83 268,34	355 448,44
<i>Yhteensä</i>	<i>850 899,30</i>	<i>1 585 631,27</i>	<i>712 536,64</i>	<i>924 603,00</i>

4.4.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

4.4.2.1 Oman pääoman erittely

Oma pääoma	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Peruspääoma	46 092 158,94	46 092 158,93	46 092 158,93	46 092 158,93
HVA muutos	-6 070 524,66	0,00	-6 070 524,65	0,00
Peruspääoma 1.1.	40 021 634,28	46 092 158,93	40 021 634,28	46 092 158,93
Peruspääoma 31.12.	40 021 634,28	46 092 158,93	40 021 634,28	46 092 158,93
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto				
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	24 727,69	29 220,70	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-1 442,99	-4 493,01	0,00	0,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	23 284,70	24 727,69	0,00	0,00
Muu oma rahasto 4	1 433,43	1 433,43	0,00	0,00
Muu oma rahasto 4 1.1.	1 433,43	1 433,43	0,00	0,00
Muu oma rahasto 4 31.12.	1 433,43	1 433,43	0,00	0,00
Muu oma rahasto 5	3 616,92	3 616,92	0,00	0,00
HVA muutos	-3 616,92	0,00	0,00	0,00
Muu oma rahasto 5 1.1.	0,00	3 616,92	0,00	0,00
Muu oma rahasto 5 31.12.	0,00	3 616,92	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	24 718,13	29 778,04	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	8 309 368,64	8 231 385,33	6 242 836,24	4 245 746,77
HVA muutos	251 430,59	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	8 560 799,23	8 231 385,33	6 242 836,24	4 245 746,77
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	0,00	3 068,62	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	8 560 799,23	8 234 453,96	6 242 836,24	4 245 746,77
Tilikauden yli-/alijäämä	4 863 685,14	84 349,84	4 823 663,89	1 997 089,47
Oma pääoma yhteensä	53 470 836,77	54 440 740,77	51 088 134,41	52 334 995,17

4.4.2.2 Vieras pääoma

Velat, jotka eräänntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 114 268,89	43 095 662,04	20 133 348,06	16 973 348,06
Pitkäaikaiset velat yhteensä	33 114 268,89	43 095 662,04	20 133 348,06	16 973 348,06

4.4.2.3 Velkojen erittely, kunta

	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	7 133,80	0,00	376 163,45
Muut velat	25 246,35	0,00	16 143,15	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>25 246,35</i>	<i>7 133,80</i>	<i>32 286,30</i>	<i>376 163,45</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	12 967,84	0,00	658 375,61
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	649 593,66
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>12 967,84</i>	<i>0,00</i>	<i>1 307 969,27</i>
Kaikki yhteensä	25 246,35	20 101,64	32 286,30	1 684 132,72

4.4.2.4 Sekkilimiitti

	Kunta 2023	Kunta 2022
Luotollisen sekkitalin sekkilimiitti 31.12.	5 000 000	5 000 000
- siitä käyttämättä oleva määrä	5 000 000	5 000 000

4.4.2.5 Muiden velkojen erittely

Muut velat	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Liittymismaksut	3 078 026,11	3 064 845,82	3 098 404,88	3 068 332,33
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat yhteensä	3 078 026,11	3 064 845,82	3 098 404,88	3 068 332,33

4.4.2.6 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Jaksotetut henkilöstökulut	755 820,83	2 293 103,92	743 352,66	1 383 134,14
Lomapalkkajaksotukset	3 099 243,54	7 760 248,50	2 705 154,58	5 959 256,99
Korkojaksotukset	386 162,78	119 101,52	231 898,57	71 387,20
Muut siirtovelat	123 789,77	1 333 659,25	14 189,00	1 526 292,40
Yhteensä	4 365 016,92	11 506 113,19	3 694 594,81	8 940 070,73

4.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

4.5.1 Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 544 754,51	9 224 193,02	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	25 564 938,98	25 822 002,41	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	25 564 938,98	25 822 002,41	0,00	0,00

4.5.2 Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita

	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut osakkeet	343 000,00	343 000,00	0,00	0,00
Pantatut osakkeet yhteensä	343 000,00	343 000,00	0,00	0,00

4.5.3 Vakuudet ja takaukset

	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Takaukset			12 139 648,81	15 118 194,53
<i>Yhteensä</i>			<i>12 139 648,81</i>	<i>15 118 194,53</i>
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Takaukset	0,00	189 102,49	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>189 102,49</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

4.5.4 Vuokravastuut

	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Toimitilojen vuokravastuut	47 168 569,07	30 145 736,40	45 967 092,18	30 107 456,42
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	576 068,07	1 357 867,39	478 947,38	1 151 849,89
Muut vuokravastuut	1 302 456,50	1 217 106,82	0,00	0,00
Vuokravastuut yhteensä	49 047 093,64	32 720 710,61	46 446 039,56	31 259 306,31
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 910 935,91	1 587 854,16	2 728 552,27	1 423 427,26
Yhteensä	49 047 093,64	32 720 710,61	46 446 039,56	31 259 306,31

4.5.5 Vastuositoumukset

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			19 338 024,24	25 983 049,69
Jäljellä oleva pääoma			12 139 648,81	19 833 049,69
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	32 182,38	0,00	0,00
Jäljellä oleva pääoma	0,00	16 276,65	0,00	0,00

4.5.6 Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kunta 2023	Kunta 2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	135 056 100,00	123 703 902,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	107 508,00	71 536,00

4.5.7 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Sopimusvastuut				
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Osuus kuntayhtymän alijäämästä (KHSP)				
Arvonlisäveron palautusvastuu	0,00	373 112,22	0,00	0,00
Johdannaissopimukset				
Hyödykejohdannaiset				

4.6 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

4.6.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2023	2022
Konsernipalvelut	35,00	32
Tekniikka ja ympäristö	75,00	173
Perusturvan toimi	0,00	401
Sivistystoimen toimiala	486,00	435
Janakkalan Vesi liikelaitos	13,00	14
Henkilöstön lukumäärä yhteensä	609	1055
Edellä mainituista työllistettyjen lukumäärä 31.12.	20	33
Henkilöstön lukumäärä ilman työllistettyjä	589	1022

Henkilöstön lukumäärä lasketaan Kunnallisen työmarkkinalaitoksen henkilöstöraportointia koskevan suosituksen (2013) mukaan. Suosituksen mukaan henkilöstön lukumäärään lasketaan:

- vakinaiset
- määräaikaiset
- työllistetyt.

Henkilöstön lukumäärään lasketaan mukaan pääsääntöisesti päätoimisessa palvelussuhteessa oleva henkilöstö. Esimerkiksi sairaanhoitopiireissä voi kuitenkin olla perusteltua tilastoida myös sivutoimiset lääkärit. Mm. perhe- ja omaishoitajia, sopimuspalomiehiä ja kuntouttavan työtoiminnan piirissä olevia henkilöitä ei huomioida lukumäärässä. Osa-aikainen henkilöstö vuoden lopun tilanteessa muutetaan kokoaikaisiksi osa-aikojen suhteessa.

4.6.2 Henkilöstökulut

	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	28 512 374,19	48 993 309,19
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Henkilöstökulut yhteensä	28 512 374,19	48 993 309,19

4.6.3 Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2023	2022
Hml:n Sos.dem kunnallisjärjestö		170,85
Janakkalan Keskusta	2 993,10	4 703,90
Janakkalan Kokoomus ry	3 277,29	3 575,43
Janakkalan Kristillisdemokraatit	1 731,00	1 897,80
Turengin Sos.dem. Kunnallisjärjestö	4 308,05	5 705,29
Janakkalan Vasemmistoliitto ry	296,10	425,71
Janakkalan Vihreät ry	1 355,66	1 942,16
Janakkalan Perussuomalaiset	1 940,45	2 513,20
Yhteensä luottamushenkilöstökulut	15 901,65	20 934,34

4.6.4 Tilintarkastajan palkkiot

	2023	2022
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	14 229,83	21 849,22
Muut palvelut (konsultointi yms)	7 665,00	1 890,00
Palkkiot yhteensä	21 894,83	23 739,22

4.6.5 Kunnan ja intressitahon väliset liiketoimet

Liitetietona on tullut vuoden 2017 tilinpäätöksestä lähtien esittää tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Janakkalan kunnalla ei tällaisia liiketoimia ole ollut vuonna 2023.

5. Eriytetyt tilinpäätökset

5.1 Janakkalan Veden erillistilinpäätös

5.1.1 Toimintakertomus

Toimitusjohtajan katsaus

Talousveden laatu täytti talousvesiasetuksen ja käsitellyn jäteveden laatu sekä jätevesiasetuksen että ympäristöluvan vaatimukset.

Jätevedenkäsittelyn hyvä tulos johtui isolta osin siitä, että velvoitetarkkailun näytteenotto ei osunut häiriötilanteeseen. Toisaalta myös 1.10.2021 käynnistynyt kolmen vuoden varoallas- ja kosteikkokäsittelyn koetoiminta mahdollisti lyhytkestoisissa häiriötilanteissa veden varastoimisen varoaltaaseen ja palauttamisen puhdistusprosessiin käsiteltäväksi.

Jätevedenpuhdistamon esikäsittely-yksikön investointihanke käynnistyi. Flotaatiolaitos rakennetaan elintarviketeollisuudesta peräisin olevan rasvan poistamiseksi ja ohitusvesitilanteiden jätevedenkäsittelyn tehostamiseksi. Kunnan kanssa yhdessä tehtäväksi aiottu infran saneeraushanke peruuntui. Sen korvaamiseksi käynnistettiin menetelmäsaneerauksia vesilaitoksen omina hankkeina. Kuumolan vedenottamon saneerauksen yleissuunnitelma päivitettiin.

Taloudellinen tulos oli ylijäämäinen ja budjetoitua parempi, mikä johtui arvioitua suuremmista rahoitustuotoista ja pienemmistä poistoista. Maksurakennemuutos, jolla tavoitellaan perusmaksujen osuuden kasvua laskutuksessa, eteni toimintavuonna haluttuun suuntaan.

Toimitusjohtaja Liisa Piirtola

KONSERNIN ASETTAMAT TAVOITTEET (Valtuusto 16.11.2020 § 91)

Toiminnalliset tavoitteet

Talousveden laatuindeksi (%-osuus niistä virallisen valvonnan näytteistä, jotka täyttävät STM:n asetuksen 683/2017 raja-arvot)

Mittari: > 99 % (hyvä). **Toteuma:** 100 %

Jäteveden lupaindeksi (%-osuus niistä virallisen valvonnan näytteistä, jotka täyttävät ympäristöluvan ja VN:n asetusten 888/2006 ja 1022/2006 raja-arvot)

Mittari: > 99 % (hyvä). **Toteuma:** 100 %

Talovesiverkoston alle 50 vuotiaan verkoston osuus koko verkostopituudesta

Mittari: ≥ 90%. **Toteuma:** 94 %

Jätevesiverkoston alle 50 vuotiaan verkoston osuus koko verkostopituudesta

Mittari: ≥ 90%. **Toteuma:** 98 %

Taloudelliset tavoitteet

Janakkalan Vesi tuottaa kunnalle vuosittain 6% peruspääomasta eli noin 256 000 €.

Mittari: peruspääoman korko. **Toteuma:** maksettu 2023

Janakkalan Veden tilikauden tuloksen on oltava suunnitelmakaudella ylijäämäinen.

Mittari: tilikauden tulos. **Toteuma:** vuosille 2024-2027 on budjetoitu ylijäämiä yhteensä 1 316 796 €

Johtokunta ja henkilöstö

Johtokunta

Liikelaitoksen johtokunta koostuu 7 valtuuston valitsemasta jäsenestä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Johtokunta kokoontui 8 kertaa ja käsitteli 72 pykälää. Ko. kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus on myös kunnanhallituksen valitsemalla edustajalla, kunnanhallituksen puheenjohtajalla sekä kunnanjohtajalla.

Henkilöstö

Vakanssit: 14, lukumäärässä ei muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Sairauspoissaolot: 5 työpäivää / työntekijä.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Merkittävin toimintariski liittyy talousveden puhtauteen ja sitä kautta ihmisten terveyteen ja elintarviketeollisuuden toimintaan. Jäteveden puhdistuksen toimintahäiriö on ensisijaisesti uhka ympäristölle. Suurasiakkaan vedenkäytön merkittävä väheneminen tietäisi toimintojen sopeuttamista alentuneeseen liikevaihtoon. Vedenkäytön kehitystä on käsitelty talousarvion toteutumisen yhteydessä. Kaikkiin riskeihin liittyy myös taloudellinen ja maineriski.

Ympäristötekijät

Ympäristöviranomaisen valvoo sekä pohjavedenottoa että jäteveden puhdistusta. Pohjavedenoton vaikutuksia seurataan ja raportoidaan vedenottolupiin liittyvien tarkkailuohjelmien mukaisesti. Jäteveden puhdistusta seurataan ja raportoidaan ympäristöluvan ja yhdyskuntajätevesiasetuksen mukaisesti.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Vesihuoltolaitosten toiminta on hyvin säänneltyä. Sääntely pitää sisällään rakenteita, jotka toimivat sisäisen valvonnan kannalta hyvin. Keskeinen tekijä on avoimuus toiminnoissa. Janakkalan Vesi noudattaa Janakkalan kunnan sisäisen valvonnan yleisohjetta. Seuraavassa luettelossa mainitaan joitakin laitoksen toimintojen sisään rakentuneista käytännöistä, jotka toimivat samalla sisäisen valvonnan välineinä:

Talouteen liittyvät käytännöt

talousarvio, hankintamenettely, laskujen hyväksymismenettely, taloussuunnitelma, toiminnan vakuuttaminen, tunnuslukujärjestelmät

Toimintaan liittyvät käytännöt

johtamiseen liittyvät säännöt, johtokuntatyö ja johtaminen, tilintarkastus, valvontaviranomaiset, varallaolojärjestelmä, varautuminen, sisäinen ja ulkoinen tiedottaminen

Esitys tilikauden 2023 tuloksen käsittelystä

Liikelaitoksen tulos vuodelta 2023 on 236 217,94 € ylijäämäinen. Johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä siirretään taseeseen oman pääoman edellisten tilikausien yli-/alijäämä -tilille.

5.1.2 Talousarvion toteutuminen

Toiminnan kuvaus

Janakkalan Vesi vastaa toiminta-alueellaan vesihuoltolain mukaisista talousvesi- ja jätevesipalveluista ja toimittaa erikseen sovitut vesihuoltopalvelut toiminta-alueen ulkopuolella sijaitseville liittyjille. Hulevesiviemäroinnistä Janakkalan Vesi vastaa huleveden viemärointialueella. Tulosityksiköt: asiakas- ja laitospalvelut, vesilaitos, viemärlaitos, huleveden viemärointi.

Vertailut talousarvioon

SUORITTEET (pl huleveden viemärointi)	TP2022	TA2023	TP2023	Tot-%	TA-TP2023
VESILAITOS Laskutettu talousvesimäärä m ³ Tuotot €/m ³ Kulut €/m ³	930 830 1,73 1,1	900 000	957 391 1,78 1,60	106 %	57 391
VIEMÄRLAITOS Laskutettu jätevesimäärä m ³ Tuotot €/m ³ Kulut €/m ³	863 793 3,15 2,4	830 000	847 591 3,11 2,94	102 %	17 591

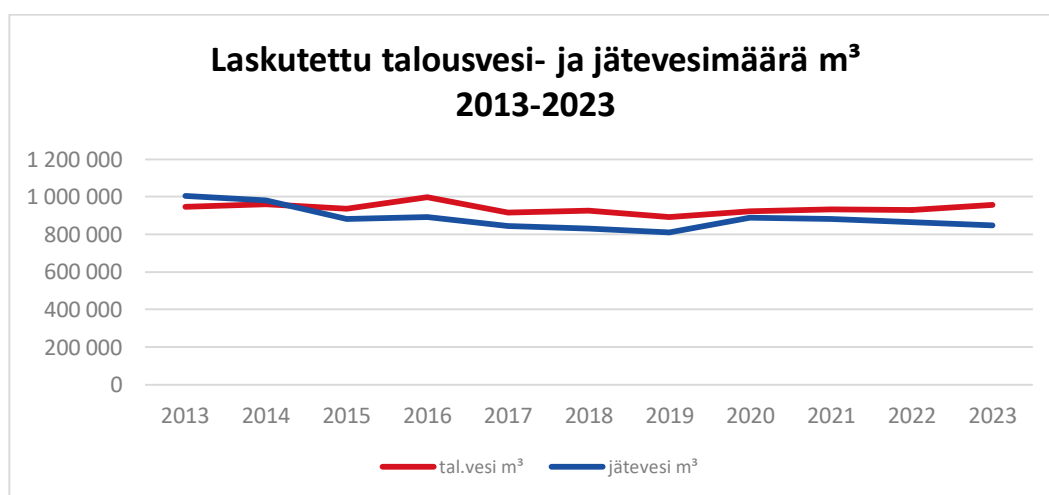
Tuotot: Käyttömaksujen ja perusmaksujen lisäksi laskutettiin tonttijohtomaksuja, huoltosopimukseen perustuvia maksuja ja teollisuuden erillissopimusten mukaisia maksuja.

Kulut: käyttökulut, peruspääoman ja lainojen korot ja investointien vuosikulu/poistot

Käyttökulut:

Vesilaitos 0,85 €/m³

Viemärlaitos 1,97 €/m³

Tuloslaskelma, vertailu talousarvioon

	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Poikkeama	TOT %
TOIMINTATUOTOT	4 469 651 €	4 523 000 €	4 487 195 €	-35 805 €	99 %
<i>josta sisäiset (kunnalta)</i>	231 975 €		261 324 €		
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut	-797 475 €	-897 000 €	-829 351 €	67 649 €	92 %
Palvelujen ostot	-891 276 €	-870 000 €	-1 000 178 €	-130 178 €	115 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-571 771 €	-650 000 €	-616 945 €	33 055 €	95 %
Muut toimintakulut	-119 089 €	-200 000 €	-167 273 €	32 727 €	84 %
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-2 379 610 €	-2 617 000 €	-2 613 747 €	3 253 €	100 %
<i>josta sisäiset (kunnalle)</i>	-115 202 €		-174 836 €	-174 836 €	
TOIMINTAKATE	2 090 041 €	1 906 000 €	1 873 448 €	-32 552 €	98 %
Rahoitustuotot	6 573 €	5 000 €	74 649 €	69 649 €	1493 %
Korkokulut	-8 009 €	-35 000 €	-25 347 €	9 653 €	72 %
<i>Peruspo:n korvaus kunnalle</i>	-256 856 €	-256 856 €	-256 856 €	0 €	100 %
Poistot	-1 285 998 €	-1 500 000 €	-1 429 677 €	70 323 €	95 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	545 751 €	119 144 €	236 218 €	117 074 €	198 %

Analyysi talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja talouden toteutumisesta sekä olennaisten poikkeamien syistä

Tuotot:

Laskutettu vesimäärä oli suunnilleen sama kuin 2022. Laskutettu talousvesimäärä nousi ja jätevesimäärä laski hieman. Tuottojen jako tavoitteeseen nähden etenee toivotusti.

Myyntilajit	2021	2022	2023	Tavoite 2030
Käyttömaksut	71 %	79 %	74 %	46 %
Perusmaksut	23 %	19 %	25 %	50 %
Muut	6 %	2 %	1 %	4 %
	100 %	100 %	100 %	100 %

Kulut

Kuluissa normaalia inflaation tuomaa korotusta.

Rahoitustuotot ja -kulut

Lainoista noin 41 % on sidottu kiinteään korkoon ja 59 % vaihtuvaan korkoon. Vuonna 2023 ei nostettu uutta lainaa. Vapaana olevat varat ja sijoitukset tuottivat noin 76 000 euroa vuonna 2023.

Poistot ja arvonalentumiset

Laitoksen käyttöomaisuusinvestointien tietyille tilikaudelle kohdistuvien kulujen laskenta aloitetaan työn valmistumisen jälkeen. Investointeihin varatuista rahoista käytettiin noin 35 %, jotka olivat pitkälti flotaatiolaitoksen investoinnin kuluja sekä muita pienempiä saneerauskuluja, eivätkä nämä investoinnit vielä valmistuneet. Flotaatiolaitoksen investoinnin kokonaisuudessaan odotetaan valmistuvan tammikuussa 2025 ja investoinnin poistot alkavat vasta tämän jälkeen.

Palvelujen myynti

Laskutettu talous- ja jätevesimäärä (m³) rakennustyypeittäin:

2023	Asumiskäyttö	Teollisuus	Palveluelinkeinot	Yhteensä
Talousvesi	50 %	37 %	13 %	100 %
Jätevesi	55 %	31 %	14 %	100 %

Jako taajamittain (m³)

Laskutetusta talousvedestä noin 957 391 m³, ml. kaikki rakennustyyppit, toimitettiin Turenkin alueella sijaitseviin kiinteistöihin 67 %, Tervakoskelle 26 %, Leppäkoskelle 2 % ja Kirkonkylään 5 %.

Kertomusvuonna vettä pumpattiin Kuumolan, Tarinmaan, Kalpalinnan, Matinvuoren, Leppäkosken ja Hallakorven vedenottamoilta.

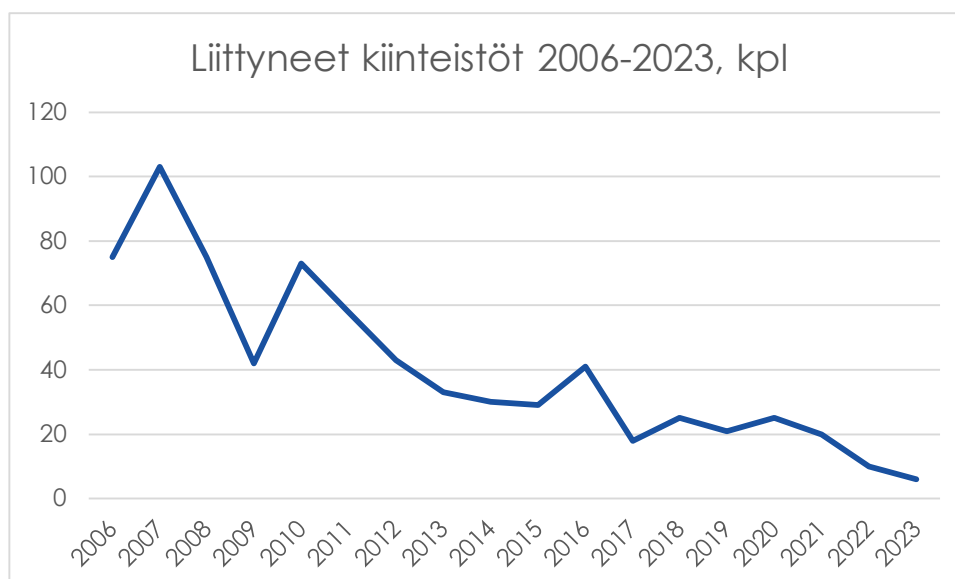
Jätevedet johdetaan Tervakoskelta, Leppäkoskelta ja Kirkonkylältä siirtoviemäreitä pitkin Turenkiin jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi.

Uudet asiakkaat

Kiinteistöasiakkaita on noin 3 300 kpl. Vuoden 2023 uudet liittyjät:

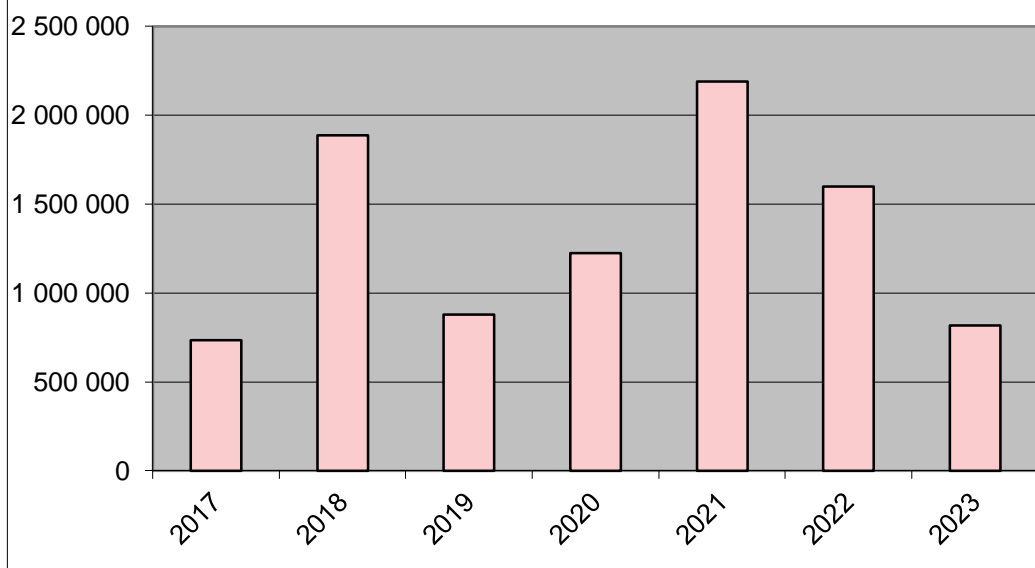
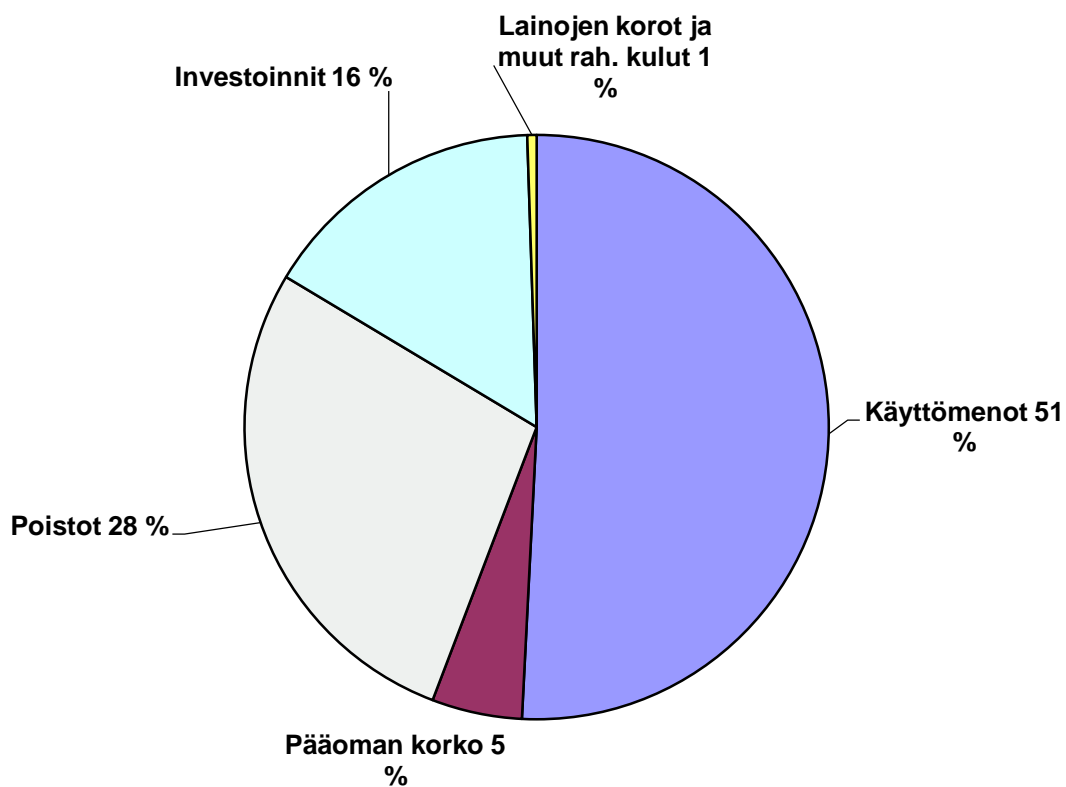
	Asumiskäyttö	Teollisuus	Palveluelinkeinot	Yhteensä
2023				
Vesijohto	5	0	1	6
Viemäri	5	0	1	6

Liittymismaksuja laskutettiin yhteensä 30 073 € (2022: 25 088 €). Siirto- ja palautuskelpoiset maksut kirjataan pitkäaikaisiin velkoihin.

Investoinnit (€), vertailu talousarvioon

	TA 2023	TOT 2023	Jäljellä	TOT %
UUDISRAKENTAMINEN:	190 000 €	25 511 €	164 489 €	13 %
Yritystoiminnan katuhankkeiden vesihuolto	40 000 €	6 885 €	33 115 €	17 %
Asuntotuotannon katuhankkeet	150 000 €	18 626 €	131 374 €	12 %
PERUSKORJAUS:	2 080 000 €	792 266 €	287 734 € ¹	38 %
Katujen peruskorjauskohteiden vesihuolto	730 000 €	14 685 €	715 315 €	2 %
Laitoshankkeet	1 350 000 €	777 581 €	572 419 €	58 %
IRTAIMEN OMAISUUDEN HANKINTA, huoltoauto	40 000 €		40 000 €	0 %
VESIHUOLTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ	2 310 000 €	817 777 €	492 223 € ¹	35 %

2017-2023 investoinnit 9,03 milj eur**Rahan käyttö 2023 yhteensä 5144618 €**

5.1.3 Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma ja tuloslaskelman tunnusluvut

		1-12/2023		1-12/2022
Liikevaihto		4 468 155,50		4 448 530,16
Liiketoiminnan muut tuotot		19 040,09		21 120,80
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-616 944,94		-571 771,10	
Palvelujen ostot	-1 000	-1 617 123,23	-891 275,97	-1 463 047,07
	178,29			
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-686 405,38		-644 499,39	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-117 994,86		-128 797,61	
Muut henkilösivukulut	-24 950,37	-829 350,61	-24 177,63	-797 474,63
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 402		-1 284	
Arvonalentumiset	620,51	-1 429	856,63	-1 285 997,91
	-27 056,20	676,71	-1 141,28	
Liiketoiminnan muut kulut		-167 273,26		-119 088,68
Liikelylijäämä (-alijäämä)		443 771,78		804 042,67
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	72 935,01		2 646,98	
Muut rahoitustuotot	2 928,36		4 889,74	
Muille maksetut korkokulut	-25 346,56		-8 008,88	
Korvaus peruspääomasta	-256 856,00		-256 856,00	
Muut rahoituskulut	-1 214,65	-207 553,84	-963,78	-258 291,94
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		236 217,94		545 750,73
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		236 217,94		545 750,73
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		236 217,94		545 750,73
LIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT	2023	2022		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	5,03	7,92		
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	5,36	9,12		
Voitto, %	5,29	12,27		

Tuloslaskelman tunnusluvut:

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset).

Korollinen vieras pääoma tarkoittaa liikelaitoksen taseen pitkä- ja lyhytaikaisen vieraan pääoman eriä 1 -5 (Joukkovelkakirjalainat, Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, Lainat kunnalta, Lainat

julkisyhteisöiltä, Lainat muilta luotonantajilta). Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat ovat sijoitettua pääomaa.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvosta.

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvausperuspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat kunnalta otetaan tunnusluvussa sijoitettuna pääomana huomioon.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuotto prosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuotto prosenttin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista

Tase ja faseen tunnusluvut

VASTAAVAA	1-12/2023	1-12/2022
A PYSYVÄT VASTAAVAT	11 982 685,89	12 602 262,02
II Aineelliset hyödykkeet	11 981 693,58	12 593 594,28
1. Maa- ja vesialueet	25 000,00	25 000,00
2. Rakennukset	2 154 002,68	2 275 626,01
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 825 833,93	10 080 328,81
4. Koneet ja kalusto	0,00	7 876,77
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	976 856,97	204 762,69
III Sijoitukset	992,31	8 667,74
1. Osakkeet ja osuudet	992,31	8 667,74
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 071 667,62	5 050 201,48
II Saamiset	4 054 917,73	2 315 830,47
Lyhytaikaiset saamiset	4 054 917,73	2 315 830,47
1. Myyntisaamiset	701 001,74	900 769,80
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	3 353 558,76	1 377 624,03
4. Muut saamiset	357,23	37 436,64

5. Siirtosaamiset		0,00
III Rahoitusarvopaperit		0,00
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		0,00

IV Rahat ja pankkisaamiset	3 016 749,89	2 734 371,01
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>19 054 353,51</u>	<u>17 652 463,50</u>

VASTATTAVAA	1-12/2023	1-12/2022
A OMA PÄÄOMA	9 310 632,64	9 074 414,70
I Peruspääoma	4 280 930,91	4 280 930,91
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 793 483,79	4 247 733,06
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	236 217,94	545 750,73
E VIERAS PÄÄOMA	9 743 720,87	8 578 048,80
I Pitkäaikainen	3 779 574,13	4 065 929,58
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	641 432,00	957 860,00
8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	39 737,25	39 737,25
9. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	3 098 404,88	3 068 332,33
II Lyhytaikainen	5 964 146,74	4 512 119,22
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	316 428,00	316 428,00
6. Saadut ennakot	86 996,58	126 040,42
7. Ostovelat	488 512,10	213 494,43
8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	4 843 253,76	3 535 988,71
9. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	53 720,33	23 093,01
10. Siirtovelat	175 235,97	297 074,65
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>19 054 353,51</u>	<u>17 652 463,50</u>

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	49,09	51,78
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	215,21	189,10
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	5 030	4 793
Lainakanta 31.12., 1 000 €	958	1 274
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1 000 €		
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	0	0

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liike toiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku liikelaitosten välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet liikelaitoksella on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat} + \text{Korottomat velat kunnalta})$$

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla, osto-, siirto- ja muilla veloilla sekä korottomilla veloilla kunnilta. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainasaamiset 31.12.

$$= \text{Sijoitukset merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset.}$$

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Rahoituslaskelma ja rahoituslaskelman tunnusluvut

	1-12/2023		1-12/2022	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	443 771,78		804 042,67	
Poistot ja arvonalentumiset	1 429 676,71		1 285 997,91	
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-207 553,84		-258 291,94	
Tulorahoituksen korjauserät	7 159,43	1 673 054,08	0,00	1 831 748,64
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-817 776,01		-1 331 606,21	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	516,00	-817 260,01	940,00	-1 330 666,21
Toiminnan ja investointien rahavirta		855 794,07		501 082,43
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	-316 428,00		-316 428,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0,00		0,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,00	-316 428,00	0,00	-316 428,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-1 975 934,73		284 811,46	
Saamisten muutos	236 847,47		-319 774,86	
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	1 307 265,05		987 545,09	
Korottomien velkojen muutos	174 835,02	-256 987,19	-184 786,94	767 794,75
Rahoituksen rahavirta		-573 415,19		451 366,75
Rahavarojen muutos		282 378,88		952 449,18
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	3 016 749,89		2 734 371,01	
Rahavarat 1.1.	2 734 371,01	282 378,88	1 781 921,83	952 449,18

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT**2023****2022****Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €**

Investointien tulorahoitus, %	203,71	137,56
Laskennallinen lainanhoitokate	17,38	12,06
Lainanhoitokate	5,64	5,91
Kassan riittävyys, pv	324,00	272,64
Quick ratio	1,20	1,15
Current ratio	1,20	1,15

Rahoituslaskelman tunnusluvut ja niiden laskentakaavat

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi *Toiminnan ja investointien rahavirta* itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirran jää netto-antolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus %-tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankinta-menosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

$(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman erään Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä lisätään korkokulut ja poistot ja arvonalentumiset ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. [2019]

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan liikelaitoksen lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Liikelaitoksen lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Liikelaitos voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen. [2019]

Lainanhoitokate

= $(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korko-kulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos liikelaitoksen lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys,

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Liikelaitoksilla tunnuslukuun voi vaikuttaa mm. yhdystilin käyttö. Liikelaitoksen ja keskuskassan välinen yhdystili esitetään taseryhmässä *Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä*, jolloin liikelaitoksilla ei ole välttämättä lainkaan omia rahavaroja. Kassasta maksut kootaan seuraavista liikelaitoksen tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Materiaalit ja palvelut
Henkilöstökulut
Liiketoiminnan muut kulut
Korkokulut muille
Korvaus peruspääomasta
Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikko: alle 0,5.

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Current ratio eli käyttöomaisuussuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio -tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1-2, heikko: alle 1.

5.1.4 Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät, sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus:

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Tuloslaskelman liitetiedot

Liikevaihto

	2023	2022
Asiakas- ja laitospalvelut	37 909,06	45 300,73
Vesilaitos	1 688 350,89	1 610 394,73
Viemärlaitos	2 615 875,81	2 718 435,00
Huleveden viemärointi	128 898,00	74 399,70
Yhteensä	4 471 033,76	4 448 530,16

Liiketoiminnan muut tuotot

	2023	2022
Asiakas- ja laitospalvelut	560,00	10 805,20
Vesilaitos	5 576,71	0,00
Viemärlaitos	10 025,12	10 315,60
Hulevesi	0,00	0,00
Yhteensä	16 161,83	21 120,80

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty valtuuston 03.09.2012 § 94 vahvistamaa poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	tasapoisto 4 vuotta
Aineettomat oikeudet	tasapoisto 5 vuotta
Liikearvo	tasapoisto 5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
ATK-ohjelmistot	tasapoisto 4 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto 5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet ei poistoaikaa

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Taloussrakennukset / rakennelmat	tasapoisto 10-20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto 15 %
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto 20 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto 20 %
Ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto 15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto 15 %
Vedenjakeluverkosto ja laitteet	menojäännöspoisto 10 %
Vesilaitoksen koneet ja laitteet	menojäännöspoisto 25 %
Koneet ja kalusto	
Muut kuljetusvälineet (autot)	tasapoisto 5 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	tasapoisto 5 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto 10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto 5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- ym. laitteet	tasapoisto 5 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto 3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto 3 vuotta
Ensikertainen kalustaminen	tasapoisto 10 vuotta

Ns. pienhankintaraja on 10 000 €, jonka alle jäävät hankinnat kirjataan käyttötalouteen.

	Aineelliset hyödykkeet					Aineelliset hyödykkeet yhteensä	Osakkeet ja osuudet	Pysyvät vastaavat yhteensä
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Kesken-eräiset hankinnat			
Poistamaton hankintameno 1.1.	25 000,00	2 275 626,01	10 080 328,81	7 876,77	204 762,69	12 593 594,28	8 667,74	12 602 262,02
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	18 625,53	0,00	799 150,48	817 776,01	0,00	817 776,01
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-7 675,43	-7 675,43
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saldo ennen poistoja	25 000,00	2 275 626,01	10 098 954,34	7 876,77	1 003 913,17	13 411 370,29	992,31	13 412 362,60
Kertyneet poistot	0,00	-830 035,88	-7 283 017,84	-100 369,19	0,00	-8 213 422,91	0,00	-8 213 422,91
Tilikauden poistot	0,00	-121 623,33	-1 273 120,41	-7 876,77	0,00	-1 402 620,51	0,00	-1 402 620,51
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	-27 056,20	-27 056,20	0,00	-27 056,20
Kirjanpitoarvo 31.12.	25 000,00	2 154 002,68	8 825 833,93	0,00	976 856,97	11 981 693,58	992,31	11 982 685,89

Taseen vastaavien liitetiedot

	2023	2022
Myyntisaamiset		
Tytäryhteisöiltä		47 158,92
Kunnalta		0,00
Muilta	701 001,74	853 610,88
Lainasaamiset		
Kunnalta	3 353 558,76	1 377 624,03
Muut saamiset		
Kunnalta		0,00
Muilta	357,23	37 436,64
Yhteensä	2 315 830,47	2 315 830,47

Taseen vastattavien liitetiedot**Oman pääoman erittely**

	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	4 280 930,91	4 280 930,91
Peruspääoma 31.12.	4 280 930,91	4 280 930,91
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	4 247 733,06	3 958 276,06
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	4 793 483,79	4 247 733,06
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	236 217,94	545 750,73
Oma pääoma yhteensä	9 310 632,64	9 074 414,70

Pitkäaikainen vieras pääoma

	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat kotimaisilta talletuspankeilta	45 000,00	90 000,00
Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	596 432,00	867 860,00
Muut velat		
Liittymismaksut kunnalle	39 737,25	39 737,25
Liittymismaksut	3 098 404,88	3 068 332,33
Yhteensä	4 065 929,58	4 065 929,58

Lyhytaikainen vieras pääoma

	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat kotimaisilta talletuspankeilta	45 000,00	45 000,00
Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	271 428,00	271 428,00
Saadut ennakot		
Saadut ennakot muilta	86 996,58	126 040,42
Ostovelat		
Ostovelat tytäryhteisöille	753,70	0,00
Ostovelat jäsenkuntayhtymille		1 715,00
Ostovelat muille	487 758,40	211 779,43
	2023	2022
Muut velat		
Muut velat kunnalle	0,00	0,00

	Ennakonpidätysvelka	16 458,12	3 649,28
	Sosiaaliturvamaksuvelka	914,20	780,89
	Puolueverot, ay-jäsenmaksuvelka ym	0,00	0,00
	Työttömyysvakuutusmaksut tt	0,00	0,00
	Muut velat	36 348,01	18 662,84
Siirtyvät korot			
	Siirtyvät korot muille	3 191,09	1 457,86
Lomapalkkajaksotus			
	Lomapalkkajaksotus	144 364,89	137 223,94
Siirtovelat			
	Muut siirtovelat muille		
	Palkkavelat	6 676,13	
	KuEL-maksut ta	15 257,17	144 516,84
	Työttömyysvakuutusmaksut ta	5 728,70	12 067,17
	Tapaturmavakuutusmaksu	13,35	1 461,97
	Ryhmähenkivakuutusmaksu	4,64	346,87
	Muut siirtovelat kunnille	4 843 253,76	3 535 988,71
Yhteensä		5 964 146,74	4 512 119,22

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	14	14
	2023	2022
Henkilöstökulut		
Palkat, palkkiot	686 405,38	644 499,39
Eläkekulut	117 994,86	128 797,61
Muut hlösivukulut	<u>24 950,37</u>	<u>24 177,63</u>
Henkilöstökulut yhteensä	829 350,61	797 474,63

5.1.5 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja
Päiväkirja
Pääkirja

SÄILYTYSTAPA

Sidottu kirja
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

APUKIRJAT

Myyntireskontra
Ostoreskontra
Käyttöomaisuus
Vesikanta
Konsernikirjanpito

SÄILYTYSTAPA

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Tositelaji

Tapahtuma

Säilytystapa

Kirjanpito

AIF	AIF tositekonversio
AKT	Aktivoinnit
Muistio	Muistiotositteet
MuistioE	Muistiotositteet excelistä
Palkka	Palkat
Pankki	Pankkitositteet
Varasto	Sonet kp-aineisto
XA	Konvertoidut alkusaldot

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Myyntireskontra

Vesilaskut	Myyntilaskut, Vesikanta
Suoritukset	Viitesuoritukset
Suoritukset	Manuaalisuoritukset
Suoritukset	Hyvityslaskujen kuittaus

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Ostoreskontra

OL	Ostolaskut
OM	Ostoreskontran maksut
ORK	Ostoreskontran kohdistustap.

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä

Käyttöomaisuus

KOM	Käyttöomaisuus
XAKOM	Käyttöomaisuuskonversio

Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä

5.1.6 Huleveden viemäröinti

Tili	2023	2022
Liikevaihto	128 898,00	74 399,70
Materiaalit ja palvelut	-42 452,49	-4 388,27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 521,08	-302,49
Palvelujen ostot	-25 931,41	-4 085,78
Henkilöstökulut	-20 977,89	-41,56
Palkat ja palkkiot	-20 871,42	-32,30
Henkilösivukulut	-106,47	-9,26
Liiketoiminnan muut kulut	-10 793,24	
TOIMINTAKATE	54 674,38	-65 522,51
Poistot ja arvonalentumiset	-145 810,92	-135 492,38
Suunnitelman mukaiset poistot	-145 810,92	-135 492,38
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-25 685,60	
Korvaus peruspääomasta	-25 685,60	
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-116 822,14	-65 522,51
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	-116 822,14	-65 522,51
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-116 822,14	-65 522,51

Rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-116 822,14	-65 522,51
Poistot ja arvonalentumiset	145 810,92	135 492,38
Rahoitustuotot ja -kulut	-25 685,60	0,00
	<u>3 303,18</u>	<u>69 969,87</u>
	3 303,18	69 969,87
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	-33 502,00
	<u>0,00</u>	<u>-33 502,00</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 303,18	36 467,87
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Lainakannan muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	0,00	0,00
Korottomien velkojen muutos muilta	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
	0,00	0,00
Rahoituksen rahavirta		
Rahavarojen muutos	3 303,18	36 467,87

Tase

Tili	1-12/2023	1-12/2022
Vastaavaa	341 270,37	503 985,17
Pysyvät vastaavat	316 427,14	462 238,06
Aineelliset hyödykkeet	316 427,14	462 238,06
Kiinteät rakenteet ja laitteet	315 830,69	461 641,61
114000 Johtoverkostot ja laitteet 1.1.	461 641,61	478 622,88
114001 Johtoverkostot ja laitteet (+ lisäys)		112 156,14
114004 Johtoverkostot ja laitteet (+/- siirto)		6 354,97
114008 Johtoverkostot ja laitteet (- poisto)	-145 810,92	-135 492,38
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	596,45	596,45
119100 Keskeneräiset aineelliset hyödykkeet 1.1.	596,45	4 771,95
119101 Keskeneräiset aineelliset hyödykkeet (+ lisäys)		0,00
119104 Keskeneräiset aineelliset hyödykkeet (+/- siirto)		-4 175,50
Vaihtuvat vastaavat	24 843,23	41 747,11
Saamiset	24 843,23	41 747,11
Lyhytaikaiset saamiset	24 843,23	41 747,11
180901 Alv-nettosaatavat	24 843,23	41 747,11
180911 Arvonlisäverosaamiset	0,00	0,00
Vastattavaa	341 270,37	503 985,17
Oma pääoma	341 261,91	503 970,47
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-662 083,69	-596 561,18
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä), tili	-662 083,69	-596 561,18
204000 Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1.	-596 561,18	-523 834,19
204008 Edellisen tilikauden tulos (+/-)	-65 522,51	-72 726,99
Tilikauden ylijäämä (alijäämä), oma pääoma	1 003 345,60	1 100 531,65
Tilikauden ylijäämä (alijäämä), oma pääoma, tili	1 003 345,60	1 100 531,65
205000 Tilikauden yli-/alijäämä	1 003 345,60	1 100 531,65
Vieras pääoma	8,46	14,70
Lyhytaikainen vieras pääoma	8,46	14,70
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)	8,46	14,70
254501 Ostovelat	8,46	14,70
260911 Arvonlisäverovelat	0,00	0,00

5.1.7 Tilinpäätöksen allekirjoitus

Janakkalassa 29. 02. 2024

Liisa Piirtola

Toimitusjohtaja

Eero Elo

Johtokunnan puheenjohtaja

Maria Penttinen

Johtokunnan jäsen

Petri Nurminen

Johtokunnan jäsen

Markku Puhakainen

Johtokunnan jäsen

Jaana Oravisjärvi

Johtokunnan jäsen

Hanna Paikkala

Johtokunnan jäsen

Elise Lindroos

Johtokunnan jäsen

5.1.8 Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Janakkalassa ___/ ___ 2024

Minna Ainasvuori, JHT, HT
BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

5.1.9 Liikelaitoksen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen

Tilihierarkia	Kunta	Vesi	Kunta	Vesi	Ulkoinen
Toimintatuotot	10 169 666,41	4 487 195,59	182 961,64	261 323,81	14 212 576,55
Myyntituotot	2 528 864,70	4 463 043,56	77 765,58	261 323,81	6 652 818,87
Maksutuotot	1 089 732,71	5 111,94			1 094 844,65
Tuet ja avustukset	1 236 837,97	2 878,26			1 239 716,23
Muut toimintatuotot	5 314 231,03	16 161,83	105 196,06		5 225 196,80
Valmistus omaan käyttöön	338 288,98				338 288,98
Toimintakulut	-50 497 205,38	-2 613 747,10	-260 993,81	-183 291,64	-52 666 667,03
Henkilöstökulut	-27 683 023,58	-829 350,61			-28 512 374,19
Palvelujen ostot	-13 492 503,96	-1 015 125,46	-195 004,89	-154 848,81	-14 157 775,72
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 505 109,69	-631 516,58	-65 988,92	-291,57	-5 070 345,78
Avustukset	-1 773 629,47				-1 773 629,47
Muut toimintakulut	-3 042 938,68	-137 754,45		-28 151,26	-3 152 541,87
Toimintakate	-39 989 249,99	1 873 448,49	-78 032,17	78 032,17	-38 115 801,50
Verotulot	38 951 692,74				38 951 692,74
Kunnan tulovero	31 662 303,50				31 662 303,50
Kiinteistövero	4 238 069,21				4 238 069,21
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 051 320,03				3 051 320,03
Valtionosuudet	12 270 104,50				12 270 104,50
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11 953 225,50				11 953 225,50
Muut valtionosuudet	316 879,00				316 879,00
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-389 148,81	-207 553,84	256 856,00	-256 856,00	-596 702,65
Korkotuotot	14 908,65	72 935,01			87 843,66
Muut rahoitustuotot	435 163,51	2 928,36	256 856,00		181 235,87
Korkokulut	-829 977,88	-25 346,56			-855 324,44
Muut rahoituskulut	-9 243,09	-258 070,65		-256 856,00	-10 457,74
Vuosikate	10 843 398,44	1 665 894,65	178 823,83	-178 823,83	12 509 293,09
Poistot ja arvonalentumiset	-6 255 952,49	-1 429 676,71			-7 685 629,20
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 148 237,65	-1 402 620,51			-7 550 858,16
Arvonalentumiset	-107 714,84	-27 056,20			-134 771,04
Tilikauden tulos	4 587 445,95	236 217,94	178 823,83	-178 823,83	4 823 663,89
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 587 445,95	236 217,94			4 823 663,89

Eliminoinnit

1) Eliminoidaan liikelaitoksen sisäinen myynti ja sisäiset ostot	-178 823,83
2) Eliminoidaan kunnan sisäinen myynti ja sisäiset ostot	178 823,83
3) Eliminoidaan liikelaitoksen sisäiset myynnit kunnalle	261 323,81
4) Eliminoidaan kunnan sisäiset myynnit liikelaitokselle	182 961,64
5) Eliminoidaan liikelaitoksen peruspääoman tuotto ja sisäinen korko	256 856,00

6. Luettelot ja selvitykset

6.1 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja
Päiväkirja
Pääkirja

APUKIRJAT

Myyntireskontra
Ostoreskontra
Käyttöomaisuus
Vesikanta
Konsernikirjanpito

Tositelaji

Tapahtuma

Kirjanpito

AKT	Aktivoinnit
ALV	ALV-maksuajo
AS	Alkusaldo
	Kirjanpitotapahtuman
KPA	palautustapahtuma
MU	Muistiotositteet
PA	Palkat
ML	Matkalaskut
Pankki	Pankkitositteet
MU	Sonet kp-aineisto
XAS	Kirjanpidon konversiot

Myyntireskontra

Vesilaskut	Myyntilaskut, Vesikanta
Suoritukset	Viitesuoritukset
Suoritukset	Manuaalisuoritukset
Suoritukset	Hyvityslaskujen kuittaus
XMY	Myyntireskontran konversio

Ostoreskontra

OL	Ostolaskut
OM	Ostoreskontran maksut
ORK	Ostoreskontran kohdistustap.

Käyttöomaisuus

KOS	Käyttöomaisuus
XKOM	Käyttöomaisuuskonversio

SÄILYTYSTAPA

Sidottu kirja
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

SÄILYTYSTAPA

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Säilytystapa

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä
järjestelmässä

Sähköinen arkistointi
Sähköisessä
järjestelmässä

6.2 Luottamushenkilöorganisaation kokoonpanot 2023

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Puheenjohtaja		Kokouskohtaiset varajäsenet	
Ilmarinen Matti	Vas.	Heikkinen Anne	SDP
Varapuheenjohtaja		Jansson Katja	Vihr.
Vau Antti	Kok.	Kari Merja	KD
Varsinaiset jäsenet		Pihkala Liisa (9.1.2023 alkaen)	KD
Laitinen Outi	SDP	Pynnönen Irja	Kesk.
Forsström Tarja	Kesk.	Rytilahti Matti	PS
Onttonen Riku	PS	Suomela Markku	Vas.
		Izod Tanja	Kok.
		Hietaketo Janita	Vihr.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Puheenjohtaja		Henkilökohtainen varajäsen	
Pöhö Mirja	KD	Pirnes Liisa	KD
Varapuheenjohtaja		Laitinen Susanna	PS
Tamminen Emilia	PS		
Varsinaiset jäsenet		Vehmas Ari	Kesk.
Huuskonen Mika	Kesk.	Mämmi Lotta-Mari (6.2.2023 alkaen)	SDP
Vanhakoski Esa (6.2.2023 alkaen)	SDP		
Islander Hanna-Leena	Vihr.	Peltomäki Katri	Vihr.

VALTUUSTO

Puheenjohtaja		Kokouskohtaiset varajäsenet	
Ahtiainen Marko	Kok.	Aaltonen Harri	PS
Varapuheenjohtaja		Eerola Tapio	Kesk.
Kurki Rauno	SDP	Heikkinen Anne	SDP
Varsinaiset jäsenet		Kekki Tero	SDP
Aitto-Oja Piia	KD	Kulonen Jussi	Vas.
Alijärvi Pirjo (2.10.2023 saakka)	SDP	Lindroos Elise	Vas.
Elo Eero	SDP	Toikka Mikko	PS
Elo Irmeli	Kesk.	Torkkel Marjo	Kok.
Hakamäki Petri (11.12. saakka)	Kesk.		
Hakamäki Petri (11.12. alkaen valtuustoryhmä Petri Hakamäki)			
Halinen Helena	Kesk.		
Heinämäki Markus	SDP		

Helanen Kuura	Vihr.	Marttinen Kari	Kok.
Huusko Jouni	PS	Mustiala Marko (2.10.2023 saakka)	SDP
Jaakonsaari Katriina	Kok.	Ranta-Porkka Raija	SDP
Jaatinen Ari-Pekka	Vas.	Salmela Eeva	SDP
Kannisto Rita	Kok.	Taponen Auvo	Kesk.
Kautto Mikko	Kesk.	Wuorenmaa Marinka	Kok.
Kilpeläinen Pirjo	Kok.		
Koukkari Jarmo	SDP		
Mustiala Marko (2.10.2023 alkaen)	SDP		
Laitinen Outi	SDP		
Lepistö Anssi	Vihr.		
Lintumäki Aki	Kok.		
Löytynoja Reijo	SDP		
Nurmi Eini	Vihr.		
Ojanen Marko	PS		
Pimiä Jani	PS		
Pöhö Mirja	KD		
Riihimäki Hannu	Kesk.		
Saarinen Kari	Kok.		
Salminen Juha	PS		
Tammilehto Noora	SDP		
Tamminen Emilia	PS		
Taponen Merja	Kesk.		
Vesioja Samuli	PS		
Virtanen Erkki	SDP		

NUORISOVALTUUTETUT :

Kirsa Karina
Kaikkonen Oskari
Kadeyi Samuel

KUNNANHALLITUS**Puheenjohtaja**

Alijärvi Pirjo (2.10.2023 saakka) SDP
 Löytynoja Reijo (2.10.2023 alkaen) SDP

Henkilökohtainen varajäsen

Mämmi Lotta-Mari (2.10.2023 saakka) SDP

Varapuheenjohtaja

Hakamäki Petri (11.12. saakka) Kesk.
 Hakamäki Petri (11.12. alkaen) Valtuustoryhmä Petri Hakamäki Eerola Tapio Kesk.

Varsinaiset jäsenet

Löytynoja Reijo	SDP	Mustiala Marko	SDP
Aitto-oja Piia (01.08.2023 saakka)	KD	Kannisto Rita (01.08.2023 saakka)	Kok.
Kannisto Rita (01.08.2023 alkaen)	Kok.	Aitto-oja Piia (01.08.2023 alkaen)	KD
Lintumäki Aki	Kok.	Saarinen Kari	Kok.
Elo Irmeli	Kesk.	Halinen Helena	Kesk.
Vesioja Samuli (01.08.2023 saakka)	PS	Salminen Juha (01.08.2023 saakka)	PS
Salminen Juha (01.08.2023 alkaen)	PS	Ojanen Marko (01.08.2023 alkaen)	PS
Ojanen Marko (01.08.2023 saakka)	PS	Huusko Jouni	PS
Pimiä Jani (01.08.2023 alkaen)	PS		
Nurmi Eini	Vihr.	Paikkala Hanna	Vihr.
Laitinen Outi (2.10.2023 alkaen)	SDP	Mämmi Lotta-Mari (2.10.2023 alkaen)	SDP
Ahtiainen Marko valtuuston pj	Kok.		
Kurki Rauno valtuuston I vpj.	SDP		

TEKNINENLAUTAKUNTA**Puheenjohtaja**

Taponen Merja Kesk.

Henkilökohtainen varajäsen

Vanamb Karin Kesk.

Varapuheenjohtaja

Huusko Jouni PS Aaltonen Harri Kesk.

Varsinaiset jäsenet

Aitto-oja Piia (05.06.2023 alkaen)	KD	Wuorenmaa Marinka (05.06.2023 alkaen)	Kok.
Heinämäki Markus	SDP	Vanhakoski Esa	SDP
Kannisto Rita (4.6.2023 saakka)	Kok.	Wuorenmaa Marinka (4.6.2023 saakka)	Kok.
Koukkari Jarmo	SDP	Markio Jani	SDP
Metsälä Mari (13.11.2023 alkaen)	SDP	Ranta-Porkka Raija (13.11.2023 alkaen)	SDP
Saarakkala Elise	PS	Poutiainen Erja	PS
Riihimäki Hannu	Kesk.	Kaukonen Raimo	Kesk.

Valanta Elisa (12.11.2023 saakka)	SDP	Metsälä Mari (12.11.2023 saakka)	SDP
Väisänen Jussi	Kok.	Nummela Mika	Kok.

Nuorisovaltuuston edustaja

Hongisto Verner (13.08.2023 saakka)
Samuel Kadeyi (14.08.2023 alkaen)

Nuorisovaltuuston varaedustaja

Samuel Kadeyi (13.08.2023 saakka)
Salene Rasi (14.08.2023 alkaen)

LUPAJAOS**Puheenjohtaja**

Saarinen Kari Kok.

Henkilökohtainen varajäsen

Gäddala Pauli Kok.

Varapuheenjohtaja

Niemelä Pasi Vihr.

Helanen Kuura Vihr.

Varsinaiset jäsenet

Alen Markku PS
Ihamäki Suvi Vas.
Salonen Satu SDP

Toikka Mikko PS
Lindroos Elise Vas.
Lindholm Paula SDP

SIVISTYSLAUTAKUNTA**Puheenjohtaja**

Jaakonsaari Katriina Kok.

Mustalahti Satu Kok.

Varapuheenjohtaja

Lepistö Anssi Vihr.

Leiskamo Tiina Vihr.

Varsinaiset jäsenet

Mäkelä Satu Kesk.
Pohjonen Tero Kesk.
Pimiä Jani 31.7.2023 asti PS
Aaltonen Harri 31.7.2023 alkaen PS
Rytilahti Matti PS

Salmela Eeva SDP
Huotilainen Jenni SDP
Torkkel Marjo Kok.

Vehmas Heli Kesk.
Taponen Auvo Kesk.
Lehtinen Elise PS

Lintulahti Erkki 2.10.2023 asti PS
Ojanen Marko 2.10.2023 alkaen PS
Heikkinen Anne SDP
Lehtonen Tomi SDP
Krokkfors Ulf Kok.

Nuorisovaltuuston edustaja

Razi Salene

Nuorisovaltuuston varaedustaja

Kadeyi Samuel

JANAKKALAN VEDEN JOHTOKUNTA**Puheenjohtaja**

Elo Eero

SDP

Henkilökohtainen varajäsen

Lappalainen Aki

SDP

Varapuheenjohtaja

Penttinen Maria

Kesk.

Mantere Anna

Kesk.

Varsinaiset jäsenet

Lindroos Elise

Vas.

Ihamäki Suvi

Vas.

Nurminen Petri

Kok.

Saarinen Ari

KD

Oravisjärvi Jaana

Aaltonen Harri

PS

Paikkala Hanna

Vihr.

Jansson Katja

Vihr.

Puhakainen Markku

SDP

Huotari Annukka

SDP

Kunnanhallituksen edustaja

Laitinen Outi

SDP

7. Tilinpäätöksen allekirjoitus

Janakkalan kunnan kunnanhallitus on hyväksynyt vuoden 2023 tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen ja siihen sisältyvän ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä sekä varmentanut kunnanvaltuustolle esittämistä varten.

Reijo Löytynoja
hallituksen puheenjohtaja

Irmeli Elo
hallituksen jäsen

Petri Hakamäki
hallituksen 1.vpj

Rita Kannisto
hallituksen jäsen

Outi Laitinen
hallituksen jäsen

Aki Lintumäki
hallituksen jäsen

Eini Nurmi
hallituksen jäsen

Jani Pimiä
hallituksen jäsen

Juha Salminen
hallituksen jäsen

Reijo Siltala
kunnanjohtaja

8. Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Minna Ainasvuori, JHT, HT

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö